

Malin Bergkvist

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens kallas härmed till sammanträde **2025-10-07 klockan 10.00 företagsbesök på Mickes skog och trädgård och från klockan 13.00 i Kommunkontoret Pyramiden** för att behandla följande ärenden:

Sammanträdet är öppet från klockan 14.30

OBS! Tänk på våra allergiker och använd inte starkt doftande sprayer, parfymer eller rakvatten!

Beredningstid

10.00-11.45 Företagsbesök på Mikes skog och trädgård. Anmälan till företagsbesöket sker på mejl till näringslivschef Camilla McQuire, senast måndag den 6/10.

13.00- 14.00 Länsstyrelsen, Karlskoga miljö- och energi samt samhällsstrateg Ulf Skog kring moderna miljövillkor om vattenkraft.

14.30 Avtackning av POSOM

Ärenden

- 1 Upprop.
- 2 Val av justerare samt dag för justering, måndag den 13/10 klockan 08.00 med Wilhelm Tham (GL) och Saskia van der Zanden (V) eller deras respektive ersättare.
- 3 Godkännande av kallelse till dagens sammanträde.
- 4 Fastställande av dagordning.

Beslutsärenden

- 5 Beslut om sammanträdesdatum 2026, dnr KS 25/00172.
- 6 Beslut om kommunstyrelsens verksamhetsplan, dnr KS 25/00185. (Handlingar publiceras senare)
- 7 Beslut om Hällefors kommuns delårsrapport med prognos per 2025-08-31, dnr KS 25/00184. (Handlingar publiceras senare)
- 8 Beslut om VA-taxa Hällefors kommun 2026, dnr KS 25/00188.

- 9 Beslut om prislista för vatten och avlopp i Hällefors kommun 2026, dnr KS 25/00189.
- 10 Beslut om avfallstaxa Hällefors kommun, dnr KS 25/00190.
- 11 Beslut om föreskrifter om avfallshantering, dnr KS 25/00192.
- 12 Beslut om taxa för animalisk biprodukt 2025, dnr KS 25/00156.
- 13 Beslut om förslag till skattesats 2026, dnr KS 25/00171.
- 14 Beslut om årshjul och tidplan för ägardialog med Hällefors Bostads AB (BoAB) 2026, dnr KS 25/00162.
- 15 Beslut om policy för säkerhets- och brandskydd, dnr KS 25/00159.
- 16 Beslut om yttrande över Katja Ollila, Saskia van der Zanden, Bo Werner och Johan Stolpen (V) motion om hyggesfritt skogsbruk av kommunal mark, dnr KS 25/00047.
- 17 Beslut om yttrande över remiss länsplan för regional transportinfrastruktur i Örebro län 2026–2037, dnr KS 25/00133.
- 18 Beslut om revidering av firmateckningsrätt för kommunstyrelsen, dnr KS 23/00193.
- 19 Valärenden, ej bilaga.

Informationsärenden

- 20 Aktuella remisser, ej bilaga.
Kända vid utskick: -
- 21 Information från kommunalförbund, gemensamma nämnder, bolag och BRÅ, ej bilaga.
- 22 Information om Hällefors Bostads AB delårsrapport per 2025-08-31, dnr KS 25/00183.
- 23 Information om kränkningar i verksamheten och trygghetsarbete – rapport läsåret 2024/25, dnr KS 25/00168.
- 24 Information om revidering av Omsorgens kvalitetsledningssystem, dnr KS 25/00147.

Delgivningsärenden, ej bilaga

- 25 A) Kommunförvaltningen: Elevrådsprotokoll årskurs 4-6 2025-09-10, dnr KS 25/02454; Elevrådsprotokoll årskurs 7-9 2025-09-12, dnr KS 25/02402.

B) Bergslagens överförmyndarnämnd: Sammanträdesprotokoll bergslagens överförmyndarnämnd 2025-08-20, dnr KS 25/02365.

C) Tekniska nämnden: Sammanställning av budgetbeslut 2026, investeringar samt drift skatte, dnr KS 25/02235.

D) Bergslagens räddningstjänst: Sammanträdesprotokoll direktionen för Bergslagens räddningstjänst 2025-09-10, dnr KS 25/02455.

E) Bygg- och miljönämnden: Beslut om sammanställning av budget 2026, investeringar samt drift skatte, dnr KS 25/02216.

F) Försäkringskassan: Beslut om registrering av Hällefors kommun som utförare av fritidsaktiviteter för barn, dnr KS 25/02197.

G) SmåKom: Nyhetsbrev september, dnr KS 25/02271.

H) Region Örebro län: Protokoll med bilagor specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning 2025-06-12, dnr KS 25/02483.

Delegeringsbeslut, ej bilaga

26 A) Enhetschef försörjningsenheten Fanny Forsell: Enligt bilaga daterad 2025-09-03 överenskommelse ungdomsjobb Arbetsförmedlingen, anställning biståndshandläggare och administratör tillsvidare samt socialsekreterare försörjningsstöd visstid.

B) Kommunchef Veronica Svensson: Enligt bilaga daterad 2025-09-15 anmälan om personuppgiftsincident.

C) Kanslichef Åsa Rönnmark Jakobsson: Avtal mellan region Örebro län och Hällefors kommun rörande förvaring av arkivhandlingar, dnr KS 25/02399.

D) Skolchef Tina Lanefjord: Avtal gällande specialpedagog mellan Örebro kommun och kommuner i Örebro län, dnr KS 25/02304.

E) Kultur- och fritidschef Kicki Johansson: Enligt bilaga daterad 2025-09-19 tillsvidareanställning av bowlingpersonal.

F) Rektor Helen Hansson: Enligt bilaga daterad 2025-09-19 tidsbegränsade anställningar av obehöriga lärare.

G) Enhetschef Cveta Pavlovic: Enligt bilaga tillsvidareanställning av undersköterska.

H) Enhetschef Carina M Nilsson: Enligt bilaga daterad 2025-09-19 tillsvidareanställning av undersköterska.

I) Enhetschef Anneli Högberg: Enligt bilaga tillsvidareanställning av administratör.

J) Tf IT-chef Åsa Rönnmark Jakobsson: Enligt bilaga daterad 2025-09-19 tidsbegränsad anställning vikariat It-tekniker.

K) Rektor Marie Karlsson: Enligt bilaga daterad 2025-09-19 tidsbegränsad anställning obehörig lärare.

L) Enhetschef LSS Eva Kuusisto: Enligt bilaga daterad 2025-09-19 tidsbegränsad anställning som stödperson inom LSS.

Gruppmöte för (V) digitalt torsdag den 2/10 klockan 18.00

Gruppmöte för (S) digitalt torsdag den 2/10 klockan 18.00

Gruppmöte för (M), (C) och (GL) digitalt måndag den 6/10 klockan 19.00

Cecilia Albertsson
Ordförande

Lars-Göran Zetterlund
Vice ordförande

Håkan Bergström
Andre vice ordförande

Sara Beya
Kommunstrateg

Ordinarie

Wilhelm Tham (GL)
Sten Walegren (GL)
Lars-Göran Zetterlund (C)
Ulrika Jonsson (M)
Cecilia Albertsson (M)
Abdelmajid Elmoussaoui (S)
Allan Myrtenkvist (S)
Håkan Bergström (S)
Katja Ollila (V)
Saskia van der Zanden (V)
Madelene Jönsson (SD)

Ersättare

Tobias Nygren (C)
Margeurite Wase (C)
Olle Samuelsson (C)
Anna Svärd Thomppson (M)
Lotta Anderberg (M)
Susanne Grundström (S)
Christer Olken (S)
Alex Thiery (S)
Christina Kuurne (S)
Bo Werner (V)
Vakant

Kanslienheten

Malin Bergkvist, 0591-64132
malin.bergkvist@hellefors.se

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige
Allmänna utskottet
Välfärdsutskottet

Beslut om sammanträdesdatum 2026, dnr KS 25/00172

Beslutsunderlag

-

Ärendet

Kommunförvaltningen har tagit fram ett förslag till sammanträdestider för kommunstyrelsen, kommunstyrelsens utskott och kommunfullmäktige. Dessutom lämnas förslag på ett sammanträdesdatum för ekonomiberedningen, där kommunstyrelsens internkontrollplan bereds. Övriga sammanträdesdatum för ekonomiberedningen antas i ärendet rörande tidplan för ekonomiprocessen.

Förslaget har tagit hänsyn till gällande lagstiftning då det finns ett antal årliga beslut som måste fattas inom givna tidsramar. Under arbetet med sammanträdesdatumen har kommunförvaltningen också tagit del av politiska önskemål om att i möjligaste mån undvika krockar med regionfullmäktige. Vidare har kommunförvaltningen fått den gemensamma bygg- och miljönämndens sammanträdesdatum skickat till sig och anpassat sitt förslag utifrån det.

Liksom tidigare föreslås tisdagar och onsdagar vara de huvudsakliga dagarna för politiska sammanträden. Så långt det är möjligt tar förslaget hänsyn till önskemål om att ha tre veckor mellan utskott och kommunstyrelse respektive kommunstyrelse och kommunfullmäktige för att partierna ska ges goda möjligheter till förankring. Men vid några tillfällen är det två veckor mellan möten, exempelvis som en anpassning till ekonomiprocessen. Ett annat exempel på anpassning som har gjorts är att kommunstyrelsen i juni föreslås på en måndag för att inte krocka med student och skolavslutning i Hällefors.

Utifrån att det är val 2026 har också några anpassningar skett till detta. Exempelvis är det planerat för ett kommunfullmäktige tidigt i september, innan valet, vilket också påverkan placeringen av föregående kommunstyrelse och utskott.

Hällefors kommun

Sikforsvägen 7, 712 83 Hällefors

0591-641 00

kommun@hellefors.se

Org.nr: 212000-1942

Liksom tidigare föreslås utskotten normalt sett att genomföras med starttid klockan 9.00, medan kommunstyrelse och kommunfullmäktige normalt sett inleds klockan 13.00 i enlighet med majoritetsuppfattningen i den utredning av politisk organisation som genomfördes inför valet 2022.

Utifrån att kommunstyrelsens sammanträdesdatum påverkar såväl utskotten som kommunfullmäktiges datum rekommenderar förvaltningen att kommunstyrelsen först antar sina sammanträdesdatum och lämnar förslag på datum till utskotten samt kommunfullmäktige. Respektive organ beslutar sedan om sina egna sammanträdesdatum.

Ekonomiskt perspektiv

Antalet sammanträdesdatum är lika många som tidigare år. Kostnaderna påverkas även av längden på mötena, antalet närvarande och hur många som ansöker om förlorad arbetsinkomst.

Förvaltningens förslag till beslut

Allmänna utskottet sammanträder

20 januari, 3 mars, 21 april, 19 maj, 16 juni, 15 september, 27 oktober och 24 november i regel med start 09.00.

Välfärdsutskottet sammanträder

21 januari, 4 mars, 22 april, 20 maj, 15 juni (måndag), 17 september (torsdag), 28 oktober och 25 november i regel med start 09.00.

Kommunstyrelsen sammanträder

3 februari, 24 mars, 12 maj, 8 juni (måndag), 18 augusti, 6 oktober, 17 november och 15 december i regel med start 13.00.

Ekonomiberedningen sammanträder för att bereda kommunstyrelsens internkontrollplan

1 december.

Kommunfullmäktige sammanträder

24 februari, 14 april, 2 juni, 8 september, 20 oktober och 8 december i regel med start 13.00.

Veronica Svensson
Kommunchef

Malin Bergkvist
Nämnd- och utredningssekreterare

Ekonomienheten

Matthias Westerlund, 0591-64103

matthias.westerlund@hellefors.se

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Beslut om kommunstyrelsens verksamhetsplan & budget 2026, dnr KS 25/00185

Beslutsunderlag

KF 2024-05-28 § 84

KF 2025-06-03 § 105

Sveriges Kommuner och Regioners cirkulär 25:20, vårproposition och
vårändringsbudgeten för år 2025

Sveriges Kommuner och Regioners cirkulär 25:32 planeringsförutsättningar
för åren 2025-2028

Förslag till kommunstyrelsens verksamhetsplan & budget 2026

Riktlinjer till verksamhets- och ekonomistyrningspolicy

Ärendet

Kommunstyrelsens förvaltning har arbetat med kommunstyrelsens verksamhetsplan för verksamhetsåret 2026 utifrån kommunfullmäktiges beslut 2025-06-03 § 105 gällande "Strategisk planering för Hällefors kommun år 2026-2030 och budget för år 2026" samt de nya ekonomiska förutsättningar som gäller utifrån Sveriges kommuner och regioners (SKR:s) cirkulär. I planen ingår en beskrivning över kommunstyrelsens förvaltningsorganisation vad gäller uppdrag och verksamhet och ett förslag på drift och investeringsfördelning på budgetram som beslutats för kommunstyrelsen.

Förvaltningen tillsammans med den styrande minoriteten har tagit fram förslag på verksamhetsmässiga resultatmål för verksamhetsåret 2026 utifrån kommunfullmäktiges fastställda verksamhetsmässiga inriktningsmål för mandatperioden. Till respektive resultatmål föreslås ett antal indikatorer då dessa är en viktig faktor för att kunna mäta måluppfyllelse i samband med del- och helårsbokslut. Kommunförvaltningen får i uppdrag att ta fram en aktivitetsplan som komplement till kommunstyrelsens verksamhetsplan år 2026.

I kommunens riktlinjer till verksamhets- och ekonomistyrningspolicy anges att respektive nämnd årligen ska anta verksamhetsmässiga resultatmål som ligger i linje med kommunfullmäktiges antagna inriktningsmål. 2024 antog kommunfullmäktige kommunstyrelsens verksamhetsplan. Det efter att revisorerna framfört önskemål om att inte bara tilläggsbudgeteringar och av

dess påverkade finansiella resultatmål sak fastställas av kommunfullmäktige, utan verksamhetsplanen som helhet. Utifrån det föreslår kommunförvaltningen att kommunfullmäktige antar verksamhetsplan & budget 2026.

Ekonomisk konsekvensanalys

Ramen för driftverksamheten för kommunstyrelsen är beslutat att vara 544 428 000 kronor för år 2026. Förvaltningen kan konstatera att trots en utökad budgetram så kommer kommunen från historiskt utmanande år med inflation, förändrat ränteläge och vikande skatteunderlag. Sammantaget har detta skapat utmaningar som förvaltningen behöver arbeta med långsiktigt.

Budgeterade investeringsbeloppet för kommunstyrelsen är beslutat att vara 68 585 000 kronor för år 2026. Vad avser Pihlskolan återkommer förvaltningen i frågan då det utförs fasstudier för projektet. Detta projekt kommer att kräva en nyupplåning utöver beslutad investeringsram.

Samverkan

Kommunstyrelsens verksamhetsplan & budget 2026 förhandlas, enligt MBL § 19 den 1 oktober och sedan enligt MBL § 11 den 8 oktober.

Förvaltningens förslag till beslut

- Kommunstyrelsens verksamhetsplan & budget 2026 antas.
- Kommunförvaltningen får i uppdrag att ta fram en aktivitetsplan som komplement till kommunstyrelsens verksamhetsplan år 2026.

Veronica Svensson
Kommunchef

Matthias Westerlund
tf. Ekonomichef

Hälsfors
kommun

Kommunstyrelsens verksamhetsplan & budget 2026

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	1
Planerings- och uppföljningsprocessen.....	3
Allmän analys	5
Verksamhetsstyrning	19
Organisation.....	24
Uppdrag och verksamhet	29
Resultatmål	35
Driftbudget.....	37
Investeringsbudget.....	38

Kommunstyrelsens verksamhetsplan har producerats av Hällefors kommuns
kommunförvaltning i samarbete med övriga förvaltningar

Layout och sammanställning: Matthias Westerlund tf. ekonomichef

KSO har ordet

Snart går vi in i budgettider och det kan vara bra med lite reflektioner kring vad vi gjort och vad som hänt under året. Utvecklingen i omvärlden har stor påverkan för kommunens förutsättningar och för Hälleforsborna. Tillväxten i svensk ekonomi har tyngts av osäkerhet i omvärlden under första halvåret 2025 och vi befinner oss fortfarande i en lågkonjunktur. Samtidigt väntas återhämtningen komma i gång igen sakteligen och jag ser med tillförsikt inför framtiden.

Vi ser nu att vårt omställningsarbete från föregående år har gett god effekt, och vi fortsätter på inslagen linje. Kommunen fortsätter arbeta för att bromsa kostnadsutvecklingen och hitta nya sätt att jobba effektivt. Jag vill passa på att rikta ett stort, innerligt tack till alla som bidragit och fortsätter bidra till detta omställningsarbete.

I vår kommun, som i så många andra kommuner, förväntas antalet äldre invånare öka, och andelen i arbetsför ålder minska, vilket ställer ökade krav på både kommunens ekonomi och kompetensförsörjning. Utöver det så fortsätter befolkningsutvecklingen minska något i vår kommun, vilket har en avgörande betydelse för kommunens framtid, då en minskande befolkning leder till lägre skatteintäkter.

I skolan ser vi att barn- och elevantalet fortsatt minskar. Vi prioriterar fortsatt satsningar på läxläsning, lovskola, NPF-anpassningar, styrda rastaktiviteter, lunch som lektion, och Kulturskolan. Trygghet och studiero är viktigt och skapar förutsättningar för ökad måluppfyllelse. Fler niondeklassare är nu behöriga till gymnasiet, och vi har gått från 76 % till 80 % behörighet vilket är glädjande.

Antalet elever på Pihlskolan har ökat med nästan det dubbla från och med höstterminen och nu i höst började 62 elever på Pihlskolan varav 20 elever var från annan kommun. Dock är Pihlskolan i stort behov av renovering, vilket också kommer att projekteras. Vi behöver ha en attraktiv gymnasieskola för att få fler att välja att studera hos oss.

Inom vård och omsorgsverksamheten pågår många spännande utvecklingsprojekt. En anställd på Lindén kommer jobba med att kartlägga vilka aktiviteter vi behöver satsa på för att ge våra äldre en guldkant i vardagen. Inom särskilda boenden för äldre fortsätter nybyggnation av nytt äldreboende, Gillershöjden, tillsammans med Länsgården Fastigheter AB. Tidsplanen ser ut att hållas och de nya lokalerna kommer att tas i anspråk under våren 2027.

Omsorgsförvaltningen har nått tydligt förbättrade resultat inom äldreomsorgens brukarundersökningar. Framför allt får förvaltningen höga omdömen inom trygghet, förtroende och bemötande.

Inom Socialtjänsten pågår förutom arbetet för att implementera den nya socialtjänstlagen dessutom att implementera samarbetsmodellen "Backa barnet", en svensk samverkansmodell som syftar till att skapa en trygg och säker uppväxt för barn och unga genom tidiga, samordnade och behovsanpassade insatser. Förvaltningen har under flera verksamhetsår mött minskade behov, minskad kriminalitet och ökad social trygghet i kommunen vilket märks genom minskade försörjningsstödskostnader, minskade kostnader för missbruksvård, barn och ungdomsvård.

När det kommer till arbetslöshetsutvecklingen i kommunen så visar det på en successiv förbättring under de senaste åren. Den sammantagna bilden visar att det totala antalet individer i arbetslöshet eller i program med aktivitetsstöd har minskat från 335 personer år 2021 till 174 personer i juli 2025. Detta innebär nästan en halvering på fyra och ett halvt år.

När det kommer till näringslivet så jobbar Hällefors kommun på för att vara en attraktiv plats att driva företag på. Under 2026 fortsätter Hällefors kommun att utveckla dialogen med företagen genom företagsbesök, tematiska träffar och samtal. Vi ser också över tillgång till mark och lokaler som kan möjliggöra nyetableringar och expansion. Det ska vara enkelt och attraktivt att driva, etablera och

**Hällefors
kommun**

utveckla företag i Hällefors kommun. Besöksnäringen utgör en viktig del av det lokala näringslivet. Hällefors kommun samverkar med kommunerna i norra länsdelen för att gemensamt stärka turismen och vi ska framåt fokusera på att vidareutveckla Hällefors som destination.

I början av juni tecknade Hällefors kommun tillsammans med representanter från den lokala livsmedelssektorn, NIFA och RHS en överenskommelse om lokal samverkan för livsmedelsförsörjning och vi har skapat ett livsmedelsråd som kommer träffas regelbundet. Ny detaljplan för centrum är i antagande och förvaltningen jobbar nu med att ta fram olika kostnadsförslag på kommande förändringar i centrummiljön som politiken kommer att ta ställning till under hösten och vintern.

Vi fortsätter det enträgna arbetet med att vårda och rusta alla våra offentliga lokaler. Grythyttans skola har fått ett nödvändigt lyft av alla ytskikt under sommaren. Nytt idrottshus kommer under hösten att börja byggas på Hällevi med målsättningen att vara färdigställt till sommarsäsongen. Bowlinghallen har fått en uppfräschning av ytskikten och ny belysning är på plats vilket varit uppskattat av alla besökare.

Badhuset har utökat sina öppettider och erbjuder både vattengympa och cirkelträning. När det kommer till folkbiblioteken jobbar vi på för ett fortsatt läsfrämjande arbete. Vi har nu en bibliotekarie anställd med inriktning mot barn- och unga i samverkan med förskolan och skolan.

Årets sommarlov bjöd på en bredd av aktiviteter i samverkan med föreningslivet men också några nya aktörer vilket bådär gott för framtida sommarlov. Kommunen fortsätter säkerställa olika typer av föreningsstöd som föreningsbidrag, "nolltaxan" och ändamålsenliga lokaler och anläggningar för det ideella föreningslivet. Det främjar ett varierat och aktivt föreningsliv med arrangemang, tävlingar, motion och många intressanta platser att besöka, inte minst vad det gäller friluftslivet.

Under 2025 har vi dessutom satsat på ökade investeringar i cybersäkerhet. Investeringarna är en förutsättning för att uppfylla lagkrav, möta verksamheternas krav på effektiv och enkel IT drift och möjliggör för digital utveckling i Hällefors kommun. Mycket har hänt och är på gång, men vi behöver oförtrutet jobba vidare med att sätta kommun på kartan, för att få fler att välja att bo och verka här. Vi behöver skapa incitament som gör kommun i sin helhet mer attraktivt och det är ett arbete som pågår inom flera områden. Med kraft, energi och lyhördhet, kallt huvud och varmt hjärta är min övertygelse om att vi tillsammans kan föra kommunen framåt.

Nu kör vi!

Cecilia Albertsson
Kommunstyrelsens ordförande (M)

Planerings- och uppföljningsprocessen

Kommunfullmäktige fastställer varje år den strategiska planen bestående av en treårsbudget i enlighet med Kommunallagen plus ytterligare två år. Första året i planen benämns budget medan de fyra följande åren kallas plan. Den strategiska planen innehåller omvärldsanalys, mål, inriktning, drift- och investeringsramar samt resultat-, finansierings- och balansbudget, som utgör underlag för styrning av verksamheterna. Budgetprocessen under året finns beskriven i kommunens verksamhets- och ekonomistyrningspolicy och tillhörande riktlinjer. Under våren sker en process som leder fram till att budget strategisk plan med kommande budgetår antas i kommunfullmäktige i juni månad och under hösten arbetar kommunstyrelsen med sin verksamhetsplan för antagande i september månad.

Januari - februari: Kommunstyrelsens förvaltning svarar för att fånga upp fakta från verksamhetsansvariga och sammanställa och utarbeta underlag till ekonomiberedningen utifrån riktlinjerna.

April: Kommunstyrelsens förvaltning genomför en budgetkonferens där kommunfullmäktiges ledamöter kallas. Dessutom inbjuds även ledamöter från ekonomiberedningen, kommunens chefer, valda revisorer, fackliga företrädare och övriga nyckelpersoner. Under konferensen presenterar förvaltningen kommunens ekonomiska och personella situation, förutsättningar för kommande år och beskrivning av verksamheternas nuvarande situation, framtida utveckling och jämförelse med andra jämföra kommuner.

Maj: Under perioden arbetar kommunstyrelsens förvaltning fram ett förslag till budget och en plan för de kommande tre åren. Ekonomiberedningen genomför sen budgetdialoger för att få in information och behov av de kommunala verksamheterna.

Juni: Kommunfullmäktige antar strategisk plan med budget för de kommande fyra åren.

Augusti: Med utgångspunkt från kommunfullmäktiges mål, ramar och inriktning arbetar kommunstyrelsen fram förslag till verksamhetsplan och internbudget, där de kommunövergripande målen konkretiseras. Verksamhetsplanen är ett planeringsinstrument för verksamheten samt en återsrapportering, från kommunstyrelsen till kommunfullmäktige, som beskriver hur den strategiska planen brutits ner på verksamhetsnivå och beskriver vad som ska göras för att uppnå de uppsatta målen.

September - oktober: Kommunstyrelsen fastställer normalt sina respektive verksamhetsplaner med tillhörande resultatmål i september eller oktober månad och återsrapportering till fullmäktige sker tidigast i november. Kommunstyrelsens viktigaste ansvar i den planeringsprocessen är att:

- prioritera insatserna och dess kvalitet inom de givna ekonomiska ramarna,
- arbeta med effektivisering av verksamheten, för att vidmakthålla eller höja kvaliteten inom givna ramar.

November: Kommunstyrelsens förvaltning arbetar fram ett förslag på strategiska åtgärder inför kommande budgetår och efterföljande tre år. Uppföljning samt helårsprognos för verksamhet och ekonomi avrapporteras till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige vid fyra tillfällen per verksamhetsår: Kvartalsrapport för perioden januari-april, delårsrapport för perioden januari-augusti och för verksamhetsåret i kommunens årsredovisning samt nyckeltalssammanställning.

Nuläges- och omvärldsanalys

De prognoser som Sveriges kommuner och regioner (SKR) avlämnar avseende skatter och generella samt riktade statsbidrag förändrar sig flera gånger under ett år och förutsättningarna som gällde vid fastställande av budget kan vara helt förändrade när budgetåret inleds, både i positiv och negativ riktning. Detta ställer allt större krav på kommunen, att ha en god beredskap för att möta svängningar utan att behöva förändra abrupt i verksamheterna under pågående budgetår.

Återhämtningen som tillfälligt kom av sig

Den svenska ekonomin präglas under 2025 av en fortsatt svag tillväxt, både vad gäller BNP och sysselsättning. Den preliminära statistiken för årets första halvår bekräftar en avmattning som i hög grad sätter tonen för helårsutfallet. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) gör bedömningen att en tydligare återhämtning i konjunkturen inte kan förväntas förrän 2026, då förutsättningarna för en starkare tillväxt successivt förbättras.

Trots att hushållens disponibla inkomster visar en stark real ökning under 2025, tar konsumtionen tid på sig att återhämta sig. SKR bedömer att tillväxten i hushållens konsumtion först får större genomslag från och med 2026. Detta innebär att den inhemska efterfrågan som är central för konjunkturuppgången, ännu inte har fått fullt genomslag i den ekonomiska utvecklingen.

En ytterligare drivkraft för den svenska ekonomin framåt är fasta bruttoinvesteringar, som bedöms återhämta sig och bidra till tillväxten under de kommande åren. I nuläget hålls investeringstakten tillbaka av den osäkerhet som råder kring de globala handelsförutsättningarna. Den internationella konjunkturen tyngs fortsatt av handelskonflikter och geopolitisk oro, vilket innebär att utrikeshandeln inte väntas ge något betydande bidrag till svensk BNP-tillväxt under överskådlig tid.

Sammantaget är det således den inhemska efterfrågan, i form av stärkt hushållskonsumtion och gradvis ökade investeringar, som utgör basen för den konjunkturuppgång som antas prägla den svenska ekonomin från 2026 och framåt. För kommunsektorn innebär detta att de ekonomiska förutsättningarna under 2025 förblir ansträngda, men att det finns utsikter om ett förbättrat läge på medellång sikt.

Tillväxttakten är svagare än väntat och förväntas att vara svag under hela 2025 för att sedan ta fart under 2026 enligt SKR:s senaste prognoser. Skatteunderlagets utveckling är i hög grad beroende av lönesummans tillväxt, där en förstärkning av sysselsättning och löneutveckling bidrar till att öka de kommunala intäkterna. Under 2025 förväntas dock en dämpad ökningstakt i skatteunderlaget, vilket innebär att utvecklingen ligger under det historiska genomsnittet. Denna avmattning förklaras av ett svagare arbetsmarknadsläge i kombination med en mer återhållsam löneutveckling än tidigare år. Bedömningen grundas på både preliminära utfall och SKR:s reviderade prognoser för året.

Från och med 2026 indikerar prognoserna en återhämtning där tillväxttakten i skatteunderlaget stärks något i takt med att arbetsmarknaden stabiliseras och en mer normaliserad löneutveckling förväntas. Trots denna förbättring har den ackumulerade utvecklingen för perioden 2024–2028 justerats ned jämfört med tidigare prognoser. Revideringen gäller både i nominella termer, där ökningen av de totala skatteintäkterna blir lägre än tidigare beräknat, och i reala termer, där utvecklingen påverkas av den fortsatt höga kostnadsutvecklingen i kommunsektorn.

Sammantaget innebär detta att kommunernas ekonomiska förutsättningar under planperioden förblir ansträngda. Den svagare skatteunderlagstillväxten skapar ett behov av fortsatt återhållsamhet och prioriteringar i verksamheterna, även om den förväntade förstärkningen från 2026 ger visst utrymme för en stabilisering på längre sikt.

Befolkningsprognos

Befolkningsutvecklingen har en avgörande betydelse för kommunens framtid. En minskande befolkning leder till lägre skatteintäkter, vilket kan göra det svårare att upprätthålla en hög nivå på den kommunala servicen. Det gör det särskilt viktigt att Hällefors kommun är attraktiv – både för inflyttare och för de som redan bor här. Faktorer som påverkar kommunens attraktivitet är bland annat:

- goda kommunikationer
- tilltalande boende- och livsmiljöer
- skolor med hög måluppfyllelse
- en kvalitativ äldreomsorg
- goda villkor för företagande och skapandet av nya arbetstillfällen

Aktuell befolkningsutveckling

Vid årsskiftet 2024/2025 uppgick Hällefors kommuns befolkning till 6 321 invånare, en minskning från 6 495 invånare vid utgången av 2023. Den negativa trenden har fortsatt under första kvartalet 2025, då invånarantalet minskade ytterligare till 6 272 personer.

Minskningen under första kvartalet förklaras av:

- ett negativt födelseöverskott: 11 födda och 26 avlidna personer (–15)
- ett negativt flyttnetto: 35 personer flyttade in och 70 flyttade ut (–35)
- Totalt uppgick befolkningsminskningen till 49 personer under kvartalet.

Regional utveckling

Hällefors befolkningsutveckling speglar även en bredare trend inom Region Örebro län, där flera kommuner har haft ett negativt flyttningsnetto. Regionen som helhet minskade med 503 invånare under 2024, främst på grund av utflyttning till andra län.

Framtidsprognos

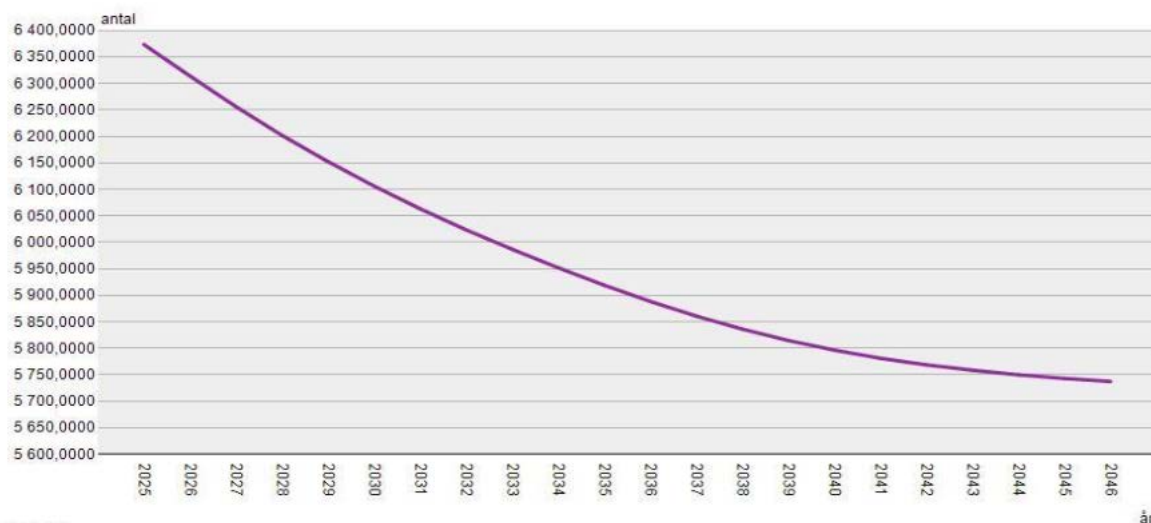
Diagrammet visar befolkningsutvecklingen i Hällefors kommun enligt SCB:s prognos för perioden 2025–2045.

Trenden är tydligt nedåtgående under hela perioden:

- År 2025 beräknas kommunen ha drygt 6 380 invånare.
- Fram till 2044 minskar folkmängden kontinuerligt till strax under 5 750 invånare, vilket motsvarar en minskning med cirka 10 % på knappt 20 år.
- Minskningstakten är snabbare under de första åren och planar sedan ut något mot slutet av perioden.
- Denna utveckling innebär en fortsatt utmaning för kommunens skatteunderlag, arbetskraftsförsörjning och möjligheten att upprätthålla service i hela kommunen. Prognosen understryker behovet av strategiska åtgärder för att attrahera nya invånare och behålla befintliga, särskilt i arbetsför ålder.

Folkmängd, antal efter år. Hällefors.

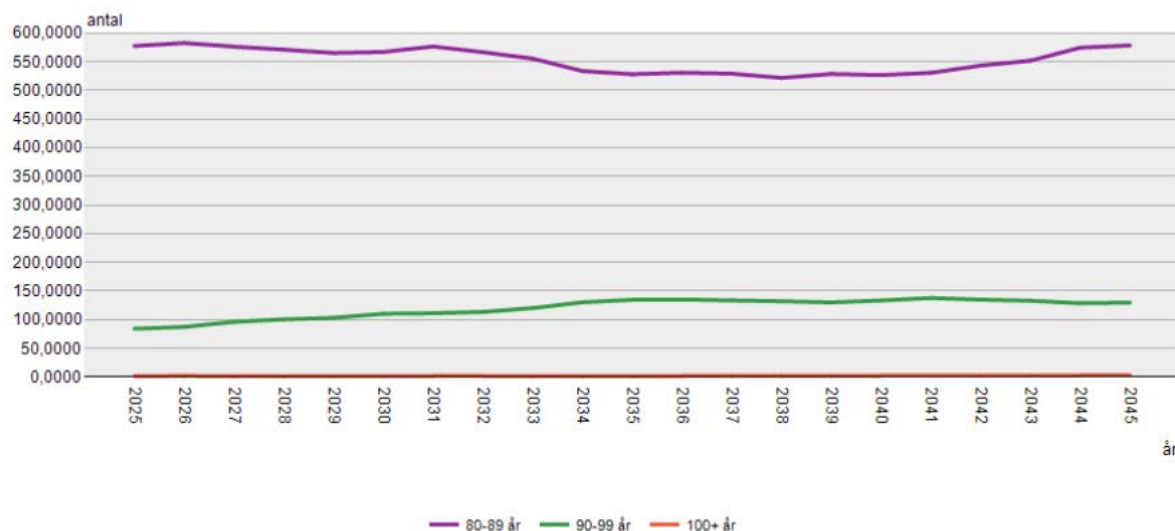
Källa: SCB

Befolkningsprognos 2025–2046

Den åldersmässiga sammansättningen i Hällefors kommun visar på en fortsatt tydlig demografisk förändring. Under kommande år förväntas:

- Andelen äldre invånare öka, särskilt bland de allra äldsta (80 år och äldre)
- Antalet barn och unga (0–18 år) ligga på en stabil nivå
- Andelen i arbetsför ålder (19–64 år) minska successivt

Folkmängd efter ålder och år. Hällefors.

Källa: SCB

Grafen visar SCB:s prognos för Hällefors kommuns befolkning i åldersgrupperna 80–89 år, 90–99 år och 100+ år för perioden 2025–2045.

Kommentarer:

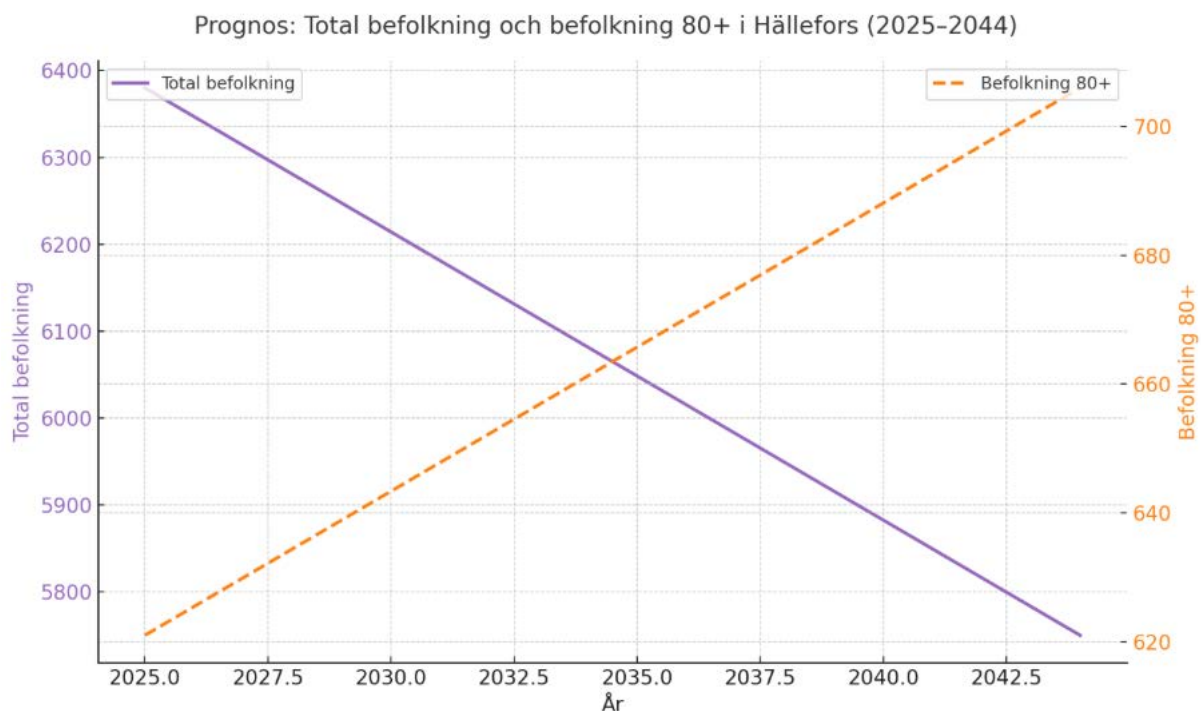
- 80–89 år (lila linje): Den största gruppen bland de äldsta. Antalet är relativt stabilt över tid, med en mindre nedgång kring 2034–2038 och därefter en ökning mot slutet av perioden.
- 90–99 år (grön linje): Antalet ökar successivt fram till omkring 2035–2036 och ligger sedan på en något lägre men stabil nivå resten av perioden.

- 100+ år (röd linje): Gruppen är mycket liten och knappt synlig i diagrammet, men förväntas ligga kvar på en låg nivå genom hela prognosperioden.

Slutsats:

- Trots en generell befolkningsminskning i kommunen förblir antalet äldre i åldersgruppen 80+ högt och relativt stabilt, vilket innebär ett fortsatt högt behov av vård- och omsorgsinsatser.
- Särskilt ökningen i gruppen 90–99 år fram till mitten av 2030-talet kan innebära större omsorgsbehov, då dessa åldrar ofta har högre vård- och stödkrav.

Här är en kombinationsgraf som visar prognosen för total befolkning och befolkningen 80+ i Hällefors 2025–2044.

Den illustrerar tydligt hur den totala befolkningen minskar, samtidigt som antalet äldre 80+ ökar, vilket innebär en växande försörjningsbörda och ökade krav på äldreomsorg.

Det innebär att färre personer i arbetsför ålder kommer att behöva försörja en växande andel yngre och äldre, vilket ställer ökade krav på både kommunens ekonomi och kompetensförsörjning. För att möta detta kommer Hällefors kommun att fortsatt arbeta för att stärka förutsättningarna för nyanlända och andra invånare att snabbare komma i arbete och bidra till det lokala näringslivet och samhällsutvecklingen.

Kommunen har i dagsläget 94 vård- och omsorgsplatser, inklusive korttidsplatser. I takt med att antalet äldre ökar, behöver kapaciteten inom äldreomsorgen ses över, både vad gäller antal platser och tillgång till personal med rätt kompetens.

Pedagogisk verksamhet

I Hällefors kommun minskar barn- och elevantalet fortsatt. Många barn i Hällefors kommun växer upp i resurssvaga familjer och antalet elever i behov av särskilt stöd och anpassningar har ökat under de senaste åren. Andelen elever med migrationsbakgrund sjunker i skolan, och dessa elevers resultat är i enlighet med vad forskning visat inte längre avvikande i negativ mening.

Resurssvagheten ställer även framledes krav på kompensatoriska insatser. Kompensatoriska uppdrag är exempelvis fortsatta satsningar på läxläsning, lovskola, NPF-anpassningar, styrda rastaktiviteter, lunch som lektion, och kulturskolan. Trygghet och studieron i skolan är god och skapar förutsättningar för måluppfyllelse, och denna nivå måste bibehållas.

Hällefors kommun har under en längre tid varit involverade i Skolverkets projekt för riktade stödinsatser för ökad måluppfyllelse. En åtgärdsplan är framtagen tillsammans med Skolverket och Karlstads universitet och utbildningsinsatser kommer under 2026 att bedrivas tillsammans med Karlstad universitet. Vi ser redan nu en förbättring av måluppfyllelsen i skolan som ett resultat av denna och flera andra insatser.

Pihlskolan är i stort behov av renovering, vilket också kommer att projekteras. Ett stort arbete med att genomföra utbildning och ha en attraktiv gymnasieskola under renoveringen kommer att behöva göras. Nya lokaler som färdigställs och som planeras ökar kostnaderna i verksamheten, vilket ställer krav på resursanvändningen. I strategin ingår således att även fortsättningsvis ha en egen gymnasieskola.

Digitaliseringen i skolan pågår fortsatt, med krav på kompetensökning, nya produkter och system. Digitaliseringen för sin egen skull har börjat diskuteras inom skolväsendet, och skolan följer den forskning och de myndigheter som hanterar frågorna.

Vård och omsorg

Vård och omsorgsverksamheten arbetar med att erbjuda medborgarna en god omsorg och omvårdnad utifrån personliga behov. Inom hela omsorgens verksamhet arbetar förvaltningen med att stärka och utveckla den interna samverkan mellan olika förvaltningsgrenar och yrkesgrupper med brukare och kvalitet i fokus.

Arbetet inom primärvården kommer att fortsätta utvecklas med fokus på samhandling för hälsa. Samverkan mellan regionen, kommunen och civilsamhället syftar till att öka det hälsofrämjande arbetet och överbrygga glapp mellan olika huvudmän. I samma riktning kommer även arbetet vid kommunens socialtjänst att utvecklas under verksamhetsåret när den nya socialtjänstlagen skall implementeras. Den nya lagstiftningen innebär ökat fokus på tillgänglighet, tidiga insatser, samverkan med andra myndigheter och förstärkt uppföljning av kvaliteten i utförda insatser.

Inom särskilda boenden för äldre fortsätter förvaltningen tillskapandet av ett nytt äldreboende tillsammans med Länsgården då nuvarande verksamhetslokaler på Fyrklövern är väldigt slitna. Det nya vård- och omsorgsboende innebär en mer optimal verksamhet och skapar också ett mer attraktivt boende för den enskilde. Lokalerna kommer att tas i anspråk under våren 2027. För att möjliggöra en positiv och trygg äldreomsorg fortsätter arbetet med att arbeta kostnadseffektivt för att kunna nyttja resurser effektivt för att på så sätt öka kvaliteten i det vårdnära arbetet, att förbättra arbetsmiljön och kompetensen hos medarbetare.

Välfärdsteknik är något som oftare och oftare omnämns som viktigt för att kompensera för svårigheter i kompetensförsörjning. De särskilda förutsättningar som råder i en liten kommun innebär att effekten på behovet av personella resurser sällan är lika hög som i större organisationer. Förvaltningen avser dock att utreda och förstärka den digitala utvecklingen i förvaltningen. Utvecklingen av artificiell intelligens (AI) i schemaplanering, planeringsmodeller för arbetet i särskilda boenden och teknik som

stärker autonomi och kvaliteten i det brukanära arbetet är alla områden som är under utveckling i förvaltningen.

Förvaltningen har nått tydligt förbättrade resultat inom äldreomsorgens brukarundersökningar och behöver öka ansträngningarna för att behålla och förbättra dessa resultat. Framförallt får förvaltningen höga omdömen inom trygghet, förtroende och bemötande. Under verksamhetsåret kommer förvaltningen fokusera på att ytterligare stärka kompetensutveckling, höja förvaltningens beredskap för kris och krig samt stärka och utveckla kvalitetsarbetet i förvaltningen.

Inom Socialtjänsten pågår ett arbete för att implementera den nya socialtjänstlagen och att implementera samarbetsmodellen "Backa barnet". "Backa barnet" är en svensk samverkansmodell som syftar till att skapa en trygg och säker uppväxt för barn och unga genom tidiga, samordnade och behovsanpassade insatser. Förvaltningen har under flera verksamhetsår mött minskade behov, minskad kriminalitet och ökad social trygghet i kommunen som också märks genom minskade försörjningsstödskostnader, minskade kostnader för missbruksvård och barn och ungdomsvård. Efter en positiv utveckling under senare tid arbetar förvaltningen med att bibehålla den goda utvecklingen och att minska utanförskapet i kommunen.

Näringsliv och besöksnäring

Hällefors kommun fortsätter arbetet med att stärka sin position som en attraktiv plats att både driva företag på och besöka. Ambitionen är att skapa ett starkt företagsklimat – baserat på långsiktiga förutsättningar för etablering, tillväxt och innovation. Ett livskraftigt och diversifierat näringsliv ses som en motor för fler arbetstillfällen, ökad livskvalitet och en starkare lokal ekonomi. För att nå dit genomförs ett strategiskt och samordnat arbete där kommunen har en möjliggörande roll – lyhörd, tillgänglig och lösningssorienterad – i nära samverkan med det lokala näringslivet.

Under 2026 fortsätter Hällefors kommun att utveckla dialogen med företagen genom företagsbesök, tematiska träffar och löpande samtal. Återkommande frågor som kompetensförsörjning, samverkan mellan skola och näringsliv, infrastruktur och kommunal service integreras i kommunens utvecklingsarbete. Kommunikationen med företagen förstärks kontinuerligt, med fokus på relevans, tillgänglighet och inspiration – via nyhetsbrev, digitala plattformar och sociala medier.

För att möta företagens behov prioriteras tillgång till mark och lokaler som kan möjliggöra nyetableringar och expansion. Dessa resurser marknadsförs strategiskt både lokalt och regionalt för att öka synligheten och tillgängligheten. Målet är tydligt: det ska vara enkelt och attraktivt att driva och utveckla företag i Hällefors kommun.

Kommunen är också en aktiv part i Business Region Örebro – ett regionalt partnerskap mellan länets tolv kommuner. Samarbetet syftar till att stärka näringslivets konkurrenskraft genom hållbar tillväxt, kunskapsutbyte, talangattraktion och en gemensam strategi för investeringsfrämjande.

Besöksnäringen utgör en växande del av det lokala näringslivet och bidrar till både extern attraktionskraft och lokal stolthet. Hällefors kommun samverkar med kommunerna i Ljusnarsberg, Lindesberg och Nora i gemensamma marknadsföringsinsatser för att stärka turismens förutsättningar. Genom att vidareutveckla Hällefors som destination skapas nya affärsmöjligheter, arbetstillfällen och positiva effekter för hela samhället.

Arbetsmarknad

Arbetslöshetsutvecklingen i kommunen visar på en successiv förbättring under de senaste åren. År 2021 uppgick antalet öppet arbetslösa till 148 personer, men därefter har nivån minskat stadigt och låg i juli 2025 på 92 personer. Detta motsvarar en nedgång med drygt en tredjedel jämfört med 2021. Samtidigt har även antalet personer med aktivitetsstöd minskat markant. Från 187 personer år 2021 sjönk antalet till 82 personer i juli 2025. Minskningen har varit särskilt tydlig mellan 2022 och 2024,

där stödet gick från 136 personer till 96 personer, och den positiva utvecklingen har fortsatt under första halvåret 2025.

Den sammantagna bilden visar att det totala antalet individer i arbetslöshet eller i program med aktivitetsstöd har minskat från 335 personer år 2021 till 174 personer i juli 2025. Detta innebär nästan en halvering på fyra och ett halvt år.

	2021	2022	2023	2024	2025-07
Öppet arbetslösa	148	97	99	101	92
Aktivitetsstöd	187	136	123	96	82
Summa	335	233	222	197	174

Utvecklingen indikerar att kommunen haft en gynnsam arbetsmarknadstrend, där både den öppna arbetslösheten och behovet av aktivitetsstöd har minskat i relativt jämn takt. Minskningen är ett tecken på att fler har kunnat etablera sig på arbetsmarknaden, vilket skapar ett mer stabilt utgångsläge inför kommande år.

Ungdomar 18–24 år

	2021	2022	2023	2024	2025–07
Öppet arbetslösa	17	18	8	8	8
Kvinnor	4	4	2	1	0
Man	13	14	6	7	8
Aktivitetsstöd	28	16	16	6	5
Kvinnor	12	7	7	4	3
Män	16	9	9	2	2

Öppen arbetslöshet – tydlig minskning över tid

Bland ungdomar uppgick den öppna arbetslösheten till 8 personer, vilket är samma som föregående period. Mindre än 5 personer uppbär aktivitetsstöd och det är en minskning med en person jämfört med samma period som förra året.

Utlandsfödda 16–65 år

Bland utlandsfödda invånare uppgick den öppna arbetslösheten till 95 personer, vilket är en minskning med 14 personer jämfört med föregående period. 84 personer befinner sig i någon form av arbetsmarknadsstöd vilket innebär en minskning med 22 personer.

Invånare 16–65 år med eftergymnasial utbildningsnivå

Bland invånare med eftergymnasial utbildning uppgick den öppna arbetslösheten till 41 personer, vilket är en ökning med 11 personer jämfört med årsskiftet 2024/2025. Samtidigt har antalet personer i någon form av arbetsmarknadsstöd minskat med 2 personer.

	2021	2022	2023	2024	2025-07
Öppet arbetslösa	20	6	16	20	27
Aktivitetsstöd	29	22	24	19	14
Summa	49	28	40	39	41

Invånare 16–65 år med gymnasial utbildningsnivå

Mellan år 2021 och 2024 har både antalet öppet arbetslösa och personer i aktivitetsstöd minskat tydligt i kommunen. De öppet arbetslösa har gått från 55 personer år 2021 till 37 personer år 2024, vilket motsvarar en nedgång med en tredjedel. Även antalet personer i aktivitetsstöd har minskat markant under samma period, från 72 personer år 2021 till 33 personer år 2024. Sammantaget innebär detta att

det totala antalet inskrivna sjönk från 127 personer år 2021 till 70 personer år 2024, en halvering på tre år.

Under 2025 har utvecklingen dock planat ut. I juli månad uppgår antalet öppet arbetslösa till 36 personer, vilket är ungefär samma nivå som föregående år. Däremot har antalet personer i aktivitetsstöd ökat något till 37 personer, jämfört med 33 personer år 2024. Det totala antalet inskrivna ligger därför på 73 personer i juli 2025, vilket innebär en mindre ökning jämfört med föregående år. Sammanfattningsvis visar utvecklingen på en långsiktig förbättring av arbetsmarknadsläget sedan 2021, men med tendenser till en viss uppgång i stödbaserade insatser under 2025.

	2021	2022	2023	2024	2025-07
Öppet arbetslösa	55	47	47	37	36
Aktivitetsstöd	72	54	42	33	37
Summa	127	101	89	70	73

Kommunens insatser

Kommunen planerar att fortsätta sina satsningar på vuxenutbildning och arbetsmarknadsåtgärder för att motverka arbetslöshet och långvarigt utanförskap. Ett särskilt fokus kommer att ligga på att stärka de individuella handlingsplanerna för varje arbetssökande, i syfte att förbättra matchningen mot arbetsmarknaden. Samverka med externa aktörer och en plan där individerna följs upp är centrala delar i strategin. Kommunen kommer även att utveckla metoder och arbetssätt inom det kommunala arbetsmarknadsarbetet för att möta framtida utmaningar.

Infrastruktur

Vägar

De senaste åren har ett par stora infrastrukturprojekt, finansierade av Trafikverket, genomförts i Hällefors kommun – förbifart Hjulsjö och gång- och cykelbana mellan Hällefors och Grythyttan.

Arbetet med åtgärdsvalsstudie för Länsväg 63 pågår under ledning av Trafikverket. Region Värmland och Region Örebro har tillsammans med Trafikverket identifierat riksväg 63 som ett viktigt regionalt stråk för person- och godstrafik. Regionerna har i sina länsplaner beslutat att upprätta en stråkstudie för riksväg 63. Studien ska klargöra möjliga åtgärder enligt fyrstegsprincipen och utgöra beslutsunderlag för val av, och prioritering av åtgärder. Stråkstudierna ska vara trafikslagsövergripande och ingå i regionens utvecklingsarbete mot ett transportsystem som understödjer en hållbar regional tillväxt.

Det övergripande syftet med Stråkstudie Väg 63 är att sammanställa transportbehovet för den aktuella vägsträckan avseende förekommande trafikslag och trafikantgrupper samt fastställa vägens funktion och målstandard.

Utifrån denna målstandard ska sedan utredningen föreslå olika åtgärder, dels för utförande under innevarande planperiod och dels som underlag för beslut inför framtida planer.

Kollektivtrafik

Även den nya Länsplanen för transportinfrastruktur för Örebroregionen är under framtagande. Länsplanen revideras var fjärde år, enligt uppdrag från Sveriges regering. Region Örebro län har utarbetat en uppdaterad länsplan som förväntas antas i början på 2026 och kommer avse planperioden 2026–2037. Kommunerna ger förslag på åtgärder, finns med i dialogen om prioriteringar och får både länsplan och nationell plan på remiss.

Bostadsmarknad

Bostadsmarknaden i Hällefors har sen flera år gett ett överskott av lägenheter. Därför har en omställningsplan tagits fram för att anpassa beståndet efter behovet. Det innebär inte enbart rivning

utan också anpassning till modernare, renoverade och delvis ombyggda lägenheter. Hällefors bostads AB har utfört en behovsanalys och tagit fram en underhållsplan som ligger till grund för ett systematiskt arbete kring såväl rivningar som nyproduktion i kommunen.

Styrelsen i Hällefors Bostads AB har beslutat om en strategiplan som bland annat innehåller rivning av cirka 130 lägenheter. Detta behövs för att komma i balans med utbudet av lägenheter och för att skapa en långsiktig finansiell stabilitet för bolaget. Planen innefattar att fastigheter som finns på mindre attraktiva lägen inom kommunen samt fastigheter i mindre gott skick avvecklas först.

Kommunen tar ett stort ansvar i denna process och står som garant för bostadsbolagets lån i samband med omställningsarbetet.

Nyproduktionen i kommunen består i dagsläget av enstaka villabyggnader. Hällefors Bostads AB arbetar på en projektering för byggnation av 6 stycken lägenheter i centrum. Bostadsbolaget har genomfört en heltäckande enkätundersökning för att utreda intresset för småskalig nyproduktion. Intresset har varit mycket stort för lägenheter som produceras som radhus vid nya Björkhaga. Till de tänkta 6 lägenheterna har mer än 30 hushåll anmält intresse. Arkitektförslag är framtaget och rivning av de fastigheterna på tomten för nyproduktion är genomförd.

Lokalförsörjning

En stor andel av kommunens invånare spenderar mycket tid i kommunala lokaler, allt från förskolor skolor och idrottshallar, till bibliotek och äldreboenden. Lokaler är därför en viktig förutsättning för att kommunen ska kunna fullfölja sitt uppdrag att tillhandahålla allmännyttig service. Kostnader för lokaler är vanligtvis den näst största kostnaden (efter personalkostnader) i kommunala budgetar. Det är därför av stor vikt att lokalerna är ändamålsenliga och att de nyttjas optimalt.

Hällefors kommun tillämpar ett kontinuerligt lokalförsörjningsarbete där en lokalförsörjningsplan som avser de kommande 10 åren revideras vart tredje år. Det finns även forum för att löpande fånga förändrade lokalbehov i verksamheterna. Syftet med lokalförsörjningsplanen är att kommunens verksamheter ska ha tillgång till goda och ändamålsenliga lokaler samtidigt som ett överutbud av lokaler undviks, att säkerställa att investeringar och underhållsinsatser koncentreras till de fastigheter som på sikt kommer att behövas, att undvika dyra nödlösningar och att upprätthålla handlingsberedskap vid ändrade förutsättningar som påverkar lokalbehoven.

Politisk mandatfördelning

Genom fria val ger kommunmedborgarna kommunfullmäktige mandat att utforma den kommunala verksamheten. Kommunfullmäktige har politiskt och ekonomiskt ansvar för all verksamhet och ger styrelser och nämnder i uppdrag att ansvara för att de olika verksamheterna blir utförda enligt fastställda styrdokument och tilldelade anslag. Kommunens mandatfördelning i kommunfullmäktige mandatperioden 2022–2026 som redovisas nedan, fastställdes i de allmänna valen som genomfördes under verksamhetsåret 2022.

Socialdemokraterna	9
Moderaterna	8
Sverigedemokraterna	5
Vänsterpartiet	4
Centerpartiet	3
Grythyttelistan	2
Totalt	31

Kommunstyrelsen i Hällefors kommun består av 11 ledamöter och lika många ersättare. Mandatperioden för kommunstyrelsen inleds 2023-01-01 och sträcker sig fram till 2026-12-31.

Kommunstyrelsen väljs av fullmäktige och ansvarar som enda driftsnämnd för det mesta av kommunens verksamheter, innefattande såväl skola, omsorg och central förvaltning som frivilliga verksamheter. Därtill kommer det lagstadgade strategiska ansvaret för kommunens utveckling. Kommunstyrelsen ansvarar för att kommunens verksamheter organiseras och utförs i enlighet med fullmäktiges fastställda styrdokument och inom den ekonomiska ram som fullmäktige har anslagit.

Under kommunstyrelsen finns två utskott som har en huvudsakligen beredande roll: allmänna utskottet och välfärdsutskottet. Utskotten består av fem ledamöter och lika många ersättare. Partier som saknar representation i utskotten, har rätt till insynsplats. Kommunfullmäktige ansvarar för att tillse att kommunstyrelsen arbetar i enlighet med vad fullmäktige har beslutat. Till sin hjälp i detta har fullmäktige de förtroendevalda revisorerna.

Central förvaltning

Den centrala förvaltningen har till uppgift att stötta kommunens samtliga verksamheter i ärendeberedning till kommunstyrelsen, dess utskott och kommunfullmäktige. Enhetens arbete ska fokusera på att digitalisera möteshanteringen under hösten 2025 och under 2026 samt på att effektivisera diarieföringsrutiner och digital registrering som originalförvaring. Åtgärderna syftar till att effektivisera och underlätta handläggning samt till att möjliggöra för mer effektivt resursnyttjande.

Arbetet med att revidera och uppdatera Hällefors kommuns författningssamling som påbörjades i snabbare takt under hösten 2024 fortsätter även under kommande period. Inom området informationssäkerhet har kansliet en central roll för att samordna, leda och organisera arbetet. Med anledning av NIS2 direktivet (förbättrad motståndskraft mot cyberhot inom EU) har den centrala förvaltningen utarbetat projektplan och genomförandeplan samt tillsett att kommunförvaltningen utbildats i effekterna av lagkravens förändrade förutsättningar. Arbetet fortsätter 2025 och framåt. Även området kris- och beredskapsfrågor ligger placerat inom central förvaltning och är en central roll inom kontinuitetshantering och planering kopplat till NIS2 direktivet.

Kommunikation

Inom området kommunikation har kommunikationsplaner och mallar för att kunna kommunicera de ärenden som är av intresse att sprida information om utformats. Rutin för PR frågor har upprättats liksom roller för att hantera förfrågningar och PR frågor på adekvat och effektivt sätt. Ny hemsida lanserades 3 juli 2025 vilken har optimerad sökfunktion, struktur och underlättar för webbpublicister vid publicering av nyheter och driftsinformation. Den nya webben följer den nya grafiska profil som implementeras under 2025 i hela organisationen vilken ger Hällefors kommun ett modernt och lokalt baserat uttryck samt grafiskt språk. Arbetet med att effektivisera webben, att implementera webbadministratörsrollernas funktion i kommunförvaltningen och att utbilda verksamheterna samt stärka dialogen fortsätter under 2025–2026.

Kris- och beredskap

Civilt försvar och beredskap är ett växande område som ställer förändrade krav på kommuner. Inom området har planering för användande av LEH medel utvecklats i syfte att stärka motståndskraft, robusthet och verksamhetssamarbete. Arbetet inom området har utgått från kommunens Risk och sårbarhetsanalys (RSA) hittills under år 2025 och fortsätter enligt plan att utgå från analysen hela 2025. Under kommande period kommer övningsplanering och övningsutförande, kriskommunikation och stärkta brottsförebyggande samarbetsforum utgöra fokusområden för verksamheten.

Digitalisering och transformation

För den kommande perioden kommer de huvudsakliga fokusområdena inom digitalisering och transformation vara att påbörja arbetet med digital post som initieras i september 2025 med kartläggningsfas där stöd inför införandet ges från SKR. Säker digital kommunikation (SDK) initieras och utvecklas i planerat samarbete med övriga länet. För Hällefors kommun kommer en digitaliseringspolicy att utarbetas och vara på remiss med planerad projektstart hösten 2025 och implementering under 2026.

På övergripande informationssäkerhetsnivå stärks cybersäkerheten genom bland annat det verktyg som köpts in för att ändra informationsmedvetenheten genom Nanolearning. Mätningar, rapporter och uppföljningar planeras ske löpande och projektstart är augusti 2025.

Hällefors kommun planerar påbörja transformation med stöd av AI under 2025 och fortsätta utvecklingen löpande. Dialog förs med närliggande kommuner för att implementera digitala medarbetare inom kundtjänst och It support med start hösten 2025.

En digitaliseringsplattform skapas i länet där utbyten, pilotprojekt och snabbare utveckling och implementering förväntas bli effekterna genom samverkan.

IT säkerhet

Under 2025 har ökade investeringar i cybersäkerhet kopplat till tekniska lösningar för IT infrastrukturen och ökad användarsäkerhet samt investeringar som innebär effektivisering av IT driften inneburit avsevärt stärkt IT miljö. Investeringarna är en förutsättning för att uppfylla lagkrav, möta verksamheternas krav på effektiv och enkel IT drift och möjliggör för digital utveckling i Hällefors kommun.

Kultur och fritid

Med ambitionen att etablera Hällefors som en betydande kommun i Bergslagsregionen utgör kultur, idrott och fritidslivet en viktig resurs och självklar framgångsfaktor för hållbar utveckling i kommunen.

I Hällefors kommun, bland annat i medborgarundersökningen från 2023, efterfrågas fler tillgängliga mötesplatser, där människor kan mötas för aktivitet men också för den sociala gemenskapen olika möten ger. Det försöker kultur- och fritidsverksamheten bidra med i allra högsta grad och förhoppningen är att det kommer att ge positivt resultat i årets undersökning.

Hällefors badhus

Hällefors badhus öppnade den 21 aug 2023. Badhuset har blivit en ny och attraktiv mötesplats i kommunen. I badhuset har öppettiderna utökats successivt och i även hösten bjuder på ett par timmars utökning. Förutom den ordinarie verksamheten med skolans simundervisning och allmänhetens bad, erbjuds också lovverksamhet, sommarsimskola, flera vattengympapass och från och med i höst kan vi också lägga till cirkelträning i rörelserummet. Badhuset används också för övernattningar vid cuper, föreningsmöten och de ”yttre” omklädningsrummen används av fotbollen i väntan på den nya klubb- och omklädningsbyggnaden som förhoppningsvis står klar under våren 2026. Såväl cafeteria, i samverkan med Hällefors Ishockeyklubb, och rörelserummet har bidragit till en attraktivare och flexiblere anläggning som kan utvecklas ytterligare.

Satsningen på personalen fortgår med fortbildning i bland annat lokalvård, vattenrening, kemikaliehantering, simlärarutbildning och vattengympa vilket bidragit till en modern och anpassningsbar arbetsplats med en välkomnande, öppen, ändamålsenlig och serviceinriktad mötesplats för alla besökare. I den fortsatta utvecklingen av ”mötesplatsen badhus” kommer förhoppningsvis simskola för vuxna och fler aktiviteter i rörelserummet att kunna erbjudas.

Hällefors bowlinghall

Bowlinghallen är en viktig mötesplats för framför allt seniorer men också för barn- och unga där det framförallt under höst- och sportlov kommer flera hundra barn- och unga som vill prova på bowling. Bowlinghallen har också fått nya besökare som vill ses och prata en stund med eller utan bowlingklot, alla är lika välkomna. Vid seriespel och andra tävlingar kommer många besökare utifrån och är nöjda med såväl den lilla bowlinghallen som servicen och bemötandet. En uppförskning av ytskikten och ny belysning över bowlingbanorna och lite annat som genomförts under sommaren har tagits emot mycket positivt av såväl besökarna som medarbetarna. Inte minst spelarna har imponerats av den nya belysningen som lyfter såväl hallen som spelet ytterligare en dimension.

Fritidsbokningen

De nya rutinerna för övernattningar i kommunens lokaler som fritidsbokningen (bowlinghallens personal) bokar har slagit väl ut med flera helgers övernattningar i samband med cuper eller annat föreningsutbyte. En utvärdering har gjorts tillsammans med berörda och några små förändringar bör göras vad gäller ex larm, belysning och ventilationen för att lyfta lokalerna ytterligare för övernattningar. Utlån av olika fritidsmateriel fortsätter och med tillskott som bordtennisracketar, inomhusboule och badmintonracketar. Bord och nät finns att boka i Kronhagsskolans inomhushall och det har medfört och kommer att medföra fler aktiviteter.

Hällefors bibliotek

Folkbiblioteken kompletterar kommunens mötesplatser med en verksamhet för alla åldrar som har fokus på läsning och fri åsiktsbildning. En långsiktig satsning på barn och unga är viktig då siffrorna för barnboksutlån är bland de lägsta i landet. Här krävs ett fortsatt läsfrämjande arbete, och med rekryteringen av en bibliotekarie med inriktning barn- och unga och med fortsatt samverkan med bland annat förskolan och skolan så är förhoppningarna stora på att få fler barn- och unga att läsa och att besöka biblioteket. En nysatsning på uppsökande verksamhet kommer också att bidra. Ökad tillgänglighet genom "meröppet" bibliotek är en fråga som ligger i tiden och som behöver undersökas vidare. Det framgångsrika bibliotekssamarbetet Bergslagsbibblan har utökats från fyra till nio kommuner i länet, med ett nytt biblioteksdatasystem i drift och som kommer att bidra och underlätta till vidare utveckling av samarbetet.

Utvecklingen av Terrassen som en plats för författarbesök, utställningar m.m. har varit framgångsrik. Under våren 2025 genomfördes bland annat återigen en lyckad utställning med kommunens konst, (genomförs vartannat år), och därefter den färgsprakande utställningen GLÖD som kunde besökas under hela sommaren och detta i samverkan med Svensk Form och Örebro slöjdförening. Lyckat och något att titta på inför sommaren 2026.

Sommarlovsaktiviteter

Att erbjuda aktiviteter under höstlov, sportlov och framför allt det långa sommarlovet, i samverkan med andra aktörer, framför allt föreningslivet, är prioriterat i kommunens aktivitetsplan. Till sommarlovet finns också bidrag att söka för genomförandet av aktiviteter. Årets sommarlov bjöd återigen på en bredd av aktiviteter i samverkan med föreningslivet men också några nya aktörer vilket bådär gott för framtida sommarlov.

Föreningsstöd och föreningsråd

Genom kommunen som möjliggörare och att säkerställa olika typer av föreningsstöd som föreningsbidrag, "nolltaxan" och ändamålsenliga lokaler och anläggningar för det ideella föreningslivet, så främjar det ett varierat och aktivt föreningsliv med arrangemang, tävlingar, motion och många intressanta platser att besöka, inte minst vad gäller friluftslivet. Ett gott exempel på detta är samarbetet mellan fyra föreningar uppe i Hurtigtorget där man samverkar i ett "Föreningarnas hus" som kommunen upplåter vilket redan har blivit ytterligare en mötesplats i kommunen där barn, unga och vuxna möts före, under och efter träningar och de många tävlingarna som arrangeras under året. Föreningarnas Hus kommer att bidra till en fortsatt utveckling av aktiviteter i området.

Delaktighet är en grundförutsättning för bra samverkan och det sker i form av föreningsråd, andra föreningsmöten och olika nätverk som exempelvis det nyligen uppstartade nätverket mellan aktörer på Hällevi IP som tillsammans vill bidra till en utveckling av aktiviteter och arrangemang på Hällevi IP. Det fortsatta stödet till det ideella föreningslivet är oerhört viktigt och inte minst för att kommunen ska vara attraktiv att besöka, leva, bo och verka i.

Personal- och kompetensförsörjning

Kommunens största utmaning framåt är att säkra rätt kompetens i rätt tid för att möta medborgarnas ökade behov av vård, skola och omsorg. Den demografiska utvecklingen innebär en ökad efterfrågan, samtidigt som tillgången på arbetskraft i arbetsför ålder minskar. För att möta detta krävs ett proaktivt och strategiskt arbete med att attrahera, behålla och utveckla medarbetare. Fokus ligger på att erbjuda ett hållbart arbetsliv med god arbetsmiljö, attraktiva anställningsvillkor samt möjligheter till lärande och utveckling. Digitalisering och nya arbetssätt ska utnyttjas för att skapa effektivitet och innovation.

Att vara en attraktiv arbetsgivare handlar om att erbjuda en arbetsplats där alla känner sig inkluderade, trygga och engagerade. Kommunen ska vara en plats där medarbetarna kan växa och bidra med sin fulla potential. Vi fortsätter vårt arbete med ”heltid som norm” – ett initiativ från SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) för att göra heltid till det självklara erbjudandet vid anställning i kommuner och regioner. Målet är att öka jämställdheten, förbättra arbetsmiljön och trygga kompetensförsörjningen. Genom att erbjuda heltid som utgångspunkt – och deltid endast som undantag – får fler medarbetare ekonomisk trygghet och möjlighet till hållbara heltidskarriärer, samtidigt som arbetsgivaren får bättre kontinuitet och kvalitet i verksamheten.

Ledarskap

Ett inkluderande och stödjande ledarskap är en grundpelare för att skapa engagemang och goda arbetsresultat. Chefernas roll som förebilder och kulturbyggare är avgörande för trivsel, samarbete och hälsa på arbetsplatsen. För att chefer ska lyckas krävs goda förutsättningar, socialt stöd och kontinuerlig kompetensutveckling inom ledarskap. Balans mellan krav och resurser samt en hållbar arbetsmiljö är avgörande för både chefers och medarbetares välmående.

Vi fortsätter att utveckla chefsstödet med regelbundna chefsforum och utbildningar, samtidigt som vi stärker chefernas verktygslåda inom kommunikation, konflikthantering och arbetsrätt. Detta är en investering i kommunens långsiktiga framgång och attraktivitet som arbetsgivare.

Kultur och värdegrund

Vår värdegrund är navet i vår gemensamma kultur och ska genomsyra allt vi gör. Under 2026 kommer vi att arbeta mer med att integrera värdegrundens principer i det dagliga arbetet och i våra beteenden. Vi erbjuder verktyg och utbildningar för att stärka en positiv och inkluderande arbetsmiljö där respekt och samarbete står i fokus.

Lönepolitiken ses som ett viktigt styrmedel för att uppmuntra önskvärda beteenden och kompetensutveckling. Vi arbetar med ökad transparens och dialog kring lön, samtidigt som vi följer upp och analyserar löner i lönekartläggningen för att säkerställa jämställdhet och rättvisa. Vi förbereder oss även för att arbeta i enlighet med EU:s transparensdirektiv.

Kompetensutveckling och rekrytering

Vi fortsätter att utveckla rekryteringsprocesserna för att attrahera rätt kompetens genom målgruppsinriktad annonsering, algoritmer och närvaro på relevanta mässor. HR stöttar verksamheterna vid chefsrekryteringar och säkerställer att goda urvalsmetoder används.

Hälsa och arbetsmiljö

Vi fortsätter vårt arbete med friskfaktorer via Suntarbetsliv. Friskfaktorarbetet bygger på åtta forskningsbaserade faktorer som stärker arbetsmiljön, exempelvis tydligt ledarskap, delaktighet och rättvisa. Genom att fokusera på det som får medarbetare att må bra och prestera – istället för enbart risker – kan vi som kommun öka engagemanget, minska sjukfrånvaron och höja kvaliteten i verksamheten.

Det gör oss mer attraktiva som arbetsgivare och ger bättre service till medborgarna.

Vi prioriterar tidiga insatser för hälsa och rehabilitering för att minska sjukfrånvaro och skapa en trygg arbetsmiljö. Under 2026 har vi infört system för arbetsskador, tillbud och systematisk uppföljning av arbetsmiljöfrågor. Vi har även infört ett rehabiliteringssystem – inte bara som administrativt stöd, utan som ett strategiskt verktyg som stärker organisationens hållbarhet, ökar medarbetarnas engagemang och bidrar till långsiktiga resultat. Genom att kombinera struktur med tidiga insatser skapar vi en mer hållbar arbetsplats

Nyheter från vår ändringsbudgeten 2025

Regeringen presenterade den 15 april 2025 den ekonomiska vårpropositionen samt vår ändringsbudgeten för innevarande år. För kommuner och regioner är helhetsbilden att det inte tillkommer några nya generella statsbidrag, vilket innebär att de ekonomiska förutsättningarna fortsatt är ansträngda. I stället prioriteras riktade satsningar inom enskilda områden.

Den makroekonomiska utvecklingen präglas av en lågkonjunktur som inleddes under 2024. Återhämtningen har inletts, men den globala osäkerheten gör att den inledningsvis bromsas in under första halvåret 2025. Prognosen anger dock att konjunkturen stärks successivt under senare delen av året och under 2026. Arbetsmarknaden har försvagats men väntas gradvis förbättras med stigande sysselsättning och minskande arbetslöshet. Inflationen ligger fortsatt över målnivån 2025, men väntas stabiliseras runt Riksbankens mål från 2026.

För kommunsektorn är det centrala att regeringens skatteunderlagsprognos för perioden 2024–2028 innebär en ackumulerad ökning på 23,7 procent. Detta är något starkare än SKR:s egen bedömning på 23,3 procent. Skillnaden ligger framför allt i regeringens mer optimistiska bedömning av övriga komponenter än lönesumman, där man däremot är något mer negativ än SKR. På kort sikt är regeringens prognos för 2025 en ökning på 4,5 procent, vilket är i nivå med SKR:s antagande.

Utöver de makroekonomiska förutsättningarna innehåller vår ändringsbudgeten flera riktade satsningar: en förstärkning av den specialiserade psykiatriska vården (0,5 miljarder kronor), ökad skolsäkerhet (0,3 miljarder kronor) samt tillfälligt höjd subventionsgrad för ROT-avdraget (från 30 till 50 procent). Regeringen satsar även på ökad tillgång till vuxenutbildning och yrkesutbildning, sommarjobb för ungdomar i kommuner med hög arbetslöshet samt förstärkta anslag till Statens institutionsstyrelse och subvention av placeringskostnader inom socialtjänsten.

Samtidigt minskar vissa anslag. Särskilt noteras en kraftig minskning av medel till Klimatklivet, från 3,5 till 1,3 miljarder kronor för 2025. Regeringen motiverar detta med en omfördelning till Industriklivet, som dock inte omfattar kommuner och regioner. SKR påtalar i sina kommentarer vikten av långsiktighet i klimatsatsningarna, särskilt för utbyggnaden av ladd infrastruktur. Även inom civilt försvar och krisberedskap saknas särskilda medel till kommuner och regioner, trots ökade förväntningar på deras insatser i ett försämrat säkerhetspolitiskt läge.

Sammanfattningsvis innebär propositionen att kommunsektorn får hantera fortsatt strama ekonomiska förutsättningar under 2025, då inga generella tillskott tillförs. De riktade satsningarna kan ge positiva effekter inom specifika områden, men bidrar samtidigt till en ökad fragmentering i finansieringen. Kommunerna och regionerna ställs därför fortsatt inför krav på prioriteringar och effektiviseringar, samtidigt som det finns en viss utsikt om förbättrade skatteintäkter från 2026 i takt med en starkare konjunktur och arbetsmarknad.

Verksamhetsstyrning

Vision

Hällefors – En attraktiv kommun

Verksamhetsidé

Vi skapar förutsättningar till utveckling för de som lever och verkar i Hällefors kommun. Vi främjar möten som engagerar och stimulerar till ett öppet och tolerant samhälle som bidrar till ett gott och tryggt liv. En socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling av kommunen är en överordnad målsättning. Samverkan mellan kommunens verksamheter och mellan kommunen och civilsamhället bidrar till genomförandet av Agenda 2030 där vi prioriterar följande globala mål:

3. God hälsa och välbefinnande
4. God utbildning
5. Jämställdhet
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
10. Minskad ojämlikhet
12. Hållbar konsumtion och produktion
16. Fredliga och inkluderande samhällen.

Genom att verka i riktning emot de strategiska målen når vi en god ekonomisk hushållning i vår verksamhet. För Hällefors kommun innebär god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs effektivt, det vill säga att den kommunala servicen ska infria kommuninnevånarnas behov och förväntningar på ett kostnadseffektivt sätt.

Våra strategiska mål är:

Vi är en attraktiv kommun, där invånare och kunder är nöjda med vår verksamhet

- Vi för en öppen och aktiv dialog och ger möjligheter att vara med och påverka
- Vi har en hög tillgänglighet och är tydliga med vad vi kan erbjuda
- Vi ser möjligheter med mångfald

Vi är en hållbar kommun som skapar förutsättningar för en positiv utveckling

- Vi arbetar för ett hållbart samhälle med miljö- och klimatfrågorna i fokus
- Vi verkar för bra infrastruktur och goda kommunikationer
- Vi bidrar tillsammans med andra till ett rikt fritids- och kulturliv
- Vi arbetar för en höjd utbildningsnivå
- Vårt offentliga rum präglas av en attraktiv miljö, där konst och kultur har en självklar plats

Vi är en attraktiv arbetsgivare, där medarbetarna trivs, utvecklas och är stolta över att ge god service

- Vi erbjuder utvecklingsmöjligheter och meningsfulla arbetsuppgifter
- Vi arbetar för medarbetarnas hälsa och trivsel
- Vi skapar förutsättningar för medarbetarnas delaktighet och ansvarstagande

Vi har en hållbar ekonomi, där vi använder våra gemensamma resurser på ett ansvarsfullt och långsiktigt sätt

- Vi för en ansvarsfull politik där ekonomi i balans är överordnad övriga krav
- Vi skapar utrymme för framtida pensionsåtaganden

- Vi finansierar planerat underhåll av tidigare investeringar med egna medel

Verksamhetsmål

Enligt lagen ska kommunen fastställa verksamhetsmässiga mål utifrån god ekonomisk hushållning. Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt. Begreppet innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Det är här mål och riktlinjer för verksamheten kommer in i bilden.

Verksamhetsmål ska vara uppföljningsbara. De ska rikta sig till medborgarna och till exempel anges i form av servicenivåer och kvalitet. Verksamhetsmål kan också riktas inåt i organisationen och uttryckas i form av produktivitet och effektivitet.

Hällefors kommun har antagit en verksamhets- och ekonomistyrningspolicy med tillhörande riktlinjer där det framgår att kommunfullmäktige ska fastställa övergripande verksamhetsmål kallade inriktningsmål. Inriktningsmålen ska fastställas per mandatperiod och vara kopplade till god ekonomisk hushållning. Inriktningsmålen ska ha ett långsiktigt verksamhetsperspektiv som visar den önskvärda inriktningen och utvecklingen av verksamheter utifrån ett samhällsperspektiv. Inriktningsmålen ska kunna mätas via indikatorer över tid genom att relatera dem till ett eller flera resultatmål.

På motsvarande sätt som kommunfullmäktige styr nämnderna via inriktningsmål ska kommunens nämnder och styrelse fastställt verksamhetsmässiga resultatmål för respektive verksamhetsmål. Resultatmålen har ett kortsiktigt verksamhetsperspektiv som visar konkret i vilken utsträckning verksamheter uppnår sin målsättning, omsatt i resultat. Resultatmålen ger en indikation om kommunen är på väg att uppnå inriktningsmålen eller inte.

Inriktningsmål 2023-2026

Inriktningsmål har ett långsiktigt verksamhetsperspektiv som visar den önskvärda inriktningen och utvecklingen av verksamheter utifrån ett samhällsperspektiv. Utifrån ett långsiktigt perspektiv ska kommunen fastställa långsiktiga finansiella mål för att nå målsättningen att förbättra kommunsoliditet.

Verksamhetsmässiga inriktningsmål 2023-2026

Mål 1: Kommunen har en öppen och levande dialog med medborgarna som skapar delaktighet i den lokala demokratin

- Indikator 1: Valdeltagande i senaste kommunvalet (% nationell statistik)
Indikator 2: Deltagande i genomförda medborgardialoger (egen mätning)
Indikator 3: Deltagande i föreningsrådet (egen mätning)
Indikator 4: Kommuninvånarnas upplevelse av hur lyhörda politikerna är till invånarnas tankar och idéer kring kommunen och dess verksamheter (medborgarundersökningen)
Indikator 5: Kommunen arbetar aktivt med beredskapsfrågor och självförsörjningsgrad (%) och är en aktiv informationskälla till medborgarna i dessa frågor

Mål 2: Kommunen har en väl fungerande välfärd som svarar upp mot invånarnas behov

- Indikator 1: Elever i åk 9 behöriga till ett yrkesprogram (lägeskommun nationell statistik)
Indikator 2: Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (helhetssyn %)
Indikator 3: Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (helhetssyn %)

Mål 3: I kommunen finns förutsättningar för befintliga och växande företag samt nyetableringar

- Indikator 1: Sammanfattande omdöme om kommunens företagsklimat (Svenskt näringsliv)
- Indikator 2: Totalt omdöme om kommunens Företagsklimat (Insikts mätning - NKI)
- Indikator 3: Nyregistrerade företag i kommunen (antal/1000 invånare nationell statistik)
- Indikator 4: Fiberutbyggnad för arbetsställe (% Post och telestyrelsens statistik)
- Indikator 5: Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning (% nationell statistik)

Mål 4: I kommunen finns förutsättningar för en socialt hållbar framtid

- Indikator 1: Antal hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd i 10 månader eller mer (egen mätning)
- Indikator 2: Antal Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar (egen mätning)
- Indikator 3: Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år (hemkommun % nationell statistik)
- Indikator 4: Kommuninvånarnas upplevelse av trygghet i närområdet (medborgarundersökningen)
- Indikator 5: Antal insatser gjorda till föreningar som är till fördel för kommunens barn och ungdomar, folkhälsa samt attraktivitet, i form av ekonomiskt eller administrativt stöd

Mål 5: I kommunen finns förutsättningar för en klimat- och miljömässigt hållbar framtid

- Indikator 1: Mängden mat- och restavfall (kg/inv. sammanställning SBB)
- Indikator 2: Elförbrukning KWh/m² och år i kommunens lokaler (egen mätning)
- Indikator 3: Andelen egenproducerad el KWh/år (egen mätning)
- Indikator 4: Andel matsvinn i relation till mängden mat producerad i kommunens måltidsorganisation (% egen mätning)

Mål 6: Kommunen är en attraktiv arbetsgivare och arbetar strategiskt med kompetensförsörjning

- Indikator 1: Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen (% egen mätning)
- Indikator 2: Sjukfrånvarotid i förhållande till ordinarie arbetstid (% egen mätning)
- Indikator 3: Löneläge i relation till jämförbara kommuner och kommunens rekryteringsbehov (SKR samt egen mätning)

Finansiella inriktningsmål 2023–2026

Grunden för en stark välfärd är ordning och reda i kommunens ekonomi. Därför är det av stor vikt att den kommunala ekonomin präglas av överskott i goda tider som kan användas för att minska påfrestningar i lågkonjunkturer. För att varje skattekrona ska användas optimalt är det av vikt att kommunens arbete präglas av öppenhet och tydlighet.

- Hällefors kommuns har ett positivt resultat som över en femårsperiod minst motsvarar 2,0 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag samma period
- Kommunens egna kapital och ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser i förhållande till kommunens totala tillgångar är lägst 25,0 procent
- Kommunens finansiering har finansierats till 100 procent med egna medel
- Kommunens låneskuld är amorterad med minst 60 miljoner kronor

Mål 1: Hällefors kommun har ett positivt resultat som över en femårsperiod minst motsvarar 2,0 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag samma period

Indikator 1: Resultatandel

	2023	2024	2025	2026	TOTALT
Budgeterat resultat	10,8	10,9	10,9	11,1	43,7
Skatteintäkter och utjämning	548,3	543,0	546,9	556,4	2 194,6
Resultatandel	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Mål 2: Kommunens egna kapital och ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser i förhållande till kommunens totala tillgångar är lägst 25 procent

Indikator 1: Soliditet, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser

	2023	2024	2025	2026
Eget kapital inkl ansvarsförbindelse	105,0	124,5	141,8	158,6
Summa tillgångar	616,0	697,0	707,5	703,3
Soliditet	17,0%	17,9%	20,0%	22,6%

Mål 3: Kommunens finansiering har finansierats till 100 procent med egna medel

Indikator 1: Självfinansieringsgrad av investeringar

	2023	2024	2025	2026	TOTALT
Medel från löpande verksamheten	37,5	43,1	43,6	44,1	168,3
Nettoinvesteringar	75,8	28,1	28,6	29,1	161,6
Investeringsandel	49,4%	100,0%	100,0%	100,0%	104,1%

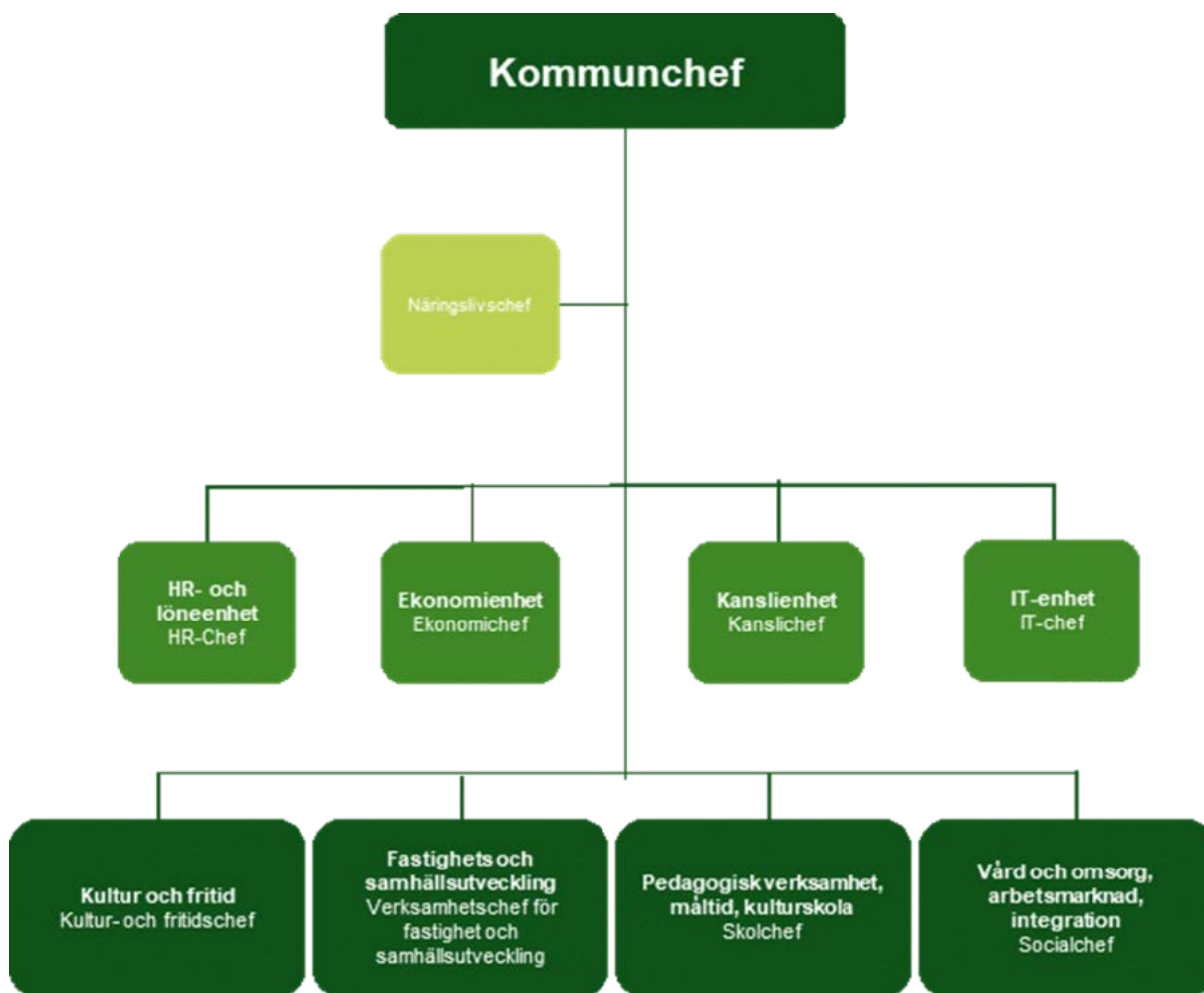
Mål 4: Kommunens låneskuld är amorterad med minst 60 miljoner kronor

Indikator 1: Låneskuld

	2023	2024	2025	2026	TOTALT
Ingående låneskuld	247,1	263,9	248,9	233,9	
Förändring av låneskuld	16,8	-15,0	-15,0	-15,0	-28,2
Utgående låneskuld	263,9	248,9	233,9	218,9	

Organisation

Den kommunövergripande ledningsgruppen arbetar med samordning och effektivisering av de kommunala verksamheterna utifrån det mandat och de uppdrag som lämnas av kommunstyrelsen. Kommunövergripande ledningsgruppen utgörs av kommunchef, verksamhetschefer, HR-chef, ekonomichef, kanslichef, IT-chef samt näringslivschef och leds av kommunchef.

Kultur och fritid

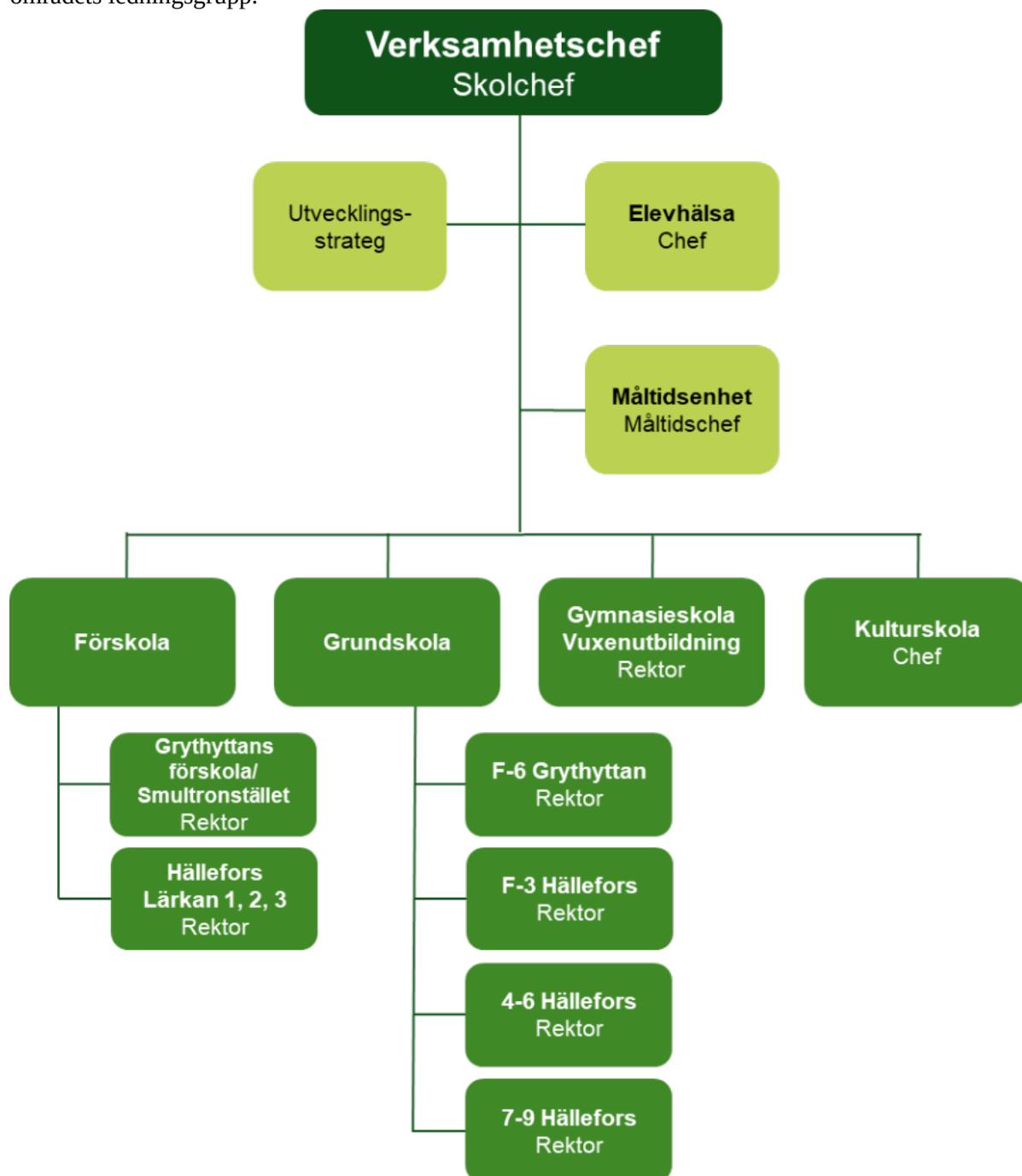
Den centrala administrationen består av kultur och fritidschef samt medarbetare i bowlinghallen. Inom verksamhetsområdet finns en bibliotekschef och en badhuschef som bildar verksamhetsområdets ledningsgrupp.

Pedagogisk verksamhet, kulturskola och måltid

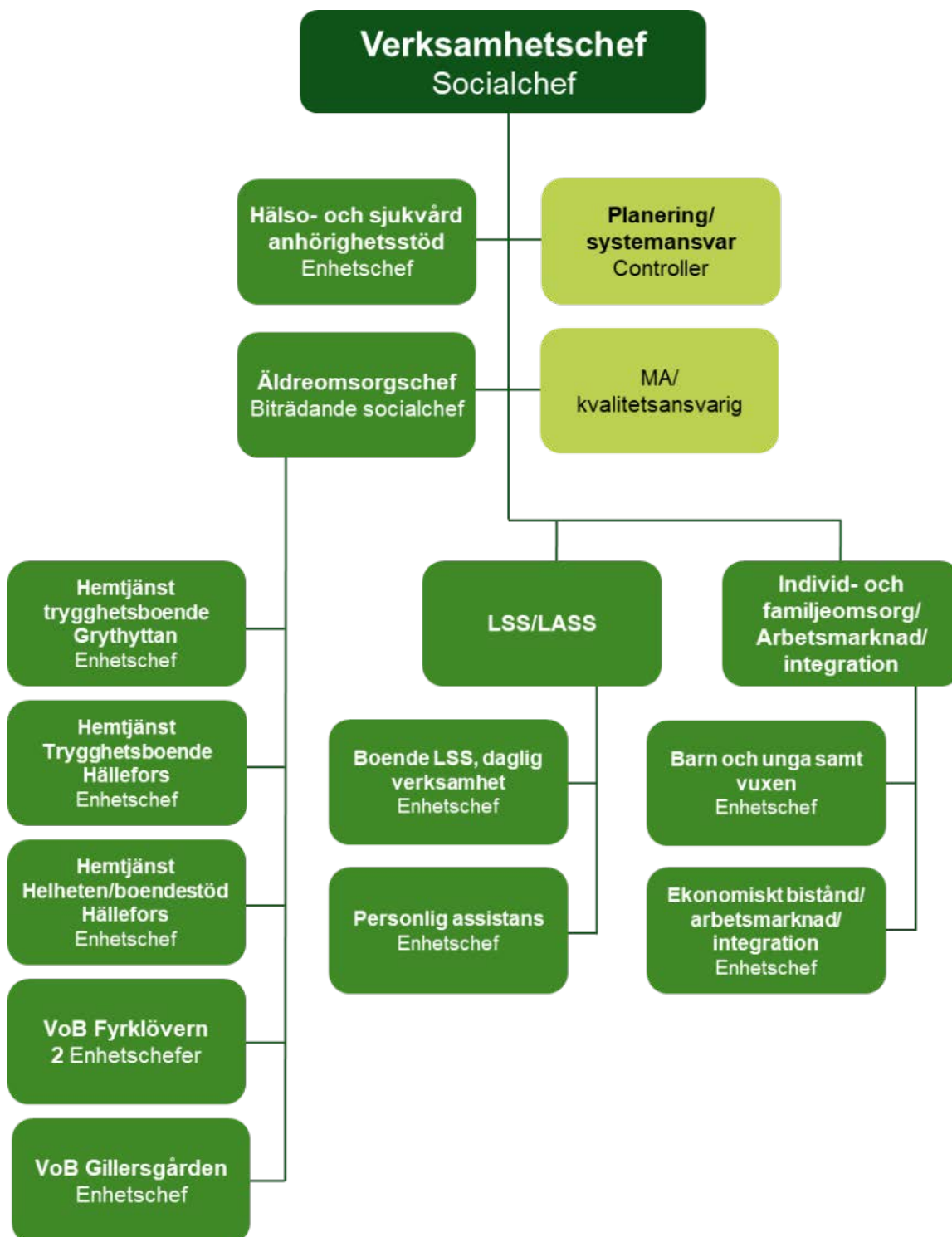
Den centrala administrationen består av skolchef och utvecklingsstrateg. Inom verksamhetsområdet finns en chef för elevhälsan, en måltidschef, två förskolechefer, fyra grundskolerektorer, en rektor med ansvar för gymnasieskola och vuxenutbildning samt en kulturskolechef, som bildar verksamhetsområdets ledningsgrupp.

Vård och omsorg, arbetsmarknad och integration

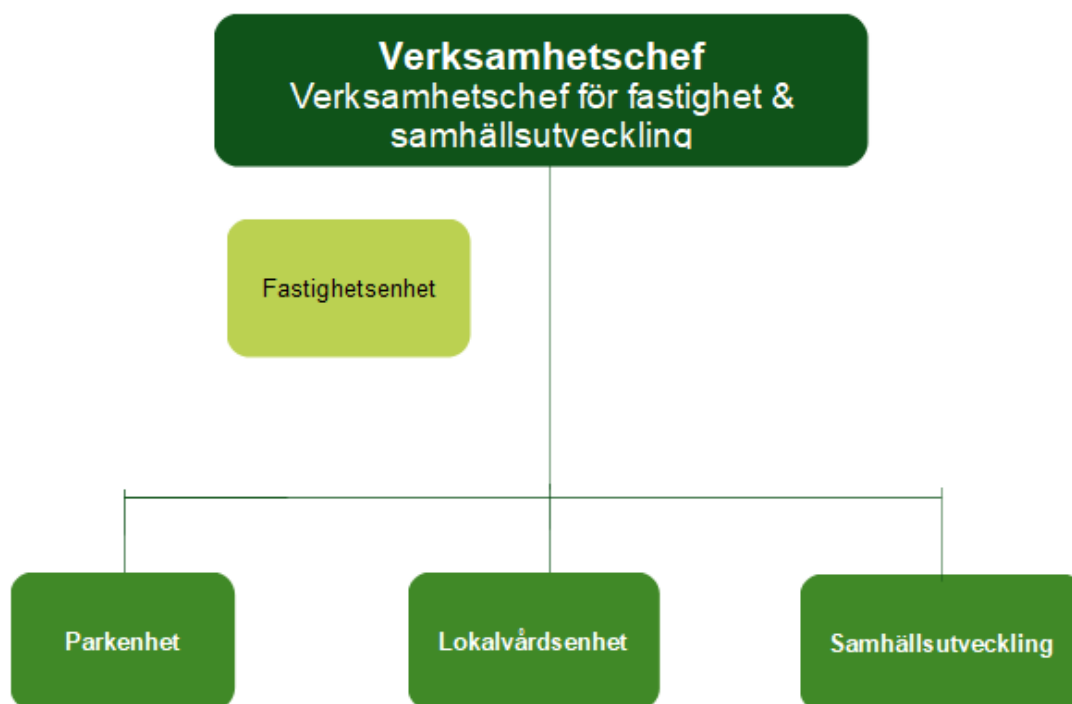
Den centrala administrationen består av socialchef, äldreomsorgschef, MA/kvalitetsansvarig samt verksamhetscontroller. Inom verksamhetsområdet finns enhetschef inom hälso- och sjukvård, sex enhetschefer inom äldreomsorg, två enhetschefer inom LSS/LASS samt två enhetschefer inom individ- och familjeomsorg, som bildar verksamhetsområdets ledningsgrupp.

Fastighet och samhällsutveckling

Den centrala administrationen består av verksamhetschef för fastighet och samhällsutveckling. Inom verksamhetsområdet finns en lokalvårdschef och arbetsledare som bildar verksamhetsområdets ledningsgrupp.

Uppdrag och verksamhet

Kommunstyrelsen är kommunens verkställande organ och lyder direkt under kommunfullmäktige som är kommunens högsta beslutande organ. Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande ledning, styrning och samordning av kommunens samlade verksamhet och har ett övergripande ansvar för kommunens ekonomiska ställning och utveckling. Styrelsens uppgifter innefattar även uppsikt över kommunens bolag.

Styrelsen som har 11 ledamöter bereder ärenden som ska behandlas i fullmäktige. Styrelsen fungerar som beredningsorgan för alla frågor som behandlas i kommunfullmäktige och verkställer uppdrag inom de områden kommunstyrelsen ansvarar för genom sitt reglemente. Inom kommunstyrelsen finns två utskott med vardera 5 ledamöter. Utskotten ansvarar för beredning av kommunstyrelsens ärenden samt den löpande politiska uppföljningen av fullmäktiges och kommunstyrelsens uppdrag inom respektive verksamhetsområde. Utskotten säkerställer genom uppföljningen genomförandet av fullmäktiges uppdrag.

Politisk verksamhet

Kommunens politiska verksamhet och stöd till politiska partier administreras av förvaltningen. Här hanteras även allmänna val, borgerliga förrättningar samt överförmyndarverksamhet. Kommunens överförmyndarverksamhet förvaltas av gemensamma nämndorganisationen Bergslagens Överförmyndarnämnd.

Kommunövergripande

Förvaltningschef/Kommunchef

Kommunchef har ansvar för de övergripande strategiska uppdragen. Kommunchef leder kommunförvaltningen och har huvudansvar för att förvaltningen verkställer uppdragen från politiken och att verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt. Kommunchefs uppdrag utgår från instruktion och uppdragsbeskrivning för Hällefors kommuns kommunchef, vilken är beslutat av kommunstyrelsen.

Näringslivschef

Näringslivsarbetet leds av näringslivschef och inriktas på att aktivt, strategiskt och i samverkan med andra aktörer skapa försättningar för tillväxt och ett bra klimatsklimat. Funktionen arbetar nära i samverkan och i samarbete med Business Region Örebro, Destination Bergslagen, Nyföretagarcentrum Bergslagen och Örebro Universitet.

Kanslienhet

Kanslienheten är en serviceorganisation inom förvaltningen som har till uppgift att leda det administrativa arbetet i kommunen. Enheten stöttar kommunens verksamheter inom områden relaterade till interna regelverk och kommunens författningssamling. Enheten är rådgivande inom administrativ hantering till kommunens samtliga verksamheter. Enheten leds av kanslichef.

Kanslifunktionen utgör sekretariat för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och dess utskott. För förtroendevalda med andra uppdrag än kommunstyrelsen, där kommunchef är ansvarig tjänsteperson, utgör kanslienheten huvudsaklig kontaktyta. Kanslifunktionen stöttar verksamheterna när de bereder ärenden för politisk hantering och ansvarar för kvalitetssäkring av beslutsunderlag. Enheten ansvarar för den huvudsakliga diarieföringen av kommunens handlingar. Funktionen ansvarar dessutom för kommunens posthantering och administrerar de politiska valen.

Då kommunstyrelsen är arkivmyndighet ingår i kanslienhetens uppdrag kommunens centrala arkiv och skötseln av detta. Kanslienheten har det övergripande ansvaret för utlämnande av allmänna handlingar och utgör rådgivande part vid behov. Kanslienheten ansvarar för kommunkontorets reception och växelteloni. Allmänna val och folkomröstningar liksom borgerliga förrättningar (vigslar och begravningar) administreras via kanslienheten. Enheten ansvarar för samordning av kommunens interna styrning och kontroll.

Administrationen av finskt förvaltningsområde hanteras inom enheten tillhandahåller stöd till chefer och verksamheter för att kommunen ska uppfylla lagstiftningen inom förvaltningsområdet. Kommunen ska kunna erbjuda kommunal service till befolkningen i kommunen på finska och arbetet inom finskt förvaltningsområde består till stor del av samråd, utbildning och dialog med verksamheter, rådgivande organ och föreningar för att stärka och utveckla uppdraget.

Ansvaret för information och kommunikation har kanslichef. Det gäller både den interna kommunikationen på kommunförvaltningen och den övergripande externa kommunikationen. Dessutom ansvarar enheten för de kommunikationsverktyg som kommunen har. Exempel på detta är intranät, hemsida och sociala medier.

Kanslienhetens uppgift är att samordna kommunens kris- och beredskapsverksamhet, civil beredskap och krigsorganisation bland annat. Inom kanslienheten finns även kompetensen som säkerhetsskyddschef organiserad.

HR-och löneenhet

HR-och löneenheten är en serviceorganisation inom förvaltningen som har till uppgift att leda och samordna kommunens personalpolitik samt att stödja och ge service till kommunens verksamheter inom personalområdet. Enheten består av lönespecialister, löneadministratör, HR- generalist, Hr-specialist samt HR-chef.

HR-och löneenheten är ett strategiskt och operativt stöd till verksamheterna gällande personal- och lönefrågor. HR-och löneenheten är ett stöd i personaladministration, lag- och avtalstolkning, systematiskt arbetsmiljöarbete, rehabilitering, kompetensförsörjning, chefs- och ledarskap, medarbetarskap med mera. HR-och löneenheten ansvarar för utarbetande av styrdokument inklusive chefs- och medarbetarhandböcker.

Ekonomienhet

Ekonomienheten är en serviceorganisation inom förvaltningen som har till uppgift att stödja och ge service till kommunens verksamheter inom ekonomiområdet. Enheten leds av ekonomichef.

Ekonomifunktionen ansvarar för kommunens löpande kassafunktion, krav verksamhet, debitering- och fakturahantering samt förvaltning av donationsstiftelser. Enhetens strategiska uppgift är att utveckla, samordna och följa upp Hällefors kommunkoncerns verksamhet och ekonomi. Dessutom ansvarar enheten för kommunens övergripande finansiering. Ekonomienheten ansvarar för utarbetande av styrdokument inom ekonomiområdet och säkerställa kommunens ekonomistyrningsprocess.

Enheten inryms även av upphandling där huvudsakliga uppgiften är att tillhandahålla internkonsultativt stöd till chefer och verksamheterna som gör att kommunen uppfyller lagkraven. Enheten samordnar kommunövergripande upphandlingar genom Örebro kommun och kommunerna i norra Örebro län.

Från och med 1 februari 2023 ingår även ansvaret för kommunens helägda bostadsbolags ekonomiska förvaltning enligt upprättat avtal.

IT-enhet

IT-enheten leds av IT-chef som ansvarar för kommunens IT. IT-funktionens huvudsakliga uppgift är att stödja utvecklingen av IT-verksamhet för Hällefors kommun så som fiberutbyggnad och tillhandahålla internkonsultativt stöd till chefer i förändringsarbete och särskilda IT-politiska ärenden.

Plan- och bygglovsverksamhet, miljö- och hälsoskydd

Kommunens plan och bygglovsverksamhet samt miljö och hälsoskydd hanteras genom gemensamma miljönämnden som är en samverkan inom norra Örebro län. Nämnden handhar även bostadsanpassning.

Räddningstjänst

Bergslagens Räddningstjänst har uppdraget att förvalta kommunens räddningstjänst och det sker i samverkan med kommunerna i Östra Värmland.

Gata

Kommunens gator och vägar förvaltas av gemensamma tekniska nämnden som är en samverkan med kommunerna i norra Örebro län.

Affärsverksamhet

Gemensamma tekniska nämnden har uppdraget att förvalta kommunens vattenförsörjning och avloppshantering samt avfallshantering.

Kultur och fritid

Kultur- och fritidschef har ansvaret för kommunens kultur- och fritidsverksamhet.

Verksamhetschef/Kultur och fritidschef

Kultur- och fritidschef ansvarar för badhuset, folkbiblioteket, bowlinghallen samt ledning, utveckling och samordning inom området kultur och fritidsverksamhet. Kultur- och fritidsverksamheten omfattar också föreningsbidrag, schemaläggning av kommunens idrotts- och sporthallar, information, stöd och samordning av föreningsfrågor, föreningsrådet, kommunens kultur, ledar- och idrottsstipendier och lovaktiviteter. Kultur- och fritidschef ingår i olika nätverk såväl i regionen som nationellt.

Bibliotek

Bibliotekschef ansvarar för verksamheten i kommunens folkbibliotek som finns placerat i Hällefors tätort med en filial i Grythyttan.

Badhus

Badhuschef ansvarar för verksamheten i kommunens badhus som finns placerat på Hällevi idrottsplats.

Pedagogisk verksamhet, kulturskola och måltid

Skolchef har ansvaret för kommunens förskole- och fritidshemsverksamhet, grundskola, gymnasieskola, vuxenutbildning samt kulturskola och kommunens måltidsverksamhet.

Verksamhetschef/Skolchef

Skolchef ansvarar för ledning, samordning och koordination inom området pedagogisk verksamhet, kulturskola och måltid.

Utvecklingsstrateg

Utvecklingsstrateg driver strategiskt utvecklingsarbete inom verksamhetsområdet, omvärldsbevakar och ansvarar för sökande av olika statsbidrag.

Elevhälsa

Elevhälsan ansvarar för förebyggande och främjande insatser samt samverkan rörande barn och unga inom elevhälsan.

Måltidsenhet

Enheten svarar för kommunens samlade måltidsverksamhet inom förskola, skola och äldreomsorg. Det finns inom enheten fyra tillagningskök och tre mottagningskök.

Förskola

Förskolan är öppen hela året och öppettiderna anpassas till föräldrarnas arbetstider/studietider. Förskolan avser barn i åldern 1-5 år. Från och med höstterminen 2022 erbjuds alla barn som fyller tre år förskola under minst 525 timmar om året, de är avgiftsfria, så kallad allmän förskola. I kommunen finns förutom de kommunala förskolorna en privat förskola och pedagogisk omsorg som drivs i privat regi. Förskolorna är Lärkan i Hällefors, och Grythyttans förskola i Grythyttan.

Grundskola, förskoleklass och Fritidshem

Fritidshemsverksamhet är en pedagogisk gruppverksamhet för skolbarn till och med tolv års ålder som vänder sig till barn vars föräldrar förvärvsarbetar eller studerar och till barn som har ett eget behov av verksamheten. Förskoleklass är den pedagogiska verksamhet till vilken kommunen är skyldig att anvisa plats för alla barn från och med höstterminen det år de fyller sex år. Verksamheten ska omfatta minst 525 timmar per läsår. I kommunen är verksamheten integrerad med grundskola och fritidshem vad gäller både lokal och verksamhet. I kommunen finns två grundskolor: Grythyttans skola (F-6) och Klockarhagsskolan (F-9) i Hällefors tätort. Anpassad grundskola är en egen skolform och skolenhet, men den är integrerad i skolorna.

Gymnasieskola och vuxenutbildning

Området ansvarar för kommunens gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och utbildning för vuxna. Pihlskolan har tre högskoleförberedande utbildningar; Samhällsvetenskapsprogrammet (SA), Naturvetenskapsprogrammet (NA) och Teknikprogrammet (TE) samt två yrkesutbildningar: Industritekniska programmet (IN) och Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL). Dessutom finns Introduktionsprogrammet (IM). Anpassad gymnasieskola köps av annan kommun. Pihlskolan ansvarar också för grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning (Komvux), svenska för invandrare (SFI) samt yrkesutbildning för vuxna (Yrkesvux).

Kulturskola

Kulturskolan ska svara för frivillig bild-, dans, teater och musikundervisning vid sidan om den allmänna skolan. Kulturskolan ska ha ett nära samarbete med grundskolan och gymnasieskolan. Dessutom är fritidsklubben Valhalla och Lilla kvarn organiserade inom kulturskolan.

Vård och omsorg, integration och arbetsmarknad

Verksamhetschef/Socialchef

Socialchef ansvarar för ledning, samordning och koordination inom området vård och omsorg, integration och arbetsmarknad.

Äldreomsorgschef/biträdande socialchef

Äldreomsorgschef har ansvaret för ledning, samordning och koordination inom området äldreomsorg (Hemtjänst och särskilda boenden). Som biträdande socialchef ersätter äldreomsorgschef socialchef och träder i socialchefs ställe i olika sammanhang och vid socialchefs frånvaro.

Systemförvaltare/verksamhetscontroller

Systemförvaltare ansvarar för att underlätta drift av de många verksamhetssystem som nyttjas inom omsorgen. Systemförvaltare är en länk mellan IT-enheten som ansvarar för drift av system och verksamheterna som nyttjar systemen. Ansvaret omfattar optimering av system, inställningar och uppdateringar. Systemförvaltare är också ansvarig för att stödja insatsplanerare och administratörer i deras arbete med system och statistik.

Verksamhetscontroller ansvarar för att sammanställa och leverera verksamhetsstatistik internt och externt. Verksamhetscontroller ansvarar också för att arbeta med att stödja ekonomiprocesser inom vård och omsorgsverksamhet såväl budgetarbete som uppföljning i ett nära samarbete med ansvariga chefer i omsorgen och andra medlemmar i teamen kring brukarna.

MA/kvalitetsansvarig

Medicinskt ansvarig (MA) ansvarar för hälso- och sjukvårdsprocesserna och att kommunen följer lagar och författningar för att en god och säker vård och rehabilitering erhålls. MA har också ansvar för att utreda och anmäla till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om patient har utsatts för allvarlig vårdskada, eller risk för allvarlig vårdskada, i samband med vård och behandling.

Som kvalitetsansvarig ligger ansvaret för att samordna projekt och verksamhetsnära rutinutveckling/utbildning med fokus på kvalitet och kvalitetsutveckling, arbeta med planerings- och uppföljningsprocesser samt driva verksamhetsutvecklingsfrågor inom omsorgen. Under arbetet med införandet av den så kallade Nära vård-reformen, lokalt kallad Samhandling för hälsa, ansvarar kvalitetsansvarig även för rollen Processledare i detta arbete.

Vård och omsorg om äldre och insatser till personer med funktionsnedsättning

Området utgör insatser till personer som är 65 år eller äldre innefattas insatser med stöd av Socialtjänstlagen (SoL) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Insatserna omfattar vård och omsorg i särskilt boende, hemtjänst i ordinärt boende samt öppen verksamhet i form av individuellt behovsprövad dagverksamhet.

Hemsjukvårdsinsatser i ordinärt boende, insatser enligt HSL, omfattar ordinerade medicinska insatser, rehabilitering, habilitering samt omvårdnad som utförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal eller av annan delegerad vårdpersonal. Hemsjukvårdsinsatserna ges vid behov dygnet runt.

Hemtjänstinsatser i ordinärt boende, insatser enligt SoL, ges i hemmet. Personlig omvårdnad innebär insatser för att tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov, så som hjälp med att äta och dricka, klä- och förflytta sig. Det innebär även stöd i att sköta personlig hygien och skapa trygghet och säkerhet. Serviceinsatser avser praktisk hjälp med bostadens skötsel, hjälp med inköp och tillredning av måltider. Korttidsplats avser bistånd i form av tillfälligt boende i särskilt boende för äldre. Bland annat i syfte att avlasta anhörigvårdare, så kallad växelvård. Växelvård kan vara integrerad som enskilda platser i ett särskilt boende eller erbjudas i kommunens avdelning för korttidsvård. Korttidsvård kan också erbjudas som tillfälligt vårdboende för individer som rehabiliteras efter sjukhusvård eller i väntan på en permanent plats på särskilt boende.

Särskilt boende innebär samtliga särskilda boendeformer för vård och omvårdnad för individer som inte klarar att leva tryggt i sitt egna hem. Särskilda boenden för äldre har flera namn som ofta används i dagligt tal; Gruppboende, äldreboende, vård- och omsorgsboende, serviceboende m.m. Kommunen har två särskilda boenden för äldre, Fyrklövern beläget i Millesparken med 54 vårdplatser och Gillersgården i kvarteret Gillershöjden med 36 vårdplatser.

Kommunen erbjuder även dagverksamhet vid Linden och dagrehab. Linden är en dagverksamhet för demensdagvård för personer med demensproblematik i syfte att erbjuda avlastning för anhörigvårdare och

att erbjuda habiliterande verksamhet. Dagrehab är ytterligare en dagverksamhet som erbjuds för individer i behov av hemrehabilitering och fysisk aktivitet.

Insatser enligt LSS och LASS

Omsorgen ansvarar även för insatser till personer med funktionsnedsättning enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och Lag (1993:389) om assistansersättning (LASS). Inom dessa verksamheter erbjuds även ordinerade hälso- och sjukvårdsinsatser av legitimerad och delegerad vårdpersonal. Verksamheten utgörs av primärt av insatser relaterat boende, daglig verksamhet, och personlig assistens enligt LSS. Inom detta område ingår också övriga insatser enligt LSS såsom råd och stöd, ledsagarservice, kontaktperson, avlösarservice i hemmet, korttidsvistelse utanför hemmet samt korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år.

Individ- och familjeomsorg

Inom detta område finns verksamheter som riktar sig till personer som får stöd, vård och service inom individ och familjeomsorgens ram. (exklusive insatser som ges till personer med psykisk ohälsa för vilka regionen ansvarar för insatser.) Verksamheten är delad i två enheter där den ena är Individ- och familjeomsorgen som ansvarar för socialtjänst riktad till Barn- och unga samt missbruk, den andra, Försörjningenheten, arbetar med försörjningsstöd och kommunala arbetsmarknadsinsatser.

Individ och familjeomsorgen ger stöd till vuxna personer som har missbruksproblem sker i form av stöd i nykterhet, öppen stödverksamhet, behandlingsinsatser lokalt eller avancerad behandlingsvård i specialiserade placeringsinsatser motsvarande HVB. Enheten arbetar också med arbete riktat till barn och ungdomar i form av vård på hem för vård eller boende, vård i familjehem, individuellt behovsprövat öppenvård och övriga öppna insatser. Här ingår även insatser som förvaltningen ger till vuxna, 21 år eller äldre, som stöd för våldsutsatta eller andra sociala problem.. Familjerätsfrågor som socialtjänsten utför med stöd av föräldrabalken och socialtjänstlagen i form av familjerådgivning och övrig verksamhet som fastställande av faderskap, adoptionsärenden, samarbetsavtal, utredning och avtal om vårdnad, boende och umgänge ingår också i enhetens arbete.

Försörjningenheten ansvarar för utredning och utbetalning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt enligt SoL samt kommunala arbetsmarknadsinsatser. Enheten arbetar i nära samverkan med gymnasieskolan, vuxenutbildning, primärvård och specialiserad vård samt arbetsförmedling. Målet är att stödja individer till egen försörjning genom individuell planering, och uppföljning kombinerat med ett coachande kravställande förhållningssätt. Verksamheten utgör även stöd för de arbetsmarknadspolitiska åtgärder som anordnas i kommunen, efter beslut av Arbetsförmedlingen. Praktikplatser eller tillfälliga arbetsmarknadspolitiska anställningar planeras, genomförs och följs upp av verksamheten. Verksamheten arbetar för att personer utan försörjning skall erbjudas stöd i att nå egen försörjning och snabbt ska erbjudas stöd.

Flyktingmottagande

Området avser flyktingmottagande för flyktingar som tas emot inom ramen för det kommunala flyktingmottagandet och för vilka kommunen erhåller statlig ersättning. Kommunen är ålagd att anordna boende för barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s k ensamkommande barn och ungdomar samt att ordna mottagandet av flyktingar enligt den så kallade bosättningslagen.

Fastighet och samhällsutveckling

I verksamhetsområdet inryms samhällsutvecklingsfrågor, fastighetsenheten, parkenheten samt lokalvårdsenheten. Samhällsutvecklingsområdet är den primära kontaktytan för gemensamma nämnder samt statliga myndigheter så som Region Örebro län och Trafikverket i infrastrukturrelaterade ärenden. Dessutom medverka till att stärka och utveckla infrastrukturen, kollektivtrafiken och bidra till en långsiktig plan för infrastruktur i kommunen.

Parkenhet

Parkenheten ansvarar för park- och grönyteskötsel, förvaltning av kommunens skog, kommunala badplatser och lekplatser. Inom enheten inryms även ansvar för kommunens motionsanläggning Hurtigtorpet, Hällevi idrottsplats samt Grythyttans idrottsplats.

Fastighetsenhet

Enheten ansvarar för förvaltning av kommunens fastighetsbestånd. Enheten ansvarar också för investeringsprojekt på fastighetssidan, hyresavtal avseende inhyrda lokaler och fungerar som ett internkonsultativt stöd till chefer i fastighetsfrågor. Även strategisk lokalförsörjningsplanering och särskilda fastighetspolitiska ärenden ingår i ansvarsområdet. Från och med 1 januari 2023 ingår även drift och förvaltning av det allmännyttiga bostads- och lokalbeståndet i enhetens uppdrag.

Lokalvårdsenhet

Lokalvårdsenheten leds av lokalvårdschef och ansvarar för all lokalvård i lokaler där kommunen bedriver verksamhet.

Resultatmål

Resultatmål har ett kortsiktigt verksamhetsperspektiv på 1 år som visar konkret i vilken utsträckning verksamheter uppnår sin målsättning, omsatt i resultat. Resultatmålen ger en indikation om kommunen är på väg att uppnå kommunfullmäktiges beslutade inriktningsmål för mandatperioden eller inte.

Enligt kommunens riktlinjer till verksamhets- och ekonomistyrningspolicyn ska respektive nämnd årligen anta verksamhetsmässiga resultatmål som är i linje med kommunfullmäktiges fastställda verksamhetsmässiga inriktningsmål. Måluppfyllelse mäts 31 december 2025 i jämförelse med tidigare år, om inget annat anges.

Verksamhetsmässiga resultatmål

Kommunstyrelsens verksamhetsmässiga resultatmål år 2025 är indelade i fem perspektiv utifrån kommunfullmäktiges fastställda inriktningsmål för mandatperioden. Dessa fem perspektiv är: Lokal välfärd och delaktighet, Näringsliv, Klimat och miljö, Attraktiv arbetsgivare samt Måltidskommun.

Lokal välfärd och delaktighet

Mål 1: Det medborgliga deltagandet i den lokala demokratin har ökat

Indikator 1: Antal deltagande i genomförda medborgardialoger (egen mätning)

Indikator:2 Antal medborgarförslag

Mål 2: Måluppfyllelsen inom den kommunala skolan har ökat

Indikator 1: Nationella prov i åk 6 (nationell statistik)

Indikator 2: Meritvärde i åk 9 (Elever i åk 9, meritvärde, hemkommun, genomsnitt 17 ämnen)

Indikator 3: Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet (elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%))

Indikator 3: Gymnasieelever med examen inom 4 år (Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel %)

Mål 3: Tryggheten och studieron inom den kommunala skolan har ökat eller bibehållits

Indikator 1: Känner du dig trygg i skolan? (Skolinspektionens skolenkät urval; åk 5, och GY år 2)

Indikator 2: Sammanvägt resultat gällande studiero/arbetsro (Skolinspektionens skolenkät urval: åk 5 och GY år 2)

Mål 4 Antal hushåll i försörjningsstöd har minskat

- Indikator 1: Antal barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd (egen mätning)
- Indikator 2: Antal hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd i 10 månader eller mer (egen mätning)
- Indikator 3: Antal invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar (nationell mätning)

Mål 5: Tryggheten i äldreomsorgen uppgår till minst 90%

- Indikator 1: Vad tycker Hällefors brukare om hemtjänsten (nationell statistik Kolada)
- Indikator 2: Vad tycker Hällefors brukare om särskilda boenden i äldreomsorgen (nationell statistik Kolada)

Mål 6: Antalet besökare har ökat inom kultur och fritid.

- Indikator 1: Antalet fysiska besök på folkbiblioteket (egen mätning)
- Indikator 2: Antalet barnboksutlån på folkbiblioteket för barn 0–17 år (egen mätning)
- Indikator 3: Antalet fysiska besök på badhuset (egen mätning)
- Indikator 4: Antalet deltagare i sommarlovsaktiviteter
- Indikator 5: Antal besök på Lilla kvarns öppna verksamhet (egen mätning)

Näringsliv

Mål 1: Underlättat för nyetableringar och för nystartade företag

- Indikator 1: Nyregistrerade företag i kommunen (antal/1000 invånare nationell statistik)
- Indikator 2: Antal företagskontakter med möjliga etableringar (egen mätning)
- Indikator 3: Antal företagskontakter med nystartade företag? (egen mätning)

Mål 2: Dialogen mellan företagare och kommunens beslutsfattare har förbättrats

- Indikator 1: Företagens omdöme gällande dialog (svenskt näringsliv)
- Indikator 2: Antal företagskontakter (egen mätning Näringslivsavdelningen)

Klimat och miljö

Mål: Kommunens klimatpåverkan har minskat

- Indikator 1: Elförbrukning kwh per kvm (egen mätning)
- Indikator 2: Energiförbrukning fjärrvärme kwh per kvm (egen mätning)
- Indikator 3: Andel matsvinn i relation till mängden producerad mat (egen mätning)
- Indikator 4: Andel egenproducerad el genom solceller (mängd solcellsproducerad el i KWh i relation till total förbrukning KWh)

Attraktiv arbetsgivare

Mål 1: Medarbetarnas uppfattning om Hällefors kommun som arbetsgivare har förbättrats

- Indikator 1: Andel medarbetare som rekommenderar sin arbetsplats (egen mätning)
- Indikator 2: Andel medarbetare som rekommenderar Hällefors kommun som arbetsgivare (egen mätning)
- Indikator 3: Andel heltidsanställda har ökat (egen mätning)

Mål 2: Medarbetarengagemanget har förbättrats

- Indikator 1: Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen (egen mätning)

Driftbudget 2026

	IntäKts- budget 2025	Kostnads- budget 2025	Netto- budget 2025	IntäKts- budget 2026	Kostnads- budget 2026	Netto- budget 2026
Politisk verksamhet	-	6 074	6 074	-	5 780	5 780
Infrastruktur, skydd m m	5 124	44 304	39 180	5 124	46 161	41 037
plan och bygglovsverksamhet	-	5 305	5 305	-	5 305	5 305
näringslivsbefrämjande åtgärder	15	3 333	3 318	15	3 333	3 318
turism	207	771	564	207	771	564
gator, vägar, parker, utemiljö	3 960	23 632	19 672	3 960	25 171	21 211
miljö- & hälsoskydd, miljö, hälsa, hållbar utv	-	1 915	1 915	-	2 022	2 022
räddningstjänst och krisberedskap	942	9 348	8 406	942	9 559	8 617
Kultur och fritid	3 968	34 761	30 793	3 968	35 412	31 444
kulturverksamhet	-	3 218	3 218	-	3 218	3 218
bibliotek	25	4 816	4 791	25	4 952	4 927
kulturskola	1 587	6 303	4 716	1 587	6 303	4 716
fritidsverksamhet	2 356	20 424	18 068	2 356	20 939	18 583
Pedagogisk verksamhet	28 705	236 390	207 685	28 705	236 265	207 560
förskola	7 004	52 879	45 875	7 004	52 879	45 875
grundskola inkl anpassad, förskoleklass och fritids	15 652	125 244	109 592	15 652	125 244	109 592
gymnasieskola inkl anpassad	5 460	40 879	35 419	5 460	40 754	35 294
kommunal vuxenutbildning inkl anpassad, SFI	589	8 098	7 509	589	8 098	7 509
gem kostnader gymnasiet o vux	-	6 001	6 001	-	6 001	6 001
gem adm pedagogisk verksamhet	-	3 289	3 289	-	3 289	3 289
Vård och omsorg	55 366	270 508	215 142	55 366	272 308	216 942
vård och omsorg om de äldre	32 550	161 393	128 843	32 550	163 193	130 643
öppen verksamhet	368	8 143	7 775	368	8 143	7 775
insatser enligt LSS och LASS	15 170	61 188	46 018	15 170	61 188	46 018
färdtjänst	-	2 645	2 645	-	2 645	2 645
adm individ och familjeomsorg	-	2 583	2 583	-	2 583	2 583
missbruksvård och övrig vuxenvård	90	8 933	8 843	90	8 933	8 843
barn och ungdomsvård	3 913	9 160	5 247	3 913	9 160	5 247
ekonomisk bistånd och familjerätt	-	11 281	11 281	-	11 281	11 281
gem adm vård och omsorg	3 275	5 183	1 908	3 275	5 183	1 908
Flyktningmottagande	930	1 268	338	930	1 268	338
Arbetsmarknadsåtgärder	3 778	6 676	2 898	3 778	6 676	2 898
Affärsverksamhet	8 662	9 144	482	8 662	9 144	482
Gemensamma lokaler	41 287	41 287	-	41 287	41 865	578
Gemensam administration	4 405	36 289	31 884	4 405	38 679	34 274
Kostverksamhet	11 568	11 299	- 269	11 568	11 299	- 269
Lokalvårdsverksamhet	8 879	8 879	-	8 879	8 879	-
Centralt löneutrymme	-	9 198	9 198	-	8 500	8 500
Kommunstyrelsens strategimedel	-	1 500	1 500	-	1 500	1 500
Planeringsreserv	-	-	-	-	-	-
Intern ränta	12 593	-	- 12 593	12 593	-	- 12 593
Pensionskostnader	-	10 174	10 174	-	9 174	9 174
Obalans 2024	-	- 3 000	- 3 000	-	- 3 000	- 3 000
Summa	185 265	724 751	539 486	185 265	729 910	544 645

Investeringsbudget 2026

Eventuella investeringsbidrag inkluderas inte i budgeten utan budgeten är redovisad enligt lagstiftningen som innebär att budgeten består av bruttoutgifter. Eventuella investeringsbidrag som kommunen alltid söker när möjligheten finns följer beslutad komponentavskrivning och därmed minskar varje års avskrivningskostnad. Investeringar i kommunens verksamhetslokaler regleras genom förändrad hyressättning för kommunens verksamheter.

	Nettoutgift Bruttoutgift 2024	Budget 2025 (inkl tilläggs- budget)	Budget behov 2026
Skattefinansierad verksamhet			
Infrastruktur, skydd m m	9 328	11 270	13 500
Planerat underhåll gator och vägar	4 328	6 000	6 000
Dagvatten i samband med VA	0	200	200
Tillgänglighet/säkerhetsåtg gata	639	400	400
Gång och cykelväg hurtigtorpet / 50% trafikverket	0	0	1 300
Projektering parkering Hällevi	18	0	-
Offentlig belysning	1 689	3 000	3 000
Tak befintliga sandfickor	0	0	-
Kommunala broar	1 851	1 000	2 000
Parkanläggningar	238	500	500
Kommunala lekplatser	0	70	-
Fiberutbyggnad	0	100	100
Maskiner Hurtigtorpet	70	0	-
Hurtigtorpet elljusspår	80	0	-
Räddningsstation	415	0	-
Kultur och fritid	112	150	200
Kommunala badplatser	-	-	-
Badhus inventarier	-	-	-
Reinvestering inventarier kultur och fritidsanläggning	22	50	100
Maskinpark bowlinghallen	-		
Mer-öppet Bibliotek	-		-
Reinvestering inventarier idrottshallar	90	100	100
Pedagogisk verksamhet	643	650	1 050
IT-investeringar, smartboards	276	300	300
Inventarier	-	150	150
Inventarier elevrestaurangen	143		-
Skolgårdsinventarier	224	200	600
Vård och omsorg	298	600	700
IT-investeringar	-	100	100
Inventarier	-	100	200

Omvårdnadshjälpmedel	298	400	400
----------------------	-----	-----	------------

	Brutto- kostnad 2024	Budget 2025 (inkl tilläggs- budget)	Budget 2026
Gemensamma lokaler	12 772	25 500	8 050
Planerat underhåll fastighet	-	-	-
Klockarhagsskolan takbyte Vinkeln o E-huset	-	-	-
Lekredskap förskolan lärkan 1 o 2	1 133	-	-
Gamla kommunhuset	-	-	-
Pihlskolan	-	-	600
Kommunförrådet	467	-	-
Hurtigtorpets motionsanläggning	7 003	-	-
Formens hus	320	-	-
Centralköket	-	-	-
Klockarbäcken	-	-	-
Sporthallen	568	-	-
Klockarhagsskolan	2 907	-	-
Takbyte Gillersvägen 16		1 500	-
Takbyte fd Kronhagsskolan		1 500	-
Ny ventilation E-huset norra Klockarhagsskolan		500	-
Ny ventilation Köpmannavägen 10B		500	-
Fasad Linjalen Klockarhagsskolan		500	-
Invändigt utskick Grythyttans skola		1 500	-
Inköp Morgrens väg		4 000	-
Inköp Hemgårdsvägen		11 000	-
Inköp Karlavagnen		4 000	-
Renovering Bowlinghallen	-	500	-
Takbyte LSS-boende Mogrensvägen	-	-	300
Takbyte Rundeln Klockarhagsskolan	-	-	4 000
Byte golv Rotundan	-	-	150
Fasad Tingshuset	-	-	-
Utemiljö fd. Kronhagsskolan/Galaxen	-	-	-
Centrumplan			3 000
Badhus	236	-	-
Badhus/ishall	138	-	-
Gemensamma verksamheter	1 493	2 225	2 575
IT-investeringar	1 345	1 535	1 885
Inventarier Formens hus	148	200	200
Inventarier måltidsverksamhet	0	490	490
Summa skattefinansierad	24 646	40 395	26 075

	Brutto- kostnad 2024	Budget 2025 (inkl tilläggs- budget)	Budget 2026
Avgiftsfinansierad verksamhet			
Vatten och avlopp	5 227	20 000	15 500
Kvalitetshöjande åtgärder SBF	1 427 -		-
Fjällbo reningsverk SBF -	-		-
Mindre ledningsarbeten SBF -		6 000	6 000
Sikfors Herrgård SBF	36 -		-
Älvestorp RV SBF	3 060 -		-
Hammargatan SBF	323 -		-
Mindre VA-anläggningar SBF -		3 000	3 000
Avvattning Fjällbo SBF	29 -		-
Mobil reservtangent SBF	123 -		-
Berggrensvägen SBF	25 -		6 500
Bermästarvägen SBF	8 -		-
Göransvägen SBF	4 -		-
Hammarns pumpstation SBF -		10 000	-
Utredning rerservatten HFS o vatten Silvergruvan SBF -		1 000	-
VA ledning nät & dagvatten	192 -		-
Avfallshantering	351	3 300	600
Ommålning av personalbyggnad SBF -	-		-
Tillbyggnad av personalbyggnad SBF	-	-	-
Ny infartsväg återvinningsstationen SBF -	-		-
Fastighetsnära insamling SBF	351	3 300	600
<i>Summa avgiftsfinansierad</i>	<i>5 578</i>	<i>23 300</i>	<i>16 100</i>
<i>Totala investeringar</i>	<i>30 224</i>	<i>63 695</i>	<i>42 175</i>

**Hällefors
kommun**

Hällefors kommun

Besöksadress: Sikforsvägen 7

Postadress: 712 83 Hällefors

Telefon: 0591-641 00 (växel)

Växelns öppettider: mån–tors 08.00–12.00, 13.00–16.30

fre 08.00–12.00, 13.00–15.00

E-post: kommun@hellefors.se

Ekonomienheten

Matthias Westerlund, 0591-64103

Matthias.westerlund@hellefors.se

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

**Beslut om Hällefors kommuns delårsrapport med prognos
2025-08-31, dnr KS 25/00183**

Beslutsunderlag

Delårsrapport med prognos för Hällefors kommun år 2025

Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

Ärendet

Kommunförvaltningen har sammanställt ett förslag till kommunens delårsrapport med prognos för verksamhetsåret 2025. Rapporten innehåller även koncernens samlade ekonomiska bild per 2025-08-31.

Ekonomiberedningen kan konstatera att alla partier inte varit representerade under deras beredning av ärendet. Syftet med ekonomiberedningen är dels att det ska bygga på en bred förankring i politiken för att få till en ökad kunskapsnivå och en långsiktig stabilitet i de större frågorna, dels att delårsrapporten ska beredas inför kommunstyrelsens sammanträde.

Ekonomiberedningen anser att förslaget på delårsrapporten är fortsatt bra, tydlig och lätt att följa. Ekonomiberedningen ger förvaltningen i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för att förbättra soliditeten och stärka kommunens ekonomi. Ekonomiberedningen vill också skicka med till förvaltningen att den skogsfond som förvaltas av kommunen behöver ses över och en policy behöver tas fram för beslut.

Ekonomisk konsekvensanalys

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning ska kommunen fastställa verksamhetsmässiga mål utifrån god ekonomisk hushållning. Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt. Begreppet innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt.

Kommunen kan konstatera att ingen av de tre antagna finansiella resultatmålen uppnås under perioden och utifrån framtagna helårsprognoser blir det svårt att klara de finansiella målsättningarna för verksamhetsåret 2025.

För verksamhetsåret 2025 har kommunstyrelsen antagit totalt 11 resultatmål som kommunfullmäktige har fastställt och därmed utgör kommunens antagna resultatmål. När det gäller de antagna verksamhetsmässiga resultatmålen finns det indikatorer som är kopplade till respektive mål som inte går att ta fram för denna period utan det finns indikatorer som avser helår. Dessa mål har markerats med gul färg då måluppfyllelse inte går att utläsa. Det handlar totalt om fem mål. Av övriga mål, på totalt sex stycken, är det enbart två mål som inte beräknas uppnås, vilket kommunen bedömer är en god måluppfyllelse.

Helårsprognosen visar ett negativt resultat på -8,2 miljoner kronor och är 6,4 miljoner kronor sämre än budgeterat positivt resultat på 1,8 miljoner kronor. Resultatet vad gäller nämnder och styrelser uppvisar tillsammans ett underskott på totalt -8,2 miljoner kronor, vilket avser kommunstyrelsen. Kommunens beräknade underskott beror främst på minskade riktade generella statsbidrag inom omsorgen om 5,5 miljoner kronor, underskott från tidigare års resultat motsvarande 2,2 miljoner kronor och kostnader kopplade till finansiell leasing om totalt 0,7 miljoner kronor.

Skatter och generella statsbidrag beräknas bli 9,9 miljoner kronor sämre än budget och beror främst på minskade generella bidrag. Finansnettot prognostiseras bli 1,5 miljoner kronor högre än budgeterat och beror på ändrade redovisningsprinciper för finansiell leasing som innebär en räntekostnad på hyresskulden för finansiella hyresavtal.

Ett negativt konstaterat balanskravsresultat innebär enligt lagen ett krav på upprättande och antagande av en åtgärdsplan som beskriver hur regleringen ska gå till. Underskott som uppstår ska regleras under de närmast följande tre åren. Beslut om reglering ska fattas av kommunfullmäktige senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom.

Årets nettoinvesteringar beräknas till 122,3 miljoner kronor, vilket är 76,6 miljoner högre än föregående år. Exkluderas avskrivningar, nedskrivningar och pensionsskuldsförändringen från årets resultat har koncernen 18,5 miljoner kronor kvar av intäkterna från skatter och generella statsbidrag efter att den löpande verksamheten är finansierad. Detta beräknas medföra att 15,1 procent av investeringarna kan finansieras med medel från den löpande verksamheten och för kommunkoncernen finansieras resterande del med medel som fanns vid ingången av år 2025 och genom beslutad nyupplåning.

Kommunens långfristiga skulder beräknas uppgå till 466,1 miljoner kronor. 352,9 miljoner kronor avser lån hos låneinstitutet Kommuninvest och är en utökning med 49,8 miljoner kronor och beror på nyupplåning för att finansiera delar av årets investeringar. Från och med år 2024 följer kommunen RKR:s rekommendation gällande finansiell leasing, vilket gör att det uppstår en långfristig hyresskuld för fast egendom utifrån gjord värdering och för perioden uppgår den till 106,9 miljoner kronor. Vid en jämförelse mot värdering för år 2024 har skulden minskat med 8,6 miljoner kronor då den uppgick till 115,5 miljoner

kronor. 3,7 miljoner består av skuld till VA- och avfallskunder, 5,2 miljoner kronor avser skuld till Bergslagens Räddningstjänst samt 5,2 miljoner kronor avser skogsfond som infördes år 2023. Investeringsbidragsintäkter som erhöles under 2018 följer komponenten i anläggningsredovisningen och uppgår till 1,9 miljoner kronor.

De totala pensionsförpliktelserna beräknas uppgå till 145,5 miljoner kronor vid delåret, vilket är en minskning med 2,8 miljoner kronor under perioden. Det finns inga medel som är särskilt placerade för kommande pensionsutbetalningar, utan kommunen har återlånat den samlade pensionsskulden i verksamheten.

Kommunens utnyttjade borgensåtagande uppgår till 141,4 miljoner kronor vid månadsskiftet augusti/ september 2025. Stora borgensåtaganden kan betyda en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån alternativt att ge ägartillskott. Det största borgensåtagandet har kommunen till Hällefors Bostads AB med 135,7 miljoner kronor.

Per 2025-08-31 uppgår soliditeten till 9,8 procent, vilket innebär en minskad soliditet med 2,4% procentandel från årsskiftet 2024/2025. Orsaken till den större minskning beror på ändrade redovisningsprincipen för finansiell leasing av fast egendom som införts från och med år 2024. Förändringen innebär att kommunens totala tillgångar ökat med 153,3 miljoner kronor som utgör basen för nyckeltalet samtidigt som kommunens egna kapital har försämrats med totalt 8,4 miljoner kronor.

Förvaltningens förslag till beslut

Ekonomiberedningens förslag till kommunstyrelsen:

- Hällefors kommuns delårsrapport med prognos 2025 godkänns.
- Kommunförvaltningen får i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för att förbättra soliditeten och stärka kommunens ekonomi.
- Ge kommunförvaltningen i uppdrag att se över förvaltningen av den skogsfond som förvaltas av kommunen och ta fram förslag på en policy.

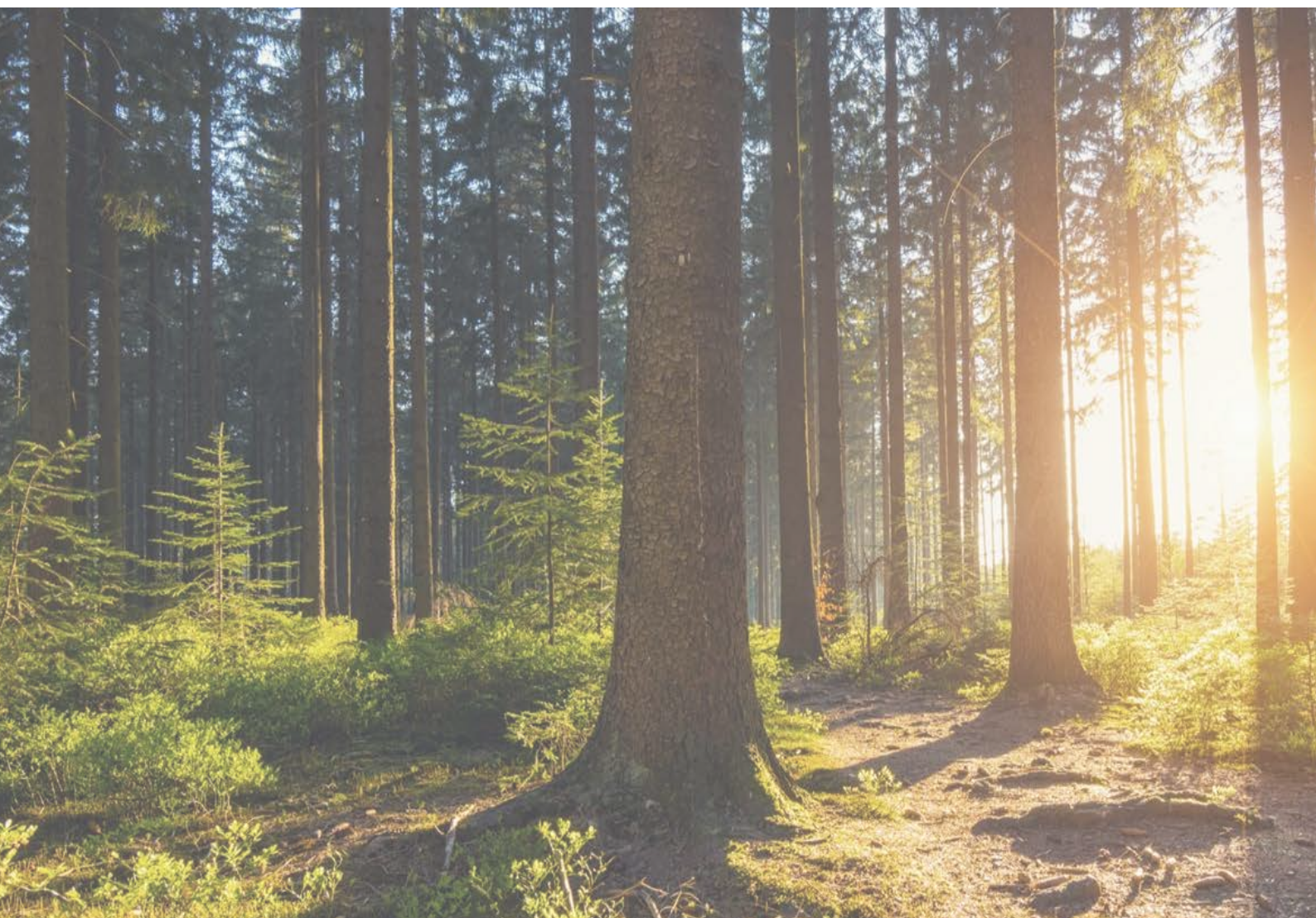
Veronica Svensson
Kommunchef

Matthias Westerlund
tf. Ekonomichef

**Hällefors
kommun**

Delårsrapport med prognos för Hällefors kommun 2025

Innehåll

Perioden i korthet	2
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	12
Balanskravsresultat.....	27
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	28
Förväntad utveckling	36
Väsentliga personalförhållanden	37
Den kommunala koncernen.....	41
Kommunala äganden.....	46
Kassaflödesanalys	51
Balansräkning.....	52
Driftredovisning intäkter.....	71
Driftredovisning netto	73
Driftredovisning prognos	74
Förklaringar till driftredovisning.....	75
Investeringsredovisning	95
Förklaringar till investeringsredovisningen	96
Ord- och begreppsförklaringar.....	99

Delårsredovisningen har producerats av Hällefors kommuns kommunförvaltning i samarbete med övriga förvaltningar och kommunala bolag.

Layout och sammanställning: Matthias Westerlund tf. ekonomichef
Foto bilder: Hällefors kommun

Perioden i korthet

Kommunkoncernens ekonomi

- Kommunkoncernens helårsprognos visar ett negativt resultat på -8,2 miljoner kronor.
- Kommunkoncernens helårsprognos för investeringar beräknas till 122,3 miljoner kronor. Inom Bostads AB ingår ett omställningsarbete som påverkar bolagets investeringsvolym.

Kommunens ekonomi

- Kommunen helårsprognos visar ett negativt resultat på -8,2 miljoner kronor.
- Investeringar beräknas till 62,3 miljoner kronor. Större investering som pågår är renovering av Hällevi idrottshus. Kommunen har också under årets första månader köpt 3 fastigheter av Hällefors bostads AB.
- Finansiella målsättningarna har inte uppnåtts under perioden vad gäller resultatandel, nettokostnadsandel samt soliditet inklusive hela pensionsåtagandet

Fakta om kommunen

- Vid halvårsskiftets utgång har Hällefors kommun 6265 invånare, en minskning med 56 personer sedan årsskiftet 2024/2025. 23 barn föddes under perioden.
- Antalet årsarbetare i kommunen uppgår till 706 och i kommunkoncernen i övrigt finns 3 årsarbetare.
- Utdebiteringen ligger totalt på 33:60 fördelat på regionen 11:55 och kommunen 22:05.

Viktigare händelser

- Kommunen köper Hemgårdsvägen 11 A, Mogrens väg samt fastigheten Karlavagnen av Hällefors Bostads AB för totalt 19 miljoner kronor.
- Kommunen genomför en nyemission i syfte att stärka Hällefors bostads AB's ekonomi om totalt 30,8 miljoner kronor.
- 1 juli 2025 trädde en ny socialtjänstlag i kraft och arbetet med att förbereda förvaltningen för den omställning som detta innebär har pågått under hela året.
- Arbetet med ny detaljplan för del av Hällefors centrum har färdigställts och planen är under antagande under hösten. Även ett gestaltungsprogram för platsen där Godtemplargården tidigare låg är framtaget och ska vara vägledande vid framtida anläggande av en park på platsen.
- Även organisatoriska förändringar har genomförts. Rektor med ansvar för årskurserna 4–6 har tilldelats ansvar för den anpassade grundskolan. Därtill har förskolechefen i Grythyttan övertagit rollen som rektor för Grythyttans skola. Syftet med förändringarna är att uppnå en tydligare ansvarsfördelning och en mer ändamålsenlig organisation.
- Renovering av Hällevi idrottshus har påbörjats och planeras att slutföras under året.
- Kommunen har fortsatt att arbeta med åtgärder för att bromsa kostnadsutvecklingen och anpassa verksamheterna till de ekonomiska förutsättningar som råder utan att påverka kvaliteten.

Händelser av väsentlig betydelse

Politisk mandatfördelning

Genom fria val ger kommunmedborgarna kommunfullmäktige mandat att utforma den kommunala verksamheten. Kommunfullmäktige har politiskt och ekonomiskt ansvar för all verksamhet och ger styrelser och nämnder i uppdrag att ansvara för att de olika verksamheterna blir utförda enligt fastställda styrdokument och tilldelade anslag. Kommunens mandatfördelning för mandatperioden framgår av tabellen nedan.

År 2023-2026	Kommunfullmäktige
Socialdemokraterna	9
Moderaterna	8
Sverigedemokraterna	5
Vänsterpartiet	4
Centerpartiet	3
Grythyttelistan	2
Totalt	31

Under kommunfullmäktige finns en fast beredning, valberedningen. Kommunfullmäktige har också möjligheten att inrätta tillfälliga beredningar med tidsbegränsade uppdrag, men någon sådan har under delåret hittills inte tillsatts. Den egna nämndorganisationen består av kommunstyrelsen, myndighetsnämnden för skola och omsorg, som handlägger individärenden, samt valnämnden. Därutöver ingår Hällefors kommun i Bergslagens överförmyndarnämnd med säte i Ljusnarsberg, Tekniska nämnden med säte i Lindesberg, Bygg- och miljönämnden med säte i Lindesberg samt kommunalförbundet Bergslagens räddningstjänst.

kommunövergripande strategiska ärenden.

Under kommunstyrelsen finns två utskott: välfärdsutskottet och allmänna utskottet. Av kommunstyrelsens reglemente framgår att styrelsen har möjlighet att delegera beslutanderätt i ärenden kopplade till utskottens ansvar. I nuvarande reglemente är utskottens uppdrag att bevaka sina respektive ansvarsområden, att bereda ärenden och lämna beslutsförslag till kommunstyrelsen utan eget beslutsmandat. Välfärdsutskottet har till uppgift att hantera ärenden kopplade till kommunens kärnverksamheter inom utbildning och omsorg, medan allmänna utskottet att hantera

Kansli, kommunikation, kris och beredskap

Kansli

Utöver den löpande administrationen och stödet till de förtroendevalda beslutsorganen samt kommunens verksamheter i ärendeberedning, administrativt stöd och juridisk rådgivning har förvaltningen under perioden arbetat med att gå igenom den författningssamling som reglerar riktlinjer för ledning och styrning. Ny delegationsordning för kommunstyrelsen, reglemente för kommunstyrelsen har reviderats och antagits och delegation till kommunstyrelsens utskott har medgetts bland annat. Arbetet med att revidera, aktualisera och uppdatera författningssamlingen pågårlöpande och ytterligare ärenden lyfts under hösten 2025.

Kommunikation

Under perioden har uppsökande medborgardialog genomförts den 8 maj 2025 i syfte att stärka och vidga dialogen och medbestämmandet för medborgare i Hällefors kommun. Dialogen som genomfördes i Violenparken var välbesökt. Den baserades på tidigare inkomna medborgarförslag och en öppen förslagslåda som genomförts under hösten 2024 där medborgare kunde skicka in förslag på förändringar i kommunen och Violenparken pekats ut som prioriterat område. Dialogen har gett förslag på prioritering av insatser i Violenparken vilka har överlämnats till Samhällsutveckling och fastighetsverksamheten för verkställande.

Inom området kommunikation har en ny webb lanserats 2 juli 2025 och arbetet med att förenkla, effektivisera och möjliggöra för enkel publicering på webben har skett. Arbetet som genomförts i projektform har inneburit samarbete mellan kansliets kommunikationsenhet och IT enheten och fortskrider under året.

Kris och beredskap

Inom kris- och beredskap har åtgärdsplan för det brottsförebyggande arbetet beslutats. Arbetet med krisledningsplanen pågår samt med kommunens krigsorganisation.

En extraordinär händelse inom vår POSOM verksamhet var attacken mot Risbergsskolan som skedde den 4 februari 2025. Samtliga POSOM resurser aktiverades samt kuratorer och samtalsstödsutbildade i det länsgemensamma arbetet som startades direkt efter attacken. Flertalet personer åkte under drygt en veckas tid till Conventum i Örebro för att bistå i arbetet med att avlasta Örebro kommuns samtalsresurser. Arbetet flöt på väl och utvärderas i Hällefors kommuns organisation av POSOM-gruppen i september 2025.

Under perioden har uppsökande medborgardialog genomförts den 8 maj 2025 i syfte att stärka och vidga dialogen och medbestämmandet för medborgare i Hällefors kommun. Dialogen som genomfördes i Violenparken var välbesökt. Den baserades på tidigare inkomna medborgarförslag och en öppen förslagslåda som genomförts under hösten 2024 där medborgare kunde skicka in förslag på förändringar i kommunen och Violenparken pekats ut som prioriterat område. Dialogen har gett förslag på prioritering av insatser i Violenparken vilka har överlämnats till Samhällsutveckling och fastighetsverksamheten för verkställande.

Inom området kommunikation har en ny webb lanserats 2 juli 2025 och arbetet med att förenkla, effektivisera och möjliggöra för enkel publicering på webben har skett. Arbetet som genomförts i projektform har inneburit samarbete mellan kansliets kommunikationsenhet och IT enheten och fortskrider under året.

Inom kris- och beredskap har åtgärdsplan för det brottsförebyggande arbetet beslutats. Arbetet med krisledningsplanen pågår samt med kommunens krigsorganisation. En extraordinär händelse inom vår POSOM verksamhet var attacken mot Risbergsskolan som skedde den 4 februari 2025. Samtliga POSOM resurser aktiverades samt kuratorer och samtalsstödsutbildade i det länsgemensamma arbete som startades direkt efter attacken. Flertalet personer åkte under drygt en veckas tid till Conventum i Örebro för att bistå i arbetet med att avlasta Örebro kommuns samtalsresurser. Arbetet flöt på väl och utvärderades i Hällefors kommuns organisation av POSOM-gruppen i samband med avslutad insats.

Kultur och fritid

Med ambitionen att etablera Hällefors som en betydande kommun i Bergslagsregionen utgör kultur, idrott och fritidslivet en viktig resurs och självklar framgångsfaktor för hållbar utveckling i kommunen.

Badhuset

I Hällefors kommun, bland annat i medborgarundersökningen från 2023, efterfrågas fler tillgängliga mötesplatser, där människor kan mötas för aktivitet men också för den sociala gemenskapen olika möten ger. Det försöker Kultur- och fritid bidra med i allra högsta grad. Badhuset har blivit en attraktiv mötesplats i kommunen.

Badhuset har öppet 40,5 h/v och öppettiderna har utökats successivt och nu senast med 3 h fr o m öppnandet 11 aug. Vatten gympassen har utökats från två till tre under våren och i augusti drog den nya cirkelträningen igång, på prov, i aktivitetsrummet på vån 2. Förutom simundervisningen i skolan och motionssim så har badhuset också erbjudit sommarsimskola för barn- och unga och utökade öppettider under sportlovet. Cafeteriaytan i samverkan med

HIK och aktivitetsrummet har bidragit till en attraktivare och flexiblare anläggning. Satsningen på personalen fortgår och nu är alla medarbetare utbildade simlärare, och målet är att alla ska ha gått steg 1 i kemikaliehantering före årets slut.

Bowlinghallen

Bowlinghallen är en viktig mötesplats för framför allt seniorer men också för barn- och unga där det under sportlovet kom dryga hundratalet barn- och unga och provade på bowling.

Under sommaren har en renovering av ytskikten genomförts och även nytt tak och belysning över banorna har tacksamt tagits emot av spelarna. Rekrytering av

bowlinghallspersonal pågår.

Biblioteket

Bibliotekssamarbetet Bergslagsbibblan har utökats från fyra till nio kommuner i länet och med ett nytt biblioteksdatasystem i drift. Rekryteringen av en bibliotekarie på 100 % med fokus på barn- och ungas läsande är genomförd och bibliotekarien har nu börjat sin anställning.

Utvecklingen av Terrassen som en plats för författarbesök, utställningar med mera har varit framgångsrik. Bland annat genomfördes den omtyckta utställningen av kommunens konst som återkommer vartannat år, och under sommaren har kommunen i samarbete med Örebro läns slöjdförening och Svensk Form erbjudit sommarutställningen GLÖD, en färgstark och kreativ utställning med ca 400 besökare. Ett lyckat och framgångsrikt samarbete.

Lovaktiviteter

Sommarlovet har återigen erbjudit ett brett program med bland annat aktiviteter som "Fläta, knyt, tova" i samverkan med Örebro slöjdförening, prova på gamla TV-spel, KomTek, fiske i olika sjöar och en hel del olika idrottsaktiviteter. Ca 1 000 barn, kulturskolan inkluderad, har deltagit. Utlån av olika fritidsmateriel fortsätter och tillskott som bordtennisracketar har slagit väl ut. Bord och nät finns att boka i Kronhagsskolans inomhushall.

Föreningsstöd och föreningsråd

Genom kommunen som möjliggörare och att säkerställa olika typer av föreningsstöd som föreningsbidrag, "nolltaxan" och ändamålsenliga lokaler och anläggningar för det ideella föreningslivet, exempelvis satsningen på "Föreningarnas hus" i Hurtigtorpet, så främjar det ett varierat och aktivt föreningsliv med arrangemang, tävlingar, motion och många intressanta platser att besöka.

Vårens två föreningsråd har genomförts med ca 13 föreningar på plats på respektive möte.

Hällevi IP:s "nya" nätverk har träffats två ggr under våren för samtal om framtida samverkan och utveckling av platsen. Framtida tillskottet av omklädnings- och föreningslokal till fotbollen, det så kallade "Idrottshuset", kommer att bidra till att utveckla Hällevi IP som mötesplats. I avvaktan på detta upplåtes "de yttre" omklädningsrummen i badhuset till fotbollen och där HAIF också fått tillgång till ett förråd. Stödet till det ideella föreningslivet är oerhört viktigt och inte minst för att kommunen ska vara attraktiv att besöka, leva, bo och verka i.

Pedagogisk verksamhet

Grundskolan

Höstterminen 2025 introducerades det nya obligatoriska ämnet Framtidsval (FV) i årskurs 6 och 7. Ämnet kommer under de kommande åren successivt att införas även i årskurs 8 och 9. Syftet med Framtidsval är att stärka elevernas personliga utveckling, skapa förutsättningar för att identifiera intressen och förmågor samt ge möjlighet att reflektera över framtida utbildnings- och yrkesvägar. Implementeringen av ämnet har tagits emot positivt och förväntas bidra till en ökad elevmedvetenhet om framtida valmöjligheter.

Grundskolorna har vidare fortsatt arbetet inom ramen för Skolverkets satsning på riktat stöd för högre måluppfyllelse. Arbetet inleddes under höstterminen 2024 och har under 2025 utvecklats genom en fördjupad samverkan med Karlstads universitet, vilka driver de insatser som identifierats i tidigare nulägesanalyser och åtgärdsplaner. Insatserna syftar till att stärka undervisningens kvalitet, utveckla arbetsmetoder och på sikt öka måluppfyllelsen för eleverna.

Gymnasieskolan

Antalet elever som påbörjat gymnasieutbildning har under året ökat. Utvecklingen bedöms vara en följd av de satsningar som inleddes 2024 i form av LIU (lokal idrottsutbildning) och GLA (gymnasiallärlingsanställning). Dessa satsningar har bidragit till att bredda utbildningsutbudet och öka gymnasieskolans attraktionskraft.

Under året har även beslut fattats om projektering för ombyggnad av gymnasieskolans lokaler. Investeringen är av strategisk betydelse för att möta framtida behov av moderna lärmiljöer och för att kunna erbjuda en kvalitativ och konkurrenskraftig gymnasieutbildning.

Anpassade skolformer och organisationsförändringar

Kommunen har under året vidtagit flera åtgärder för att stärka de **anpassade skolformerna**. En särskilt anpassad matsal samt en anpassad fritidsverksamhet har etablerats för att på ett bättre sätt möta elevernas behov. Dessa åtgärder bedöms skapa en mer inkluderande och trygg lärmiljö.

Även organisatoriska förändringar har genomförts. Rektor med ansvar för årskurserna 4–6 har tilldelats ansvar för den anpassade grundskolan. Därtill har förskolechefen i Grythyttan övertagit rollen som rektor för Grythyttans skola. Syftet med förändringarna är att uppnå en tydligare ansvarsfördelning och en mer ändamålsenlig organisation.

Kulturskolan

Under årets inledning genomfördes den återkommande kulturhelgen #taggad, med Folkets Hus som central arena. Evenemanget lockade totalt cirka 3 000 besökare under tre dagar. Kulturskolan hade en central roll i invigningen, som samlade 270 besökare, och flera elever deltog i scenframträdanden. Även Lilla Kvarn bidrog med konstnärliga inslag i gestaltningen. Kulturhelgen bedöms ha stärkt samverkan mellan kulturskolan och det lokala förenings- och kulturlivet, samt bidragit till att öka intresset för barn och ungas kulturutövande.

Sammanfattningsvis har 2025 präglats av flera viktiga utvecklingssteg inom utbildningsområdet i Hällefors kommun. Införandet av Framtidsval markerar ett nytt fokus på elevernas framtidsorientering, medan satsningar på gymnasienivå har ökat attraktionskraften och lagt grund för fortsatt tillväxt. Insatserna för anpassade skolformer har skapat bättre förutsättningar för inkludering och jämlikhet, samtidigt som Skolverkets riktade stöd i samarbete med Karlstads universitet förstärkt kvalitetsarbetet. Tillsammans med kulturskolans framgångsrika arrangemang visar dessa händelser på en samlad utveckling i riktning mot ökad måloppfyllelse, stärkt elevhälsa och attraktivare utbildningsmiljöer.

Vård och omsorg

Inom hela omsorgen har förvaltningen påbörjat ett arbete med att stärka och utveckla den interna samverkan mellan olika förvaltningsgrenar och mellan olika yrkesgrupper med brukare och kvalitet i fokus. Samtidigt kommer arbetet inom primärvården fortsätta utvecklas med fokus på samhandling för hälsa där ett nytt hemsjukvårdsavtal mellan region och kommun implementeras under verksamhetsåret 2025.

1 juli 2025 trädde en ny socialtjänstlag i kraft och arbetet med att förbereda förvaltningen för den omställning som detta innebär har pågått under hela året. Den nya lagstiftningen innebär ökat fokus på tidiga insatser, samverkan med andra myndigheter och förstärkt uppföljning av kvaliteten i utförda insatser

Inom särskilda boenden för äldre fortsätter förvaltningen tillskapandet av ett nytt äldreboende tillsammans med Länsgården då nuvarande verksamhetslokaler på Fyrklövern är väldigt slitna. Det nya vård- och omsorgsboende innebär en mer optimal verksamhet och skapar också ett mer attraktivt boende för den enskilde. Lokalerna kommer att tas i anspråk under inledningen av 2027.

Förvaltningen har fortsatt arbetet med att ytterligare stärka kompetensutveckling genom att under 2025 tillskapa ett länsgemensamt kliniskt kompetenscentrum som erbjuder flera olika relevanta kurser till olika personalgrupper i omsorgen. Arbetet fortgår med att höja förvaltningens beredskap för kris och krig samt stärka och utveckla kvalitetsarbetet i förvaltningen.

Förvaltningen har även under inledningen av verksamhetsåret utrett och initierat en satsning på att motverka ofrivillig ensamhet för äldre som kommer att inledas som en liten pilotverksamhet under hösten 2025. En satsning på välfärdsteknik har också initierats under innevarande verksamhetsår där förvaltningen utreder lämpliga fokusområden för en fortsatt satsning. Förutom brukarnära teknik utreds också bland annat en satsning på AI-teknik i schemaplanering och en satsning på insatsplanering inom särskilda boenden för äldre.

Näringsliv och besöksnäring

En ny näringslivsstrategi är under framtagning. Under hösten 2025 ska en ny näringslivsstrategi tas fram och presenteras. Denna ska vara mer långsiktig till sin karaktär och spänna över flera mandatperioder för att visa på bred politisk förankring.

Genom Business Region Örebro har alla 4 KNÖL-kommuner kunnat genomföra SKR:s utbildning Förenkla Helt enkelt, för att både myndigheten och kommunernas andra funktioner ska arbeta mer främjande och med bästa service och bemötande. Utbildningen genomfördes under 2024 och under 2025 har de 4 näringslivscheferna i KNÖL-kommunerna hållit ihop arbetet med att ta fram lokala handlingsplaner och en plan för den gemensamma förvaltningen. Handlingsplanen ska presenteras för politiken som ett informationsärende under hösten.

Stärkt nyföretagarrådgivning. Hällefors kommun ingår nu, tillsammans med alla kommuner i regionen, Nyföretagarcentrum Örebroregionen. Tidigare hade kommunerna i norra länsdelen en egen liten lokal avdelning - Nyföretagarcentrum Bergslagen. Att vi finns i ett större sammanhang ger vinster i form av att mindre andel av budget går till administration, vi får tillgång till koordinerad marknadsföring och ett större nätverk av rådgivare med bredare kompetensområden.

Kommunen arbetar med ett antal pågående och potentiella etableringar:

Smartlivs har fått lov att arrendera mark bredvid gatuköket Trollsländan för etablering. SmartLivs erbjuder en obemannad livsmedelsbutik som rymmer 700 artiklar där innevånarna har tillgång till butiken 365 dagar och 24 timmar om dygnet. För att en etablering ska ske behöver företaget en entreprenör som vill ansvara för Hälleforsbutiken.

Solcellspark - Efter flera års arbete har solcellsparken nu nästan kommit i mål både med mark- och tillståndsfrågor och framför allt tillstånd av nätägaren att koppla upp sig på elnätet och sälja el. Företaget Sunfleet planerade byggstart för parken under andra kvartalet 2025, men har råkat på förseningar i sina processer. De förhandlar parallellt med Ellevio för att

ansluta till elätet samt med lokala intressenter som vill teckna upp sig på ett elavtal. Dialog pågår.

Dialog med Kriminalvården

Med start våren 2024 påbörjades en dialog med kriminalvården om att etablera en anstalt i Hällefors. Kommunen har en pågående dialog och besök på plats. Slutgiltigt besked väntas under hösten 2025.

Lake Resort

Dialogen kring etableringen "Lake resort" har pågått över 10 år och en intern sammanställning/inventering har genomförts för att säkerställa att vi levererat det som vi ska leverera i dialogen med det Holländska företaget, som nu gjort ett omtag. Ett exploateringsavtal är under framtagande för att tydliggöra parternas åtaganden.

Samhällsutveckling

Arbetet med ny detaljplan för del av Hällefors centrum har färdigställts och planen är under antagande under hösten. Även ett gestaltningsprogram för platsen där Godtemplargården tidigare låg är framtaget och ska vara vägledande vid framtida anläggande av en park på platsen.

Under 2025 har arbetet med att ta fram en handlingsplan för kommunens bostadsförsörjning påbörjats. 1 mars 2025 trädde en rad ändringar i lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar i kraft. En stor förändring i den nya lagen är att riktlinjer byter namn till handlingsplan för bostadsförsörjning. Handlingsplanen ska redovisa hur kommunen ska nå sina mål för bostadsförsörjningen. Uppgifterna i handlingsplanen ska särskilt grundas på en analys av den demografiska utvecklingen, marknadsförutsättningarna och de bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden.

Lokalförsörjning

En reviderad lokalförsörjningsplan för åren 2026–2035 har antagits av kommunfullmäktige under perioden. De senaste prognoserna pekar på en kraftig minskning av antal födda barn. Det är en trendsom finns inom i princip hela västvärlden och ingenting tyder i dagsläget på att födelsetalen kommer att vända uppåt. Under perioden har en avdelning på förskolan Lärkan stängts till följd av minskat barnantal. Eftersom kommunen hyr lokalerna på

förskolan Lärkan 1 och 2 av statens bostadsomvandling (SBO) på ett kontrakt som sträcker sig fram till 2036 finns olika tankar om vad lokalerna kan användas till i stället för förskola, inget är dock beslutat ännu.

Under perioden har en rad underhållsprojekt genomförts inom ramen för planerat underhåll för fastighetsförvaltningen. Bland annat har lokaler renoverats på Köpmannavägen 10 B och där sedanverksamhetsområde fastighet och samhällsutveckling flyttat in för att lämna plats för andra verksamheter i Formens hus.

Grythyttans skola har under sommaren genomgått en välbehövlig ytskiktsrenovering.

Även taket på Snickar Persgård på Hällefors hembygdsgård har lagts om.

Bostadsmarknad

Under verksamhetsåret 2025 har Hällefors Bostads AB bedrivit ett omfattande arbete inom såväl fastighetsutveckling som organisationsförändring. Bolaget har därigenom fortsatt att utveckla sitt bostadsbestånd och stärka sin interna kapacitet, med målsättningen att långsiktigt tillhandahålla attraktiva och hållbara bostäder för kommunens invånare.

Renoveringen av fastigheterna inom området Trasten har under året nått en viktig etapp. Samtliga ytskikt har beslutats och renoveringsarbetet av lägenheterna i hus 6 har påbörjats. Nästa fas innebär att hyresgästerna i hus 2 ska evakueras. Omflyttningen planeras vara genomförd under februari månad 2025 och kommer att kräva betydande insatser avseende både omflyttning och återinflyttning.

Arbetet med att införa en ny organisation har pågått under året. De fackliga förhandlingarna har tagit längre tid än planerat, men den nya strukturen beräknas kunna träda i kraft från och med den 1 oktober 2025. Under sommaren och hösten har verksamheten präglats av hög sjukfrånvaro, men även av en lyckad rekrytering av nya medarbetare som nu befinner sig i upplärningsfas.

Bolaget bedömer att den nya organisationen, med större personalresurser, kommer att minska sårbarheten och skapa bättre förutsättningar för långsiktig kompetensförsörjning. En hög grad av flexibilitet hos medarbetarna kommer även fortsättningsvis vara en avgörande framgångsfaktor, samtidigt som den bidrar till ett mer stimulerande och varierat arbetsinnehåll.

Styrelsen har fattat beslut om att bolaget ska flytta till nya kontorslokaler på Bergslagsvägen. Datum för inflyttning är ännu inte fastställt, men planering och förberedelser pågår i syfte att säkerställa en smidig övergång.

Inom satsningen på Seniorkvarteret har renoveringen av Stationsvägen 9 fortsatt under året. Intresset för dessa lägenheter är mycket stort. Under Seniordagen den 3 september 2025 visades de första färdigställda lägenheterna upp, vilket genererade ett stort antal intresseanmälningar. Möjlighet att boka och ställa sig i kö för en bostad efterfrågas löpande. En rekrytering av aktivitetsvärd är initierad och planeras att genomföras snarast möjligt. Vidare har bygglov erhållits för Stadsvillorna, och förberedelsearbetet inför byggnation har inletts.

Bolagets ekonomiska resultat för helåret 2025 prognostiseras uppgå till cirka noll. I prognosen ingår nedskrivningar hänförliga till pågående rivningsprojekt. Resultatet speglar den omfattande investerings- och utvecklingsverksamhet som bedrivits under året och utgör en del av bolagets långsiktiga strategi att modernisera och anpassa bostadsbeståndet.

IT

Inom området informationsteknik har cybersäkerhetskollen genomförts för att kartlägga cybersäkerheten i kommunen. Resultatet skickas in till MSB som analyserar vår säkerhetsnivå. Projektet ger kommunen möjlighet att arbeta strategiskt och operativt för att öka den sammanlagda cybersäkerheten i kommunens organisation.

Kartläggning och organisationsskisser av IT infrastrukturens uppbyggnad, förutsättningar och beroenden har tagits fram och är en viktig del i cybersäkerhet samt i arbetet att rusta organisationen för NIS2. Arbetet med att specificera system och förutsättningar fortsätter under 2025.

Fiberutbyggnaden och övergång till ny teknik med högre säkerhet och bättre leverans har skett och endast en liten del av utbytet kvarstår efter delåret.

I maj 2025 tecknades ett IT Partneravtal gemensamt i KNÖL där upphandling av informationstekniska tjänster från en och samma leverantör möjliggörs. Avtalet innefattar samtliga informationstekniska tjänster och syftar till att skapa ett förenklat arbetssätt, tydligare kontroll på ekonomiska resurser och leveranser samt möjligheter till samverkan i norra Örebro län.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Planering och uppföljningsprocessen

Kommunfullmäktige fastställer varje år den strategiska planen bestående av en treårsbudget i enlighet med Kommunallagen plus ytterligare två år. Första året i planen benämns budget medan de fyra följande åren kallas plan. Den strategiska planen innehåller omvärldsanalys, mål, inriktning, drift- och investeringsramar samt resultat-, finansierings- och balansbudget, som utgör underlag för styrning av verksamheterna. Budgetprocessen under året finns beskriven i kommunens verksamhets- och ekonomistyrningspolicy och tillhörande riktlinjer. Under våren sker en process som leder fram till att budget antas i Kommunfullmäktige i juni månad.

Kommunfullmäktiges viktigaste ansvar i den övergripande planeringsprocessen är att bedöma och uppskatta:

- kommunens finansiella ställning och ange de finansiella förutsättningarna,
- kommuninnevånarnas behov av kommunala tjänster och service, d v s ramarna för den verksamhet som kommunen bedriver,
- kommunens kommande investeringsbehov.

Ekonomiberedningen genomför budgetdialoger för att få in information och behov av de kommunala verksamheterna. Utifrån information från dialogen sker överläggningar mellan de politiska grupperingarna. Under perioden arbetas ett förslag till budget och plan fram för kommande femårsperiod.

Kommunstyrelsens viktigaste ansvar i den planeringsprocessen är att:

- prioritera insatserna och dess kvalitet inom de givna ekonomiska ramarna,
- arbeta med effektivisering av verksamheten, för att vidmakthålla eller höja kvaliteten inom givna ramar.

Uppföljning samt helårsprognos för verksamhet och ekonomi avrapporteras till kommunfullmäktige vid fyra tillfällen per verksamhetsår:

Månadsrapport för perioden januari till april, delårsbokslut för perioden januari till augusti och för verksamhetsåret i kommunens årsredovisning samt nyckeltalssammanställning.

Styrmodell

Kommunens styrmodell bygger på att den övergripande visionen och verksamhetsidén bryts ner på fyra underliggande nivåer med målet att bidra till genomförandet av Agenda 2030 som är globala mål.

Hällefors kommun har antagit en verksamhets- och ekonomistyrningspolicy med tillhörande riktlinjer där det framgår att kommunfullmäktige ska fastställa övergripande verksamhetsmål kallade inriktningsmål. Inriktningsmålen ska fastställas per mandatperiod och vara kopplade till god ekonomisk hushållning. Inriktningsmålen ska ha ett långsiktigt verksamhetsperspektiv som visar den önskvärda inriktningen och utvecklingen av verksamheter utifrån ett samhällsperspektiv. Inriktningsmålen ska kunna mätas via indikatorer över tid genom att relatera dem till ett eller flera sk resultatmål.

På motsvarande sätt som kommunfullmäktige styr nämnderna via inriktningsmål ska kommunens nämnder och styrelse fastställt verksamhetsmässiga resultatmål för respektive verksamhetsmål. Resultatmålen har ett kortsiktigt verksamhetsperspektiv som visar konkret i vilken utsträckning verksamheter uppnår sin målsättning, omsatt i resultat. Resultatmålen ger en indikation om kommunen är på väg att uppnå inriktningsmålen eller inte.

Verksamhetsmål ska vara uppföljningsbara. De ska rikta sig till medborgarna och till exempel anges i form av servicenivåer och kvalitet. Verksamhetsmål kan också riktas inåt i organisationen och uttryckas i form av produktivitet och effektivitet.

Kommunfullmäktiges styrning av bolaget sker via bolagsordning och ägardirektiv.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Övergripande bedömning om god ekonomisk hushållning

Enligt lagen ska kommunen fastställa verksamhetsmässiga mål utifrån god ekonomisk hushållning. Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt. Begreppet innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt.

Kommunen kan konstatera att ingen av de tre antagna finansiella resultatmålen uppnås under perioden och utifrån framtagna helårsprognoser blir det svårt att klara de finansiella målsättningarna för verksamhetsåret 2025. Kommunen genomför en strategisk översyn och förväntas nå en nivå som motsvarar de minskade intäkter som kommunen haft de senaste åren. Under åren 2020 till 2025 beräknas minskningstakten för nettokostnaderna uppgått till 16,1 procent och för skatteintäkter och generella statsbidrag beräknas minskningstakten uppgå till 14,2 procent, vilket under en femårsperiod tyder på att kommunen har en god ekonomisk hushållning över tid.

En förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än de intäkter kommunen får genom skatter och generella statsbidrag. Nettokostnaderna beräknas ligga i linje med föregående period. Intäkterna från skatteintäkter och generella statsbidrag beräknas minska med cirka 5%, vilket tyder på att det kommer krävas ytterligare åtgärder för verksamheten utifrån rådande ekonomiska förutsättningar.

För verksamhetsåret 2025 har kommunstyrelsen antagit totalt 11 resultatmål som kommunfullmäktige har fastställt och därmed utgör kommunens antagna resultatmål. När det gäller de antagna verksamhetsmässiga resultatmålen finns det indikatorer som är kopplade till respektive mål som inte går att ta fram för denna period utan det finns indikatorer som avser helår. Dessa mål har markerats med gul färg då måluppfyllelse inte går att utläsa. Det handlar totalt om fem mål. Av övriga mål, på totalt sex stycken, är det enbart två mål som inte beräknas uppnås, vilket kommunen bedömer är en god måluppfyllelse.

Inriktningsmål 2023-2026

Inriktningsmål har ett långsiktigt verksamhetsperspektiv som visar den önskvärda inriktningen och utvecklingen av verksamheter utifrån ett samhällsperspektiv. Utifrån ett långsiktigt perspektiv ska kommunen fastställa långsiktiga finansiella mål för att nå målsättningen att förbättra kommunens soliditet. En målsättning att sträva efter är att redovisa en soliditet som uppgår till minst 20 procent, inklusive kommunens totala pensionsåtagande.

Finansiella inriktningsmål 2023-2026

Grunden för en stark välfärd är ordning och reda i kommunens ekonomi. Därför är det av stor vikt att den kommunala ekonomin präglas av överskott i goda tider som kan användas för att minska påfrestningar i lågkonjunkturer. För att varje skattekrona ska användas optimalt är det av vikt att kommunens arbete präglas av öppenhet och tydlighet.

- Hällefors kommun har ett positivt resultat som över en femårsperiod minst motsvarar 2,0 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag samma period
- Kommunens egna kapital och ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser i förhållande till kommunens totala tillgångar är lägst 25,0 procent
- Kommunens finansiering har finansierats till 100 procent med egna medel
- Kommunens låneskuld är amorterad med minst 60 miljoner kronor

Verksamhetsmässiga inriktningsmål 2023-2026

- Kommunen har en öppen och levande dialog med medborgarna som skapar delaktighet i den lokala demokratin
- Kommunen har en väl fungerande välfärd som svarar upp mot invånarnas behov
- I kommunen finns förutsättningar för befintliga och växande företag samt nyetableringar
- I kommunen finns förutsättningar för en socialt hållbar framtid
- I kommunen finns förutsättningar för en klimat- och miljömässigt hållbar framtid
- Kommunen är en attraktiv arbetsgivare och arbetar strategiskt med kompetensförsörjning

Måluppfyllelse - finansiella resultatmål 2025

Mål 1: Resultat i förhållande till kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag är minst 0,25 procent 31 december

Hällefors kommuns långsiktiga mål är att redovisa ett positivt resultat som över en femårsperiod minst motsvarar 2,0 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag samma period. Finansiella målet för det enskilda verksamhetsåret 2025 är att resultatandel ska uppgå till minst 0,25 procent vilket inte beräknas att uppnås.

	2021	2022	2023	2024	2025-08	TOTALT
Årets/periodens resultat (mkr)	29,7	27,2	-2,2	-6,8	-15,2	32,7
Skatteintäkter och generella statsbidrag (mkr)	503,6	541,2	551,5	543,4	357,1	2 496,8
Resultatandel	3,9%	5,0%	-0,4%	-1,2%	-4,2%	1,3%

Mål 2: ● Verksamhetens nettokostnader i förhållande till kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag är 98,4 procent 31 december

Hällefors kommuns mål för verksamhetsåret 2025 är att nettokostnadsandel ska uppgå till högst 98,4 procent, vilket inte beräknas uppnås vid årets utgång.

	2021	2022	2023	2024	2025-08	TOTALT
Nettokostnader (mkr)	473,0	512,1	549,1	540,9	358,4	2 433,5
Skatteintäkter och generella statsbidrag (mkr)	503,6	541,2	551,5	543,4	362,7	2 502,4
Nettokostnadsandel	95,2%	94,6%	99,6%	99,5%	98,8%	97,2%

Mål 3: ● Kommunens egna kapital och ansvarsförbindelse i förhållande till kommunens totala tillgångar är lägst 17,0 procent 31 december

För verksamhetsåret 2025 har kommunens om mål att soliditeten inklusive alla pensionsåtaganden ska uppgå till lägst 17,0 procent och det uppfylls inte per den augusti 2025. Kommunen beräknar att målet för år 2025 inte kommer att uppnås där en stor orsak är att kommunen från och med år 2025 redovisar leasing och hyresavtal enligt RKR:s rekommendation R5 som gör att det egna kapitalet minskat genom denna ändrade redovisningsprincip under år 2025.

Soliditet inkl pensionsåtagandet	2021-08	2022-08	2023-08	2024-08	2025-08
Eget kapital (mkr)	68,4	120,4	104,6	75,3	101,0
Totala tillgångar (mkr)	501,1	650,7	667,3	761,7	800,7
Soliditet	13,6%	18,5%	15,7%	9,9%	12,6%

Måluppfyllelse – verksamhetsmässiga resultatmål 2025

Verksamhetsmässiga resultatmålen är indelade i fyra perspektiv utifrån kommunfullmäktiges fastställda inriktningsmål för mandatperioden. Dessa fyra perspektiv är: Lokal välfärd och delaktighet, Näringsliv, Klimat och miljö samt Attraktiv arbetsgivare.

Lokal välfärd och delaktighet

Mål 1: ● Det medborgliga deltagandet i den lokala demokratin har ökat

Indikatorer för resultatmålet	2021	2022	2023	2024	2025
Antal deltagande i genomförda medborgardialoger					
Valdeltagande (%)		81,58		41,48	

Översyn av verktyg och metoder för medborgardialog pågår.

Under EU-valet hade kommunen ett valdeltagande på 41,48 procent, vilket är 13,52 procentandel lägre än snittet nationellt. Sett till valet år 2022 har valdeltagandet inte ökat då deltagandet var 81,58 procent i Hällefors och snittet nationellt då var 84,2 procent.

Mål 2: ● Måluppfyllelsen inom den kommunala skolan har ökat

Indikatorer för resultatmålet	2021	2022	2023	2024	2025
Nationella prov i åk 6					
- matematik (%)		85,7	78,4	81,2	
- svenska (%)		91,5	84,6	84,1	
- engelska (%)		84,4	~100,0	81,2	
Meritvärde i åk 9	216	198	197	218	
Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet (%)	73,1	78,1	69,6	77,8	
Gymnasieelever med examen inom 4 år (%)	70,1	77,9	67,6	69,4	

Resultaten i databasen Kolada presenteras senare i höst och utifrån detta kan kommunen inte svara på om målet är uppfyllt utöver vad som rapporterades i kommunens årsredovisning för verksamhetsåret 2024. Förvaltningens interna nyckeltal tyder på att resultaten i grundskolan har förbättrats.

Mål 3: ● Tryggheten och studiero inom den kommunala skolan har ökat

Indikatorer för resultatmålet (index)	2021	2022	2023	2024	2025
Känner du dig trygg i skolan? Skolinspektions enkät					
- åk 5		8,4		8,3	
- GY år 2		7,8		7,7	
Hur ofta är det arbetsro på lektionerna? Skolinspektions enkät					
- åk 5		5,6		5,6	
- GY år 2		6,6		7,1	

Resultaten är stabila över tid, och ligger på en hög nivå. Tryggheten och studieron har dock inte ökat i kommunala skolan. Enkäten genomförs vartannat år.

Mål 4: ● Antal hushåll i försörjningsstöd har minskat

Indikatorer för resultatmålet	2021	2022	2023	2024	2025
Antal barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd	272	213	210	214	
Antal hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd i 10 månader eller mer	163	132	91	106	

Förvaltningen konstaterar en positiv utveckling där antalet hushåll som erhåller försörjningsstöd sjunker i kommunen. Förvaltningen ser att antalet hushåll med långvarigt försörjningsstöd och antal barn i hushåll med försörjningsstöd minskar under 2025. Därmed prognostiseras en god måluppfyllelse under verksamhetsåret 2025.

Mål 5: ● Tryggheten i äldreomsorgen har ökat

Indikatorer för resultatmålet (%)	2021	2022	2023	2024	2025
Vad tycker Hällefors brukare om hemtjänsten	-	87	95	90	
Vad tycker Hällefors brukare om särskilda boenden i äldreomsorgen	-	53	78	90	

I brukarundersökning 2025, som är den senaste publicerade undersökningen, indikeras en god måluppfyllelse. 95 procent av de svarande i hemtjänst anger att de är mycket eller ganska nöjda med erhållen hemtjänst och motsvarande siffra för särskilda boenden för äldre är 90 procent. När det gäller trygghet så svarar 90 procent av brukare på särskilda boenden för äldre att det är tryggt eller mycket tryggt att bo på kommunens särskilda boenden och inom hemtjänst är motsvarande siffra 100 procent. Den positiva utvecklingen bedöms fortsätta och därmed prognostiseras måluppfyllelse för verksamhetsåret 2025.

Mål 6: ● Kommunens mötesplatser för kultur och fritid har utvecklats

Indikatorer för resultatmålet	2021	2022	2023	2024	2025
Antalet fysiska besök på folkbiblioteket	14 396	20 787	18 820		
Antalet barnboksutlån på folkbiblioteket för barn 0–17 år	4 186	6 856	5 934		
Antalet fysiska besök på badhuset			5 770	7 864	
Antalet föreningar som söker bidrag för sommarlovsaktiviteter	7	8	7	9	

Statistikuppgifter för biblioteket finns tillgängliga först vid årets slut. Ett långsiktigt arbete behöver göras för att försöka öka antalet fysiska besök på folkbiblioteken och framför allt för att öka antalet barnboksutlån med hjälp av olika läsfrämjande insatser. För barn och unga anordnas flera olika lovaktiviteter på biblioteket. I utställningslokalen Terrassen fortsätter det att erbjudas utställningar, författarbesök, föreläsningar m.m. Tack vare det fina samarbetet med Bergslagsbibblan så har kommunen många nöjda invånare när det gäller det större medieutbud som nu finns tillgängligt både när det gäller fysiska och digitala medier.

Näringsliv

Mål 1: Underlättat för nyetableringar och för nystartade företag

Indikatorer för resultatmålet	2021	2022	2023	2024	2025
Nyregistrerade företag i kommunen	32	35	22	25	
Antal företagskontakter med möjliga etableringar	2	2	3	3	
Antal företagskontakter med nystartade företag	-	-	3	3	

Antal nyregistrerade företag i kommunen. Statistik hämtad från Kolada och innehåller Aktiebolag, Handelsbolag och enskilda firmor.

Antal företagskontakter med möjliga etableringar innehåller endast förfrågningar från befintliga företag som vill starta verksamhet och etablera sig i Hällefors och mäter antal unika fall, inte antal kontakter. Statistiken innehåller inte enskilda personer som söker nyföretagarrådgivning. Nyföretagarrådgivning sker inom Nyföretagarcentrum och kan skapa nya företag.

Antal företagskontakter med nystartade företag avser kontakt med företag som startats för att följa upp efter att företagen bildats och startats. Exempel på aktiviteter kan vara att ringa upp, bjuda in till företagsträffar och få med nya företag i befintliga företagsnätverk.

Mål 2: Dialogen mellan företagare och kommunens beslutsfattare har förbättrats

Indikatorer för resultatmålet	2021	2022	2023	2024	2025
Företagens omdöme gällande dialog	2,83	2,64	2,84	2,97	
Antal företagskontakter	-	-	65	40	

Omdömet för kommunens dialog med företagare har legat på relativt låg nivå de senaste åren. Då gränsen för betyget godkänt enligt Svenskt Näringsliv är betyget 4.0 så bör det tolkas som att målet ej är uppnått.

Klimat och miljö

Mål 1: Kommunens klimatpåverkan har minskat

Indikatorer för resultatmålet	2021	2022	2023	2024	2025
Elförbrukning kwh per kvm	70,91	58,85	54,12	51,02	
Energiförbrukning fjärrvärme kwh per kvm	113,26	110,27	109,13	107,12	
Andel matsvinn i relation till mängden producerad mat					
- kg totalt	155	141	109	105	
- % av total mängd	17%	18%	12%	11%	
- total kostnad per år	195 300	177 600	160 000	104 000	
Andel egenproducerad el genom solceller	-	-	-	12%	

Både fjärrvärmeförbrukning och elförbrukning per kvadratmeter har minskat i kommunens bestånd under 2024 jämfört med samma period föregående år. Det är resultatet av ett kontinuerligt energibesparingsarbete som bedrivs inom fastighetsförvaltningen där injusteringar och anpassningar av drifttider med täta uppföljningar ständigt pågår.

Mätningen som är gjort för andelen matsvinn är gjort på ett kök. Nya ytterligare mätning på två andra kök pågår och kommer att kompletteras vid nästa mättillfälle. Förvaltningen kan konstatera att andelen matsvinn fortsatt att minska samt dess kostnad.

Andelen egenproducerad el uppgår till totalt 12 procent av den totala förbrukningen. Solcellsanläggningen på Badhuset motsvarar 178 KW och el som produceras här kan användas internt både i Badhuset och i Ishallen. Andelen egenproducerad el förväntas öka framöver då solceller installeras på Hurtigtorpet och på Vinkeln på Klockarhagsskolan. Dessa driftsätts dock efter sista augusti och kan utvärderas först till årsbokslutet för 2025.

Attraktiv arbetsgivare

Mål 1: Medarbetarnas uppfattning om Hällefors kommun som arbetsgivare har förbättrats

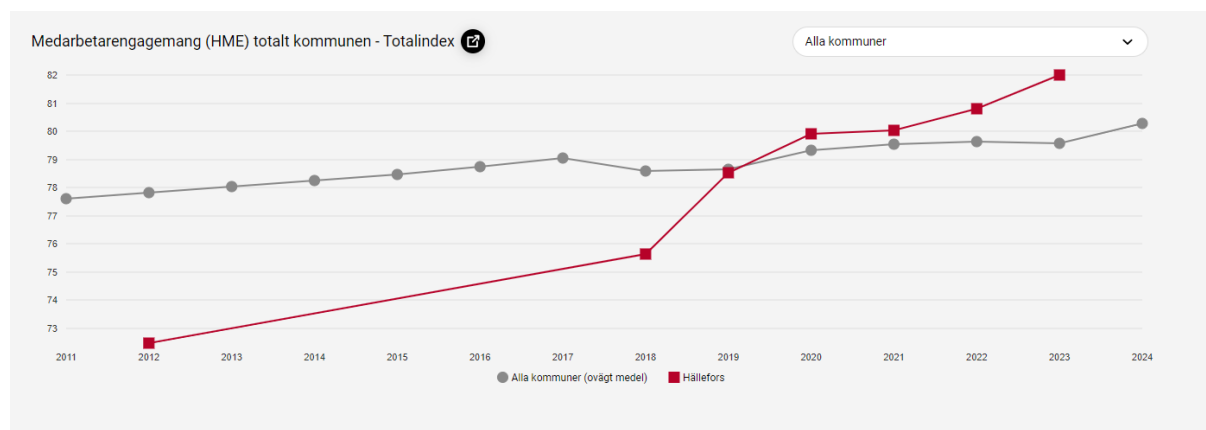
Indikatorer för resultatmålet	2022	45017	okt-23	apr-24	apr-25
Andel medarbetare som rekommenderar sin arbetsplats			0,82	76,4%	
Andel medarbetare som rekommenderar Hällefors kommun som arbetsgivare		70,5%	0,716	67,3%	
Andel ambassadörer för sin arbetsplats			0,44	41,10%	
Andel ambassadörer för Hällefors kommun som arbetsgivare		25,6%	0,23	21,90%	

Det är osäkert om målet uppnås 2025, angående en förbättring av medarbetarnas uppfattning om Hällefors kommun som arbetsgivare. Mätningen mäts i oktober varje år varför 2025 års siffror ännu ej kommit.

Indikatorn angående medarbetarnas uppfattning om sin arbetsplats mättes för första gången i oktober 2023. För att få rättvisande resultat bör mätningen ske samma tidpunkt varje år.

Mål 2: Medarbetarengagemanget har förbättrats

Indikatorer för resultatmålet	2020	2021	2022	2023	2024
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen	80	81	81	82	80

Det är osäkert om målet med förbättrat medarbetarengagemang kommer att uppnås under 2025. Hållbart medarbetarengagemang (HME) mäts två gånger per år, i maj och november. I maj i år hade den totala indexen för Hällefors kommun sjunkit från 82 till 80.

Svarsfrekvensen i maj 2025 visar att totalt 412 personer, motsvarande 62 procent av alla medarbetare besvarade frågorna.

2025 års resultat för Hällefors kommun ligger i linje med resultatet för alla kommuner, som också hittills i år ligger strax över 80.

Ekonomisk ställning

Nettokostnadsandel

Grundläggande för en god ekonomi är att det finns en balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett sätt att belysa detta förhållande är att analysera hur stor andel de löpande verksamhetskostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter och bidrag. Tabellen visar hur stor andel av skatteintäkter och generella statsbidrag som ianspråk tas av verksamhetens nettokostnader och finansnetto. Redovisas en nettokostnadsandel under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter. När kommunen 98 procent eller lägre över en längre tidsperiod brukar detta betraktas som god ekonomisk hushållning.

(%)	2021	2022	2023	2024	2025
Nettokostnadsandel	93,9%	94,6%	99,6%	98,4%	99,6%

Siffrorna avser utfall för respektive år förutom 2025 som är helårsprognos. Av tabellen framgår det att 99,5 procent av intäkterna från skatter och generella statsbidrag beräknas användas till verksamheterna under verksamhetsåret 2025.

Soliditet

Vid en analys av kommunkoncernens kapacitet är soliditeten ett centralt begrepp. Nyckeltalet visar hur stor del av tillgångsmassan som finansierats med egna medel. Årets resultatutveckling visar om det egna kapitalet ökat eller förbrukats. Det räcker emellertid inte med ett nollresultat om tillgångsmassan ökar, eftersom den självfinansierade delen av tillgångarna då minskar vilket leder till ökade kostnader för lånat kapital. Ju större soliditet desto större finansiellt handlingsutrymme.

Kommunkoncernen

(%)	2021	2022	2023	2024	2025-08
Soliditet	34,9%	32,9%	26,5%	26,0%	22,6%
Soliditet inklusive hela pensionsåtagandet	13,6%	15,1%	11,1%	10,3%	9,0%

Siffrorna ovan är utfall för respektive år förutom 2025 som är delårsresultat per sista augusti. Under perioden har soliditeten minskat med 2,6 procentenheter till 22,6 procent. För att få ett mer relevant mått på soliditeten måste hänsyn tas till det pensionsåtagande som redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Skulle detta åtagande, som vid perioden uppgår till 143,3 miljoner kronor, läggas in i balansräkningen blir kommunkoncernens beräknade soliditet 9,0 procent. Orsaken till den större minskning är ändrade redovisningsprincipen 2023 för finansiell leasing av fast egendom.

Kommunen

(%)	2021	2022	2023	2024	2025
Soliditet	40,4%	37,8%	28,8%	29,7%	26,8%
Soliditet inkl hela pensionsåtagandet	13,5%	16,3%	11,3%	12,2%	9,8%

Siffrorna ovan är utfall för respektive år förutom 2025 som är ett delårsresultat. Fram till och med 2025-08 har soliditeten minskat med 1,7 procentenheter till 26,8 procent. Tas hänsyn även till det pensionsåtagande som redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse skulle kommunens soliditet uppvisa 9,8 procent, vilket innebär en minskad soliditet. Orsaken till den större minskning år 2023 är ändrade redovisningsprincipen för finansiell leasing av fast egendom som införts från och med år 2025. Förändringen innebär att kommunens totala tillgångar ökat med 153,3 miljoner kronor som utgör basen för nyckeltalet samtidigt som kommunens egna kapital har försämrats med totalt 8,4 miljoner kronor. Sammantaget gör det att soliditeten minskar år 2023.

Skuldsättningsgrad

Ett annat mått på kommunens kapitalstruktur är skuldsättningsgrad, det vill säga den del av tillgångarna som finansierats med främmande kapital. Detta ger en bild av hur olika delar av det främmande kapitalet utvecklats över tiden. Den totala skuldsättningsgraden har under perioden ökat till följd av den ökade nyupplåningen samt ändrad redovisningsprincip för finansiell leasing.

Kommunkoncernen

(%)	2021	2022	2023	2024	2025-08
Total skuldsättningsgrad	65,1%	67,1%	72,5%	74,0%	101,3%

Kommunen

(%)	2021	2022	2023	2024	2025-08
Total skuldsättningsgrad	59,6%	62,2%	70,0%	70,1%	77,7%

Investering och självfinansieringsgrad

Kommunkoncernen

Årets nettoinvesteringar beräknas till 122,3 miljoner kronor, vilket är 76,6 miljoner högre än föregående år. Exkluderas avskrivningar, nedskrivningar och pensionsskuldsförändringen från årets resultat har koncernen 18,5 miljoner kronor kvar av intäkterna från skatter och generella statsbidrag efter att den löpande verksamheten är finansierad. Detta beräknas medföra att 15,1 procent av investeringarna kan finansieras med medel från den löpande verksamheten och för kommunkoncernen finansieras resterande del med medel som fanns vid ingången av år 2025 och genom beslutad nyupplåning.

(mkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Kommunen	111,1	114,1	63,6	30,1	62,3
Hällefors Bostads AB	6,7	6,3	1,4	19,5	60,0
Årets nettoinvesteringar	117,8	120,4	65,0	49,6	122,3

Under perioden har arbetet med att börja ställa om för Hällefors bostads AB påbörjats och omställningsarbetet innebär bland annat rivning av cirka 130 lägenheter, planering för småskalig nyproduktion av stadsnära seniorboende samt utveckling av Björkhagaområdet till ett fullskaligt seniorkvarter innehållande seniorbostäder för alla önskemål och behov.

Kommunen

Årets nettoinvesteringar beräknas uppgå till 62,3 miljoner kronor, vilket är 23,2 miljoner kronor högre än föregående årsperiod. Exkluderas avskrivningar, nedskrivningar och pensionsskuldskörsförändringen från årets prognostiserade resultat beräknar kommunen ha 11,2 miljoner kronor kvar av intäkterna från skatter och generella statsbidrag efter att den löpande verksamheten finansierats. Detta har medfört att 18 procent av investeringarna beräknas finansieras med medel från den löpande verksamheten och resterande del finansieras med medel som fanns vid ingången av år 2025 och genom beslutad nyupplåning.

	2021	2022	2023	2024	2025-08
Medel från verksamhet (mkr)	46,0	41,9	18,2	26,6	11,2
Nettoinvesteringar (mkr)	111,1	114,1	63,6	30,1	62,3
Självfinansieringsgrad (%)	74,1%	41,4%	36,7%	28,6%	18,0%

Redovisas ett värde på 100 procent eller mer innebär det att kommunen kunde skattefinansiera samtliga investeringar som genomförts under året. Detta stärker kommunens finansiella handlingsutrymme. Allt över 100 procent kan användas till att amortera av kommunens skulder och/eller stärka likviditeten.

Kommunalskatt

Skattesatsen för Hällefors invånare under 2025 är 22,05 procent. Kommunen har under 2025 en skattesats som är i mitten av alla kommunen i regionen. Jämfört med genomsnittet för länets kommuner har Hällefors valt en högre skattesats. Den genomsnittliga skattesatsen för riket uppgår 2025 till 32,37 procent, varav kommunerna svarar för 20,70 procent.

Budgetavvikelse

En viktig del för att uppnå god ekonomisk hushållning är att det finns en god budgetföljdsamhet i kommunen. I underskottet för finansnetto finns en räntekostnad som uppstått med anledning av införandet av finansiell leasing som är räntekostnad på beräknad finansiell långfristig skuld utifrån gällande rekommendation.

(mkr)	2021	2022	2023	2024	2025-08
Årets resultat	16,0	11,9	-12,9	-8,1	-8,2
Nettokostnader	0,6	6,0	-14,1	-2,5	-2,8
Skatteintäkter och utjämning	12,1	3,0	-0,1	-3,7	-8,9
Finansnetto	3,3	3,0	1,2	-1,9	-1,9

Budgetföljsamhet inom nämnderna

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder klarar att bedriva sin verksamhet inom budgetramarna. Från och med verksamhetsåret 2015 gjordes kommunens politiska organisation om, vilket gör att kommunen numera enbart har en verksamhetsnämnd om myndighetsnämnden och valnämnden exkluderas. Det framgår att det är kommunstyrelsen som enda driftsnämnd som inte klarar att bedriva verksamheten inom beslutad budgetram. Däremot beräknar styrelsen att kommunens tidigare generella statsbidrag inom äldreomsorgen minskat med motsvarande 5,5 miljoner kronor och omställningen beräknas ta tre år för att komma i balans.

(mkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Kommunfullmäktige	0,6	0,6	0,4	0,0	0,0
Kommunstyrelse	-0,2	5,2	-14,8	-2,5	-8,2
Myndighetsnämnd	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0

Prognossäkerhet

Prognossäkerheten hos nämnderna är viktig för kommunens möjligheter att ha kontroll över den finansiella utvecklingen. En god prognos säkerhet skapar möjlighet att korrigera eventuella ekonomiska förändringar under året. Helårsprognos för nämndernas verksamhet beräknas bli 5,4 miljoner kronor bättre än prognosen i april månad. Utifrån gjorda prognoser avser kommunstyrelsen att hämta hem hela summan på 8,2 miljoner kronor. Detta eftersom verksamheterna arbetar med både en kortsiktig och långsiktig plan för att hämta hem underskottet.

(mkr)	April	Delårsrapport
Kommunfullmäktige	0,0	0,0
Myndighetsnämnd	0,0	0,0
Kommunstyrelse	-13,6	-8,2
Valnämnd	0,0	0,0

Känslighetsanalys

En kommun påverkas av händelser som på kort sikt kan vara svåra att påverka. Ett sätt att göra detta tydligt är att upprätta en känslighetsanalys för att visa hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi. För att möta sådana förändringar är det viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt. I tabellen nedan redovisas hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi under ett år.

(mkr)	
Löneförändring med 1% inkl personalpåslag	4,3
Bruttokostnadsförändring med 1%	5,8
Ränteändring på långfristiga lån 1%	2,6
Förändring generella statsbidrag med 1%	2,5
Förändring utdebitering med 10 öre	1,4

Översikt över verksamhetens utveckling

I koncernen Hällefors kommun ingår förutom kommunen även det helägda bolaget Hällefors Bostads AB.

	Koncern 2024-08	Koncern 2025-08	Kommun 2024-08	Kommun 2025-08
Verksamhetens nettokostnader (tkr)	371 044	373 860	367 973	358 484
- per invånare (kr)	56 441	59 146	57 595	56 713
- i procent av skatteintäkter/utjämning	-	-	100,5	98,8
Utdebitering (kr/skr)	-	-	22,05	22,05
Skatteintäkter och utjämning (tkr)	375 921	366 253	366 299	362 784
- per invånare (kr)	57 183	57 942	57 333	57 393
Finansnetto (tkr)	-5 035	-9 418	-7 352	-7 352
Skattekostnad (tkr)	-	-	-	-
Delårets resultat (tkr)	-21 718	-17 971	-15 455	-15 233
- justerat resultat mot balanskravet	-	-	-9 026	
- i procent av skatteintäkter/utjämning	-	-	-2,5	-4,2
Bruttoinvesteringar (tkr)	26 833	26 833	20 160	19 600
- per invånare (kr)	4 200	4 245	3 155	3 101
- i procent av skatteintäkter/utjämning	-	-	5,5	5,4

	Koncern 2024-08	Koncern 2025-08	Kommun 2024-08	Kommun 2025-08
Soliditet (%)	25,2	22,6	28,5	26,8
- inklusive hela pensionsåtagandet	9,0	9,0	9,0	9,8
Total låneskuld (tkr)	437 400	610 678	288 100	474 978
- per invånare (kr)	62 489	96 611	45 093	75 143
Pensionsåtagande (tkr)	151 068	136 387	151 251	136 387
- per invånare (kr)	22 980	21 577	23 674	21 577
Borgensåtagande (tkr)	284	277	135 977	135 700
- per invånare (kr)	45	44	21 283	21 468

Balanskravsresultat

Vid avstämning av det lagstadgade balanskravet ska resultatet justeras med de realisationsposter som uppstått under året. Kommunen har uppfyllt balanskravet varje år sedan detta infördes år 2000, med undantag för budgetåret 2008 där kommunen tagit beslutet att återställa konstaterat underskott.

kommuns resultat för 2025 beräknas bli ett negativt resultat på -8,0 miljoner kronor. I helårsprognosen ingår att kommunen har tappat ett tidigare generellt riktat statsbidrag inom omsorgen på totalt 5,5 miljoner kronor. I siffran finns säsongseffekter om totalt 3 miljoner kronor som beräknas hämtas hem till årsskiftet. I prognosen ingår dessutom omställningskostnader om totalt 0,7 miljoner kronor.

Ett negativt konstaterat balanskravsresultat innebär enligt lagen ett krav på upprättande och antagande av en åtgärdsplan som beskriver hur regleringen ska gå till. Underskott som uppstår ska regleras under de närmast följande tre åren. Beslut om reglering ska fattas av kommunfullmäktige senast i budgeten det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom.

Hällefors

(mkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Årets resultat enligt resultaträkningen	29,7	27,2	-2,2	-3,0	-8,2
- reducere av samtliga realisationsvinster	-	-	-	-	-
+ justering för realisationsvinster enl undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
+ justering för realisationsförluster enl undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
-/+ orealiserade förluster i värdepapper	-	-	-	-	-
+/- justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-	-	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	29,7	27,2	-2,2	-3,0	-8,2
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-
Reservering av medel till resultatreserv				-	-
+ användning av medel från resultatreserv				-	-
Årets balanskravsresultat	29,7	27,2	-2,2	-3,0	-8,2

Resultatutjämningsreserv

Kommunen har inte reserverat några positiva resultat i en s k resultatutjämningsreserv (RUR) utifrån att kommunen antagit långsiktiga finansiella målsättningar som har till syfte att ge kommunen en långsiktig och strategisk planering i de finansiella målsättningar

kommunen har och vara utgångspunkt vid framtagande av kommunens kommande årsbudgetar. I målsättningarna framgår tydligt att kommunen ska budgetera överskott.

Resultatreserv

Kommunen har inte reserverat några positiva resultat i en s k resultatreserv (RER) utifrån att kommunen antagit långsiktiga finansiella målsättningar som har till syfte att ge kommunen en långsiktig och strategisk planering i de finansiella målsättningar kommunen har och vara utgångspunkt vid framtagande av kommunens kommande årsbudgetar. I målsättningarna framgår tydligt att kommunen ska budgetera överskott.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Kommunens pensionsförpliktelser

Sedan bokslutet för år 2007 beräknas pensionsskulden enligt en ny modell (RIPS07). Modellen är framtagen och fastställd av SKR för att användas framöver vid värderingen av kommunala pensionsåtaganden. Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen, vilket i praktiken innebär att större delen tas upp som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Denna del av pensionsskulden är dock lika viktig att beakta ur risksynpunkt, då utbetalningarna kommer att belasta kommunens resultat under många decennier. De totala pensionsförpliktelserna beräknas uppgå till 151,3 miljoner kronor vid delåret, vilket är en ökning med 5,1 miljoner kronor under perioden. Det finns inga medel som är särskilt placerade för kommande pensionsutbetalningar, utan kommunen har återlånat den samlade pensionsskulden i verksamheten. Siffrorna nedan är utfall för respektive år förutom 2024 som är för delåret.

(mkr)	2021	2022	2023	2024	2025-08
Avsättning till pensioner	14,2	8,8	8,9	9,4	9,2
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	143,6	138,3	137,3	138,9	136,3
Totalt	157,8	147,1	146,2	148,3	145,5

Likviditet

Likviditeten visar kommunens betalningsberedskap på kort sikt. Kassalikviditeten utgörs av kvoten mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Ett resultat över 100 procent visar att de kortfristiga tillgångarna är större än de kortfristiga skulderna. Rörelsekapitalet beräknas som samtliga omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.

	2021	2022	2023	2024	2025-08
Kassalikviditet (%)	67,1%	84,8%	80,2%	93,0%	75,7%
Rörelsekapital (mkr)	-50,8	-22,0	-26,5	-6,5	-32,0

Siffrorna ovan är utfall för respektive år förutom 2025 som är utfall för delårsbokslutet. Den kortfristiga betalningsberedskapen har minskat mot föregående år med 7,3 procentenheter och rörelsekapitalet har minskat med 4,2 miljoner kronor.

Finansiella skulder

Kommunkoncernen

Kommunkoncernens långfristiga skulder uppgick till 610,6 miljoner kronor i delårsbokslutet 2025. 488,6 miljoner kronor avser lån hos låneinstitutet Kommuninvest.

Från och med år 2024 följer kommunen RKR:s rekommendation gällande finansiell leasing, vilket gör att det uppstår en långfristig hyresskuld för fast egendom utifrån gjord värdering och för perioden uppgår den till 94,4 miljoner kronor när koncerninterna hyresobjekt eliminerats. Vid en jämförelse mot värdering för år 2024 har skulden minskat med 0,6 miljoner kronor exkluderat koncerninterna hyresobjekt.

3,7 miljoner består av skuld till VA- och avfallskunder, 5,2 miljoner kronor avser skuld till Bergslagens Räddningstjänst samt 5,2 miljoner kronor avser skogsfond som infördes år 2023. 1,9 miljoner kronor avser investeringsbidrag.

(mkr)	2021	2022	2023	2024	2025-08
Långfristiga lån	269,2	367,8	518,1	538,2	610,6
Kortfristiga lån	1,4	16,4	1,4	1,4	0,0
Totalt	270,6	384,2	519,5	539,6	610,6

Under perioden har arbetet med att ställa om bolaget påbörjats och detta kommer att påverka både kommunen och bolagets skuldportfölj.

Kommunen

Kommunens långfristiga skulder beräknas uppgå till 466,1 miljoner kronor. 352,9 miljoner kronor avser lån hos låneinstitutet Kommuninvest och är en utökning med 49,8 miljoner kronor och beror på nyupplåning för att finansiera delar av årets investeringar.

Från och med år 2024 följer kommunen RKR:s rekommendation gällande finansiell leasing, vilket gör att det uppstår en långfristig hyresskuld för fast egendom utifrån gjord värdering och för perioden uppgår den till 106,9 miljoner kronor. Vid en jämförelse mot värdering för år 2024 har skulden minskat med 5,7 miljoner kronor då den uppgick till 112,6 miljoner kronor.

3,7 miljoner består av skuld till VA- och avfallskunder, 5,2 miljoner kronor avser skuld till Bergslagens Räddningstjänst samt 5,2 miljoner kronor avser skogsfond som infördes år 2023. Investeringsbidragsintäkter som erhöles under 2018 följer komponenten i anläggningsredovisningen och uppgår till 1,9 miljoner kronor.

(mkr)	2021	2022	2023	2024	2025-08
Långfristiga lån	132,1	232,1	275,1	288,1	352,9
Långfristig hyresskuld fast egendom	-	-	121,0	115,5	106,9
VA- och avfallsfond	9,8	5,8	4,7	3,0	3,7
Skogsfond	-	-	0,6	1,6	5,2
BRT	5,4	5,6	4,8	4,8	5,2
Investeringsbidrag	2,2	2,1	2,0	2,0	1,9

Genomsnittsräntan på låneskulden hos låneinstitutet uppgår till 2,36 procent vid månadsskiftet augusti/ september 2025 och innebär en ökning med 0,20 procentenheter i förhållande till samma tidpunkt föregående år.

Borgens- och ansvarsförbindelser

Kommunens utnyttjade borgensåtagande uppgår till 141,4 miljoner kronor vid månadsskiftet augusti/ september 2025. Stora borgensåtaganden kan betyda en finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån alternativt att ge ägartillskott. Det största borgensåtagandet har kommunen till Hällefors Bostads AB med 135,7 miljoner kronor.

Merparten av kommunens borgensförpliktelser avser lånefinansieringar av investeringar i fastigheter och anläggningar inom Hällefors Bostads AB. Kommunens borgensåtaganden har skett inom ramen för beviljad borgensram.

Befolkning

Befolkningsutvecklingen har en avgörande betydelse för kommunens framtid. En minskande befolkning leder till lägre skatteintäkter, vilket kan göra det svårare att upprätthålla en hög nivå på den kommunala servicen. Det gör det särskilt viktigt att Hällefors kommun är attraktiv – både för inflyttare och för de som redan bor här. Faktorer som påverkar kommunens attraktivitet är bland annat:

- goda kommunikationer
- tilltalande boende- och livsmiljöer
- skolor med hög måluppfyllelse
- en kvalitativ äldreomsorg
- goda villkor för företagande och arbetstillfällen

Aktuell befolkningsutveckling

Vid årsskiftet 2024/2025 uppgick Hällefors kommuns befolkning till 6 321 invånare, en minskning från 6 495 invånare vid utgången av 2023. Den negativa trenden har fortsatt under första kvartalet 2025, då invånarantalet minskade ytterligare till 6 272 personer.

Minskningen under första kvartalet förklaras av:

- ett negativt födelseöverskott: 11 födda och 26 avlidna personer (–15)
- ett negativt flyttnetto: 35 personer flyttade in och 70 flyttade ut (–35)

Totalt uppgick befolkningsminskningen till 49 personer under kvartalet.

Regional utveckling

Hällefors befolkningsutveckling speglar även en bredare trend inom Region Örebro län, där flera kommuner har haft ett negativt flyttningsnetto. Regionen som helhet minskade med 503 invånare under 2024, främst på grund av utflyttning till andra län.

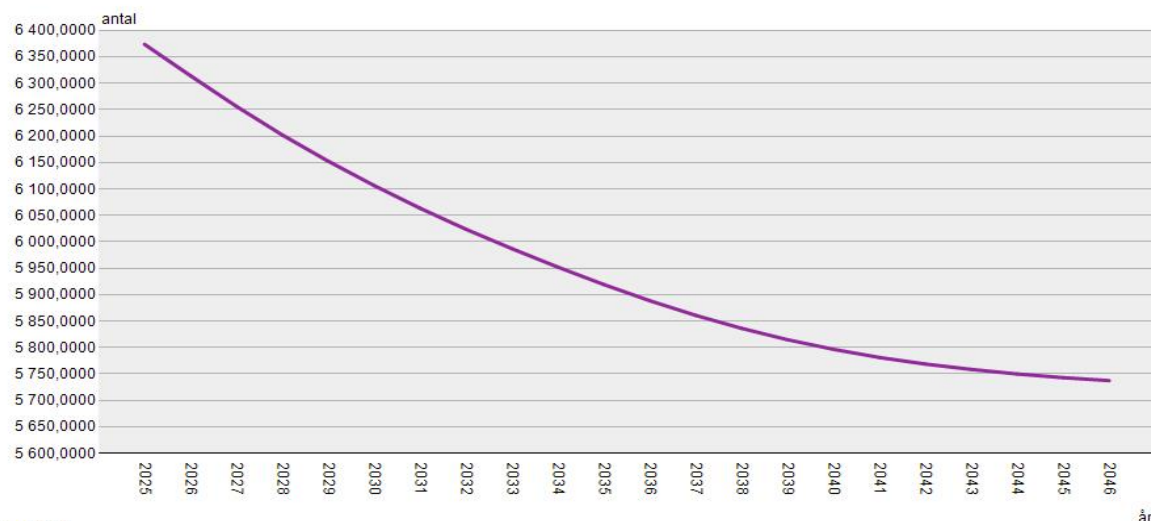
Framtidsprognos

Diagrammet visar befolkningsutvecklingen i Hällefors kommun enligt SCB:s prognos för perioden 2025–2045.

Trenden är tydligt nedåtgående under hela perioden:

- *Halvårsskiftet 2025 hade Hällefors 6 256 medborgare.*
- *Fram till 2044 minskar folkmängden kontinuerligt till strax under 5 750 invånare, vilket motsvarar en minskning med cirka 10 % på knappt 20 år.*
- *Minskningstakten är snabbare under de första åren och planar sedan ut något mot slutet av perioden.*
- *Denna utveckling innebär en fortsatt utmaning för kommunens skatteunderlag, arbetskraftsförsörjning och möjligheten att upprätthålla service i hela kommunen. Prognosen understryker behovet av strategiska åtgärder för att attrahera nya invånare och behålla befintliga, särskilt i arbetsför ålder.*

Folkmängd, antal efter år. Hällefors.

Källa: SCB

Befolkningsprognos 2025–2046

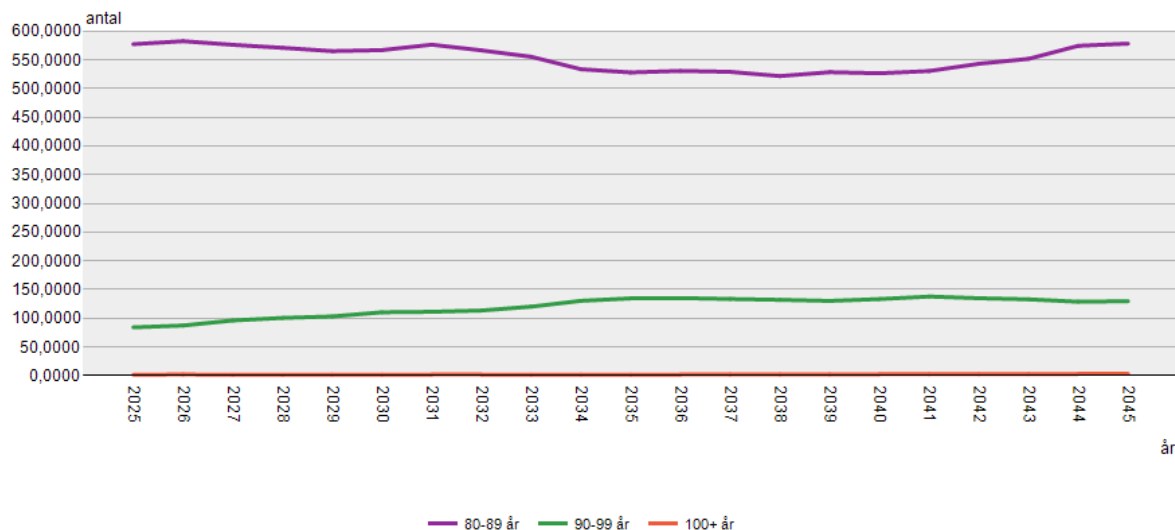
Den åldersmässiga sammansättningen i Hällefors kommun visar på en fortsatt tydlig demografisk förändring. Under kommande år förväntas:

- *Andelen äldre invånare öka, särskilt bland de allra äldsta (80 år och äldre)*

- *Antalet barn och unga (0–18 år) ligga på en stabil nivå*

Andelen i arbetsför ålder (19–64 år) minska successivt

Folkmängd efter ålder och år. Hällefors.

Källa: SCB

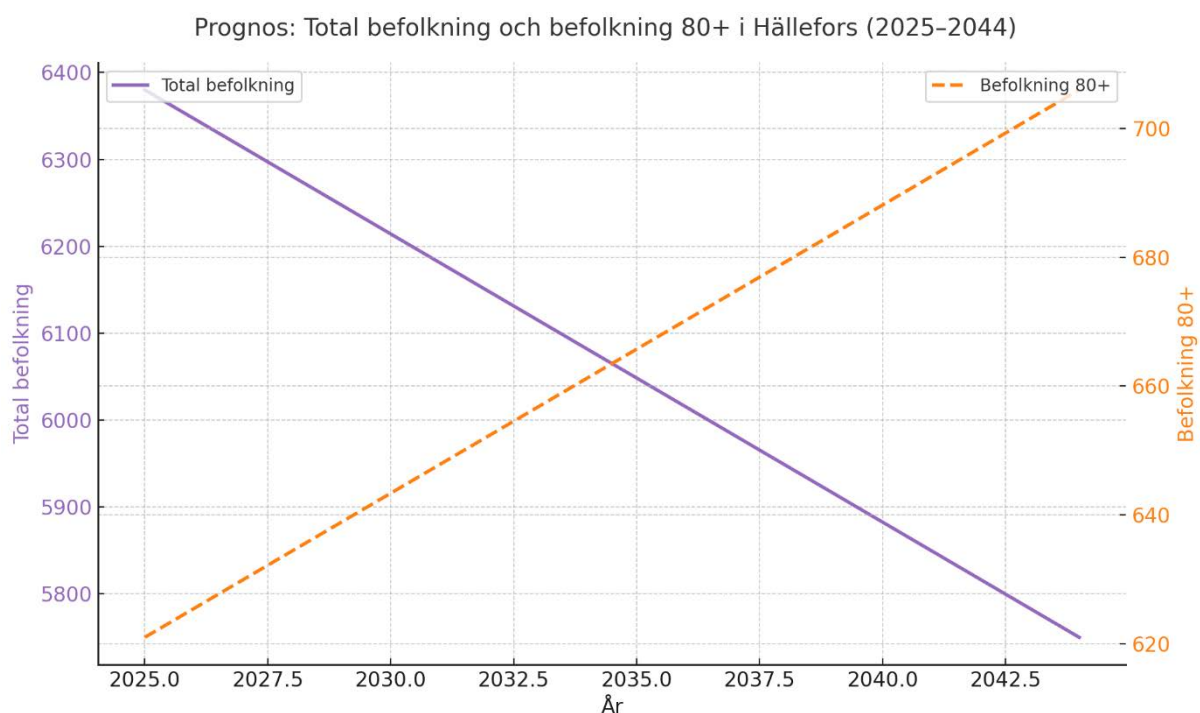
Grafen visar SCB:s prognos för Hällefors kommuns befolkning i åldersgrupperna 80–89 år, 90–99 år och 100+ år för perioden 2025–2045.

Kommentarer:

- *80–89 år (lila linje): Den största gruppen bland de äldsta. Antalet är relativt stabilt över tid, med en mindre nedgång kring 2034–2038 och därefter en ökning mot slutet av perioden.*
- *90–99 år (grön linje): Antalet ökar successivt fram till omkring 2035–2036 och ligger sedan på en något lägre men stabil nivå resten av perioden.*
- *100+ år (röd linje): Gruppen är mycket liten och knappt synlig i diagrammet, men förväntas ligga kvar på en låg nivå genom hela prognosperioden.*

Slutsats:

- *Trots en generell befolkningsminskning i kommunen förblir antalet äldre i åldersgruppen 80+ högt och relativt stabilt, vilket innebär ett fortsatt högt behov av vård- och omsorgsinsatser.*
- *Särskilt ökningen i gruppen 90–99 år fram till mitten av 2030-talet kan innebära större omsorgsbehov, då dessa åldrar ofta har högre vård- och stödkrav.*

Här är en kombinationsgraf som visar prognosen för total befolkning och befolkningen 80+ i Hällefors 2025–2044.

Den illustrerar tydligt hur den totala befolkningen minskar, samtidigt som antalet äldre 80+ ökar, vilket innebär en växande försörjningsbörda och ökade krav på äldreomsorg. Det innebär att färre personer i arbetsför ålder kommer att behöva försörja en växande andel yngre och äldre, vilket ställer ökade krav på både kommunens ekonomi och kompetensförsörjning. För att möta detta kommer Hällefors kommun att fortsätta arbeta för att stärka förutsättningarna för nyanlända och andra invånare att snabbare komma i arbete och bidra till det lokala näringslivet och samhällsutvecklingen. Kommunen har i dagsläget 94 vård- och omsorgsplatser, inklusive korttidsplatser. I takt med att antalet äldre ökar, behöver kapaciteten inom äldreomsorgen ses över, både vad gäller antal platser och tillgång till personal med rätt kompetens.

Arbetsmarknad

Den öppna arbetslösheten i Hällefors kommun har ökat med 6 personer under det första halvåret 2025 jämfört med samma period förra året, vilket innebär att den nu motsvarar 7,2 procent av den arbetsföra befolkningen. Det är en fortsatt ökning jämfört med tidigare år. Samtidigt har antalet personer som är inskrivna i program med aktivitetsstöd minskat med 43 personer sedan årsskiftet 2024/2025. Dessa program omfattar bland annat arbetsmarknadsutbildning, arbetspraktik, arbetsträning och jobbgaranti för ungdomar. Arbetslösheten har under 2025 minskat för kvinnorna medan den har minskat något för männen. På nationell nivå ligger arbetslösheten på 7,1 procent, medan Örebro län har en nivå på 7,0 procent. Detta innebär att Hällefors kommun har en relativt låg arbetslöshetsnivå i relation till både län och rike. Det bör dock noteras att andelen långtidsarbetslösa i kommunen är hög – hela 54 procent av de inskrivna arbetslösa har varit utan arbete i minst 12 månader, vilket är den högsta andelen i länet.

Ungdomar 18–24 år

Öppen arbetslöshet – tydlig minskning över tid

Den öppna arbetslösheten för hela gruppen har minskat från 5,3 % (2021) till 3,6 % (juli 2025), en nedgång med 1,7 procentenheter. Minskningen är jämnt fördelad över åren, med den största nedgången mellan 2023 och 2024 (0,6 procentenheter).

Män har generellt haft en högre arbetslöshet än totalen, men skillnaden har minskat kraftigt: från 6,7 % (2021) till 4,2 % (2025), vilket tyder på en snabbare förbättring för män än för gruppen i sin helhet.

Med stödform – halvering sedan 2021

Andelen ungdomar i någon form av arbetsmarknadsstöd har sjunkit från 6,9 % (2021) till 3,1 % (2025) – en minskning med över 50 %. Nedgången var särskilt stor mellan 2021 och 2022 (–2,1 procentenheter). Därefter är nivån stabil 2023–2024 innan ytterligare en minskning sker fram till juli 2025. För män syns en minskning från 5,6 % till 2,9 % redan 2023 och sedan stabilt, medan kvinnors siffror varierar mer kraftigt (exempelvis ökning 2023 till 5,9 % och oförändrat 2024). Data saknas för kvinnor 2025.

Ungdomar 18-24 år	2021	2022	2023	2024	2025–07
Öppet arbetslösa	5,3%	5,2%	4,8%	4,2%	3,6%
kvinnor	-	-	-	-	-
män	6,7%	7,1%	6,9%	5,1%	4,2%
Med stödform	6,9%	4,8%	4,1%	4,1%	3,1%
kvinnor	8,9%	4,1%	5,9%	5,9%	-
män	5,6%	5,4%	2,9%	2,9%	-

Utlandsfödda 16–65 år

Under perioden 2021 till 2024 minskade arbetslösheten bland utlandsfödda i åldern 16–64 år stadigt, från 13,5 procent 2021 till 8,1 procent 2023 och 2024. Minskningen var särskilt tydlig för kvinnorna, där andelen öppet arbetslösa sjönk från 15,3 procent 2021 till 6,9 procent 2023 och 2024. För männen var utvecklingen mer ojämn, med en nedgång från 12,1 procent 2021 till en lägsta nivå på 7,9 procent 2022, följt av en ökning till 9,1 procent 2023 och 2024.

Under juli 2025 syns dock en tydlig försämring. Den öppna arbetslösheten ökade då markant till 15,0 procent, vilket är nästan i nivå med 2021. Kvinnorna noterade en ökning till 9,4 procent och männen till 9,2 procent.

Andelen utlandsfödda med någon form av stödform, såsom arbetspraktik, arbetsmarknadsutbildning eller subventionerat arbete, minskade från 19,7 procent 2021 till 13,6 procent 2023 och 2024. I juli 2025 var andelen 12,0 procent. För kvinnorna låg nivån relativt stabilt kring 17–18 procent 2023–2024, men minskade till 14,6 procent 2025. Männens andel minskade från 21,5 procent 2021 till 10,4 procent 2023 och 2024, för att därefter öka till 14,0 procent i juli 2025.

Sammantaget visar utvecklingen fram till 2024 på en förbättrad arbetsmarknadssituation för utlandsfödda, med minskad arbetslöshet och färre i stödformer. Den kraftiga ökningen av öppen arbetslöshet under 2025, samtidigt som stödformerna fortsätter minska något, kan innebära att fler står utan både arbete och stöd. Detta riskerar att leda till ökad långtidsarbetslöshet om trenden håller i sig.

	Utlandsfödda 16–64	2021	2022	2023	2024	2025–07
Öppet arbetslösa		13,5%	9,5%	8,1%	8,1%	15,0%
kvinnor		15,3%	11,5%	6,9%	6,9%	9,4%
män		12,1%	7,9%	9,1%	9,1%	9,2%
Med stödform		19,7%	15,1%	13,6%	13,6%	12,0%
kvinnor		17,3%	13,6%	17,6%	17,6%	14,6%
män		21,5%	16,2%	10,4%	10,4%	14,0%

Invånare 16–65 år efter utbildningsnivå

Bland invånare med eftergymnasial utbildning uppgick den öppna arbetslösheten till 41 personer, vilket är en ökning med 11 personer jämfört med årsskiftet 2024/2025. Samtidigt har antalet personer i någon form av arbetsmarknadsstöd minskat med 2 personer.

	2021	2022	2023	2024	2025-07
Öppet arbetslösa	20	6	16	20	22
Aktivitetsstöd	29	22	24	19	19
Summa	49	28	40	39	41

För invånare med gymnasial utbildning har den öppna arbetslösheten ökat till 97 personer, och antalet personer med någon form av stöd har minskat med sex personer. Detta visar på ett tuffare klimat på arbetsmarknaden och att den allmänna konjunkturen spelar en roll.

Förväntad utveckling

Kommunkoncernen

Utifrån kommunens fattade beslut om en ekonomisk strategisk plan och Hällefors Bostads AB:s ägardirektiv är målsättningen att skapa en långsiktig stabil ekonomi genom att öka soliditeten.

Bostadsbolaget har påbörjat ett omställningsarbete som innebär att delar av bostadsbeståndet kommer att rivas under förutsättning att finansieringen av arbetet kan garanteras. Rivningsåtgärder behöver vidtas för att få en bättre balans på bostadsmarknaden då antalet tomma lägenheter är högt i förhållande till det totala antalet som bolaget äger. Parallellt med detta arbete pågår även ett strategiarbete för att ställa om standaren på det lägenhetsbestånd som blir kvar. Bolaget arbetar också med att utreda möjligheten till en viss nyproduktion för att möta önskade behov från framtida hyresgäster. Under omställningsåren kommer bolaget att ha svårt att uppnå de finansiella målsättningar som ägardirektivet anger, vilket kommunen har tagit ställning till.

Fortsatta gemensamma ansträngningar kommer att behövas för att dels arbeta efter kommunens bostads- och lokalresursplanering, dels ytterligare effektivisera och förbättra verksamheterna så att koncernen kan ge medborgarna och hyresgästerna bästa möjliga service inom tillgängliga resurser. Det gäller att hitta en balans i bostadsmarknaden då många tomma lägenheter kan ge resultatet att invånare med sämre ekonomiska förutsättningar flyttar in till kommunen s k social dumping som kan leda till ökade kostnader för exempelvis ekonomiskt bistånd.

För närmare analys av räkenskaperna hänvisas till Hällefors Bostads AB:s delårsrapport. Uppgifter som har lämnats för Hällefors Bostads AB är inte granskade av auktoriserade revisorer då lagstiftningen inte ställer de kraven.

Kommunen

De prognoser som SKR avlämnar avseende skatter och generella statsbidrag förändrar sig flera gånger under ett år och förutsättningarna som gällde vid fastställande av budget kan vara helt förändrade när budgetåret inleds, både i positiv och negativ riktning. Detta ställer allt större krav på kommunen, att ha en god beredskap för att möta svängningar utan att behöva förändra abrupt i verksamheterna under pågående budgetår.

Eftersom befolkningssammansättningen och behoven förändras över tid är den stora utmaningen för Hällefors att med framförhållning omfördela de ekonomiska resurserna till de verksamheter där de gör störst nytta för Hälleforsborna. Kommunen har goda förutsättningar att möta dessa utmaningar genom en stark kostnadskontroll men ett litet orosmoln finns när det gäller utvecklingen av antalet invånare. Befolkningsutvecklingen har en avgörande betydelse för kommuns framtid. Det gör det viktigt för kommunen att vara en attraktiv kommun som har kvaliteter som gör att människor vill flytta hit och att medborgarna som bor här trivs och vill bo kvar. Den sista december 2024 hade Hällefors kommun 6321 invånare vilket är en minskning med 174 personer jämfört med föregående period.

Kommunen har fattat beslut om en ekonomisk strategisk plan som har till syfte att minska verksamheternas kostnader utifrån den invånarstruktur kommunen har idag och därmed skapa en god ekonomisk hushållning. Målsättningen är att skapa en långsiktigt stabil

ekonomi genom att öka soliditeten, vilket kommunen visat på sedan år 2010. Sista åren har kommunen genomfört en större omfattning av investeringar än tidigare år som påverkar både avskrivningskostnader och låneskuldens storlek. Utifrån att kommunens ekonomiska förutsättningar kalkyleras försämrats i form av både minskade generella och riktade statsbidrag i förhållande till tidigare år och att behovet av kommunal service kvarstår är det en utmaning som kan komma att innebära anpassningar av verksamheternas utbud och kvalitet.

Väsentliga personalförhållanden

Arbetsgivarperspektiv

Målet med Hällefors kommuns personalpolitik är att vara en arbetsgivare som kan attrahera, behålla och utveckla medarbetare så att kommuninvånarna möter kompetent och engagerad personal i en väl fungerande organisation.

Chefs- och ledarutveckling

Hällefors kommun hade den 1 augusti 2025 totalt 36 chefstjänster med personalansvar. Kommunen samlar regelbundet alla chefer till chefsforum, som syftar till att stödja cheferna i deras uppdrag genom att informera om aktuella frågor och diskutera ledarskap utifrån olika teman.

Genomförandet av kommunens ledarutvecklingsprogram pågår i syfte att stärka chefs- och ledarskapet för både nya och erfarna chefer.

Under 2024–2025 har kommunen även utvecklat strategiska verktyg för att ytterligare stödja verksamheten. Ett av dessa är en avslutsenkät, som ska utvärderas efter 2025 och som riktar sig till medarbetare som har sagt upp sig på egen begäran. Ett annat är ett strategiskt kompetensförsörjningsverktyg, kopplat till de nio SKR strategierna för kompetensförsörjning inom välfärden. Tillsammans har dessa verktyg gett cheferna viktiga redskap för att kunna arbeta långsiktigt och strukturerat med kommunens utveckling.

Hälsa och arbetsmiljö

Det systematiska arbetsmiljöarbetet är ett viktigt fokusområde för Hällefors kommun som arbetsgivare. Arbetet med arbetsmiljön ska bidra till ett hälsosamt och hållbart arbetsliv och det hälsoinriktade arbetet i kommunen är en viktig strategisk fråga. Riktlinjer för hot och våld, rehabilitering och kränkande särbehandling samt rutin för systematiskt arbetsmiljöarbete finns framtagna och revideras kontinuerligt i samband med att nya nationella beslut fattas. Riktlinjerna och rutinerna utgör stöd till chefer och medarbetare, de finns samlade i en chefshandbok och en medarbetarhandbok. Chefer och skyddsombud erbjuds grundläggande arbetsmiljö-utbildning regelbundet.

Sysselsättningsgrad

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Kommunal har genom kollektivavtal kommit överens om att heltid ska vara norm och att fler ska arbeta heltid. Kommunstyrelsen beslutade i oktober 2019 om en strategi för heltid som norm. Med stöd av centrala verktyg processas heltid som norm inom verksamheterna för att resultera i en plan senast 2025.

Personalnyckeltal

Mätdatum för personalredovisningen i delårsrapporten är den 1 augusti och mätperioden är från den 1 januari till och med den 31 augusti med undantag för sjukredovisning som är från den 1 januari till och med den 31 juli.

Anställningar

Redovisningen av anställningar omfattar månadsavlönade både tillsvidare och visstid inom kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser (AB).

Inom kommunen finns ett antal visstidsanställda med timlön (ingår i AB), de ingår endast i avsnittet "Tidsredovisning". Under semesterperioden anställer omsorgen vikarier i större utsträckning än andra tider på året, och deras anställningsform påverkar statistikuttaget vid mättidpunkten 1 augusti. År 2018–2020 och 2023–2025 har semestervikarierna inom omsorgen varit månadsavlönade, och år 2021–2022 timavlönade. Det gör att det syns en stor rörlighet vissa år gällande antalet månadsavlönade i delårsrapporten.

Den 1 augusti 2025 hade Hällefors kommun 744 månadsavlönade medarbetare, varav 564 var kvinnor och 180 var män. Andelen kvinnor uppgick till 76 procent. De flesta anställningar finns inom kommunens stora kärnverksamheter; pedagogisk verksamhet samt vård och omsorg. Antalet månadsavlönade medarbetare har minskat med 26, jämfört med 1 augusti 2024.

Kommunen hade i augusti 650 tillsvidareanställningar (87,5 procent), resterande 94 (12,5 procent) hade en tidsbegränsad visstidsanställning. Visstidsanställda är de som är anställda för ett vikariat, en provanställning eller för en viss arbetsuppgift.

Jämfört med föregående år per 1 augusti har både heltid- och deltidsanställningar minskat. De flesta anställda i kommunen, 561 personer motsvarande 75,5 procent, har heltidsanställning. En ökning över tid kan ses, år 2020 var andelen heltidsanställda 66 procent.

1 augusti	2024			2025		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Antal anställda med månadslön	770	589	181	744	564	180
Antal tillsvidareanställda	654	509	145	650	505	145
Antal visstidsanställda	116	80	36	94	59	35
Antal heltidsanställda	566	417	149	561	412	149
Antal deltidsanställda	204	172	32	179	148	31

Årsarbetare

Vid omräkning av antalet anställningar till årsarbetare motsvarar de 744 månadsanställningarna

706 årsarbetare totalt i kommunen den 1 augusti 2025. En årsarbetare innebär 1 tjänst på 100 procents sysselsättningsgrad, utan hänsyn till eventuell tjänstledighet eller annan frånvaro.

1 augusti	2021	2022	2023	2024	2025
Antal anställningar	650	659	795	770	744
- omvandlat till årsarbetare	619	625	757	727	706

Sysselsättningsgrad

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden i kommunen är totalt 95 procent, vilket innebär en ökning med en procent jämfört med samma tid 2024. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för 2025 är oförändrad för kvinnor men har ökat för männen.

1 augusti	2024			2025		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Genomsnittlig sysselsättning	94%	94%	96%	95%	94%	97%

Åldersstruktur

Den genomsnittliga åldern för kommunens anställda per 1 augusti är 45,9 år, vilket innebär att genomsnittsåldern har ökat jämfört med 2024. Den genomsnittliga åldern för män är lägre än genomsnittsåldern för kvinnor.

1 augusti	2024			2025		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Genomsnittlig ålder	45,2	46,0	42,4	45,9	46,7	43,1

Antalet i respektive åldersgrupp per 1 augusti påverkas till viss del av för visstidsanställda semestervikarier. Under åren 2021 och 2022 var semestervikarierna timavlönade och ingick därför inte i redovisningen.

1 augusti	2021	2022	2023	2024	2025
-29	84	76	117	94	77
30-39	126	152	187	188	173
40-49	140	126	141	147	159
50-59	209	216	246	221	220
60-	91	89	104	120	115
Summa	650	659	795	770	744

Tidsredovisning

Total arbetad tid minskade och uppgick från årets början till 31 augusti 2025 till 736 041 timmar. I beräkningen ingår månadslön, timlön, fackligt internt arbete, mertid (fyllnadstid) och övertid. Mertid (fyllnadstid) och övertid uppgick till 5 248 timmar och har minskat med nästan 50 procent från 2022.

1 januari - 31 augusti	2021	2022	2023	2024	2025
Antal arbetade timmar totalt under året	695 482	684 807	762 968	749 191	736 041
- omvandlat till årsarbetare	527	519	578	568	558
Antal timmar övertid och mertid under året	9 162	10 589	7 588	5 534	5 248
- omvandlat till årsarbetare	7	8	6	4	4

Timavlönades arbetade timmar uppgick under perioden januari-augusti 2025 till 68 917 timmar, en ökning sedan föregående år. Att antalet timmar är betydligt högre 2021 och 2022 kan härledas till att semestervikarier den sommaren företrädesvis anställdes med timlön.

1 augusti timavlönade	2021	2022	2023	2024	2025
Antal arbetade timmar av timavlönade under året	77 394	64 112	53 171	56 352	68 917
- omvandlat till årsarbetare	59	49	40	43	52

Frånvaro

Frånvaron utgörs av såväl betald som obetald ledighet och omfattar semester, ferie/uppehåll, sjukdom, sjukersättning, rehabilitering, föräldraledighet, vård av sjukt barn och övrig frånvaro.

En del av frånvaron behöver ersättas av vikarie och utgör alltså grund för visstidsanställda med månadslön och timavlönades timmar.

Nedan redovisas sjukfrånvaron fördelad på kön enligt lagen om kommunal redovisning 4 kapitel § 1a. Under perioden januari till juli 2025 har den totala sjukfrånvaron i procent av arbetad tid ökat, jämfört med samma period 2024. Långtidsfrånvaron har minskat och korttidsfrånvaron ökat.

	2024			2025		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Total sjukfr tid/ord arbetsstid	7,32%	7,69%	6,17%	7,64%	8,28%	5,60%
Sjukfr tid långtidssj/tot sjukfr tid	43,07%	43,29%	41,97%	41,52%	42,29%	36,33%
Sjukfr tid -29 år/ord arbetstid	6,56%	6,86%	5,95%	9,74%	10,99%	7,63%
Sjukfr tid 30-49 år/ord arbetstid	6,39%	6,91%	4,94%	6,80%	7,29%	5,44%
Sjukfr tid 50+/ord arbetstid	8,40%	8,54%	7,84%	8,07%	8,78%	5,08%

Tabellen omfattar tidsperioden januari-juli.

Det totala antalet frånvarotillfällen för månadsavlönad personal uppgick till 1449 tillfällen totalt, en ökning från 1 354 tillfällen 2024. Frånvarotillfällen i snitt per anställd är 1,4 vilket är en minskning från 1,8 tillfällen motsvarande period 2024. Antal frånvarodagar var i snitt per anställd 12,5 dagar 2025 att jämföra med 16 dagar i snitt 2024.

Utifrån redovisning av andel friska i förhållande till anställningar hade 36 procent inte någon sjukfrånvarodag alls 2023. Motsvarande siffra 2022 vid samma tidpunkt var 27 procent och 2023 var det 35%.

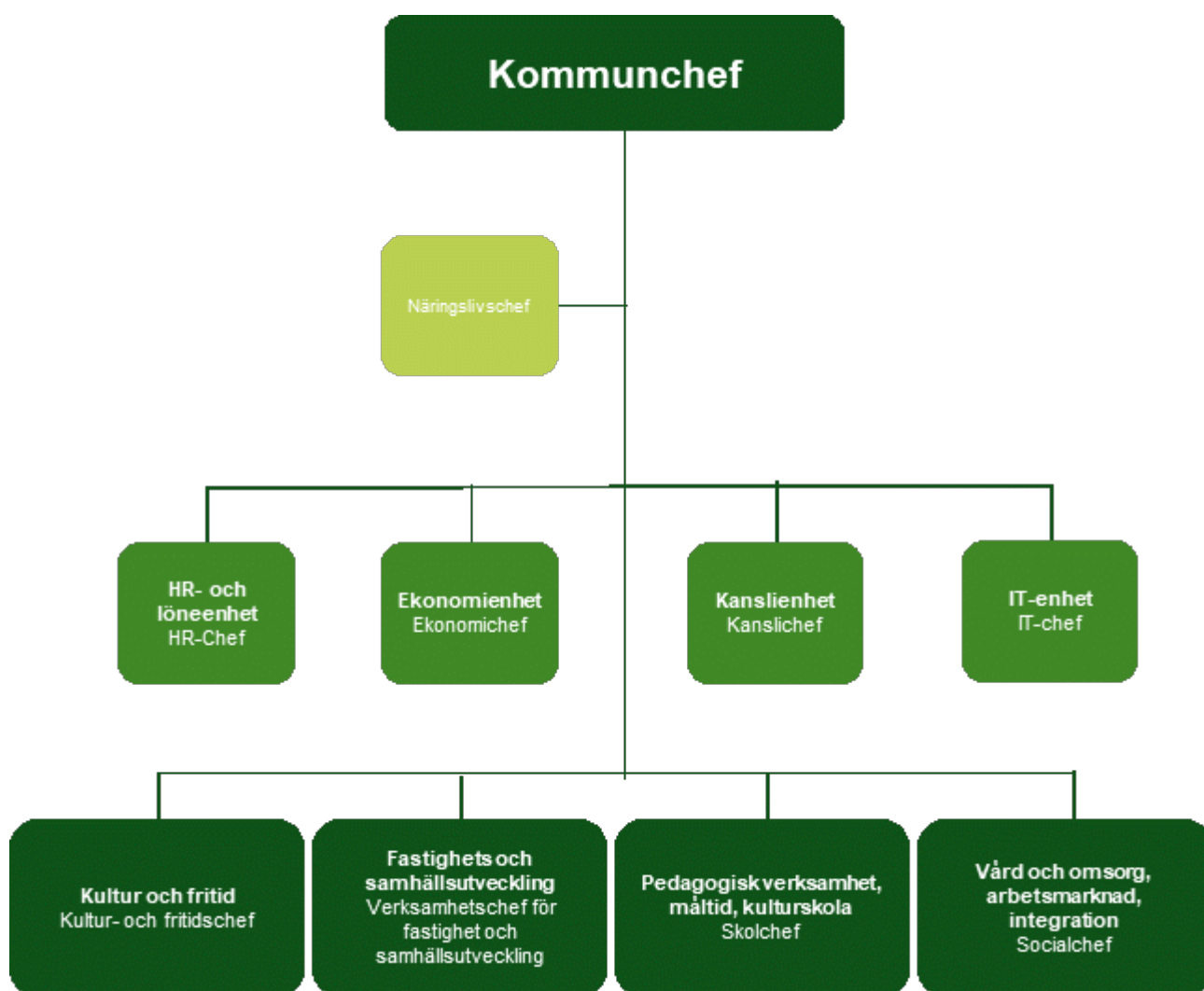
Lön

Medianlönen i Hällefors kommun var 1 augusti 2025 totalt 31 100 kronor Det är en ökning med 1 160 kronor, motsvarande en ökning med 3,9 procent jämfört med samma tidpunkt föregående år.

1 augusti	2024			2025		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Medianlön	29 940	30 488	28 233	31 100	31 760	29 205

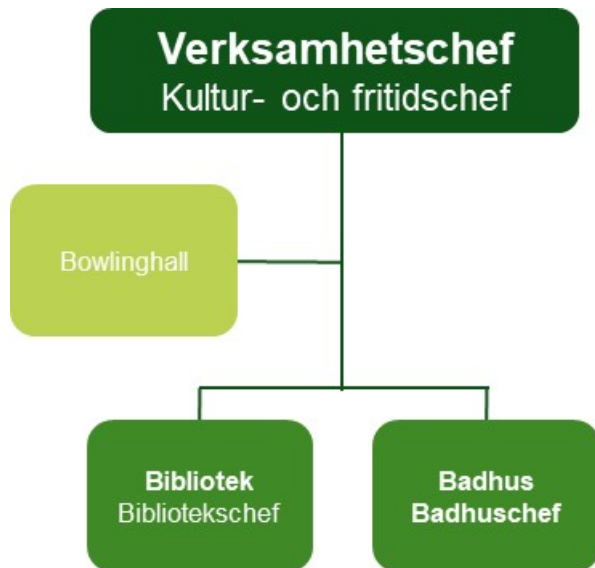
Den kommunala koncernen

Den kommunövergripande ledningsgruppen arbetar med samordning och effektivisering av de kommunala verksamheterna utifrån det mandat och de uppdrag som lämnas av kommunstyrelsen. Kommunövergripande ledningsgruppen utgörs av kommunchef, verksamhetschefer, HR-chef, ekonomichef, kanslichef, IT-chef samt näringslivschef och leds av kommunchef.

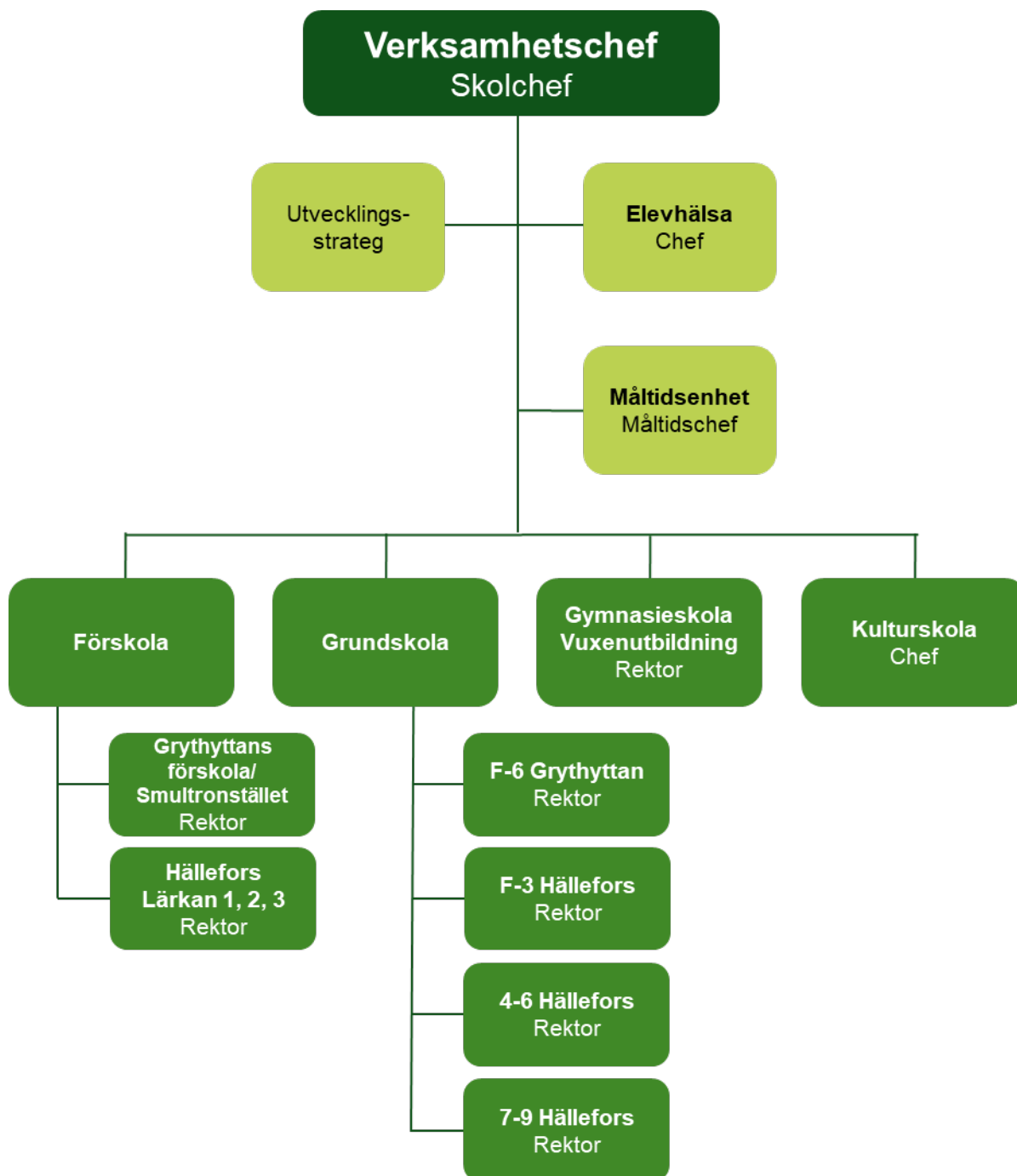
Kultur och fritid

Den centrala administrationen består av kultur och fritidschef samt medarbetare i bowlinghallen. Inom verksamhetsområdet finns en bibliotekschef och en badhuschef som bildar verksamhetsrådets ledningsgrupp.

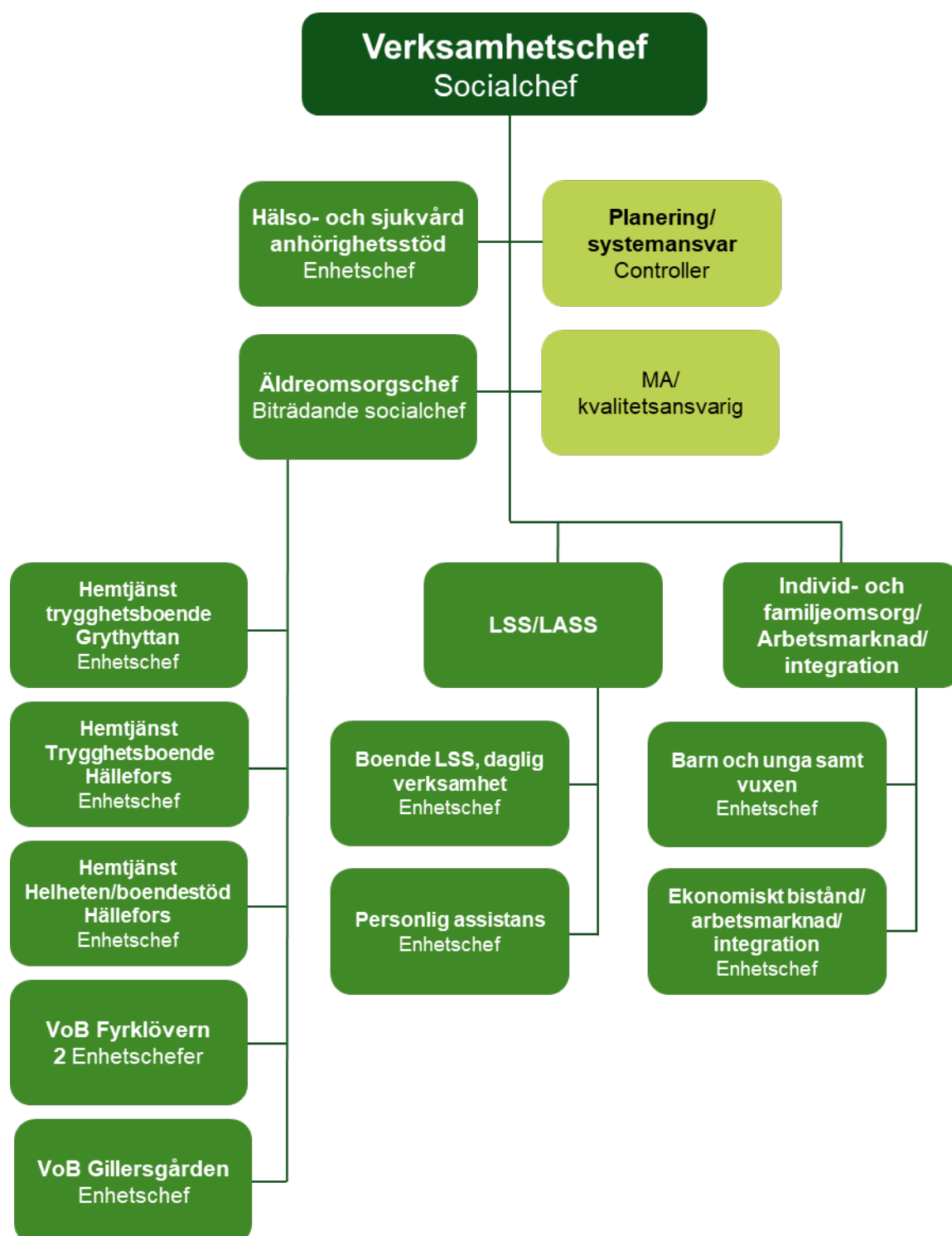
Pedagogisk verksamhet, kulturskola och måltid

Den centrala administrationen består av skolchef och utvecklingsstrateg. Inom verksamhetsområdet finns en chef för elevhälsan, en måltidschef, två förskolechefer, fyra grundskolerektorer, en rektor med ansvar för gymnasieskola och vuxenutbildning samt en kulturskolechef, som bildar verksamhets-områdets ledningsgrupp.

Vård och omsorg, arbetsmarknad och integration

Den centrala administrationen består av socialchef, äldreomsorgschef, MA/kvalitetsansvarig samt verksamhetscontroller. Inom verksamhetsområdet finns enhetschef inom hälso- och sjukvård, sex enhetschefer inom äldreomsorg, två enhetschefer inom LSS/LASS samt två enhetschefer inom individ- och familjeomsorg, som bildar verksamhetsområdets ledningsgrupp.

Fastighet och samhällsutveckling

Den centrala administrationen består av verksamhetschef för fastighet och samhällsutveckling. Inom verksamhetsområdet finns en lokalvårdschef och arbetsledare som bildar verksamhetsområdets ledningsgrupp.

Kommunala äganden

Bergslagens Räddningstjänst

Ansaret för kommunens räddningstjänst ligger hos kommunalförbundet Bergslagens Räddnings-tjänst (BRT). Förbundet bildades 1997. I räddningstjänstförbundet ingår kommunerna Degerfors, Filipstad, Hällefors, Karlskoga, Kristinehamn och Storfors. Förbundet ansvarar för ett område som inbegriper 86 000 människor. Den geografiska utsträckningen är ca 140 km x 70 km. Räddningstjänstområdet omfattar stads- och tätortsbebyggelse, större mekaniska och kemisk/tekniska fabriker, stora skogsområden, jordbruk och skärgård. Europaväg och järnväg går genom området samt stora trafikmängder från och till de närliggande Dalafjällen.

Kommunens andel i förbundet:	7,86 %
------------------------------	--------

Syftet med räddningstjänstförbundet är att medlemskommunerna ska erhålla en effektiv räddnings-tjänst till en sammantaget låg kostnad. Räddningstjänstförbundets främsta målsättning är att medverka till att olyckor och bränder inte inträffar samt att konsekvenserna av de olyckor som inträffar blir så små som möjligt.

Människor som bor eller vistas i medlemskommunerna ska känna sig trygga och säkra i förhållandet till risker och olyckor som de kan utsättas för samt känna förtroende för BRT som organisation. För att BRT ska kunna medverka till att skapa ett samhälle där olyckor som påverkar människor, egendom och miljö minskas, måste olycksriskerna identifieras och kommuninnevärdarna medvetandegöras om dessa risker.

Bergslagens Bygg- och miljönämnd

Bygg- och miljönämnden är en gemensam nämnd för de fyra bergslagskommunerna i norra Örebro län, dvs. Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora kommun. Organisationen bildades 2004 och Lindesbergs kommun är värdkommun.

Bygg- och miljönämnden är i huvudsak en myndighetsnämnd som har ansvar för Samhällsbyggnads-förvaltningen Bergslagens verksamheter. Förvaltningen består av fyra enheter; Miljökontoret, Stadsbyggnadskontoret, Bygglövskontoret och Stab. Verksamheten och dess grunduppdrag regleras, förutom av gällande lagstiftning, i ett reglemente och ett samverkansavtal mellan de fyra ägarkommunerna.

Bygg- och miljönämnden finns till för privatpersoner och företag, föreningar och organisationer, lagstiftaren och andra myndigheter, allmänheten samt nuvarande och framtida allmänna intressen.

Kommunens andel i nämnden:	14,5 %
----------------------------	--------

Bygg- och miljönämndens syfte/uppgift är att verka för en god bebyggd miljö, motverka risk för olägenhet för människors hälsa och miljö, samt ge råd, service och underlag till våra kunder. I verksamheten ingår:

- Myndighetsutövning, rådgivning och information inom områdena miljö, plan, bygg, livsmedel, receptfria läkemedel, alkohol, tobak, tobaksfria nikotinprodukter, sprängämnesprekursorer, lägenhetsregister, namnsättning av kvarter, gator och offentliga byggnader samt bostadsanpassning
- Förvaltning och utveckling av KNÖL-kommunernas samlade kartdatabaser samt GIS-verksamhet
- Energi- och klimatrådgivning mot näringslivet, föreningar och privatpersoner
- Strategisk fysisk planering
- Agera dataskyddsombud enligt GDPR

Bergslagens Tekniska nämnd

Tekniska nämnden är en gemensam nämnd- och förvaltningsorganisation för de fyra kommunerna Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora. Organisationen bildades 2023 och Lindesbergs kommun är värdkommun. Den tekniska nämnden är i huvudsak en utförarorganisation inom områdena vatten och avlopp (VA), avfall och återvinning samt gata/trafik. Det innebär framförallt drift och underhåll av samverkanskommunernas återvinningscentraler, kommunala vägnät, broar och belysning samt vatten- och avloppsreningsverk med tillhörande ledningssystem.

Verksamheten sköter också insamling av hushållsavfall och slam och ansvarar för vinterväghållningen på kommunala vägar och allmän platsmark. Nämnden är även väghållningsmyndighet, vilket innebär att det också är en myndighetsnämnd. Inom förvaltningen finns en projektenhet som utreder och driver investeringsprojekt och genomför byggentreprenader inom de tekniska verksamhetsområdena.

Kommunens andel i nämnden:	14,5 %
----------------------------	--------

I uppdraget ingår att bistå samverkanskommunerna i samhällsbyggnadsprocessen och verka för en långsiktig strategisk planering inom de tekniska verksamhetsområdena.

Syftet med tekniska nämndens verksamhet är att skydda människors hälsa och miljön, minska miljöpåverkan från nämndens verksamhetsområden utifrån gällande lagstiftning, samt verka för ett tryggt och säkert samhälle för samverkanskommunernas invånare. Målsättningen är att tillhandahålla friskt vatten, se till att kommunernas gator är välskötta och att avfallet omhändertas på rätt ställe.

Bergslagens Överförmyndarnämnd

Enligt lag ska det i varje kommun finnas en överförmyndare eller överförmyndarnämnd. Överförmyndarnämnden är en myndighet vars verksamhet, med huvuduppgiften att utöva tillsyn över förvaltare och gode män, regleras av föräldrabalken. Överförmyndarnämnden är tillsammans med kommunstyrelse, valnämnd och revisorerna en obligatorisk verksamhet.

Kommunens andel i förbundet:	14,5 %
------------------------------	--------

Överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd- och förvaltningsorganisation för de fyra kommunerna Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora. Organisationen bildades 2011 och Ljusnarsbergs kommun är värdkommun. Nämnden och dess förvaltning ska vara en kvalificerad resurs i norra länsdelens kommuner för att ge huvudmännen trygghet.

Enhetens huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn över gode män och förvaltare. Enheten bygger på principen att alla åtgärder ska vara till gagn för den enskilde huvudmannen, det vill säga den person som har god man eller förvaltare. Enheten har även som uppdrag att rekrytera, utbilda och stödja ställföreträdare såsom gode män och förvaltare. Enheten informerar allmänheten och övriga myndigheter om verksamheten.

Hällefors Bostads AB

Hällefors Bostads AB är ett helägt kommunalt bostadsföretag. Bolaget har till uppgift enligt bolagsordningen att i huvudsak äga, förvalta, förvärva, uppföra och tillhandahålla fastigheter i vilka bostäder upplåts med hyresrätt i Hällefors kommun. Enligt bolagets ägardirektiv framgår att bolaget ska sträva efter att utveckla Hällefors kommun till en attraktiv kommun med goda bostäder, trygga boendemiljöer som och funktionella lokaler. Bolagets verksamhet ska sträva efter att i alla delar bygga på en miljömässigt hållbar utveckling med sunda energisnåla hus, vars material och restprodukter kan ingå i det naturliga kretsloppet. Bolaget ska vidare bidra till ett varierat utbud av bostäder i hela kommunen. Bolaget ska bygga och förvalta bostäder med inriktningen att äldre och funktionshindrade erbjuds goda möjligheter till ett attraktivt boende samt medverka till att hyresgäster ska ha möjlighet att göra individuella val i sitt boende.

Kommunens ägarandel:	100,0 %
Totalt aktiekapital:	46 100 tkr

Totalt har bostadsbolaget ett fastighetsbestånd som omfattar 45 fastigheter om 70 byggnader. Bostadsbestånd på 787 lägenheter har total yta på 45 758 kvm. Dessutom har bolaget 92 lokaler med en lokalyta på totalt 15 118 kvm.

Rinmansstiftelsen

Rinmansstiftelsens övergripande mål är att kommunen och näringslivet gemensamt inom stiftelsen ska verka för spridning av och kunskap om teknik och ingenjörskonst. Stiftelsens huvuduppgift är att främja forskning och utveckling inom främst området material och produktionsteknik. Hällefors kommun äger 46,00 procent av stiftelsekapital. Stiftelsen förvaltar egendom i form av maskiner och undervisningsmaterial som hyrs ut till Rinman Education AB som är ett helägt dotterbolag till stiftelsen. Rinmansstiftelsens verksamhet bedrivs i Hällefors i lokaler på Ovakos industriområde.

Stiftelsen måltidsmuseum i Grythyttan

Hällefors kommun äger 9,09 procent av stiftelsekapitalet. Stiftelsen bildades 2002 på initiativ av Hällefors kommun, Lantbrukarnas riksförbund LRF, Sveriges hotell- och restaurangföretagare SHR och Restaurangfacket HRF samt Måltidsakademien. Syftet med stiftelsen är att vara med i arbetet att skapa ett europeiskt center för måltid i Grythyttan

Kommuninvest ekonomisk förening

År 1992 bildades Kommuninvest ekonomisk förening och dess vision är att vara världens bästa organisation för kommunal finansförvaltning. Kommuninvests kreditvärdighet bärs upp av en solidarisk borgen, såsom för egen skuld, från medlemmarna, vilken bidrar till att göra Kommuninvest till en attraktiv motpart för kvalificerade investerare och finansiella institutioner. Kommuninvest har inget vinstsyfte, utan ändamålet är att bereda medlemmarna ekonomisk nytta. Efter nödvändig konsolidering tillförs medlemmarna resultatet. Medlemskap i Kommuninvest bygger på frivillighet och affärsmässighet. Vid årsskiftet 2023/2024 var totalt 295 kommuner och regioner medlemmar i föreningen av totalt 310.

Kreditmarknadsbolaget Kommuninvest i Sverige AB är ett helägt dotterbolag till föreningen och ägs av Kommuninvests medlemskommuner. Bolaget erbjuder ägarna effektiv finansförvaltning med fokus på utlåning och rådgivning. Finansiering sker på den svenska och internationella kreditmarknaden. Som kommunägt bolag regleras verksamheten av Kommunallagen. Huvudkontoret har sitt säte i Örebro.

Region Örebro län

Örebro läns organisation förändrades från och med den 1 januari 2015. Landstinget och Regionförbundet gick efter regeringens godkännande samman i Region Örebro län, vilket innebär att båda organisationernas tidigare ansvar nu organisatoriskt har samlats. I samband med denna förändring genomfördes också en skatteväxling med tre öre från kommunen till Region Örebro län vilket beslutades av fullmäktige under 2014. Regionen har ett flertal samverkansråd, där kommunen är tillförsäkrad representation. Uppdraget att utveckla länets 12 kommuner ligger nu hos Region Örebro län.

Genom regionbildningen har den regionala politiska nivån en roll som innebär att vara företrädare för Örebro län, bland annat gentemot staten. Regionorganisationens uppdrag är att driva och samordna arbetet med en hållbar regional utveckling inom hälso- och sjukvård, tandvård, klinisk forskning, utveckling och utbildning, regional tillväxt, samhällsbyggnad och digitalisering. Det regionala uppdraget omfattar också verksamhet inom kollektivtrafik, företagshälsovård, tolkförmedling, att vara huvudman för folkhögskolor och att främja kommunal samverkan och intressebevakning.

Resultaträkning och kommunens helårsprognos

	Koncern 2024-08	Koncern 2025-08	Kommun 2024-08	Kommun 2025-08
Verksamhetens intäkter, not 2)	94 101	110 211	69 219	83 193
Verksamhetens kostnader, not 3)	-449 296	-447 385	-420 148	-423 130
Jämförelsestörande poster, not 5)	-315	0	-1 522	0
Avskrivningar, not 6)	-24 779	-26 142	-21 951	-22 859
Verksamhetens nettokostnader	-380 289	-363 316	-374 402	-362 796
Skatteintäkter, not 7)	208 944	207 963	208 944	207 963
Generella statsbidrag och utjämning, not 8)	157 355	149 072	157 355	149 072
Verksamhetens resultat	-13 990	-6 282	-8 103	-5 762
Finansiella intäkter, not 9)	720	513	533	509
Finansiella kostnader, not 10)	-8 448	-12 202	-7 885	-9 983
Resultat före extraordinära poster	-21 718	-17 971	-15 455	-15 235
Årets resultat, not 11)	-21 718	-17 971	-15 455	-15 235

	Utfall 2024	Prognos 2025	Budget 2025	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	110 837	105 524	105 524	0
Verksamhetens kostnader	-619 071	-614 973	-618 616	3 643
Jämförelsestörande poster	2 327	0	0	0
Avskrivningar	-33 211	-29 722	-27 051	-2 671
Verksamhetens nettokostnader	-539 118	-539 171	-540 143	972
Skatteintäkter	312 089	316 337	316 337	0
Generella statsbidrag	233 518	223 214	233 114	-9 900
Verksamhetens resultat	6 489	380	9 308	-8 928
Finansiella intäkter	2 966	700	400	300
Finansiella kostnader	-12 506	-9 346	-7 865	-1 481
Resultat före extraordinära poster	-3 051	-8 266	1 843	-10 109
Årets resultat	-3 051	-8 266	1 843	-10 109

Kassaflödesanalys

(Belopp i tkr)

	Koncern 2024-12	Koncern 2025-08	Kommun 2024-12	Kommun 2025-08
Den löpande verksamheten				
Årets resultat, not 11)	-11 806	-17 971	-3 051	-15 235
Just för poster som inte ingår i kassaflödet not 28)	31 934	28 968	39 238	25 685
Medel från verksamheten före förändring av rörelseresultatet	20 128	10 997	36 187	10 450
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital				
Ökn- /minskn+ av rörelsefordringar, not 18)	16 015	14 160	17 439	-11 615
Ökn+ /minskn- av rörelseskulder, not 23)	-13 209	4 861	-33 005	1 755
Kassaflöde från den löpande verksamheten	22 935	30 018	20 622	590
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anl tillgångar	-43 225	-71 404	-36 058	-41 972
Försäljning av materiella anl tillgångar	7	-	7	-
Försäljning av finansiella anl tillgångar	-	-	-	-
Investeringar i finansiella tillgångar	-	-	-	-
Ökn-/minskn+ av finansiella tillgångar	-1 267	4	-644	-30 800
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-44 485	-71 400	-36 695	-72 772
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån +	28 000	19 000	28 000	49 800
Amortering av långfristiga skulder -	-5 056	-	-8 298	-
Ökn/minskn av övriga långfr skulder	2 179	-5 684	-59	-5 684
Ökn/minskn av övriga långfr fordringar	-	-	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	25 123	13 316	19 643	44 116
Årets kassaflöde	3 572	-28 066	3 569	-28 066
Likvida medel vid årets början	54 669	58 243	54 403	57 973
Likvida medel vid årets/periodens slut, not 19)	58 243	30 179	57 973	29 909

Balansräkning

(Belopp i tkr)

	Koncern 2024-12	Koncern 2025-08	Kommun 2024-12	Kommun 2025-08
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
Mark, byggnad och tekn anläggningar , not 12)	727 273	723 848	622 103	620 030
Maskiner och inventarier, not 13)	14 018	12 056	10 317	8 582
Förbättringsutgifter på annans fastighet, not 14)	8 394	8 013	4 554	4 374
Pågående investeringsprojekt, not 15)	15 169	85 968	3 701	26 386
Konst	7 768	7 768	990	990
<i>Finansiella anläggningstillgångar , not 16)</i>	16 705	16 701	31 271	62 071
Summa anläggningstillgångar	789 327	854 354	672 936	722 433
Bidrag till statlig infrastruktur, not 17)	1 080	990	1 080	990
Omsättningstillgångar				
Fordringar, not 18)	38 552	50 317	35 776	47 391
Kassa och bank not 19)	58 243	30 179	57 973	29 909
Summa omsättningstillgångar	96 795	80 497	93 749	77 301
Balansposter, enligt lag				
redovisning av bostadslån	-	-	-	-
Summa tillgångar	887 202	935 841	767 765	800 724
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital, not 20)				
Eget kapital	242 395	226 334	232 751	229 700
Årets/periodens resultat	-11 806	-17 971	-3 051	-15 235
Resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
Summa eget kapital	230 589	208 363	229 700	214 465
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner, not 21)	9 404	9 257	9 404	9 257
Övriga avsättningar	-	-	-	-
Summa avsättningar	9 404	9 257	9 404	9 257
Skulder				
Långfristiga skulder, not 22)	538 251	601 828	428 393	466 128
Kortfristiga skulder, not 23)	108 957	116 395	100 268	110 873
Summa skulder	647 208	718 223	528 661	577 001
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	887 201	935 842	767 765	800 722
Panter och ansvarförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulder eller avsättningar, not 24)	138 949	136 387	138 949	136 387
Övriga ansvarförbindelser, not 25)	5 705	5 294	141 405	140 994

Noter (belopp i tkr)

Delårsrapporten är upprättad enligt lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen.

Redovisningen syftar till att följa god redovisningssed och ge en rättvisande bild av kommunens ställning och resultat för perioden.

Redovisningsmodell

I redovisningsmodellen ingår:

- Resultaträkning som visar periodens intäkter och kostnader samt förändring av eget kapital.
- Balansräkning som visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen.
- Kassaflödesanalys som visar hur verksamheten har finansierats.
- Driftredovisning som, per nämnd/styrelse, redovisar utfall mot budget.
- Investeringsredovisning som, per nämnd/styrelse, redovisar årets nettoinvesteringar.

Resultaträkning

Intäkter och kostnader som är kända vid upprättandet av bokslutet periodiseras till den period som intäkten genererats och utgiften kostnadsförs den period då förbrukning skett. Periodisering sker inte för poster under 10 tusentals kronor men detta bedöms inte påverka resultatet eftersom samma gräns gäller de senaste åren.

Intäkter

Skatteintäkter och generella statsbidrag har enligt rekommendation från RKR hänförs till det räkenskapsår då skatteintäkten fastställs och beloppet för slutavräkning är känt. Slutavräkningen för år 2023 (korrigering) och 2024 har räknats fram med hjälp av Sveriges kommuner och regioners beräkningsmodell ”skatter och bidrag”.

Följande statsbidrag har under perioden klassats som generella:

- Prestationsbaserade medel till kommuner som utökat bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden
- Prestationsbaserade medel till kommuner som minskat andelen timanställda medarbetare på särskilda boenden
- Stöd till befolkningsmässigt mindre kommuner

Kostnader

Sociala avgifter har bokförts som procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löne-redo-visningen. Personalomkostnadspålägget varierar beroende på ålder på personalen, men den absolut största gruppen har ett pålägg på 47,18 procent.

Avskrivningarna beräknas på tillgångarnas ur-sprungliga anskaffningsvärden. Komponentavskrivning på materiella anläggningstillgångar tillämpas fullt ut i kommunens redovisning från år 2018. Som anläggningstillgång räknas tillgång där anskaffningsvärdet uppgår till minst ett basbelopp (57 300 kronor år 2024) exklusive moms och har en livslängd överstigande tre år. Avskrivningar beräknas ej för aktier, andelar, konstverk, mark och pågående investeringsprojekt.

Nominell metod används vid beräkning av avskrivningar (linjär avskrivning på ursprungligt anskaffningsvärde). Avskrivning sker från och med månaden efter anskaffningen tas i bruk.

Kapitalkostnaderna omfattas av internränta och avskrivning. I den interna redovisningen belastas verksamheterna med intern ränta. Internräntan beräknas på tillgångarnas bokförda värden. Räntesatsen under 2024 är 2,50 procent. Intern ränta bokförs månadsvis. För nyinvesteringar beräknas intern ränta från och med månaden som anskaffningen tas i bruk.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster tas upp i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande.

Balansräkning

Tillgångar

Anläggningstillgångar upptas till anskaffningskostnaden minus eventuella investerings-bidrag. Avskrivningar sker således inte på tillgångarnas bidragsfinansierade del. Kommunen har tillämpat följande nyttjandeperiod för materiella anläggningstillgångar:

Fastigheter

Byggnader

Markvärde	-
Stomme, grund	80 år
Yttertak, fasad, fönster, dörrar	30 år
Stomkomplettering, inredning	20 år
Inre samt yttre ytskikt	20 år
Installationer; el, rör, ventilation, hiss, kyla	25 år
Vitvaror	15 år
Tekniska installationer	15 år
<u>Markanläggningar</u>	
Under mark	60 år
Ovan mark (träd, buskar m.m.)	20 år
Utrustning	10-20 år

Publika fastigheter

Vägar

Gatukropp	-
Toppbeläggning	10-30 år
<u>Trafiksignaler, skyltar, vägräcken</u>	20 år

Belysning

Armatyr	15 år
Stolpar	25 år
Kabel/Markarbete	50 år

<u>Broar</u>	
Stomme	80 år
Tätskikt	30 år
<u>Parkanläggningar</u>	
Under mark	60 år
Ovan mark (träd, buskar m.m.)	20 år
Utrustning	10-20 år
<u>Idrottsanläggningar</u>	
Markarbete	20-50 år
Utrustning	15 år

Vatten och avlopp

<u>Pumpstationer</u>	
Stomme	50 år
El, styr, reglering	20 år
Pumpar	10 år
<u>Vattenverk</u>	
Stomme, byggnad, reservoar	50 år
Tak, fasad, fönster	25 år
Rörgalleri, brunnar	20 år
El, styr, reglering	20 år
Maskiner, pumpar	10 år
Säkerhet, ventilation	10 år
Mark	20 år
<u>Reningsverk</u>	
Stomme, byggn, bassäng	50 år
Tak, fasad, fönster	25 år
Rörgalleri	20 år
El, styr, regl	20 år
Maskinutrustning	10 år
Säkerhet, ventilation	10 år
Mark	20 år
<u>Vattentorn</u>	50 år
<u>Ledningsnät</u>	
Vatten, spillvatten, dagvatten	50 år

Maskiner och inventarier 3, 5 och 10 år

Utställda fakturor efter periodsskiftet, men hän-förliga till redovisningsperioden har i flertalet fall fordringsbok-förts och tillgodogjorts periodens redovisning.

Statsbidrag för bl a pedagogiska verksamheten och social omsorg har periodi-serats i så stor utsträckning som möjligt.

Omsättningstillgångar tas upp till anskaff-ningvärdet eller det verkliga värdet om detta är lägre.

Avsättningar och ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser

Kommunen redovisar sina pensionsåtagande enligt blandmodellen och i enlighet med RKR R10 Pensioner. Blandmodellen innebär att avtalspensioner som har tjänats in före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse, och att avtalspensioner som tjänats in från och med 1998 redovisas som avsättning. Även alla garanti- och visstidspensioner redovisas som avsättning. Förpliktelser för pensionsåtagande för kommunens anställda är beräknade enligt SKR:s Riktlinjer för beräkning av pensionsskulden (RIPS23). Beräkningarna för pensioner baseras på uppgifter från Skandia per 31 augusti 2024. Årets nyintjänade pensioner inklusive särskild löneskatt redovisas som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning på balansräkningen. Ändrad redovisningsprincip har gjorts från och med 2011 års bokslut vad gäller avsättning av löneskatt på innevarande års

ålders-pension. Enligt rekommendation från RKR har särskild löneskatt på pensionsskulden redovisats som en avsättning på balansräkningen. Räntedelen redovisas bland pensionsskuld förändringen.

Skulder

Klassificering av leasingavtal har slutförts under 2024, såväl lös egendom som längre hyresavtal i enlighet med RKR R5 Leasing som gör att finansiellt leasade objekt redovisas som anläggningstillgångar och skulder i balansräkningen. Kommunens samtliga leasingavtal har klassificerats och per 31 augusti 2024. Utgångspunkten för klassificeringen är att leasingavtal som uppfyller kriterierna för korttidsinventarier, nyttjande period högst 3 år, och/eller mindre värde, värde under ett prisbasbelopp, ska redovisas som operationella leasingavtal. Därtill att äganderätten inte övergår till leasingtagaren när leasingtiden löpt ut. Hyresavtalen som har klassificerats som finansiell leasing och har tagits upp i balansräkningen både på tillgång- och skuldsidan. Rättelse för tidigare år har gjorts och totalt har det egna kapitalet påverkats negativt med 7,7 miljoner kronor och en negativ resultatpåverkan med 0,7 miljoner kronor för perioden. Delårsrapportens jämförelsesiffror för 2023 har inte räknats om utan upplysning finns för 2023-12-31. I de sammanställda räkenskaperna har den finansiella leasingen eliminerats inom koncernen.

Löner, semesterersättningar och övriga löne-förmåner har periodiserats i delårsbokslutet som inte betalats ut inom räkenskapsperioden men som avser räkenskapsperioden.

Leverantörsfakturor inkomna efter periodskiftet, men hänförliga till redovisningsåret har i huvudsak skuldbokförts och belastat årets redovisning.

Semesterlöneskuld inklusive okompenserad övertid bokförs som en kortfristig skuld. Ändrad redovisningsprincip har gjorts från och med 2013 års bokslut vad gäller tidpunkten för avstämning av skulden. Den nya avstämningstidpunkten är efter löneförning i decem-ber månad innevarande år. Tidigare hade kommunen avstämningstidpunkt efter löneförningen i janu-ari månad kommande år.

Kostnadsräntor hörande till redovisningsperioden men där betalning skett efter periodskiftet har skuldbok-förts.

Sammanställd redovisning

Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens totala ekonomiska ställning och åtaganden. Den omfattar all kommunal verksamhet i den mån kommunen har ett bestämmande eller väsentligt inflytande, oavsett om den bedrivs i förvaltnings- eller företags-form.

Redovis-ningen har upprättats enligt förvärvs-metoden med proportionell konsolidering. Med för-värv-smetoden avses att kommunens bokförda värden i aktier i dotterbolagen har eliminerats mot dotter-bolagens egna kapital vid förvärvs-tillfället. Proportionell konsolide-ring innebär att endast den ägda andelen av dotterbolagens tillgångs- och skuldposter respektive intäkts- och kostnadsposter har tagits med i samman-ställningen. Interna mellanhavanden av väsentlig betydelse, avse-ende intäkter och kost-nader samt fodringar och skulder, har eliminerats.

I den sammanställda redovisningen ingår samtliga aktiebolag i vilka Hällefors kommun, direkt eller indirekt, har ett röstetal på minst 20 procent. Detta följer årsredovisningslagens defini-tion av bety-dande inflytande (1 kap, 5 §). ”Med kommunalt koncernföretag anses i denna lag en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier kommuner eller landsting har ett varaktigt betydande infly-tande. Kommuner eller landsting kan utöva ett sådant inflytande själva eller tillsammans med ett eller flera kommunala koncernföretag. Betydande inflytande ska anses finnas vid ett innehav av minst tjugo procent av rösterna i en juridisk persons beslutande organ, om inte annat framgår av omständighet-erna. Om inflytandet inte är betydande ska den juridiska personen ändå anses vara ett kommunalt koncernföretag om den har särskild betydelse för kommunens eller landstingets verksamhet eller eko-nomi.”

Uppgifterna i den sammanställda redovis-ningen baseras på icke fastställda bokslut, som inte har granskats av revisorerna i respektive bolag.

Från och med år 2024 har det helägda bolaget Hällefors Bostads AB övergått till att redovisa enligt K3, vilket bland annat innebär komponentredovisning av anläggningstillgångarna och omräkning även bakåt i tiden.

Donationer – Gåvor och stiftelser

Stiftelselagen gäller för donationsförvaltningen. Donationer klassificeras antingen som gåvor eller stiftelser. Gåvorna ingår ej i kommunens redovisning. Stiftelserna är självständiga juridiska personer med Hällefors kommun som förvaltare. Vid utgången av år 2023 förvaltar Hällefors kommun tre sådana stiftelser. Större delen av tillgångarna i stiftelserna är avsedda att användas inom sociala och kulturella ändamål. Under år 2023 har 69 tusen kronor delats ut enligt donationernas syften. Stiftelsernas tillgångar är vid 2023 års utgång bokförda till 7,9 miljoner kronor.

	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	2024-08-31	2025-08-31	2024-08-31	2025-08-31
Not 2 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	2 390	6 258	7 552	6 376
Taxor och avgifter	7 152	6 625	7 152	7 082
Hyror och arrenden	32 037	35 147	2 935	3 558
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	40 311	55 165	40 311	55 165
Övriga bidrag	48	179	48	179
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	12 164	2 499	7 273	6 736
Övriga verksamhetsintäkter	0	4 339	3 948	4 097
Summa	94 101	110 211	69 219	83 193

Not 3 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader				
Pensionskostnader	267 926	272 665	265 887	270 817
Lämnade bidrag	34 598	24 005	34 598	23 951
Köp av verksamhet	9 773	8 856	9 773	8 856
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	85 343	60 388	53 337	60 114
Inköp av material och varor	11 657	40 903	16 554	18 560
Inköp av tjänster	14 943	13 190	14 943	13 190
Bolagsskatt	15 411	18 298	15 411	18 562
Övriga kostnader	-	-	-	-
Summa	449 296	447 385	420 148	423 130

semesterlöneskuld vid delåret 2024. Då året var granskat och avslutat justeras värdet med 6 429 tusen kronor direkt mot personalkostnader på jämförelseåret.

Not 4 Arvode och kostnadsersättning till förtroendevalda revisorer och biträden

Conectura AB, biträde till förtroendevalda revisorer				
Totalt arvode			176	99
- varav räkenskapsrevision			108	99
Summa			176	99
Kostnad för förtroendevalda revisorer				
Totalt arvode			129	134
- varav räkenskapsrevision			129	134
Summa			129	134

Not 5 Jämförelsestörande poster

	Försäkringsersättning	-	-	-	-
Summa intäkter		0	0	0	0
	Avgångsvederlag	315	0	315	0
	Tomhyror vid omställning	0	0	1 207	0
	Minskade hyreskostnader enligt R5	0	0	0	0
	Avskrivning finansiell leasing enligt R5	0	0	0	0
Summa kostnader		315	0	1 522	0
Summa		315	0	1 522	0

Från och med delårsbokslut 2024-08-31 tillämpas RKR:s rekommendation 5 gällande finansiell leasing, vilket gör att en avskrivning för finansiell leasing uppstår samt en minskad hyreskostnad .

Ingår i not 3 och 6 på jämförelseåret lika 2025-08-31.

Not 6 Avskrivningar

	Avskrivning byggnader och anläggningar	22 443	23 697	20 091	20 945
	Avskrivning maskiner och inventarier	1 955	2 266	1 680	1 735
	Förbättringsutgifter annans fastighet	381	180	180	180
Summa		24 779	26 142	21 951	22 859

		Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
		2024-08-31	2025-08-31	2024-08-31	2025-08-31
Not 7 Skatteintäkter					
	Preliminär kommunalskatt	208 016	209 528	208 016	209 528
	Preliminär slutavräkning innevarande år	1 727	-1 324	1 727	-1 324
	Slutavräkningsdifferens föregående år	-1 123	-241	-1 123	-241
	Mellankommunal kostnadsutjämning	322	0	322	0
	Övriga skatter	2	0	2	0
Summa		208 944	207 963	208 944	207 963

Not 8 Generella statsbidrag och utjämning

	Inkomstutjämning	77 863	79 770	77 863	79 770
	Kostnadsutjämning	41 368	38 327	41 368	38 327
	Regleringsbidrag	13 278	11 168	13 278	11 168
	Kommunal fastighetsavgift	12 787	13 145	12 787	13 145
	Bidrag för LSS-utjämning	2 757	4 004	2 757	4 004
	Övriga bidrag i utjämningsystemet	1 814	2 015	1 814	2 015
	Övriga generella bidrag från staten	7 488	644	7 488	644
Summa		157 355	149 072	157 355	149 072

Not 9 Finansiella intäkter

Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Ränteintäkter	419	15	8	11
Borgensavgifter	296	0	522	0
Övriga finansiella intäkter	5	499	3	499
Summa	720	513	533	509

Not 10 Finansiella kostnader

Rätekostnader	6 306	8 680	4 052	6 461
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	44	0	44	0
Finansiell leasingränta enligt R5	2 083	3 507	3 774	3 507
Övriga finansiella kostnader	15	15	15	15
Summa	8 448	12 202	7 885	9 983

Från och med delårsbokslut 2024-08-31 tillämpas RKR:s rekommendation 5 gällande finansiell leasing, vilket gör att en finansiell leasingränta uppstår.

Not 11 Kommunallagens balanskrav

Periodens resultat enligt resultaträkningen	-21 718	-17 971	-15 455	-15 235
- reducering av samtliga realisationsvinster	-	-	-	-
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
+ orealiserade förluster i värdepapper	-	-	-	-
- justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-	-	-	-
Periodens resultat efter balanskravsjusteringar/Balanskravsresultat	-21 718	-17 971	-15 455	-15 235
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
Periodens balanskravsresultat	-21 718	-17 971	-15 455	-15 235

Enligt kommunallagens krav på ekonomisk balans ska kommunernas intäkter vara större än kostnaderna. Om kostnaderna överstiger intäkterna ska det negativa talet regleras under de närmaste följande tre åren. Kommunen kan även åberopa särskilda skäl för att klara balanskravet genom att justera resultatet från sådana poster som ej skall ingå i kravet för ekonomisk balans.

	Koncern 2024-12-31	Koncern 2025-08-31	Kommun 2024-12-31	Kommun 2025-08-31
Not 12, Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
	1 246			
Ingående anskaffningsvärde	588	1 300 561	935 458	970 007
Inköp	43 392	10 682	34 986	19 287
Avyttringar/utrangeringar	-12 287	-18 701	-	-
Omklassificering	148	-415	-	-415
Överföringar	-	-	214	-
Årets utrangeringar R5	-651	-	-651	-
	1 277			
Utgående anskaffningsvärde	190	1 292 127	970 007	988 879
Ingående ack. avskrivningar	-518 215	-552 888	-313 035	-347 904
Avyttringar/utrangeringar	-	7 444	-	-
Årets avskrivningar enl plan	-30 649	-17 555	-26 280	-14 803
Årets avskrivning enligt R5	-9 233	-6 142	-	-6 142
Årets nedskrivningar/återföringar	7 536	862	-9 233	-
Årets utrangering R5	644	-	644	-
Utgående ack. avskrivningar	-549 917	-568 279	-347 904	-368 849
Summa	727 273	723 848	622 103	620 030
- varav finansiell leasing	104 026	97 885	104 026	97 885

Från och med delårsbokslut 2024-08-31 tillämpas RKR:s rekommendation 5 gällande finansiell leasing.

Bokfört värde fördelat per fastighetskategori:

Allmän markreserv	6 565	6 459	6 565	6 459
Verksamhetsfastigheter	349 547	359 222	349 622	359 222
Fast för affärsverksamhet	72 425	69 634	72 564	69 634
Publika fastigheter	85 906	83 555	85 906	83 555
Fast för annan verksamhet	2 359	2 261	2 359	2 261
Övriga fastigheter	105 642	104 055	257	237
Exploateringsfastigheter	804	777	804	777
Fast egendom R5	104 026	97 885	104 026	97 885
Summa	727 274	723 848	622 103	620 030

Not 13 Maskiner och inventarier

Ingående anskaffningsvärde	79 695	83 400	72 518	75 046
Inköp	3 682	-	2 616	-
Avyttringar/utrangeringar	-408	-	-88	-
Överföringar	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	82 969	83 400	75 046	75 046
Ingående ack avskrivningar	-66 142	-69 278	-62 096	-64 729
Avyttringar/utrangeringar	408	-	88	-
Årets avskrivningar enl plan	-3 129	-2 066	-2 633	-1 735
Årets nedskrivningar/återföringar	-88	-	-88	-
Utgående ack. avskrivningar	-68 951	-71 344	-64 729	-66 464
Summa	14 018	12 056	10 317	8 582
- varav finansiell leasing	-	0	-	0

	Koncern 2024-12-31	Koncern 2025-08-31	Kommun 2024-12-31	Kommun 2025-08-31
--	-----------------------	-----------------------	----------------------	----------------------

Not 14 Förbättringsutgifter på annans fastighet

Ingående anskaffningsvärde	10 748	10 748	4 825	4 825
Inköp	-	-	-	-
Avyttringar/utrangeringar	-	0	-	-
Överföringar	-	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	10 748	10 748	4 825	4 825
Ingående ack. avskrivningar	-1 782	-2 354	0	-271
Avyttringar/utrangeringar	-	-	-	-
Årets avskrivningar enl plan	-572	-381	-271	-180
Årets nedskrivningar/återföringar	0	-	-	-
Utgående ack. avskrivningar	-2 354	-2 735	-271	-451
Summa	8 394	8 013	4 554	4 374

Not 15 Pågående investeringsobjekt

Ingående anskaffningsvärde	6 879	14 955	5 459	3 701
Inköp	10 269	71 013	287	22 685
Överföringar	-1 979	0	-2 045	0
Årets nedskrivningar/återföringar	-	-	-	-
Summa	15 169	85 968	3 701	26 386

2024-12-31 ingående värden rättade mot kommunens och bolagets noter.

Not 16 Finansiella anläggningstillgångar

Aktier och andelar

kommunkoncernföretag m m

	Hällefors Bostads AB, 15300 aktier	-	-	15 300	46 100
	Inera AB, 5 aktier	42	42	42	42
	Andel Kommuninvest				
	Ekonomisk förening	3 309	3 309	3 309	3 309
	Andel Rinmanstiftelsen	10	10	10	10
	Andel Bergslagens räddningstjänst	450	450	450	450
	Andel Bergskraft Bergslagen				
	Ekonomisk förening	10	10	10	10
	Grundkap Stift				
	Måltidsakademin	50	50	50	50
	Husbyggnadsvaror HBV				
	Förening	40	40	-	-
Långfristig utlåning					
	Hällefors Folketshusförening	12 100	12186	12 100	12100
	Uppskjuten skatt	604	604	-	-
	Andra långfristiga fordringar	90		-	-
Summa		16 705	16 701	31 271	62 071

Not 17 Bidrag till statlig infrastruktur

	Totalt bidrag	2 700	2 700	2 700	2 700
	Ackumulerad upplösning	-1 620	-1 710	-1 620	-1 710
	varav åretes upplösning	-135	-90	-135	-90
Summa		1 080	990	1 080	990

Bidraget upplöses i 20 år

Not 18 Fordringar

	Kundfordringar	1 267	1 486	2 541	2 146
	Kommunalskattefordringar	4 763	-349	4 763	-349
	Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	6 585	3 124	6 585	3 124
	Övriga kortfristiga fordringar	6 218	-173	3 479	-3 547
	Interimsfordringar	10 347	16 903	10 347	16 903
	Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9 372	29 326	8 061	29 114
Summa		38 552	50 317	35 776	47 391

	Koncern 2024-12-31	Koncern 2025-08-31	Kommun 2024-12-31	Kommun 2025-08-31
Not 19 Kassa och bank				
Kassa	5	3	5	3
Bank och plusgiro	26 289	22 896	26 019	22 626
Skattekonto	548	275	548	275
Koncernkonto - avser Hällefors Bostads AB	31 401	7 006	31 401	7 006
Summa	58 243	30 179	57 973	29 909

Kommunen har tillsammans med koncernbolaget gemensam checkkredit på 10 miljoner kronor. Krediten är för närvarande outnyttjad.

Not 20 Eget kapital

Det egna kapitalet består av:				
Rörelsekapital	-12 163	-33 039	-6 519	-32 785
Anläggningskapital	238 497	241 402	236 219	247 250
Summa	226 334	208 363	229 700	214 465
Ingående balans	242 395	226 334	232 751	229 700
Årets/periodens resultat	-11 806	-17 971	-3 051	-15 235
Övriga justeringar i koncernen utifrån obeskattade reserver	-	-	-	-
Utgående balans	230 589	208 363	229 700	214 465

I samband med granskning av kommunens delårsbokslut 2024 hade ett väsentligt fel uppstått vad gäller förändring av semesterlöneskuld vid delåret 2024. Då året var granskat och avslutat justeras värdet med 6 429 tusen kronor direkt mot personalkostnader på jämförelseåret.

Not 21 Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser

Ingående avsättning till pensioner inklusive löneskatt	8 892	9 404	8 892	9 404
Nyintjänad pension	3	3	3	3
Årets utbetalningar	-651	-396	-651	-396
Ränte- och basbeloppsuppräknig	727	241	727	241
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0	-	0	-
Övrig post	333	34	333	34
Överfört till ordinarie beräkning, förtroendevalda	-	-	-	-
Förändring av löneskatt	100	-29	100	-29
Summa	9 404	9 257	9 404	9 257

Not 22 Långfristiga skulder

Långfristig utlåning i banker och kreditinstitut	437 400	488 600	303 100	352 900
Långfristig hyresskuld fast egendom R5	89 986	98 126	98 126	98 126
Bergslagens Räddningstjänst	5 246	5 247	5 246	5 247
VA-fond	-640	3 713	-640	3 713
Avfallsfond	1 305	-973	1 305	-973
Skogsfond	4 795	5 252	4 795	5 252
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	1 927	1 863	1 927	1 863
Summa långfristiga skulder	540 019	601 828	414 569	466 128

Uppgifter om lång- och kortfristig utlåning

Andel lån med rörlig ränta (%)	0,0%	0,0%
Genomsnittlig ränta (%)	2,35%	2,41%
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	4,49 år	4,41

Kapitalförfall andel av lån

Andel lån 1-3 år	27,4%	32,3%
Andel lån på mellan 4-6 år	42,9%	39,4%
Andel lån på mellan 7 år eller längre	29,7%	28,3%

Från och med delårsbokslut 2024-08-31 tillämpas RKR:s rekommendation 5 gällande finansiell leasing och jämförelse-.

	Koncern 2024-12-31	Koncern 2025-08-31	Kommun 2024-12-31	Kommun 2025-08-31
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Offentlig investeringsbidrag återstående antal år (vägt snitt)			27	26

Det offentliga investeringsbidraget periodiseras som nyttjandeperioden för den tillgång som bidraget avser. Koncerninformation angående låneskuldens struktur hänvisas till bolagets egen delårsrapport.

Not 23 Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	1 400	0	0	0
Kortfristig hyresskuld fast egendom R5	3 166	8 850	13 824	8 850
Leverantörsskulder	29 821	25 130	23 390	17 940
Moms och punktskatter	463	0	480	0
Personalens skatter, avgifter och avdrag	5 778	6 175	5 664	6 175
Bergslagens Räddningstjänst, placerade medel	36	36	36	36
Upplupna personalkostnader (exklusive pensioner)	19 763	25 072	19 714	25 072
Upplupna pensionskostnader	10 288	12 617	10 288	12 617
Övriga kortfristiga skulder	8 358	10 173	19 583	16 824
Upplupna räntekostnader	680	1 076	0	1 076
Förutbetalda riktade statsbidrag och kostnadsersättningar	974	248	974	248
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	31 396	27 018	20 139	22 035
Summa	112 123	116 395	114 092	110 873

Kommunen har inte upptagit skuld för leverantörsfakturor som uppgår till totalt 2,1 mnkr p g a att kommunen anser att fakturorna inte ska betalas, där utredning nu pågår.

Not 24 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar

Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade för 1998				
inkl löneskatt	137 254	138 949	137 254	138 949
Nyintjänad pension	0	0		0
Årets utbetalningar	-8 955	-6 059	-8 955	-6 059
Ränte- och basbeloppsuppräkningsgrunder	8 914	4 203	8 914	4 203
Övrig post	1 405	-206	1 405	-206
Förändring av löneskatt	331	-500	331	-500
Summa	138 949	136 387	138 949	136 387

Övriga upplysningar avseende pensioner

Aktualiseringsgrad/utredningsgrad	99,0%	99,0%
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	8	8
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	76	76
Antal anställda med rätt till visstidspension	-	-

	Koncern 2024-12-31	Koncern 2025-08-31	Kommun 2024-12-31	Kommun 2025-08-31
Not 25 Övriga ansvarsförbindelser				
Borgensåtagande kommunala bolag				
Hällefors Bostads AB	-	-	135 700	135 700
Övriga borgensförbindelser				
Föreningar	5 705	5 294	5 705	5 294
Summa	5 705	5 824	141 405	140 994

Hällefors kommun har i februari 1993, §21 KF, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser.

Samtliga 292 kommuner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande

av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels

i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av

Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Hällefors kommuns

ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2025-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 624 188,3 mkr och totala tillgångar till 630 305,0 mkr.

Hällefors kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 493,8 mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 498,6 mkr.

Hällefors kommuns totala insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgår 2025-06-30 till 8 323 200 kronor.

- varav ursprungligt insatskapital	250 900
- varav årlig insats	5 622 812
- varav särskild insats inbetald år 2015	283 889
- varav insatsemission	84 799
- obligatorisk medlemsinsats	2 080 800
Utgående insatskapital 2025-06-30	8 323 200

Hällefors kommuns totala överinsats i Kommuninvest ekonomisk förening uppgår 2025-06-30 till 0 kronor.

	Kommun 2024-12-31	Kommun 2025-08-31
Not 26 Leasing fastigheter		
Finansiella leasingavtal - fast egendom		
Totala minimileasingavgifter	170 404	161 213
Framtida finansiella kostnader	-57 744	-54 237
Summa	112 660	106 976
Förfall av nuvärdet:		
Inom 1 år	8 582	8 850
Senare än 1 år men inom 5 år	20 855	17 619
Senare än 5 år	83 222	80 507
- varav kommunkoncerninterna finansiella leasingavtal - fast egendom		
Totala minimileasingavgifter	40 889	35 936
Framtida finansiella kostnader	-21 558	-20 067
Summa	19 331	15 869
Förfall av nuvärdet:		
Inom 1 år	5 242	5 441
Senare än 1 år men inom 5 år	6 427	2 892
Senare än 5 år	7 663	7 537
	Kommun 2024-12-31	Kommun 2025-08-31
Operationella leasingavtal - fast egendom		
Förfall av nuvärdet:		
Inom 1 år	275	293
Senare än 1 år men inom 5 år	270	132
Senare än 5 år	0	0
- varav kommunkoncerninterna operationella leasingavtal - fast egendom		
Förfall av nuvärdet:		
Inom 1 år	169	188
Senare än 1 år men inom 5 år	103	35
Senare än 5 år	0	0

Not 27 Leasing lös egendom

Operationella leasingavtal - lös egendom

Förfall av nuvärdet:

Inom 1 år	5 013	4 739
Senare än 1 år men inom 5 år	7 908	6 603
Senare än 5 år	0	0

	Koncern 2024-08-31	Koncern 2025-08-31	Kommun 2024-08-31	Kommun 2025-08-31
Not 28 Övriga upplysningar till kassaflödesanalysen				
Justering för poster som inte ingår i kassaflödesanalysen				
Avskrivningar	26 711	27 619	21 951	22 859
Omklassificering	1448	415	91	415
Ökning (+) minskning (-) av pensionsskuld	697	-147	697	-147
Upplösning Citybanan 20 år	90	90	90	90
Justering av eget kapital p g a R5	-4 353	-	-7 745	-
Justering av tillgångsvärde p g a R5	94 415	-	115 516	-
Justering kommunens resultat R5	17 759	-	-	-
Justering/avrundning	-	-	-	-
Förändring av VA, avfallsfond och skogsfond	669	2 532	669	2 532
Upplösning av bidrag till infrastruktur	65	-64	65	-64
Summa	137 501	30 445	131 334	25 685

Driftredovisning intäkter

(Belopp tkr)

	Utfall intäkter 2024-08	Utfall intäkter 2025-08	Budget intäkter 2025	Avvikelse intäkter 2025
Intäktsredovisning per styrelse/nämnd				
Kommunfullmäktige	0	0	0	0
Kommunstyrelse	121 887	141 039	179 017	-37 978
Myndighetsnämnd	0	0	0	0
Valnämnd	220	0	0	0
Summa	121 887	141 039	179 017	-37 978
Intäktsredovisning per verksamhet				
Politisk verksamhet	247	0	0	0
Infrastruktur, skydd m m	4 259	4 720	4 917	-197
plan och bygglovsverksamhet	258	16	0	16
näringslivsbefrämjande åtgärder	0	0	15	-15
turism	456	222	0	222
gator, vägar, parker, utemiljö	2 688	3 059	3 960	-901
miljö- & hälsoskydd, miljö, hälsa, hållbar utv	0	0	0	0
räddningstjänst och krisberedskap	857	1 423	942	481
Kultur och fritid	2 910	3 269	4 240	-971
kulturverksamhet	1	1	0	1
bibliotek	276	79	25	54
kulturskola	1 506	1 886	1 599	287
fritidsverksamhet	1 127	1 303	2 616	-1 313
Pedagogisk verksamhet	19 086	19 161	28 541	-9 380
förskola	5 308	5 508	7 303	-1 795
grundskola inkl anpassad, förskoleklass och fritids	10 383	10 149	15 189	-5 040
gymnasieskola inkl anpassad	2 261	2 763	5 460	-2 697
kommunal vuxenutbildning inkl anpassad, SFI	1 098	741	589	152
gem kostnader gymnasiet o vux	10	0	0	0
gem adm pedagogisk verksamhet	26	0	0	0
Vård och omsorg	35 100	41 757	49 217	-7 460
vård och omsorg om de äldre	17 014	21 440	25 166	-3 726
öppen verksamhet	262	1 360	486	874
insatser enligt LSS och LASS	13 166	9 943	16 519	-6 576
färdtjänst	0	0	0	0
adm individ och familjeomsorg	438	92	0	92
missbruksvård och övrig vuxenvård	345	386	90	296
barn och ungdomsvård	2 358	4 934	3 893	1 041
ekonomisk bistånd och familjerätt	52	82	0	82
gem adm vård och omsorg	1 465	3 520	3 063	457
Flyktningmottagande	620	620	930	-310
Arbetsmarknadsåtgärder	2 259	1 797	3 778	-1 981
Affärsverksamhet	5 523	12 216	8 662	3 554
Gemensamma lokaler	29 387	28 994	41 287	-12 293
Gemensam administration	7 935	13 910	4 405	9 505
Kostverksamhet	6 429	6 146	11 568	-5 422
	0	0	8 879	-8 879
Centralt löneutrymme	0	0	0	0
Planeringsreserv	0	0	0	0
Intern ränta	8 029	8 344	12 593	-4 249
Finansiell leasing	0	0	0	0
Pensionskostnader	103	105	0	105
Summa	121 887	141 039	179 017	-37 978

Driftredovisning kostnader

(Belopp tkr)

	Utfall kostnader 2024-08	Utfall kostnader 2025-08	Budget kostnader 2025	Avvikelse kostnader 2025
Kostnadsredovisning per styrelse/nämnd				
Kommunfullmäktige	1 043	1 043	2 151	1 108
Kommunstyrelse	488 647	498 574	700 952	202 378
Myndighetsnämnd	125	0	265	265
Valnämnd	46	0	265	265
Summa	478 776	499 617	703 633	204 016
Kostnadsredovisning per verksamhet				
Politisk verksamhet	4 559	4 362	6 074	1 712
Infrastruktur, skydd m m	28 417	29 775	40 323	10 548
plan och bygglovsverksamhet	4 694	3 653	5 305	1 652
näringslivsbefrämjande åtgärder	1 874	2 590	3 333	743
turism	741	568	568	0
gator, vägar, parker, utemiljö	14 631	15 210	19 854	4 644
miljö- & hälsoskydd, miljö, hälsa, hållbar utv	1 113	1 219	1 915	696
räddningstjänst och krisberedskap	5 364	6 535	9 348	2 813
Kultur och fritid	24 507	25 154	34 673	9 519
kulturverksamhet	1 532	1 408	3 218	1 810
bibliotek	3 006	3 221	4 766	1 545
kulturskola	3 873	4 432	5 882	1 450
fritidsverksamhet	16 096	16 093	20 807	4 714
Pedagogisk verksamhet	155 328	148 541	228 973	80 432
förskola	35 511	31 950	51 172	19 222
grundskola inkl anpassad, förskoleklass och fritids	82 790	80 780	119 534	38 754
gymnasieskola inkl anpassad	25 916	24 704	40 879	16 175
kommunal vuxenutbildning inkl anpassad, SFI	5 553	5 370	8 098	2 728
gem kostnader gymnasiet o vux	3 830	3 906	6 001	2 095
gem adm pedagogisk verksamhet	1 728	1 831	3 289	1 458
Vård och omsorg	195 543	195 117	277 156	82 039
vård och omsorg om de äldre	115 167	116 796	161 393	44 597
öppen verksamhet	4 856	5 058	9 930	4 872
insatser enligt LSS och LASS	43 325	40 354	66 049	25 695
färdtjänst	1 247	1 200	2 645	1 445
adm individ och familjeomsorg	1 385	1 476	2 583	1 107
missbruksvård och övrig vuxenvård	6 762	5 552	8 933	3 381
barn och ungdomsvård	9 211	11 782	9 160	-2 623
ekonomisk bistånd och familjerätt	8 196	7 177	11 281	4 104
gem adm vård och omsorg	5 394	5 722	5 183	-539
Flyktingmottagande	776	776	1 268	492
Arbetsmarknad	4 685	4 227	6 676	2 449
Affärsverksamhet	6 347	14 331	9 144	-5 187
Gemensamma lokaler	27 537	29 370	41 287	11 917
Gemensam administration	25 814	30 298	36 289	5 991
Lokalvårdsverksamhet	0	0	8 879	8 879
Kostverksamhet	7 264	6 737	11 299	4 562
Centralt löneutrymme	0	0	0	0
Kommunstyrelsens strategimedel	0	0	1 500	1 500
Planeringsreserv	0	0	0	0
Intern ränta	0	0	0	0
Finansiell leasing	-3 107	458	0	-458
Pensionskostnader	12 191	10 471	10 471	0
Summa	489 861	499 617	703 633	204 016

Driftredovisning netto

(Belopp tkr)

	Netto- utfall 2024-08	Netto- utfall 2025-08	Netto- budget 2025	Avvikelse netto 2025
Nettokostnadsredovisning per styrelse/nämnd				
Kommunfullmäktige	1 043	1 043	2 151	1 108
Kommunstyrelse	366 761	357 535	521 935	164 400
Myndighetsnämnd	125	0	265	265
Valnämnd	-174	0	265	265
Summa	356 890	358 578	524 616	166 038
Nettokostnadsredovisning per verksamhet				
Politisk verksamhet	4 312	4 362	6 074	1 712
Infrastruktur, skydd m m	24 158	25 055	35 406	10 351
plan och bygglovsverksamhet	4 436	3 637	5 305	1 668
näringslivsbefrämjande åtgärder	1 874	2 590	3 318	728
turism	285	346	568	222
gator, vägar, parker, utemiljö	11 943	12 151	15 894	3 743
miljö- & hälsoskydd, miljö, hälsa, hållbar utv	1 113	1 219	1 915	696
räddningstjänst och krisberedskap	4 507	5 112	8 406	3 294
Kultur och fritid	21 597	21 885	30 433	8 548
kulturverksamhet	1 531	1 407	3 218	1 811
bibliotek	2 730	3 142	4 741	1 599
kulturskola	2 367	2 546	4 283	1 737
fritidsverksamhet	14 969	14 790	18 191	3 401
Pedagogisk verksamhet	136 242	129 380	200 432	71 052
förskola	30 203	26 442	43 869	17 427
grundskola inkl anpassad, förskoleklass och fritids	72 407	70 631	104 345	33 714
gymnasieskola inkl anpassad	23 655	21 941	35 419	13 478
kommunal vuxenutbildning inkl anpassad, SFI	4 455	4 629	7 509	2 880
gem kostnader gymnasiet o vux	3 820	3 906	6 001	2 095
gem adm pedagogisk verksamhet	1 702	1 831	3 289	1 458
Vård och omsorg	160 443	153 360	227 939	74 579
vård och omsorg om de äldre	98 153	95 356	136 227	40 871
öppen verksamhet	4 594	3 698	9 444	5 746
insatser enligt LSS och LASS	30 159	30 411	49 530	19 119
färdtjänst	1 247	1 200	2 645	1 445
adm individ och familjeomsorg	947	1 384	2 583	1 199
missbruksvård och övrig vuxenvård	6 417	5 166	8 843	3 677
barn och ungdomsvård	6 854	6 848	5 267	-1 582
ekonomisk bistånd och familjerätt	8 144	7 095	11 281	4 186
gem adm vård och omsorg	3 929	2 202	2 120	-82
Flyktingmottagande	156	156	338	182
Arbetsmarknadsåtgärder	2 426	2 430	2 898	468
Affärsverksamhet	824	2 115	482	-1 633
Gemensamma lokaler	-1 850	376	0	-376
Gemensam administration	17 879	16 388	31 884	15 496
Kostverksamhet	835	591	-269	-860
Centralt löneutrymme	0	0	0	0
Planeringsreserv	0	0	0	0
Intern ränta	-8 029	-8 344	-12 593	-4 249
Finansiell leasing	-3 107	458	0	-458
Pensionskostnader	12 088	10 366	10 471	105
Summa	367 974	358 578	533 495	174 917

Driftredovisning prognos

(Belopp tkr)

	Prognos intäkter 2025	Prognos kostnader 2025	Prognos nettokostnader 2025	Avvikelse Nettokostnad Budget-prognos
Prognos per styrelse/nämnd				
Kommunfullmäktige	0	1 651	1 651	-500
Kommunstyrelse	171 337	694 435	523 046	1 111
Myndighetsnämnd	0	265	265	0
Valnämnd	0	265	265	0
Summa	171 337	696 616	525 227	611
Prognos per verksamhet				
Politisk verksamhet	0	5 524	5 524	-550
Infrastruktur, skydd m m	5 076	40 352	35 276	-130
plan och bygglovsverksamhet	0	5 305	5 305	0
näringslivsbefrämjande åtgärder	15	3 333	3 318	0
turism	0	568	568	0
gator, vägar, parker, utemiljö	4 119	19 883	15 764	-130
miljö- & hälsoskydd, miljö, hälsa, hållbar utv	0	1 915	1 915	0
räddningstjänst och krisberedskap	942	9 348	8 406	0
Fritid och kultur	4 240	35 665	31 425	992
kulturverksamhet	0	3 310	3 310	92
bibliotek	25	4 766	4 741	0
kulturskola	1 599	5 882	4 283	0
fritidsverksamhet	2 616	21 707	19 091	900
Pedagogisk verksamhet	29 651	229 041	199 390	-1 042
förskola	7 903	51 172	43 269	-600
grundskola inkl anpassad, förskoleklass och fritids	15 699	119 984	104 285	-60
gymnasieskola inkl anpassad	5 460	40 497	35 037	-382
kommunal vuxenutbildning inkl anpassad, SFI	589	8 098	7 509	0
gem kostnader gymnasiet o vux	0	6 001	6 001	0
em adm pedagogisk verksamhet inkl generella skolmedel	0	3 289	3 289	0
Vård och omsorg	49 217	278 547	229 330	1 391
vård och omsorg om de äldre	25 166	162 030	136 864	637
öppen verksamhet	486	9 930	9 444	0
insatser enligt LSS och LASS	16 519	66 549	50 030	500
färdtjänst	0	2 645	2 645	0
adm individ och familjeomsorg	0	2 583	2 583	0
missbruksvård och övrig vuxenvård	90	8 933	8 843	0
barn och ungdomsvård	3 893	9 070	5 177	-90
ekonomisk bistånd och familjerätt	0	11 281	11 281	0
gem adm vård och omsorg	3 063	5 527	2 464	344
Flyktmottagande	930	1 268	338	0
Arbetsmarknadsåtgärder	3 908	6 676	2 768	-130
Affärsverksamhet	8 462	9 144	682	200
Gemensamma lokaler	41 287	40 687	-600	-600
Gemensam administration	4 405	29 400	24 943	-6 941
Kostverksamhet	11 568	11 299	-269	0
Centralt löneutrymme	0	0	0	0
Planeringsreserv	0	0	0	0
Intern ränta	12 593	0	-12 593	0
Finansiell leasing	0	-458	-458	-458
Pensionskostnader	0	9 471	9 471	-1 000
Summa	171 337	696 616	525 227	-8 268

Förklaringar till driftredovisning

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på verksamhetsområden och nämnder. Omdisponering av anslag mellan verksamhetsområden och nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de delverksamheter och organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en femårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande fyra åren utgör planeringsår.

Politisk verksamhet

Verksamheten avser all politisk verksamhet i kommunen och stöd till politiska partier. Dessutom administration som är direkt knuten till kommunens politiska ledningsfunktion, så som kommunsekreterare och utskottssekreterare. Här ingår även allmänna val, borgerliga förrättningar samt överförmyndarverksamhet. Verksamheten omfattas även av kommunens förtroendevalda kommunrevisorer och för anlitan av revisionskonsult.

Kommunstyrelsen är kommunens verkställande organ och lyder direkt under kommunfullmäktige som är kommunens högsta beslutande organ. Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande ledning, styrning och samordning av kommunens samlade verksamhet och har ett övergripande ansvar för kommunens ekonomiska ställning och utveckling. Styrelsens uppgifter innefattar även uppsikt över kommunens bolag.

Kommunfullmäktige har under perioden haft en fast beredning i form av valberedningen. Kommunstyrelsen har under perioden berett ärenden som ska behandlas i fullmäktige. Styrelsen fungerar som beredningsorgan för alla frågor som behandlas i kommunfullmäktige och verkställer uppdrag inom de områden kommunstyrelsen handhar genom sitt reglemente. Inom kommunstyrelsen finns två utskott som ansvarar för den löpande politiska styrningen och uppföljningen av fullmäktiges och kommunstyrelsens uppdrag inom respektive verksamhetsområde. Utskotten säkerställer genomförandet av fullmäktiges uppdrag.

Helårsprognosen för den politiska verksamheten beräknas till 7,0 miljoner kronor och innebär att verksamheten beräknas redovisa ett överskott på 0,5 miljoner kronor vid årets utgång.

Infrastruktur, skydd med mera

Verksamheten avser alla driftskostnader inom kommunens plan- och bygglovsverksamhet, näringslivsfrämjande åtgärder, turism, gator, vägar, parker, utemiljö, miljö- & hälsoskydd, miljö och hälsa, hållbar utveckling, räddningstjänst och krisberedskap.

Utveckling av kriskommunikation och samverkan med den gemensamma förvaltningen av samhällsbyggandsområdet kopplat till dialog och kommunikation har startats upp och utvecklats. Inventering av åtgärdsplaner kopplat till större ärendens politiska hantering och säkerhetsskydd har påbörjats.

Förvaltningen arbetar i enlighet med den aktivitetsplan som antagits, liksom den gemensamma actionplan som tagits fram tillsammans med näringslivet för att förbättra företagsklimatet. Fokus under perioden har legat på att underlätta nyetableringar, stärka nyföretagandet och utveckla dialogen mellan kommun och företag.

- 1) Underlätta för nyetableringar och nystartade företag.
- 2) Förbättra dialogen mellan företagare och kommunens beslutsfattare.

Arbetet med marknadsföring av kommunen som etableringsort har intensifierats. Ledig mark och lokaler marknadsförs genom Objektvision.se och kommunens egna kanaler. Genom samverkan med Business Region Örebro har också ett regionalt perspektiv på marknadsföring och etableringar tillförts. Detta arbete har bidragit till flera pågående dialoger och potentiella etableringar, däribland Smartlivs obemannade livsmedelsbutik, Sunfleets planerade solcellspark, en möjlig kriminalvårdsanstalt samt projektet Lake Resort. Samtidigt har kommunen genom inträdet i Nyföretagarcentrum Örebroregionen stärkt sitt stöd till nyföretagare genom bredare rådgivarkompetens och effektivare administration.

Dialogen med näringslivet har fortsatt genom företagsbesök, företagsfrukostar och branschträffar. Under perioden januari–augusti har totalt 44 företagsbesök genomförts av KSO, vKSO och näringslivschefen, därutöver en rad dialogmöten och branschträffar. Näringslivsnytt och den digitala kanalen Hällefors Näringsliv har etablerats som viktiga verktyg för snabb informationsspridning och dialog.

En revidering av näringslivsstrategin är påbörjad och ska under hösten 2025 mynna ut i en ny långsiktig strategi för perioden 2026–2032. Arbetet sker i dialog med näringslivet och syftar till att ge en bred politisk förankring och långsiktighet över flera mandatperioder. Genom KNÖL-kommunernas samarbete har SKR:s utbildning Förenkla helt enkelt genomförts, vilket lett till framtagandet av en gemensam handlingsplan. Två nyckelfrågor i denna är tydliggörande och marknadsföring av LOTS-funktionen samt möjligheten att fortsatt kunna möta bygglovshandläggare lokalt.

Arbetet med en mark- och etableringsstrategi har påbörjats genom kartläggning av detaljplanerad mark, men behöver vidareutvecklas med ett tydligare fokus på infrastruktur, elförsörjning och vattentillgång. På grund av vakans i samhällsplanerartjänsten har denna aktivitet förskjutits framåt i tid.

Omorganisationen, där kommunikationsfrågorna flyttats från näringslivsenheten, har frigjort resurser för att fokusera mer på näringslivsfrågor. Samtidigt har en tjänstledighet inneburit att näringslivschefen även fått ta ansvar för turismutveckling och strategiska samarbeten inom destinationsutveckling, vilket inneburit en ökad arbetsbelastning. Verksamheten för turism hanteras tillfälligt genom en halvtidstjänst med stöd av vikarie. För att långsiktigt höja kvaliteten inom både kommunikation och turism pågår beredning av förslag om resursförstärkning från och med 2026.

Ett tydligt steg framåt under perioden är kommunens inträde i Nyföretagarcentrum Örebroregionen, vilket stärker stödet till nya företag och minskar den administrativa bördan lokalt. Detta bedöms på sikt bidra till ökad företagsamhet och fler etableringar. Samarbetet inom KNÖL-kommunerna har fördjupats och inneburit tätare dialog mellan näringslivscheferna, vilket skapat bättre förutsättningar för att dela arbetsbelastning, höja kvaliteten på stödet till företag samt samordna utvecklingsinsatser regionalt.

Inom förvaltningen har det skett en omorganisation under perioden som innebär att det bildats ett nytt verksamhetsområde där fastighetsenheten och samhällsenhetens slagits samman och bildat verksamhetsområdet fastighet och samhällsutveckling där verksamhetschef är förvaltningens fastighetschef. En ny parkchef har rekryterats under året för att bistå verksamhetschef. Ett omfattande arbete med att kartlägga oavslutade ärenden inom samhällsutvecklingsområdet pågår och detta arbete beräknas klart under hösten 2025.

Kommunen har antagit en planeringsstrategi för mandatperioden som innebär främst framtagande av nytt bostadsförsörjningsprogram, vattentjänstplan, en översyn av utvecklingsområdet i Grythyttans tätort vid Balundstorp samt en lokaliseringsutredning av lämpliga platser för industri- och verksamhetsmark.

Arbetet med ny detaljplan för Hällefors centrum pågår. Planhandlingar är under omarbetning utifrån de omfattande synpunkter som inkom under samrådsperioden.

Arbetet med åtgärdsvalsstudie för Länsväg 63 pågår under ledning av Trafikverket. Region Värmland och Region Örebro har tillsammans med Trafikverket identifierat riksväg 63 som ett viktigt regionalt stråk för person- och godstrafik. Regionerna har i sina länsplaner beslutat att upprätta en stråkstudie för riksväg 63. Studien ska klargöra möjliga åtgärder enligt fyrstegsprincipen och utgöra beslutsunderlag för val av, och prioritering av åtgärder. Stråkstudierna ska vara trafikslagsövergripande och ingå i regionens utvecklingsarbete mot ett transportsystem som understödjer en hållbar regional tillväxt. Det övergripande syfte med Stråkstudie Väg 63 är att sammanställa transportbehovet för den aktuella vägsträckan avseende förekommande trafikslag och trafikantgrupper samt fastställa vägens funktion och målstandard. Utifrån denna målstandard ska sedan utredningen föreslå olika åtgärder dels för utförande under innevarande planperiod 2010-2021, dels som underlag för beslut inför framtida planer

Även ny Länsplanen för transportinfrastruktur för Örebroregionen är under framtagande. Länsplanen revideras var fjärde år, enligt uppdrag från Sveriges regering. Region Örebro län har påbörjat arbetet med ny uppdaterad länsplan som förväntas antas i början på 2026 och kommer avse planperioden 2026-2037. Kommunerna ger förslag på åtgärder, finns med i dialogen om prioriteringar och får både länsplan och nationell plan på remiss.

Bevakningen av utbyggnad för bredband med hög överföringskapacitet (fiber) sker löpande med kontakter med marknaden och samordning med Regionförbundet/Länsstyrelsen/närliggande kommuner. Regeringen har tillfört medel under år 2025 för bredbandsutbyggnad som teleoperatörer kan söka, där kommunens uppgift är att vara behjälpliga till dessa att uppnå målen.

Helårsprognosen för infrastruktur, skydd med mera beräknas till 38,2 miljoner kronor och visar sammantaget ett underskott med 1,3 miljoner kronor i jämförelse med budget. Orsaken till underskottet är främst ökade kostnader inom tekniska nämnden för gatuverksamheten.

Fritid och kultur

Verksamheten avser alla driftskostnader inom kommunens kulturverksamhet, bibliotek, kulturskola och fritidsverksamhet.

Inom kulturverksamheten finns främst biblioteket, bidrag till studieförbund och amatörkultur samt konst och reparationer. Kulturskolan består av den frivilliga undervisningen. Fritidsverksamheten avser fritidsklubbarna Valhalla och Lilla Kvarn samt

föreningsbidrag och kommunens idrotts- och fritidsanläggningar såsom idrottsplatser och sporthallar.

Kommunens folkbibliotek har ett långsiktigt uppdrag att arbeta läsfrämjande, särskilt med fokus på barn och ungas fritidsläsning. Arbetet riktar sig också till vuxna i barnens närhet för att stimulera läsvanor och boklån. Under hösten har detta arbete stärkts genom rekryteringen av en ny bibliotekarie med särskild kompetens inom området barn och unga, vilket möjliggör ett mer målinriktat arbetssätt. Att barn läser på sin fritid har ett direkt samband med skolans måluppfyllelse, och även om utlåningen till barn och unga ökat något under året ligger kommunen fortsatt lågt i jämförelse med andra kommuner. Med den nya kompetensen finns nu förutsättningar för att utveckla bland annat uppsökande verksamhet i familjecentral och fritidsgård, läsfrämjande aktiviteter på biblioteket såsom After School, samt ett fördjupat samarbete med förskola och skola.

Arbetet inom den samordningsgrupp som bildats för bibliotek, förskola och kulturskola har också fortsatt utvecklats med målsättningen att fler barn i förskoleåldern ska få ta del av böcker, läsning och kulturaktiviteter.

För att öka tillgängligheten planeras ett omtag kring införandet av meröppet på Hällefors bibliotek. Därtill har samarbetet inom Bergslagsbibblan utvecklats, där nio kommuner nu samverkar kring bibliotekswebb, mediebestånd och bibliotekssystem, vilket ökar både tillgången och bredden på medieutbudet för invånarna.

Under året har även kulturverksamheten lyfts fram på flera sätt. Utställningen "Kommunens konstskatt" visades i utställningshallen Terrassen under våren och för första gången kunde en sommarutställning erbjudas, "Glöd", i samverkan med Svensk Form Örebro och Örebro läns slöjdförening. Biblioteket bidrog dessutom med programinslag i kulturhelgen #Taggad, vilket möjliggjordes genom externa bidrag. Dessa satsningar har stärkt kulturens synlighet och tillgänglighet och bidrar till attraktiva mötesplatser för kommuninvånarna.

Även inom fritidsverksamheten har utveckling skett. Badhuset har utökat sitt utbud med ytterligare ett vattengympapass, sommarsimskola för 17 barn och nya träningsformer som cirkelträning i aktivitetsrummet. Öppettiderna har utökats till 40,5 timmar per vecka och hela personalstyrkan har nu utbildats till simlärare. Kompetenshöjande insatser har också genomförts inom teknisk och kemisk bassängdrift. Marknadsföringen har förstärkts för att nå fler besökare, bland annat genom annonsering i Veckonytt.

Kommunens föreningsliv har fortsatt att vara en central aktör i utvecklingen av fritidsutbudet. Under våren genomfördes två föreningsråd med representanter från ett tiotal föreningar, där frågor om samverkan och gemensamma mötesplatser behandlades. Särskilt Hurtigtorget och Hällevi IP har varit i fokus, med nya samarbeten och utvecklingsinsatser, inklusive tillkomsten av Idrottshuset för fotbollsföreningarnas behov. Kommunen har även stöttat föreningarnas lovverksamhet; sommarlovssatsningen genomfördes i samverkan med tio föreningar och innehöll ett brett utbud av aktiviteter såsom gameskap, löpartävlingar, hantverk och fiskedagar. Sportlovet lockade många barn genom aktiviteter som bowling, pyssel, högläsning och badhusbesök.

Därtill har avyttringen av kommunens designbibliotek slutförts, där böcker och inventarier återbrukats genom donationer till bland annat Bergslagens bokloppis, Universitetsbiblioteket, folkhögskolan och föreningslivet.

Pedagogisk verksamhet

Under perioden har kommunen erhållit riktade statsbidrag från Skolverket på sammanlagt 10,8 miljoner kronor för perioden och innebär en ökning med 6 procent i förhållande till föregående delår. Dessutom har pedagogiska verksamheten erhållit totalt 1,3 miljoner kronor från Migrationsverket, vilket är en ökning med 38 procent mot föregående delår, samt 1,0 miljoner kronor från Tillväxtverket som är i nivå med föregående delår.

Förskola

Förskolan är en pedagogisk gruppverksamhet för barn i åldern 1–5 år, öppen året runt och med öppettider anpassade efter vårdnadshavares arbetstider och studier. Verksamheten erbjuds både i kommunal och privat regi. Utöver de kommunala förskolorna finns en privat förskola samt pedagogisk omsorg i privat regi.

Under 2025 omfattar förskoleverksamheten cirka 218 barn i kommunal regi och 60 barn i privat regi. Antalet barn i förskolan har minskat, vilket följer en längre trend av sjunkande barnafödande i kommunen. Detta har medfört att två avdelningar stängts. Anpassningen har dock lett till en högre andel utbildade förskollärare och barnskötare per barn, samtidigt som andelen tillsvidareanställda ökat. Det minskade behovet av vikarier bidrar till ökad kontinuitet och trygghet för både barn och vårdnadshavare samt en stabilare arbetsmiljö för personalen.

Verksamhetsutvecklingen under 2025 har präglats av flera kvalitetsfrämjande aktiviteter. NPF-anpassningar i lärmiljöerna har bibehållits och förskollärare deltar i fortbildning i specialpedagogik. Samverkansmöten mellan förskola och förskoleklass har utvecklats för att underlätta övergångar mellan skolformer. Ett prioriterat mål har varit att stärka barnens språkutveckling och läsförståelse, i linje med den reviderade läroplanen som betonar högläsning i förskolan. Kommunens egen modell Bokbryggan har bidragit till ökat intresse för böcker, och en avslutande utställning under våren lockade nya besökare till biblioteket.

Förskolan har även utvecklat arbetet med rörelse och hälsa. Genom Generation PEP och föreläsningar om obesitas har personalens kompetens stärkts, och fler aktiviteter för rörelse är inplanerade under hösten.

Barnantalet uppgår till 171 i förskolan vid delårsbokslutet. Kontakten med vårdnadshavare sker genom dagliga dialoger, uppstartsamtal, utvecklingssamtal två gånger per år, blogginlägg i InfoMentor samt en årlig föräldraenkät. Införandet av det digitala systemet IST har underlättat administrationen och ökat säkerheten i hanteringen av personuppgifter.

Sammanlagt har förskolan under året anpassat sig till ett minskat barnantal men samtidigt stärkt kvaliteten genom högre personaltäthet, ökad kompetens och utvecklade pedagogiska metoder.

Helårsprognosen för förskolan beräknas till 43,6 miljoner kronor och innebär ett beräknat överskott med 0,7 miljoner kronor. Det innebär att förskolan beräknar att ha samma nivå för nettokostnaderna i förhållande till föregående år. Verksamheten fortsätter att arbeta aktivt med samarbete i förskolan och med ett helhetstänk i vikarietillsättning. Verksamheten har även sett över rutinerna kring föräldraavgifter vilket har medfört ökade intäkter. Under 2025 har verksamheten stängt ned en avdelning för att hantera minskade barngrupper.

Kommunen har under perioden erhållit riktade statsbidrag inom förskolan på 1,2 miljoner kronor för perioden. Ett av dem avser kvalitetssäkrande åtgärder och maxtaxa i förskolan används till att sträva efter att barngrupperna har en storlek som överensstämmer med

Skolverkets riktmärke för barngruppernas storlek i förskolan och att kommunen kan bibehålla eller rekrytera personal i förskolan. Statsbidraget används även till kompetensutveckling för pedagoger i förskolan.

Fritidshem/förskoleklass/grundskola/anpassad grundskola

Fritidshem är en pedagogisk gruppverksamhet för skolbarn till och med tolv års ålder som vänder sig till barn vars föräldrar förvärvsarbetar eller studerar och till barn som har ett eget behov av verksamheten. Fritidshemmet kompletterar utbildningen i förskoleklassen, grundskola, grundsärskolan och sameskolan och särskilda utbildningsformer som skolplikt kan fullgöras i. Fritidshemmet ska stimulera eleverna utveckling och lärande samt erbjuda dem ett en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på elevens behov. Fritidshemmen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap. Förskoleklass obligatorisk verksamhet (skolplikt från höstterminen då barnet fyller 6 år). Verksamheten ska omfatta minst 525 timmar per läsår.

I kommunen är verksamheten integrerad med grundskola och fritidshem vad gäller både lokal och verksamhet. Förskoleklassen ska stimulera elevernas utveckling och lärande och förbereda dem för fortsatt utbildning. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Förskoleklassen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

Grundskolan i Hällefors kommun omfattar årskurserna F–6 och bedrivs både i Hällefors och Grythyttan. Hösten 2025 omfattade verksamheten totalt cirka 320 elever, varav 178 i F–3 och 142 i åk 4–6. Grythyttans skola hade vid samma tidpunkt 132 elever. Därtill finns en anpassad grundskola med 13 inskrivna elever.

Elevantalet har minskat något jämfört med tidigare år, vilket följer den demografiska utvecklingen i kommunen. Antalet elever per lärare är dock fortsatt lågt i jämförelse med riket (8,7 jämfört med rikets 12), vilket ger goda förutsättningar för en nära och individanpassad undervisning.

Ett av skolans övergripande mål är att stärka och bibehålla måluppfyllelsen. Arbetet med att utveckla NPF-anpassade lärmiljöer har fortsatt under året. Fokusgruppen för elever i behov av stöd, med representanter från elevhälsa, stödverksamhet, fritids och förstelärare, har påbörjat en översyn av processer och rutiner. Med stöd från Skolverkets riktade insatser ska arbetet utvecklas ytterligare kommande år.

Anpassade matsalar och fritidsverksamheter, liksom pedagogiska hjälpmedel som trampcyklar, har införts med positiva resultat. Elevassistenter, resurspedagoger och fritidspersonal har genomgått utbildningar i bemötande, bland annat genom gemensam litteratur (Kaosteknik) och handledningstillfällen.

Språk- och läsutveckling har varit ett prioriterat område. I F–3 har sagoprojekt och läsutmaningar genomförts, medan åk 4–6 sedan 2024/2025 har schemalagd läsning i alla klasser. Skolbiblioteket har spelat en central roll i det läsfrämjande arbetet genom bokprat, författarbesök, temaveckor, sagoprojekt, läsbingo och riktade bokinköp. Utlåningen har ökat kraftigt, särskilt i de yngre åldrarna, även om förbättringspotential finns i de högre årskurserna. Samarbetet med folkbiblioteket är väl fungerande. Övergångar mellan skolformer har identifierats som en utvecklingspunkt. Nya riktlinjer är under framtagande för att kvalitetssäkra processerna och skapa bättre kontinuitet när elever byter skolform eller stadium.

Tryggheten i kommunens grundskolor är överlag hög. I F–3 upplever över 95 procent av eleverna att de känner sig trygga, och i Skolinspektionens skolenkät för åk 5 (2024) uppmättes trygghetsindex till 9,0 av 10, vilket ligger klart över rikssnittet på 7,7.

På Grythyttans skola ligger tryggheten på 91 procent positiva svar, i linje med tidigare år. Samtidigt är resultaten något lägre än toppnoteringen 2019 (97 %). Studieron är dock en större utmaning, särskilt på mellanstadiet. Enkäter visar att andelen elever som upplever arbetsro har sjunkit över tid, från 87 procent 2019 till 65 procent 2023, även om 2024 års mätning visade en återhämtning. Vårens mätning 2025 visar på nya nedgångar, vilket delvis kan förklaras av att yngre elever varit överrepresenterade bland de negativa svaren.

För att stärka tryggheten och trivseln arbetar skolorna med styrda rastaktiviteter. I Grythyttan har äldre elever utbildats för att själva kunna leda rastaktiviteter, vilket bidrar till ansvarstagande och ökad delaktighet. Lunch som lektion har fortsatt i hela grundskolan, vilket bidrar till lugnare måltider och ökad vuxennärvaro.

Trots att tryggheten generellt är god behöver arbetet med studiero och elevernas upplevelse av vuxnas agerande vid kränkningar prioriteras. På Grythyttans skola anger 78 procent av eleverna att de upplever att vuxna agerar vid problem, en minskning med 10 procentenheter jämfört med föregående år.

Resultaten på nationella prov visar variationer mellan skolor och ämnen:

- **Årskurs 3:** Svenskaresultaten ligger i nivå med riket, men stavning och interpunktion är ett utvecklingsområde. I matematik visar flera delprov goda resultat, men likhetstecknets betydelse och division är fortsatt svåra områden. I svenska som andraspråk är resultaten lägre, vilket delvis beror på språkstörningar i kombination med SVA.
- **Årskurs 6, Klockarhagsskolan vt 2025:**
 - o Svenska: 83 % nådde minst betyget E.
 - o Svenska som andraspråk: 75 %.
 - o Matematik: 78 % (en förbättring från föregående år).
 - o Engelska: 83 % (en försämring jämfört med tidigare år).Sammantaget når inga ämnen 100 % måluppfyllelse och förbättringsbehov finns särskilt i engelska och SVA.
- **Årskurs 6, Grythyttans skola vt 2025:**
 - o Svenska: 100 % nådde minst betyget E.
 - o Svenska som andraspråk: 100 %.
 - o Matematik: 92 %.
 - o Engelska: 100 %.Elevantalet är litet, vilket gör det svårt att dra generella slutsatser. På skolnivå ser man dock en tydlig uppgång jämfört med tidigare år. Efter en period med stora utmaningar inom andraspråksundervisningen har resultaten stabiliserats, även om cirka 20 procent av eleverna fortsatt inte når målen i alla ämnen.

Flera viktiga utvecklingsinsatser har genomförts under 2025:

- **TRR (Tänka, Resonera, Räkna):** Ett utvecklingsarbete i matematik i samarbete med Nationellt Centrum för Matematik, där undervisningen bygger på praktiskt material, reflektion och diskussion.
- **Skolverkets riktade stöd:** Kommunens skolor deltar i satsningen, som omfattar nulägesanalyser, auskultationer och framtagande av åtgärdsplaner. Arbetet med att kvalitetssäkra NPF-processer ingår också i denna satsning.

- **Lovskola:** Genomfördes i åk 6 under sport- och påsklov i kärnämnen samt i simning. Två elever klarade simkravet på 200 meter, vilket är avgörande för att kunna få betyg i idrott.
- **Kompetensutveckling:** Elevassistenter och resurspedagoger har genomgått utbildningar i bemötande, och rektorer har deltagit i utbildningar kring forskningsbaserad skolutveckling och hälsofrämjande skola.

Genom riktade insatser från Skolverket, satsningar på matematikutveckling, NPF-anpassningar och ett omfattande läsfrämjande arbete finns goda förutsättningar för att successivt höja både måluppfyllelse och kvalitet i kommunens grundskolor.

Helårsprognosen för verksamheterna beräknas till 109,5 miljoner kronor, vilket innebär att nettokostnaderna beräknas öka med 3 procent i förhållande till föregående år. Prognosen innebär ett beräknat underskott på 1,4 miljoner kronor och beror på ökade kostnader inom anpassad grundskola där det tillkommit nya elever. Under perioden har verksamheten arbetat med åtgärder för att anpassa verksamheten till det minskade elevantalet och de ekonomiska förutsättningar som råder.

Kommunen har under perioden erhållit riktade statsbidrag från Skolverket inom grundskolans område för perioden på 10,8 miljoner kronor och är en ökning med 9 procent i förhållande till föregående

delår. Dessutom har grundskolan erhållit 1 miljoner kronor i bidrag från Migrationsverket vilket är en ökning med 40 procent mot föregående delår. Bidragen har använts till att ge elever extra stöd i sin utbildning, till att ha personal på lovskolan samt till i den dagliga pedagogiska verksamheten. Eleverna ges kontinuerligt inflytande genom undervisningen, utvecklingssamtal, klassråd, elevråd och fritidsråd. I åk 3 intervjuas alla elever om trivsel och studiero och i åk 3–5 genomförs trygghetsenkäter. Trygghetsgruppen intervjuar samtliga elever i åk 5.

Skolan genomför regelbundet Skolinspektionens skolenkät, ELSA-enkäten samt hälsosamtal i förskoleklass och åk 2. Vårdnadshavare involveras genom föräldramöten, utvecklingssamtal, löpande information via Infomentor och regelbunden återkoppling via möten, mejl och telefonsamtal.

På fritidshemmen genomförs fritidsråd och sociala samlingar. Eleverna ges möjlighet att påverka aktiviteter genom förslagslådor och enkäter.

Grundskolan i Hällefors har under 2025 fortsatt arbetet med att utveckla lärmiljöer, stärka läsförståelsen och förbättra resultaten i kärnämnen. Tryggheten är generellt hög, men studieron är fortsatt en utmaning, särskilt på mellanstadiet. Resultaten på nationella prov visar förbättringar i matematik och mycket goda resultat på Grythyttans skola, medan engelska och SVA är prioriterade utvecklingsområden på Klockarhagsskolan.

Gymnasieskola/anpassad gymnasieskola

Gymnasieskolan och vuxenutbildningen i Hällefors kommun har under året fortsatt utvecklingsarbetet med fokus på lärmiljöer, måluppfyllelse och trygghet. Höstterminen 2025 var 217 elever inskrivna, varav 149 på gymnasiet och 68 på vuxenutbildningen. Det innebär att gymnasiet ökat sitt elevantal jämfört med föregående år, medan vuxenutbildningen har minskat. Bland gymnasieeleverna är det glädjande att se att satsningarna på LIU ishockey och GLA gett resultat och attraherat nya elever.

Antalet elever i Sfi har minskat ytterligare och uppgick i augusti till 34. Minskningen beror främst på att fler elever blivit klara med kurs D och gått vidare, samt att Folkhögskolan tar emot fler elever på lägre nivåer vilket gör att de kan studera med studielån istället för försörjningsstöd. Samtidigt ser vi att fler elever än tidigare fortsätter till grundläggande vux efter avslutad Sfi. Elevgruppen är fortsatt heterogen med många olika studievägar, vilket gör verksamheten resurskrävande.

Arbetet med NPF-anpassade lärmiljöer har fortsatt med syfte att möta alla elever utifrån deras behov. Elevkonferenser hålls kontinuerligt för att diskutera anpassningar och lärstrategier, och i ämneslagen lyfts hur undervisningen kan differentieras. Stödenheten Kompassen på gymnasiet och Lärcentrum för vuxenutbildningen utvecklas löpande. Elev- och lärarassistenter har regelbundna avstämningar och fortbildning tillsammans med specialpedagog, vilket stärker det gemensamma arbetet kring elever i behov av stöd.

För att öka läsförståelsen i alla ämnen ses skolbibliotekets roll över. Skolbibliotekarien har idag cirka 10 procent av sin tjänst på gymnasiet och samverkar med lärarna i ett biblioteksråd. Dessutom används Skolverkets litteraturbidrag för att förstärka beståndet av både skönlitteratur och faktalitteratur.

Ett utvecklingsarbete pågår kring övergångar mellan skolformer. Inom moderna språk har gymnasiets spansklärare samarbetat med grundskolans lärare för att minska klyftan mellan årskurs 9 och gymnasiet. En mall har också tagits fram för att kvalitetssäkra överlämningar vid gymnasiestart.

Arbetet med kommunala aktivitetsansvaret (KAA) har stärkts. Rutinerna enligt KAA-planen är nu mer etablerade, och verksamheten deltar i gemensamma länsträffar för att höja kompetensen och utveckla arbetet ytterligare.

Viktiga händelser under perioden

- Ett nytt avtal för de industritekniska karaktärskurserna är på plats, vilket innebär en kostnadsminskning på cirka 2 miljoner kronor jämfört med tidigare. Kostnaden per elev följer nu riksprislistan.
- Kommunfullmäktige har tagit beslut om projektering av en eventuell ombyggnation av Pihlskolans lokaler. Detta är ett viktigt steg i arbetet med att anpassa skolans lokaler till framtida behov.
- I april infördes passerkort för elever som en del i trygghets- och säkerhetsarbetet. Detta stärker kontrollen över vilka som vistas i skolans lokaler och harmoniserar med den nya lagstiftningen kring brottsförebyggande skolmiljö.

Elevernars inflytande är en central del av verksamheten. Kurs- och programutvärderingar genomförs regelbundet, och utvecklingssamtal, föräldramöten och elevenkäter används för att fånga upp elevernas och vårdnadshavares synpunkter. Rektor deltar i gymnasiets elevråd, och biträdande rektor i Sfi-elevernas elevråd.

Alla synpunkter analyseras och tas tillvara i kvalitetsarbetet. Utvecklingsarbetet dokumenteras systematiskt för att säkerställa långsiktighet och uppföljning.

Kommunal vuxenutbildning

Kommunen ansvarar för grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning (Komvux), anpassad utbildning för vuxna, svenska för invandrare (SFI) samt yrkes Vux. I och med att kommunen har ett kontinuerligt intag på Komvux och SFI samt nya uppstarter under löpande läsår gör det att elevantalet under året varierar. När det gäller elever som studerar på grundläggande nivå har kommunen sett en nedåtgående trend och tror att elevgruppen fortsatt kommer vara mindre än tidigare. Däremot ser kommunen en ökning på antalet elever som studerar gymnasiala kurser på Komvux. Framför allt fler elever som kombinerar studier med heltidsarbete.

Helårsprognosen för kommunal vuxenutbildning beräknas till 8,8 miljoner kronor exkluderat gemensamma kostnader för Pihlskolan, vilket innebär att verksamheten beräknas inrymmas inom budgeterad nivå. Det innebär en nettokostnaderna beräknas bli 12 procent högre än föregående år. Kommunen har under perioden erhållit 0,2 miljoner kronor i bidrag

för utbildning i samhällsorientering under perioden, som finansieras av kommunens erhålla schablonersättning för nyanlända.

Gemensamma kostnader för gymnasieskolan och vuxenutbildningen

Verksamheten utgör de gemensamma kostnader för verksamheternas lokaler så som lokalhyra och lokalvård. Helårsprognosen för gemensamma kostnader beräknas uppgå till 3,6 miljoner kronor och innebär att fastställd budget efterlevs.

Gemensam administration pedagogisk verksamhet

Verksamheten utgör den gemensamma administrationen för pedagogisk verksamhet och verksamhetsområdets datakostnader och vaktmästeri. Helårsprognosen för gemensam administration inom pedagogiska verksamheten beräknas till 3,9 miljoner kronor och innebär att kostnaderna hanteras inom budget. I utfallet t o m augusti månad ingår hela kommunens, exkluderat pedagogiska verksamheten och vård och omsorg, semesterskulturförändring inklusive komp som innebär en beräknad ökad kostnad med 1,4 miljoner kronor samt en minskad kostnad för uttaget PO-påslag med 0,2 miljoner kronor för arbetsgivaravgifter som är lägre för medarbetare över 65 år.

Vård och omsorg

Inom hela vård- och omsorgsverksamheten arbetar kommunen med att öka samverkan med andra huvudmän och vårdgivare utifrån den sk Näravårdreformen. Arbetet innebär att öka fokus på förebyggande och hälsofrämjande arbete och att överbrygga ”mellanrum” som kan finnas mellan olika huvudmän.

Totalt har vård och omsorg erhållit 10 miljoner kronor från Socialstyrelsen, vilket är 7,5 miljoner högre än föregående år och innebär en ökning med 200 procent. Från Migrationsverket har verksamhetsområdet erhållit totalt 2 miljoner kronor under perioden, vilket är 2,5 miljoner lägre än föregående år och motsvarar en sänkning med 56 procent.

Vård och omsorg om äldre och insatser till personer med funktionsnedsättning

Verksamheten utgör insatser till personer som är 65 år eller äldre innefattas insatser med stöd av SoL och HSL, men även andra verksamheter för äldre där inget individuellt biståndsbeslut behövs. Insatserna omfattar vård och omsorg i särskilt boende, korttidsboende, hemtjänst samt öppen verksamhet i form av individuellt behovsprövad dagverksamhet.

Hemtjänstinsatser i ordinärt boende avser insatser enligt 18 § HSL. Hemtjänst avser biståndsbeslutad personlig omvårdnad och service enligt SoL som ges i ordinärt boende. Personlig omvårdnad avser insatser för att tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov, så som hjälp med att äta och dricka, klä sig och förflytta sig, sköta personlig hygien och skapa trygghet och säkerhet. Service avser praktisk hjälp med bostadens skötsel, hjälp med inköp, tillredning av måltider.

Korttidsboende/-vård avser bistånd i form av tillfälligt boende för bland annat avlösning av anhörigvårdare och växelvård. Här redovisas även kostnader som förvaltningen haft för utskrivningsklara enligt kommunens betalningsansvar. Korttidsvård kan vara integrerad som enskilda platser i ett särskilt boende. Dagverksamhet som förvaltningen ger med stöd av socialtjänstlagen, SoL. Insatsen kan innefatta bistånd i form av sysselsättning, gemenskap, behandling eller rehabilitering under dagtid utanför den egna bostaden.

Med särskilt boende avses samtliga särskilda boendeformer för service och omvårdnad som kommunen ska inrätta enligt 5 kapitlet 5 § SoL samt bostäder med särskild service enligt 5

kapitlet 7 § SoL. Generellt riktade verksamheter som i första hand är avsedda för personer som är 65 år och äldre och där ett deltagande inte förutsätter individuell behovsprövning/biståndsbeslut. Exempel på verksamhet som förvaltningen har är föreningsbidrag och bidrag till frivilliga organisationer. Öppen verksamhet som kommunen bedriver i s k trygghetsboende utan biståndsbeslut ingår.

Kommunen har två vård- och omsorgsboende Fyrklövern och Gillersgården. Totalt handlar det om 95 vårdplatser. Av dessa platser avser 10 platser korttidsplatser/växelvård. Dessutom finns en trygghetsplats som är frivillig insats enligt HSL beslut. Behovet av plats provas på begäran av den enskilde eller dennes närstående och beslutas av tjänstgörande sjuksköterska, dygnet runt.

Äldreomsorgen i Hällefors kommun har under året haft som övergripande mål att bibehålla och stärka tryggheten för våra äldre invånare. Uppföljningen visar att vi har lyckats upprätthålla en hög kvalitet och dessutom förbättrat resultaten i flera centrala kvalitetsmått. Enligt Kolada har brukarnas bedömning av särskilt boende ökat tydligt både avseende helhetssyn och upplevd trygghet. Andelen som upplever en god helhetssyn har stigit från 78 procent år 2023 till 90 procent år 2024, och andelen som upplever sig mycket eller ganska trygga har ökat från 84 till 90 procent under samma period. Även inom hemtjänsten ligger helhetsbedömningen kvar på en mycket hög nivå, 93 procent, vilket är klart över rikets genomsnitt på 85 procent. Sammantaget visar detta att Hällefors äldreomsorg både möter och överträffar många nationella jämförelsevärden.

Verksamheten har under perioden präglats av ett målmedvetet utvecklingsarbete där kvalitet, kompetens och delaktighet har stått i fokus. Ett viktigt steg har varit etableringen av det länsgemensamma kliniska träningscentret (KTC), där personal fått möjlighet att delta i praktiska utbildningar för att stärka sin kompetens inom vård och omsorg. Projektet är unikt i sitt slag i länet och syftar till att höja kunskaperna inom områden där det råder brist, samt förbättra teamsamverkan mellan olika yrkesgrupper. Vid sidan av KTC har flera undersköterskor påbörjat specialistutbildningar, bland annat inom demens och psykisk ohälsa, samtidigt som vårdbiträden studerar vidare till undersköterskor genom äldreomsorgslyftet. Ett stort antal interna utbildningar har också genomförts inom dokumentation, förflyttningsteknik, basal hygien och patientsäkerhet, vilket sammantaget stärker verksamhetens kvalitet och långsiktiga kompetensförsörjning.

Ett annat viktigt utvecklingsområde har varit det systematiska kvalitetsarbetet. Nya rutiner och mallar för överrapportering vid skiftbyten har tagits fram för att säkerställa att viktig information följer brukaren genom hela vårdkedjan. Avvikelsehantering och patientsäkerhetsarbete har förstärkts och följs nu kontinuerligt upp i team där sjuksköterska, arbetsterapeut, enhetschef och omvårdnadspersonal deltar. Dokumentation och kommunikationsrutiner har förbättrats, vilket har bidragit till ökad tydlighet, minskad risk för missförstånd och bättre stöd i det dagliga omsorgsarbetet.

Även arbetet med brukarinflytande har utvecklats. Genomförandeplaner och levnadsberättelser används systematiskt för att utforma individanpassad omsorg utifrån den enskildes önskemål och behov. Brukare och anhöriga deltar i uppföljningar, och synpunkter samt klagomål hanteras enligt fastställda rutiner med återkoppling både till enskilda och till personalgrupper. Detta bidrar till transparens, öppen dialog och ökad delaktighet för både brukare och anhöriga. Ett flertal anhörgmöten har hållits under året och den muntliga feedback som inkommit från närstående har varit övervägande positiv.

För att stärka livskvaliteten har ett varierat aktivitetsutbud erbjudits under året. Förutom återkommande aktiviteter som promenader, musikstunder och gemensamma måltider har flera särskilda arrangemang genomförts, såsom sommarfester, anhörigträffar, temadagar och

firande av traditionella högtider. Aktivitetsombud har haft en central roll i att planera och genomföra aktiviteterna, och samarbetet med föreningslivet har utvecklats ytterligare. Besök av Rotary, Lions och andra externa aktörer har berikat vardagen, samtidigt som sociala medier har använts för att öka anhörigas delaktighet och engagemang.

En viktig framtidssatsning är byggnationen av det nya vård- och omsorgsboendet, som nu har inletts och följer tidsplanen. Byggnaden beräknas stå färdig vid årsskiftet 2026/2027, med planerad inflyttning i januari 2027. Boendet kommer att utformas med modern standard och med fokus på trygghet, tillgänglighet och trivsel, vilket skapar goda förutsättningar för framtidens äldreomsorg i kommunen.

Insatser enligt LSS och LASS

Verksamheten utgör insatser till personer med funktionsnedsättning enligt Lagen stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), Socialförsäkringsbalken (SFB) och Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Verksamheten utgörs av bostad med särskild service eller särskild anpassad bostad för vuxna enligt 9 § punkt 9 LSS. Dessutom ingår boende för barn och unga i form av familjehem.

Verksamheten utgör personlig assistens enligt 9 § punkt 2 LSS eller enligt 51 kapitlet SFB. Förvaltningen erhåller här ersättning från Försäkringskassan för personlig assistens enligt SFB. Verksamheten utgör daglig verksamhet enligt 9 § punkt 10 LSS. Inom detta område ingår också övriga insatser enligt LSS och exempel på detta är råd och stöd, ledsagarservice, kontaktperson, avlösarservice i hemmet, korttidsvistelse utanför hemmet samt korttidstillsyn för skolungdomar över 12 år (9 § punkterna 1, 3, 4, 5, 6 och 7).

Under året har verksamheterna inom LSS fortsatt utvecklats med målsättningen att skapa god kontinuitet, ökad delaktighet och meningsfullhet för brukarna. Inom assistansgrupperna har rutinerna för teamarbete och ärendegenomgångar förbättrats, vilket skapat en tydligare struktur och bättre samordning. Interna utbildningar har genomförts för personalen och nattarbetare har erbjudits hälsokontroller via företagshälsovården. Ett nytt schema har arbetats fram för en av assistansgrupperna vilket stärker arbetsmiljö och bemanning.

Antalet insatser har under året omfattat korttidstillsyn för två barn, avlösarservice för två barn samt personlig assistans för tolv brukare, varav tre har externa utförare. Efterfrågan på daglig verksamhet ökar och fler individer ansöker om platser med andra behov än tidigare. Detta har lett till en utveckling av verksamheten med nya meningsfulla aktiviteter. Bland annat startar ett initiativ där brukarna tvättar kommunens bilar, samtidigt som legoarbeten fortsätter i samarbete med Faluplast och Grythyttans Stålmöbler. För att möta det ökade behovet har en ombyggnation genomförts på Galaxen, där två väggar öppnats upp för att ge plats åt fler brukare i Lyckan-gruppen, vilket också avlastar Björkbacken.

För att öka stabilitet och kontinuitet i gruppboendena har två nya dagtjänster tillsatts på Svalan och Karlavagnen, vilket ger bättre tillgång till personal som kan följa med brukarna till exempelvis vårdbesök. Den 1 maj anställdes en biträdande enhetschef, vilket innebär att ansvarsområdena kan delas upp och ledningen bli mer närvarande i verksamheterna. Föreningslivet har fortsatt vara en viktig samarbetspartner. Galaxen har under året anordnat en bowlingeftermiddag med pizza samt en välbesökt 80-talsdans i Krokbornsparken, dit cirka 70 deltagare från andra kommuner deltog. Dessutom arrangerades en heldag vid Bergtjärn med fiske, mat och fika, och planeringen pågår för ytterligare en aktivitetsdag med fyrhjulingar, veteranbilar, häst och vagn samt andra aktiviteter. Den årliga julmarknaden är inplanerad till november. Galaxen har även fortsatt sitt samarbete med kulturskolan, där brukarna deltar i regelbundna aktiviteter som på sikt leder fram till en teaterföreställning i Folkets Hus.

År 2025 markerar även 20-årsjubileet för Källan och Svalan i Björkhaga. Detta kommer att uppmärksammas med en fest i Krokbornsparken där alla gruppboendestäder, dagliga verksamheter, anhöriga och medarbetare bjuds in för att fira tillsammans med mat, fika och underhållning.

I dagsläget finns 21 boende inom gruppboendestäderna, som har kapacitet för 22 platser. Daglig verksamhet omfattar 30 brukare, och därutöver finns 31 kontaktpersoner samt fyra ledsagare kopplade till verksamheten.

Helårsprognosen för denna verksamhet beräknas till 76,6 miljoner kronor och beräknas därmed generera ett underskott med 0,6 miljoner kronor. I förhållande till föregående verksamhetsår är det en nettokostnad i linje med föregående period. Underskottet går att härleda till ökade personalkostnader i samband med ökat vårdbehov. Från Försäkringskassan har kommunen totalt erhållit 6,7 miljoner kronor under perioden, vilket är en minskning med 20 procent mot föregående års delår. Kommunen har erhållit 2,3 miljoner kronor från Migrationsverket för LSS-placering under år 2024.

Färdtjänst

Verksamheten utgörs av färdtjänst till äldre och personer med funktionsnedsättning som ges enligt lagen om färdtjänst. Handläggningen av färdtjänsten sker av Region Örebro län.

Helårsprognosen för denna verksamhet beräknas till 3 miljoner kronor och innebär ett beräknat underskott med 0,3 miljoner kronor utifrån underlag från Region Örebro län som handhar färdtjänsten.

Individ och familjeomsorg

Inom detta område redovisas verksamheter som riktar sig till personer som får stöd, vård och service inom individ- och familjeomsorgens ram exklusive insatser som ges till personer med psykiska problem utan eget missbruk.

Avser vård och stöd som förvaltningen ger till vuxna personer, 21 år eller äldre, som har missbruksproblem sker i form av institutionsvård, familjehem, bistånd avseende boende och olika öppna insatser. Vård och stöd som förvaltningen ger till barn och ungdomar 0–20 år i form av vård på hem för vård eller boende, vård i familjehem, individuellt behovsprövat öppenvård och övriga öppna insatser. Här ingår även insatser som förvaltningen ger till vuxna, 21 år eller äldre, med problem som inte är relaterade till eget missbruk och/eller beroende av alkohol, narkotika, läkemedel, lösningsmedel eller kombination av dessa.

Verksamheten utgör också kostnader för utredning och utbetalning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt enligt SoL. Avser även kostnader för arbete som socialtjänsten utför med stöd av föräldrabalken och socialtjänstlagen i form av familjerådgivning och övrig verksamhet som fastställande av faderskap, adoptionsärenden, samarbetsavtal, utredning och avtal om vårdnad, boende och umgänge.

Under året har ett omfattande utvecklingsarbete pågått i samband med implementeringen av den nya Socialtjänstlagen som trädde i kraft i juli 2025. Den nya lagen betonar ett mer förebyggande, tillgängligt, jämlikt och kunskapsbaserat arbetssätt. Inom kommunen har arbetet påbörjats genom flera initiativ: projektet Backa barnet har introducerats för att stärka det förebyggande arbetet, informationsinsatser om den nya lagen har publicerats på kommunens hemsida och i sociala medier tillsammans med en enkät om invånarnas önskemål kring kontaktvägar. För att utveckla ett mer kunskapsbaserat arbetssätt har samordnare och chefer genomgått utbildning i individuell systematisk uppföljning (ISU), vilket gör det möjligt att bättre följa och utvärdera insatser för klienter.

I juli 2025 hade IFO barn och vuxen totalt 60 pågående ärenden, varav 46 inom barn och unga och 14 inom vuxen. Ärendemängden bedöms i nuläget som låg, men inflödet varierar över tid. Minskningen inom vuxenområdet kan bland annat förklaras av att antalet sociala boendekontrakt halverats de senaste två–tre åren, i takt med att brukare flyttat till andra

orter eller till vård- och omsorgsboende. Även insatsen kontaktperson har minskat kraftigt, från tio till en brukare, då behov antingen upphört eller tillgodosetts på annat sätt. Samtidigt ses en nedgång i antalet drog- och alkoholkontroller, vilket kan indikera att problem med skadligt bruk blir mer komplexa och upptäcks senare än tidigare.

Trots minskningen i ärendemängd upplevs arbetsbelastningen inte som lägre, då ärendena som inkommer ofta är mer komplexa och resurskrävande. Anmälningar kommer fortsatt in i samma omfattning som tidigare och måste hanteras inom 14 dagar, vilket tar betydande tid i anspråk. Placeringar ligger på en relativt låg nivå tack vare satsningar på öppna och förebyggande insatser. Under första halvåret 2025 hade tre vuxna och åtta barn externa insatser, en vuxen placerades jämfört med två samma period föregående år, och antalet placerade barn uppgick till 17, vilket är i nivå med föregående år.

Socialpsykiatrin hade fyra placeringar i juni 2025, vilket är oförändrat jämfört med året innan. Inom LSS vuxen fanns två externa placeringar, också oförändrat, medan de två LSS-placeringar som fanns för barn avslutades under första halvåret.

Brukarinflytande är en viktig del av verksamheten. Handläggning utgår alltid från brukarnas egen beskrivning av sin situation och deras önskemål prioriteras i möjligaste mån. Särskilda insatser har gjorts för att öka barns delaktighet i sina ärenden, där barns åsikter och upplevelser dokumenteras och vägs in i hela processen, från anmälan till avslutad insats. Förvaltningen saknar i nuläget resurser för att genomföra systematiska brukarenkäter, men målsättningen är att utveckla detta framåt. Klagomålshantering sker enligt rutin och delges nämnden, och IFO arbetar även med en systematisk genomgång av avvikelser en gång i månaden.

Helårsprognosen för denna verksamhet beräknas till 34,4 miljoner kronor och visar ett överskott på 0,8 miljoner kronor. Överskottet beror främst på att placeringsärenden beräknas bli lägre än budgeterat och att kostnadsutvecklingen för ekonomiskt bistånd fortsättningsvis är positiv. Kommunen har under perioden erhållit riktat bidrag från Socialstyrelsen med 1,6 miljoner kronor avseende omställning till ny socialtjänstlag samt familjerätt, vilket är i linje med föregående delår. Från Migrationsverket har kommunen erhållit statsbidrag med 2,0 miljoner kronor som avser ensamkommande barn och unga.

Gemensam administration vård och omsorg

Verksamheten utgör den gemensamma administrationen för vård och omsorgsverksamheter och verksamhetsområdets datakostnader och vaktmästeri. Helårsprognosen för gemensam administration inom vård och omsorg beräknas till 3,6 miljoner kronor och innebär ett överskott med 3,6 miljoner kronor i förhållande till budgeterat. Orsaken är ökade statsbidrag från främst Socialstyrelsen och att de neddragningar inom IT-system börjar ge utfall. I utfallet t o m augusti månad ingår hela kommunens, exkluderat pedagogiska verksamheten och vård och omsorg, semesterskultsförändring inklusive komp som innebär en beräknad ökad kostnad med 2,5 miljoner kronor samt en minskad kostnad för uttaget PO-påslag med 0,3 miljoner kronor för arbetsgivaravgifter som är lägre för medarbetare över 65 år.

Flyktingmottagande

Verksamheten avser flyktingmottagande för flyktingar som tas emot inom ramen för det kommunala flyktingmottagandet och för vilka kommunen erhåller statlig ersättning. Kostnader som kommunen har är kostnader för flyktingen under det år flyktingen första gången tas emot i kommunen och tre år därefter. Exempel på kostnader är kostnader för mottagning och introduktion, administration, kostnader för tolk, ekonomiskt bistånd, introduktionsersättning för flyktingars försörjning.

Flyktingspecifika kostnader för olika verksamheter, till exempel förberedelseklasser inom skola finns redovisade under respektive verksamhet. Kommunen har under perioden erhållit 0,6 miljoner kronor i schablonersättning från Migrationsverket som fördelas enligt kommunstyrelsens fastställda fördelningsmodell. Det innebär att kommunen får ersättning för integrationssamordnare, samhällsorienteringskurs samt tolkkostnader och en liten del till övriga integrationskostnader. Kommunen kan konstatera att bidraget fortsätter att sjunka.

Totalt räknar kommunen med att verksamheten ska finansieras med riktade statsbidrag under verksamhetsåret 2025 med undantag för 0,4 miljoner kronor som skattefinansieras. Skulle det bli högre kostnader än budgeterat har kommunen en buffert som finns för de medel som inkommer till kommunen i form av schablonersättning från Migrationsverket. 31 augusti 2025 uppgår den balanserande inkomsten till 1,3 miljoner kronor utifrån vad som kommunen erhållit.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamheten avser sysselsättningsfrämjande åtgärder så som offentligt skyddade anställningar (OSA) och extra tjänster som finansieras helt eller delvis av kommunen. Kommunförvaltningens aktivitetsplan för år 2025 är indelad i sex målområden, vilka utgår från kommunfullmäktiges fastställda inriktningsmål för mandatperioden samt finansiella resultatmål för året. Försörjningsenheten berörs av aktiviteter inom målområdet Lokal välfärd och delaktighet, med särskild inriktning på Mål 4: Antal hushåll i försörjningsstöd har minskat.

Uppföljning sker genom två indikatorer:

- Antal barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd (egen mätning).
- Antal hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd i 10 månader eller mer (egen mätning).

Arbetet med att minska antalet hushåll i försörjningsstöd har pågått under flera år. För att fortsätta denna utveckling har enheten under 2025 bedrivit aktiviteter inom tre huvudområden:

1. **Implementering av nya Socialtjänstlagen (SoL)**

Den nya lagen trädde i kraft den 1 juli 2025. Implementeringsarbetet, som inleddes redan under slutet av 2024, är långsiktigt och kommer fortgå under flera år. Under första kvartalet 2025 genomfördes kartläggningen "Skatta läget" (SKR) för att få en översikt av nuläge och behov. Utvecklingsgruppen genomförde under januari–juni en utbildning i Individbaserad systematisk uppföljning (ISU), ett steg mot en mer kunskapsbaserad socialtjänst. Under andra kvartalet pågick även förberedelser i verksamhetssystem och intern information till medarbetare. Kommunerna tilldelas medel under 2024–2028 för att underlätta omställningen till en mer hållbar och förebyggande socialtjänst.

2. **Utökad samverkan, internt och externt**

Försörjningsenheten samverkar nära med arbetsmarknadsenheten, gymnasieskolan, vuxenutbildningen, omsorgsförvaltningen, primärvården, specialistvården och Arbetsförmedlingen. Under första kvartalet 2025 upprättades två systemgrupper inom socialchefens ansvarsområde, med fokus på hemtjänst och särskilda boenden (SoL och LSS). Syftet är att stärka samverkan och identifiera gemensamma utvecklingsområden.

3. Nya riktlinjer för ekonomiskt bistånd

Gällande riktlinjer är från 2018 och behöver revideras för att anpassas till samhällsutvecklingen samt den nya lagstiftningen. Arbetet påbörjades under våren 2025 men inväntar färdigställande tills den nya Socialtjänstlagen är i kraft. Slutlig revidering planeras under hösten 2025.

Reflektioner över perioden januari–augusti 2025

Medborgardialog

En enkätundersökning om den nya Socialtjänstlagen genomfördes under maj–juni via kommunens hemsida. Svaren kommer att analyseras hösten 2025 och utgöra underlag för hur socialtjänsten kan anpassa sin tillgänglighet utifrån medborgarnas behov.

Handledning och kompetensutveckling

Samtliga anställda har erbjudits handledning en gång per månad av extern handledare, i syfte att stärka yrkesrollen och skapa långsiktig hållbarhet i arbetslivet. Under augusti fick alla medarbetare inom IFO introduktion till modellen Backa barnet, som syftar till att säkerställa barns rättigheter och tidig samordning av stöd. Implementering sker under hösten 2025/våren 2026.

Verksamhetens nuläge

- **Försörjningsstöd**

I augusti 2025 fanns 81 aktuella hushåll i försörjningsstöd, en ökning från 70 i januari. Ökningen förklaras av att studerande under sommaren saknar studiemedel och tillfälligt söker stöd. Därutöver har enheten två aktuella ärenden inom dödsbohandläggning samt två ärenden inom behovsprövat ekonomiskt stöd.

- **Biståndsenheten**

I augusti 2025 hanterades 458 ärenden, en ökning med 6 jämfört med januari. Ärendena rör insatser enligt SoL eller LSS och omfattar olika typer av stöd utifrån individuella behov. Inflödet varierar kraftigt under året.

- **Arbetsmarknadsenheten**

Antalet anställda inom arbetsmarknadsinsatser/beredskapsanställningar var i januari 2025 totalt 11 personer: fyra via nystarts-/introduktionsjobb, sju med offentlig skyddad anställning (OSA) samt en på lönebidrag. Fyra tjänster som avslutades 2024 har ännu inte ersatts, även om tre nya beredskapsanställningar är planerade under 2025. Enheten ansvarar även för praktikplatser i samverkan med försörjningsstöd/SFI och Arbetsförmedlingen. Under sommaren erbjöds 32 ungdomar (födda 2008–2009) feriearbete i kommunens verksamheter.

- **Brukarinflytande**

Något systematiskt arbetssätt för att mäta brukarinflytande finns ännu inte. Brukare görs dock delaktiga i beslut och kan lämna klagomål till enhetschef, som utreder och återrapporterar till myndighetsnämnd. Avvikelse hanteras systematiskt månadsvis i samarbete mellan försörjningsenheten och IFO.

Totalt beräknas att kommunens kostnad för innevarande år för arbetsmarknadsåtgärder kosta

2,8 miljoner kronor och innebär ett överskott med 0,1 miljoner kronor i förhållande till

budgeterat. Orsaken till överskottet är att kommunen erhållit ett riktat bidrag för ferieverksamhet. Förvaltningens bedömning är att insatserna i arbetsmarknad är nödvändiga för att undvika ett sämre resultat i utfallet för ekonomiskt bistånd och insatser i arbetsmarknad beräknas leda till minskade kostnader totalt för kommunen. Totalt under perioden har verksamheten erhållit 1,8 miljoner kronor i riktade statsbidrag från arbetsförmedlingen, vilket är 20 procent lägre än föregående period.

Affärsverksamhet

Här samlas verksamheterna arrendeverksamhet, kollektivtrafik, vattenförsörjning och avloppshantering samt avfallshantering. Totalt beräknar kommunen att verksamheten bli 0,2 miljoner kronor bättre än budgeterad anslag på 1,0 miljoner kronor och beror på att effektiviseringar i verksamheten.

Gemensam fastighetsförvaltning

Kommunens fastighetsförvaltning består av kommunalägda fastigheter med en total lokalyta om cirka 27 000 kvadratmeter.

Arbetet att upprätta en energikartläggning för kommunens fastighetsbestånd är påbörjad och planeras färdigställas under året. Ett arbete med att kartlägga luftkvalitet på Klockarhagsskolan har påbörjats, med anledning av låga betyg på frågan om luftkvalitet i den årliga hyresgästenkäten.

Effektstyrning av fjärrvärme har installerats i Sporthallen som ett led i förvaltningens kontinuerliga energibesparingsarbete. Detta har lett till en kraftigt minskad energiförbrukning avseende spetsenergi, vilket i sin tur lett till en kostnadsminskning på objektet.

Helårsprognosen för fastighetsförvaltningen beräknas till ett underskott med 0,4 miljoner kronor. Underskottet beror på ökade kostnader inom främst samhällsutveckling och lokalsvård där personalkostnaderna har varit högre än budgeterat.

Gemensamma verksamheter

Under gemensamma verksamheter redovisas verksamheter som har en övergripande kommunnytta. Det som avses är dels overheadkostnader för sådan gemensam verksamhet som inte kan väljas bort; till exempel kommunledning och central administration, arkiv, telefonväxel etcetera, dels kostnader för sådana verksamheter i kommunen som alla kan, men inte måste, använda sig av (fri nyttjande och internköp).

Under perioden har arbetet med att effektivisera och utveckla arbetsprocesser med rättssäkerhet och internkontroll genom digitalt stöttande verksamhetsutveckling påbörjats inom förvaltningens kommunkansli. Samordning av ärenden, kommunikation, nya former för medborgardialog, uppstart av digitaliseringsutveckling och resurseffektivisering är delar som bidrar till de utpekade Agenda 2030 målen.

Inom de strategiska målområdena har förvaltningen genom den påbörjade utvecklingen av medborgardialog och kommunikationsutveckling med kundtjänstcenter och kommunikatörs-

kompetenser som samordnas arbetat för att uppfylla målområdena att vara en attraktiv kommun, där invånare och kunder är nöjda med kommunens verksamhet samt med att föra en öppen och aktiv dialog och ger möjligheter att vara med och påverka. Förvaltningens fortsatta fokus kommer att sikta på digitalisering, utveckling av metoder för medborgardialog och samverkan för att säkerställa målsättningarna om att ha en hög tillgänglighet och är tydliga med vad kommunen kan erbjuda och möjligheter med mångfald.

Löneöversyn har slutförts för samtliga avtalsområden med undantag för avtalsområde OFR Hälso och sjukvård, vars centrala avtal var klart först i slutet av juli. Arbete är påbörjat och fortgår vad gäller att förtydliga roller, arbetsuppgifter och ansvar inom HR- och löneenheten vad gäller både internt och externt. Löpande arbete sker med kommunens ledarutvecklingsprogram där chefer bland annat får möjlighet att delta i Utvecklande Ledarskap (UL) via upphandlat utbildningsföretag samt delta i kommunens chefsforum. Förvaltningen har under perioden tecknat ett nytt avtal för företagshälsovården.

Årlig uppföljning av kommunens systematiska arbetsmiljö (SAM) har genomförts och arbete med friskfaktorer har inletts. SKR ger stöd till kommuner som vill stärka sin kompetensförsörjning genom ett riskorienterat arbetssätt som bidrar till friskare arbetsplatser och förebygger sjukfrånvaro. Förvaltningen har valt att börja med friskfaktor kommunikation och återkoppling som är en av åtta utvalda områden. Som stöd använder förvaltningen Suntarbetslivs verktyg och metoder för ett väl fungerande arbetsmiljöarbete, baserat på forskning, beprövad erfarenhet och gällande regelverk på arbetsmiljöområdet.

Arbete med kommunens rekryteringar har breddats och kommunen kan se att lett till att upp till 25 procent fler ansökningar än tidigare till vissa tjänster. HR- och löneenheten är mer delaktiga i hur annonstexterna är utformade, vilket gör att kommunen når fler sökanden genom algoritmerna.

Arbetet med IT-säkerhet och anpassning till Microsoft Office365 som grundläggande system fortskrider med Multifaktorauthensiering (MFA). Det samma gäller för Projektet med att uppgradera brandväggar och switchar för att öka IT-säkerheten.

Network and Information Systems Directive 2 (NIS2) arbetet fortgår med installation och anpassning av brandväggar i kommunens virtuella servermiljö (NSX). NIS2 är en uppdatering av det tidigare NIS-direktivet. Syftet med NIS2 är att säkerställa en hög nivå av informationssäkerhet i hela EU genom att stärka skyddet av samhällsviktiga tjänster som en följd av den ökade digitaliseringen och hotbilden av cyberhot. NIS2 inkluderar bland annat energiförsörjning, finansiella tjänster, sjukvård och transport. Från och med den 16 januari 2023 har EU:s medlemsländer 21 månader på sig att integrera NIS2 i sin nationella lagstiftning. De nya reglerna ska gälla från den 18 oktober 2024 i samband med att det tidigare NIS-direktivet upphör att gälla.

Totalt räknar kommunen med att de gemensamma verksamheterna har en helårsprognos på 29,5 miljoner kronor och innebär ett underskott på 0,3 miljoner kronor och är i linje med föregående år. I utfallet t o m augusti månad ingår hela kommunens, exkluderat pedagogiska verksamheten och vård och omsorg, semesterskultsförändring inklusive komp som innebär en beräknad ökad kostnad med 1,2 miljoner kronor samt en minskad kostnad för uttaget PO-påslag med 0,1 miljoner kronor för arbetsgivaravgifter som är lägre för medarbetare över 65 år.

Kostverksamhet

Kommunens kostverksamhet är centraliserad och ansvarar för all kosthållning inom både skola och äldreomsorg. Måltidsverksamheten har idag sju kök fördelat mellan två omsorgskök, ett skolkök, tre förskolekök och ett kök med servering till förskola, skola och omsorg. Normalt serverar verksamheten ungefär 1200 portioner (lunch) per dag i köken.

Inom måltidsverksamheten genomförs mätning av matsvinn en gång per termin i skola, förskola och omsorgskök. Under vårterminen 2025 uppgick tallrikssvinnet i skolan till i genomsnitt 19,6 gram per elev och i förskolan till 19,4 gram per barn.

Som jämförelse uppgick tallrikssvinnet under perioden 2014–2016, då särskilda insatser genomfördes, till cirka 23 gram per elev. Utvecklingen visar således en tydlig minskning av matsvinnet över tid. En viktig förklaring är att köken idag arbetar mer systematiskt med att ta vara på överbliven mat genom att använda den i nya maträtter och måltider, vilket reducerar kökssvinnet.

Verksamheten har under året påbörjat arbetet med att reducera bemanningen genom att pooltjänster successivt avvecklas. Dessa resurser integreras i den ordinarie verksamheten och kommer under 2025 att ersätta medarbetare som går i pension eller är föräldralediga.

- Kostråd genomförs med matansvariga inom förskolan två gånger per år.
- Dialog förs med skolornas elevråd minst en gång per år i samband med inbjudan.
- Inom omsorgen hålls kostråd två gånger per år, eller oftare vid behov.
- Allmänna klagomål och synpunkter hanteras i direkt dialog med berörd person, vilket i regel leder till att frågan löses omgående.

Totalt räknar kommunen med att kostverksamheten kommer att ge ett underskott med 500 tusentals kronor och går att härleda till ökade kostnader för personal. Verksamheten fick ett effektiviseringskrav på sig vid 2025 års ingång. Detta förhåller sig i balans och ökar inte men verksamheten beräknas heller inte hämta hem effektiviseringskravet på totalt 534 tusentals kronor.

Centralt löneutrymme

Totalt beräknar kommunen att den budgeterade centrala löneutrymmet för löneöversyn verksamhetsåret 2025 kommer att generera underskott på totalt 250 tusentals kronor utifrån uppgjorda löneöverenskommelser. Verksamheten har gjort en tilläggsbudgetering från strategiska medel för att klara löneöverenskommelser.

Planeringsreserv

Årligen beslutar kommunstyrelsen om att avsätta en viss procentandel av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag till en planeringsreserv för hela kommunstyrelsens verksamhetsområde att kunna ha som reserv vid oförutsedda händelser eller vid händelse av nya statliga direktiv under löpande verksamhetsår. Utifrån 2025 har ingen planeringsreserv avsatts till följd av det rådande ekonomiska läget.

Intern ränta

Sveriges Kommuner och Regioner presenterar årligen en intern räntesats för kommuner och regioners beräkning av kapitalkostnader. Internräntan enligt den nominella metoden syftar till att visa den genomsnittliga finansieringskostnaden för aktiverade investeringar under hela deras ekonomiska livslängd. Den räntesats som rekommenderas ska främst användas vid kapitalkostnadsberäkningar för aktiverade investeringar. 2025 års internränta är satt till 2,50 procent. Totalt beräknas kommunen att internräntan blir 0,8 miljoner kronor lägre än budgeterat.

Finansiell leasing

Kommunen tillämpar RKR:s rekommendation R5 Leasing från och med redovisningsår 2024. Till stöd för klassificering och framtagande av redovisningsprinciper har förvaltningen använt expertis. Förändringen innebär att kommunens nettokostnader förändras då klassificeringen kommit fram till att kommunen har tecknat hyresavtal för fast egendom som betraktas som finansiell leasing.

Pensionskostnader

Kommunen har erhållit en helårsprognos för verksamhetsåret 2025 från pensionsföretaget Skandia per den 31 augusti 2025. Utifrån underlaget räknar kommunen med att pensionskostnaderna, som inte finansieras via generella PO-påslaget enligt SKR:s rekommendationer, generera ett överskott med 2,0 miljoner kronor i förhållande till budget vid årets slut.

Investeringsredovisning

(Belopp i tkr)

	Ack utfall brutto	Total budget) (inkl tilläggs- budget)	Avvikelse
Pågående investeringar			
Skattefinansierad verksamhet			
Infrastruktur, skydd m m	5 023	6 000	977
Planerat underhåll gator och vägar	2 474	6 000	3 526
Tillgänglighet/säkerhetsåtg gata	372	400	28
Offentlig belysning	1 653	3 000	1 347
Kommunala broar	524	1 000	476
Summa skattefinansierad	5 023	6 000	977
Avgiftsfinansierad verksamhet			
Vatten och avlopp	4 410	19 458	15 048
Kvalitetshöjande åtgärder SBF	2 598	3 613	1 015
Hammargatan SBF	133	3 837	3 704
Avvattning Fjällbo SBF	1 325	1 945	620
Göransvägen SBF	72	63	-9
Hammarns pumpstation SBF	282	10 000	9 718
Summa avgiftsfinansierad	4 410	19 458	15 048
Totalt färdigställda investeringar	9 433	25 458	16 025
Totala investeringar	9 433	25 458	16 025

Förklaringar till investeringsredovisningen

Fullmäktige tilldelar nämnderna ramanslag i en total bruttobudget, varav tekniska nämnden erhåller en egen bruttobudget, under juni månad. Dessa ramar fördelar respektive nämnd i sin internbudget efter behov.

Investeringarna har en femårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de fyra därefter följande åren utgör planeringsår. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt, vars planerade genomförandetid omfattar flera år, fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår.

Positiva och negativa budgetavvikelser i investeringsprojekt överförs inte till kommande års investeringsbudget. Ej förbrukade investeringsmedel som ingår i ramanslag överförs normalt inte som tilläggsanslag i nästa års budget utan hanteras som ett eget nytt beslut av fullmäktige.

Hällefors kommuns investeringar gällande gator och vägar, vatten och avlopp samt avfallshantering utförs av Tekniska nämnden i Lindesberg. Det innebär att kommunen äger alla tillgångar och att nämnden fakturerar löpande för de investeringar som utförs. Nämnden har fakturerat 51 procent av investeringsvolymen under perioden, och tekniska nämnden har redan nu informerat om att alla investeringsmedel inom VA-verksamheten inte kommer att förbrukas under året.

Skattefinansierade investeringar

Infrastruktur, skydd med mera

Gator och vägar

Inom gata och vägar har budgeterats 7,4 miljoner kronor planerat underhåll, tillgänglighetsanpassningar, trafiksäkerhetsåtgärder samt reinvesteringar för kommunala broar. Enligt Tekniska nämndens helårsprognos uppvisar att budgeterade medel kommer att förbrukas. Under perioden har förbundet fakturerat kommunen totalt 2,9 miljoner kronor i investeringsutgift.

Under året beräknar nämnden genomföra investeringsutgifter på totalt 3,0 miljoner kronor för offentlig belysning. Nämnden har fakturerat 1,7 miljoner kronor i investeringsutgifter under perioden.

Parkanläggningar

För verksamhetsåret 2025 har kommunen budgeterat för 0,9 miljoner kronor för kommunens parkanläggning, vilket prognosmässigt beräknas användas.

Kommunala lekplatser

Under 2025 har kommunen budgeterat 50 tusentals kronor för de fyra kommunala lekplatser som kommunen har, och innebär att det enbart ger utrymme att projektera för kommande års investeringar.

Fiberutbyggnad

Det finns budgeterat 100 tusentals kronor avseende fiberutbyggnad om behov uppstår, vilket inte har nyttjats under perioden.

Kultur och fritid

Kommunala badplatser

För verksamhetsåret 2025 har kommunen budgeterat för 50 tusentals kronor för de två kommunala badplatser som kommunen har, och enligt prognos kommer inte medlen att förbrukas.

Kultur- och fritidsanläggningar

För året har kommunen budgeterat för 100 tusentals kronor i investeringsutgift för kommunens samtliga ägda kultur- och fritidsanläggningar, vilket inte nyttjats under perioden.

Idrottshallar

Kommunen har budgeterat 100 tusentals kronor för investeringsutgifter för investeringsåtgärder som behöver vidtas i sporthall och idrottshallar utifrån genomförda besiktningar. Verksamheten bedömer dock inte att alla medel kommer att förbrukas enligt prognos.

Pedagogisk verksamhet

Av budgeten avser 300 tusentals kronor utbyte och utveckling av skolans IT-utrustning som redovisas som en driftkostnad i delårsbokslutet då utvecklingen går mot bärbar utrustning. Verksamheten räknar med att alla budgeterade medel kommer att förbrukas under året.

Kommunen har totalt inom pedagogiska verksamheten budgeterat 150 tusentals kronor för år 2025, vilket ännu inte nyttjats. För år 2025 finns även en budget för skolgårdsinventarier på Klockarhagskolan på 200 tusentals kronor där troligtvis inte alla medel kommer att förbrukas under året.

Vård och omsorg

Av budgeten avser 100 tusentals kronor för utbyte och utveckling av vård och omsorgs IT-utrustning. Under perioden har budgeten inte förbrukats men prognosmässigt beräknas förbrukas.

Inom vård och omsorg har kommunen budgeterat totalt 100 tusentals kronor för verksamhetsåret 2025, vilket inte kommer att förbrukas. Kommunen har budgeterat 0,4 miljoner kronor för investering i omvårdnadshjälpmedel som kommer att förbrukas under året.

Gemensamma lokaler

Totalt beräknar fastighetsförvaltningens investeringsbudget på 24,5 miljoner att nyttjas under verksamhetsåret. Vad gäller projektet badhuset fortgår skilda uppfattningar om en mängd ÄTA-arbeten mellan kommunen och entreprenaden, vilket gör att kommunen ännu inte vet vad utgången ekonomiskt blir för projektet som helhet.

Renovering av Hällevi idrottshus är påbörjad och kommer att färdigställas under verksamhetsåret. Helårsprognosen för projektets utgifter beräknas inrymmas inom budgeterade medel.

Kommunen har också under 2025 köpt tre fastigheter av Hällefors Bostads AB. Totala köpeskillingen för dessa fastigheter uppgår till 19 miljoner kronor.

Gemensamma verksamheter

Under perioden har kommunen genomfört IT-investeringar med 1,0 miljoner kronor. Investeringsbudgeten uppgår totalt till 1,5 miljoner kronor och beräknas att förbrukas. Bland annat investerar kommunen i utbyte av föråldrad utrustning, anpassning av funktioner i Office365 eller stärka upp redan befintliga system.

Kommunen har en investeringsbudget för gemensamma verksamheter på 150 tusentals kronor för inventarieinköp för Formens hus som beräknas förbrukas under året. Dessutom finns en budget för inventarier för kommunens måltidsverksamhet med 0,6 miljoner kronor som i dagsläget inte är förbrukat.

Taxefinansierade investeringar

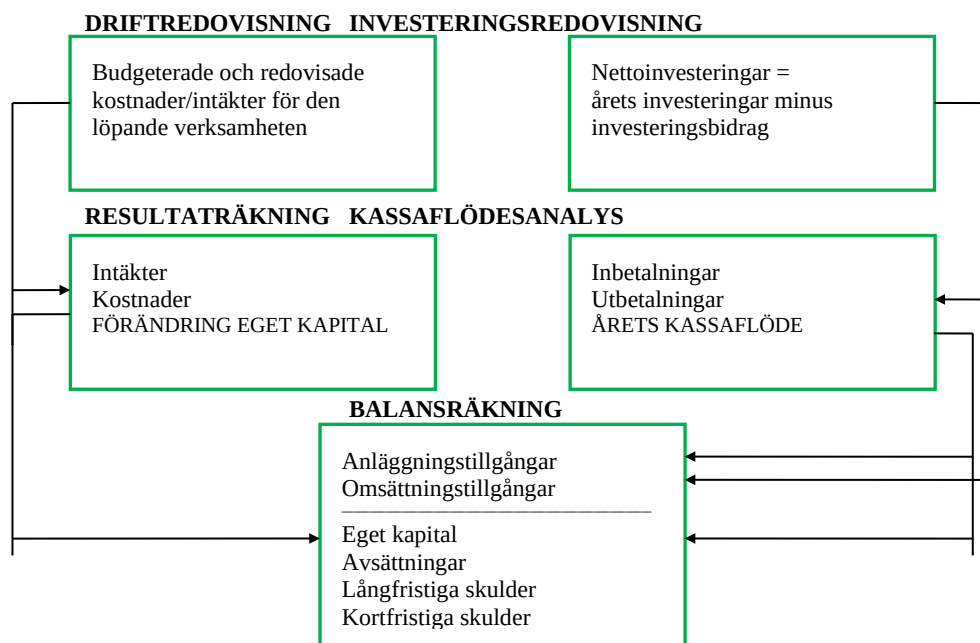
Vatten och avlopp

Planerade VA-investeringar har budgeterats till 23,3 miljoner kronor inklusive tilläggsbudgeteringar som skett för året med 5,8 miljoner kronor för att slutföra föregående års projekt. Enligt helårsprognos från Tekniska nämnden beräknar nämnden med att budgeterade investeringsmedel ska generera ett överskott med 9,2 miljoner kronor. Detta stora överskott beror på att nämnden beräknar att alla medel för projektet Hammarns pumphusstation inte kommer nyttjas. Under perioden har nämnden fakturerat kommunen 4,4 miljoner kronor för utförda investeringsutgifter.

Avfallshantering

Under året har kommunen budgeterat 3,3 miljoner kronor avseende behållare för insamling vid återvinningsstationerna, vilket beräknas förbrukas. Under perioden har tekniska nämnden fakturerat 301 tusentals kronor för upparbetade utgifter.

Ord- och begreppsförklaringar

Driftredovisningen visar de olika verksamheternas budgeterade respektive redovisade intäkter och kostnader. Ett sammandrag av verksamheternas intäkter och kostnader tar vi med oss till resultaträkningen.

Resultaträkningen visar hur förändringen av det egna kapitalet under året har uppkommit. Det egna kapitalets förändring kan även avläsas av balansräkningen, genom att jämföra eget kapital i de två senaste årens balansräkningar.

Investeringsredovisningen visar hur kommunens investeringar fördelat sig på olika ansvar under året. Den ger också uppgift om årets nettoinvesteringar som förs in i kassaflödesanalysen.

Kassaflödesanalysen visar hur kommunen fått in pengar och hur dessa använts under året. Skillnaden mellan likvida medel vid årets början och likvida medel vid årets slut är årets kassaflöde.

Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen vid en viss tidpunkt och hur den har förändrats under året. Tillgångarna visar hur kommunen har använt sitt kapital (i omsättningsanläggningstillgångar) respektive hur

kapitalet har anskaffats (eget kapital, avsättningar, samt lång- och kortfristiga skulder).

Anläggningstillgångar: fast och lös egendom avsedda att stadigvarande innehas.

Omsättningstillgångar: lös egendom som inte är anläggningstillgångar.

Eget kapital: består av anläggningsskapital (bundet kapital i anläggningar m m) rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål). Anläggningsskapitalet utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder. Rörelsekapitalet däremot utgör skillnad mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder (det avspeglar kommunens finansiella styrka).

Avsättningar: motsvarar förpliktelsen av pensioner intjänade från och med år 1998.

Långfristiga skulder: skulder som förfaller mer än ett år efter räkenskapsårets utgång.

Kortfristiga skulder: kortfristiga lån och

som förfaller inom ett år från bokslutsdagen.

Likviditet: betalningsberedskap på kort sikt.

Soliditet: andelen eget kapital av de totala tillgångarna, d v s graden av egen finansierade och tillgångar. Måttet visar den finansiella styrkan på lång sikt.

Hällefors kommun
Besöksadress: Sikforsvägen 7
Postadress: 712 83 Hällefors
Telefon: 0591-641 00 (växel)
Växelns öppettider: mån–tors 08.00–12.00, 13.00–16.30
fre 08.00–12.00, 13.00–15.00
E-post: kommun@hellefors.se

2025-09-26

Ekonomienheten

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Beslut om VA-taxa Hällefors kommun 2026, dnr KS 25/00188

Beslutsunderlag

Sammanträdesprotokoll tekniska nämnden 2025-09-19 § 114

Förslag till VA-taxa Hällefors kommun 2026

Bilaga 1 till 6

Lagen om allmänna vattentjänster

Ärendet

Grunduppdraget för VA-huvudmannen är att arbeta för ett friskt dricksvatten, rena sjöar samt säkerställa människors tillgång till långsiktiga hållbara vattentjänster. Detta sker i, av kommunfullmäktige, fastställda verksamhetsområden enligt lagen om allmänna vattentjänster § 6.

I och med detta ska VA-verksamheten:

- Leverera dricksvatten av god kvalitet (regleras i Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten) till fastigheter inom fastställda verksamhetsområden
- Ta emot och rena spill- och avloppsvatten från fastigheter, inom fastställda verksamhetsområden, och avleda till recipient (recipient avser de vattendrag där renat avloppsvatten släpps) enligt myndigheternas lagkrav
- Ta emot och avleda dagvatten från fastigheter samt gatumark och allmän platsmark inom fastställda verksamhetsområden

Enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) får kommunen meddela föreskrifter om taxa. I taxan ska avgifternas belopp och hur avgifterna beräknas framgå.

Tekniska nämnden har inkommit med förslag till VA-taxa för Hällefors kommun 2026, efter att ha behandlat ärendet på sitt sammanträde den 2025-09-19. I underlaget från tekniska nämnden framgår hur avgifterna i VA-taxan beräknas och hur taxeutvecklingsplanen ser ut,

Hällefors kommun

Sikforsvägen 7, 712 83 Hällefors

0591-641 00

kommun@hellefors.se

Org.nr: 212000-1942

hur verksamheten jobbar med att klara utmaningar samt prognosen för 2026.

VA-taxan behöver antas av kommunfullmäktige och därför har tekniska nämnden överlämnat ärendet. Kommunförvaltningen har inte bedömt ärendet på något annat sätt än tekniska nämnden, utan föreslår att VA-taxan antas.

Ekonomiskt perspektiv

Förslaget innebär att anläggningsavgiften och övriga avgifter under § 17 höjs med 2 % enligt inflation (SKR), bruksavgiften föreslås vara oförändrad.

Verksamhetens resultat för 2024 blev bättre än förväntat, vilket innebär att fonden inte reducerades lika mycket som beräknades vid taxearbetet av VA-taxa för 2025. Beräknat underskott för 2026 kommer att tas ur fonden.

Kommunförvaltningen hänvisar till förslag på VA-taxa för information om kostnaderna för de olika tjänsterna i VA-taxan.

Förvaltningens förslag till beslut

Anta VA-taxa Hällefors kommun 2026.

Taxan gäller från och med 2026-01-01.

Veronica Svensson
Kommunchef

Matthias Westerlund
Tf. ekonomichef

§	Ärende
114	Hällefors AT-2025-95. Beslut om VA-taxa Hällefors 2026

Dnr AT-2025-95

Beslut

Tekniska nämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors kommun att anta förslag till VA-taxa 2026.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors kommun att anta förslag till VA-taxa 2026.

Ärendebeskrivning

Grunduppdraget för VA-huvudmannen är att arbeta för ett friskt dricksvatten, rena sjöar samt säkerställa människors tillgång till långsiktiga hållbara vattentjänster.

Detta sker i, av kommunfullmäktige, fastställda verksamhetsområden enligt lagen om allmänna vattentjänster §6.

I och med detta ska VA-verksamheten:

- Leverera dricksvatten av god kvalitet (regleras i Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten) till fastigheter inom fastställda verksamhetsområden
- Ta emot och rena spill- och avloppsvatten från fastigheter, inom fastställda verksamhetsområden, och avleda till recipient (recipient avser de vattendrag där renat avloppsvatten släpps) enligt myndigheternas lagkrav
- Ta emot och avleda dagvatten från fastigheter samt gatumark och allmän platsmark inom fastställda verksamhetsområden

Enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) får kommunen meddela föreskrifter om taxa. I taxan ska avgifternas belopp och hur avgifterna beräknas framgå.

Sedan 2013 har VA-verksamheten använt sig av en arbetsmodell för att ha en långsiktig ekonomisk planering över 15 år.

Syftet är att kunna planera en taxeutvecklingsplan och att ha en bra översikt mot kommunen när det gäller drift och nya investeringar.

För att klara verksamhetens stora utmaningar jobbar verksamheten med:

- Översyn av processer så vi följer dem juridiskt, till exempel taxearbete, nyanslutningar och verksamhetsområden

- Effektivisering av ansvarsområden och mötesstruktur
- Matris för utbildningsplanering
- Framtagande av förnyelseplaner
- Gemensam utgångspunkt för personal vid Fjällbo RV
- Att begränsa läcklagning till kvällar och helger
- Att använda schaktfria underhållsmetoder i möjligast mån
- Att förbättra skalskydd på vattenanläggningar
- Att bygga ut driftövervakningssystemet VA-operatör samt effektivisera arbetssätt för driftpersonal, till exempel minska rondering av verksamhetens anläggningar, fasta uppkopplingar mot anläggningarna för onlinemätningar och montera flödesmätare för onlinemätning i vattenledningsnätet, som avläses i systemet så att vattenläckor hittas snabbare och verksamheten får en bättre uppföljning
- Väljer energieffektivaste alternativet vid utbyte av utrustning
- Optimering av fällningskemikalier och polymer
- Att se över temperaturen i anläggningar för att minska energikostnaden, dessutom har installation av uppkopplade temperaturmätare skett för att minska risken för höga/låga temperaturer
- Att gammal belysning byts ut mot LED belysning
- Att direktverkande el ersätts med värmepumpar

I årets prognos för 2026 har vi tagit extra hänsyn till:

- Utredning reservvatten under åren 2026-2027
- Ökade kostnader för grävtillstånd och återställning av gator i samband med grävningar
- Ökade laboratoriekostnader i samband utökade markprover
- Utökning av personal, en rörnätstekniker och en industrielektriker (kommunfördelade)

Övriga parametrar i prognosen är:

- Ökade personalkostnader med 3,4% för 2026, därefter 3%
- Kostnadsökning med 2% enligt inflation (SKR)
- Ränta för både befintliga och nytillkomna (bilaga 2) investeringar är 2,75% enligt SKR
- Utredning förnyelseplanering

Förslaget innebär att anläggningsavgiften och övriga avgifter under §17, ex, avstängning av vattentillförsel, förgävesbesök, föreslås höjas med 2% enligt inflation (SKR), bruksavgiften föreslås vara oförändrad.

Verksamhetens resultat för 2024 blev bättre än förväntat, vilket innebär att fonden inte reducerades lika mycket som beräknades vid taxearbetet av VA-taxa för 2025. Beräknat underskott för 2026 kommer att tas ur fonden.

Beräknat resultat för VA-fonden under prognostiden redovisas i bilaga 1.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden kan besluta enligt liggande förslag och finner så beslutat.

Konsekvenser

Prisförslag:

- Ett friliggande enbostadshus enligt Svenskt Vatten (typhus A) som förbrukar 150 m³/år får oförändrad taxa med en total avgift av 10 210 kr/år
- Ett friliggande enbostadshus i Hällefors har en medelförbrukning på ca 85 m³/år får en oförändrad taxa med en total avgift totalt avgift av 7 805 kr/år
- Ett flerbostadshus enligt Svenskt Vatten (typhus B) med 15 lägenheter som förbrukar 2 000 m³/år får en oförändrad taxa med total avgift av 100 096 kr/år

Alla priser är inkl. moms.

Meddelas för åtgärd:

Hällefors kommunfullmäktige

Beslutsunderlag:

Förslag till VA-taxa Hällefors kommun 2026.

Bilaga 1, diagram med taxeutveckling och beräknat resultat för VA-fonden under perioden 2026–2039.

Bilaga 2, nya investeringar 2026–2039.

Bilaga 3, prognos över brukningsavgifter för ett Typhus A (ett friliggande enbostadshus med en förbrukning på 150 m³/år) mellan åren 2025–2039.

Bilaga 4, jämförelse på brukningsavgifter mellan Hällefors kommun och 8 jämnstora kommuner samt Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs kommun och Nora kommun för ett Typhus A (ett friliggande enbostadshus med en förbrukning på 150 m³/år) mellan åren 2021–2025.

Bilaga 5, jämförelse på brukningsavgifter mellan Hällefors kommun och 8 jämnstora kommuner samt Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs

kommun och Nora kommun, för ett Typhus B (flerfamiljshus med 15 lägenheter som förbrukar 2 000 m³/år) mellan åren 2021–2025.

Bilaga 6, jämförelse på anläggningsavgifter mellan Hällefors kommun och 8 jämnstora kommuner samt Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs kommun och Nora kommun, för ett Typhus A (ett friliggande enbostadshus ansluten till vatten, spill- och dagvatten och en tomtyta på 800 m²) och ett Typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter ansluten till vatten, spill- och dagvatten och en tomtyta på 800 m²) mellan åren 2021–2025.

**Förslag till
VA-taxa
Hällefors kommun
2026**

Innehållsförteckning

Inledning	3
Anläggningsavgifter	7
Brukningssavgifter	12
Taxans införande	15

Förslag

Taxa för Hällefors kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Antagen av kommunfullmäktige den 2025-XX-XX

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Hällefors kommun.
Avgifter enligt denna taxa ska betalas till huvudmannen.

Ordförklaringar

LAV: lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen).

Vatten (V): vattenförsörjning, renvatten, för normal hushållsanvändning.

Spillvatten (S): avloppsvatten från bad, dusch, disk och toalett.

Dagvatten (D): regnvatten och smältvatten som tillfälligt rinner på mark och andra ytor.

Dagvatten fastighet (Df): dag- och dräneringsvatten som leds bort från fastigheter till den allmänna VA-anläggningen.

Dagvatten gata (Dg): dag- och dräneringsvatten som leds bort från allmänna platser till den allmänna VA-anläggningen.

Servisavgift: en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledning till förbindelsepunkter för V, S och Df.

Förbindelsepunktsavgift: en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df.

Tomtyteavgift: en avgift per m² Tomtyta.

Bostadsenhetsavgift: en avgift per Bostadsenhet

Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad: en avgift för anordnandet av anläggning för bortledande av Df, som endast tas ut om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.

Dagvattenavgift: en årlig avgift per m² Tomtyta för hantering av dag- och dräneringsvatten.

Grundavgift (brukningsavgifter): en årlig fast avgift som utgår per fastighet eller mätställe.

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Hällefors kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Den som jämställs som fastighetsägare enligt 2 och 4 §§ lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) är också avgiftsskyldig. För ändamålet Dg är även den avgiftsskyldig som ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i LAV är uppfyllda.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Småhusfastighet: fastighet som är bebyggd eller avsedd att bebyggas med ett en- eller tvåfamiljshus.

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål, och som inte jämställs med Småhusfastighet. Med Bostadsfastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs inomhus.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Shoppingcentrum	Serverhallar
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	Lagerbyggnader
Industri	Skola	Sjukvårdslokal

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med Bostadsfastighet. Den huvudsakliga verksamheten bedrivs utomhus.

Exempel på sådan fastighet är:

Hamn	Virkesupplag
Fordonsuppställningsplats	Obemannad bensinstation
Biltvätt med skärmtak	Kyrkogård
Återvinningsstationer	Idrottsplats

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Bostadsenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i Bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, där begreppet bostadsenhet inte är tillämpligt, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet.

Små bostadsenheter: för ett eller flera utrymmen i byggnad, som i upplåtelsehänseende bildar en enhet, men där nyttan inte kan anses vara samma per bostadsenhet som för andra fastigheter, och som är max 25 m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020, ska en sådan enhet räknas som 50% av en bostadsenhet. Exempel på bostadsenheter med mindre nytta än andra bostadsenheter är studentrum, äldreboende eller komplementbyggnad med delat kök.

Lagerbyggnader: byggnader, som till den större delen används som lagerutrymme, där endast anställda eller annan arbetskraft har tillträde, räknas varje påbörjat 225-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2020 som en bostadsenhet. Hela lagerbyggnaden eller delar av lagerbyggnaden kan vara antingen uppvärmd eller ouppvärmd.

Samfällighet: en grupp fastigheter som genom förrättning hos lantmäteriet, med stöd av anläggningslagen (1973:1149), har bildat en samfällighet. Anläggningen tillhör fastigheterna gemensamt och delägandet följer fastigheten. I detta taxeförslag gäller begreppet samfällighet enbart samfälligheter för VA-frågor.

Tomtyta: Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (2010:900) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvatten	Ja	Ja
Df, dag- och/eller dräneringsvatten från fastighet	Ja	Ja
Dg, dag- och/eller dräneringsvatten från Allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

För att avgiftsskyldighet ska uppstå ska kraven i 24 § LAV vara uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren enligt 26 § LAV, eller den som enligt 27 § LAV ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, informerats om detta.

4.4 Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Förslag

Anläggningsavgifter (§§ 5–12)

Avgifter för allmänna vattentjänster är angivna i svenska kronor och belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 Anläggningsavgift ska betalas för Småhusfastighet, Bostadsfastighet och därmed jämställd

Avgift utgår per fastighet med:

a)	Servisavgift					
	En ledning	35 227,50				
	Två ledningar	42 776,25				
	Tre ledningar	50 325,00				
		V	S	Df	Dg	Total avgift
b)	Förbindelsepunktsavgift	13 285,50	22 142,50	8 857,00		44 285,00
c)	Tomtyteavgift	13,14	21,90	4,38	4,38	43,80
d)	Bostadsenhetsavgift	9 813,30	16 355,50		6 542,20	32 711,00
e)*	Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad			16 406,00		16 406,00

* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut, reduceras avgift enligt 5.1 a) och b) med delen Df, eftersom servisledning och förbindelsepunkt inte lagts eller upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna. Exempel på sådana fastigheter är fastigheter som ingår i en Samfällighet. För fastigheter som tillhör Samfällighet reduceras Förbindelsepunktsavgiften enligt 5.1 b) med 25%.

Om servisledningar för olika vattentjänster anläggs vid olika tillfällen i tid, på grund av att verksamhetsområdet inte omfattat en eller flera vattentjänster vid första anslutningstillfället, har huvudmannen rätt att ta ut Servisavgift för en eller två ledningar enligt 5.1 a) och 6.1 a). Samma princip gäller om avgiftsskyldighet för en eller flera vattentjänster uppkommer vid senare tillfälle än första anslutningstillfället och det medför att nya servisledningar behöver anläggas.

Vid beräkning av Servisavgiften tas inte hänsyn till om det finns en eller två serviser anlagda sedan tidigare. Om servisledningar anläggs vid olika tillfällen eller avgiftsskyldighet uppkommer vid senare tillfälle debiteras 70% eller mer av full Servisavgift vid olika tillfällen, vilket innebär att den totala Servisavgiften kommer att uppgå till mer än 100%. Oavsett om total Servisavgift överstiger 100% över tid får inte tomtytebegränsningsberäkningar utgå från mer än 100% av Servisavgiften.

5.3 Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Antalet Bostadsenheter bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Om ytterligare servisledningar dras fram och ytterligare förbindelsepunkter upprättas, ska avgifter betalas enligt 5.1 a) och b).

5.6 Om en fastighets Tomtyta ökar ska avgift betalas enligt 5.1 c) för sådan tillkommande Tomtyta som kommer från fastighet för vilken Tomtyteavgift inte tidigare ska anses ha betalats.

Vid beräkning av avgift för tillkommande Tomtyta ska begränsningsregeln i 5.3 iakttas.

5.7 Om till- eller ombyggnad sker, ytterligare byggnad uppförs eller om riven bebyggelse ersätts på fastighet, ska avgift enligt 5.1 d) betalas för varje tillkommande Bostadsenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska avgift betalas enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 Anläggningsavgift ska betalas för Annan fastighet.

Avgift utgår per fastighet med:

a)	Servisavgift					
	En ledning	35 227,50				
	Två ledningar	42 776,25				
	Tre ledningar	50 325,00				
		V	S	Df	Dg	Total avgift
b)	Förbindelsepunktsavgift	13 285,50	22 142,50	8 857,00		44 285,00
c)	Tomtyteavgift	19,35	32,25	6,45	6,45	64,50
d)*	Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad			16 406,00		16 406,00

*Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut, reduceras avgift enligt 6.1 a) och b) med delen Df, eftersom servisledning och förbindelsepunkt inte lagts eller upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

För fastigheter som tillhör Samfällighet reduceras Förbindelsepunktsavgiften enligt 6.1 b) med 25%.

6.3 Om godtagbar säkerhet ställs, kan huvudmannen medge anstånd med betalning av Tomtyteavgift för viss andel av fastighets areal som motsvarar markyta som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten, upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande Tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.4 Om ytterligare servisledning dras fram och ytterligare förbindelsepunkter upprättas ska avgifter betalas enligt 6.1 a) och b).

6.5 Om en fastighets Tomtyta ökar, ska avgift betalas enligt 6.1 c) för sådan tillkommande Tomtyta för vilken Tomtyteavgift inte förut kan anses ha betalats.

6.6 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska avgift betalas enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 Anläggningsavgift ska betalas för Obebyggd fastighet

Avgift utgår per fastighet för varje vattentjänst som avgiftsskyldighet föreligger för med:

		Småhusfastighet och Bostadsfastighet		Annan fastighet
Servisavgift	5.1 a)	100%	6.1 a)	30%
Förbindelsepunktsavgift	5.1 b)	100%	6.1 b)	100%
Tomtyteavgift	5.1 c)	100%	6.1 c)	70%
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	0%		
Avgift för Dagvatten utan att förbindelsepunkt är upprättad	5.1 e)	100%	6.1 d)	100%

*Avgift enligt 5.1 e) och 6.1 d) tas inte ut om avgift för Df enligt 5.1 a) och b) samt 6.1 a) och b) tas ut. I det fall avgift enligt 5.1 e) eller 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och b) samt 6.1 a) och 6.1 b) med delen Df.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift per vattentjänst.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs Obebyggd fastighet ska resterande avgifter betalas enligt följande:

		Småhusfastighet och Bostadsfastighet		Annan fastighet
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30%
Bostadsenhetsavgift	5.1 d)	100%		

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift per vattentjänst.

*Bebyggs Småhusfastighet och Bostadsfastighet tas ytterligare avgift ut enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket medger detta.

§ 8

8.1 Om avgiftsskyldighet inträder för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska tillkommande avgifter betalas enligt §§ 5-7.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100 procent av avgiften enligt 5.1 a) respektive 6.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.2 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten ska, utöver avgift enligt §§ 5-7, en etableringsavgift betalas om 25 162,50 kr. Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9

Den som svarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala anläggningsavgift.

	Avgift
En avgift per m ² Allmän platsmark för bortledning av dagvatten	89,70

§ 10

Om huvudmannens kostnad för att förse en viss eller vissa fastigheter med vatten och/eller avlopp avviker i beaktansvärd omfattning från normal genomsnittlig kostnad för fastigheter inom verksamhetsområdet i övrigt, ska avgifter utgå enligt särskilt antagen sätaxa.

Om det inte är skäligt att beräkna avgift enligt §§ 5-7 för viss fastighet, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36 § LAV ska en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta ska betalas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska betalas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta ska betalas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av Tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 12

12.1 Om en fastighetsägare har ansökt om att ledningar ska utföras på annat sätt eller förses med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, och huvudmannen godkänner det, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen för överenskomna kostnader.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska läggas i stället för redan befintlig och huvudmannen godkänner det, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Om huvudmannen anser att ny servisledning ska läggas i stället för och med annat läge än redan befintlig servisledning, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren för kostnaden för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 13–20)

Avgifter för allmänna vattentjänster är angivna i svenska kronor och belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 13

13.1 För bebyggd fastighet ska brukningsavgift betalas.

Avgift utgår per fastighet med:

		V	S	Df	Dg	Total avgift
a1)	En Grundavgift per år					
	Småhusfastighet					
	För fastigheter där mätning inte sker	1 864,00	2 796,00			4 660,00
	1 st qn 2,5 m ³ /h	1 864,00	2 796,00			4 660,00
a2)	Bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet samt annan fastighet					
	För fastighet där mätning inte sker	5 219,00	7 829,00			13 048,00
	1 st qn 2,5 m ³ /h	5 219,00	7 829,00			13 048,00
	2 st qn 2,5 m ³ /h	10 438,00	15 658,00			26 096,00
	3 st qn 2,5 m ³ /h	15 658,00	23 486,00			39 144,00
	4 st qn 2,5 m ³ /h	20 877,00	31 315,00			52 192,00
	1 st qn 6 m ³ /h	10 438,00	15 658,00			26 096,00
	2 st qn 6 m ³ /h	20 877,00	31 315,00			52 192,00
	3 st qn 6 m ³ /h	31 315,00	46 973,00			78 288,00
	4 st qn 6 m ³ /h	41 754,00	62 630,00			104 384,00
	1 st qn 10 m ³ /h	20 877,00	31 315,00			52 192,00
	2 st qn 10 m ³ /h	41 754,00	62 630,00			104 384,00
	3 st qn 10 m ³ /h	62 630,00	93 946,00			156 576,00
	4 st qn 10 m ³ /h	83 507,00	125 261,00			208 768,00
	1 st 50–80 mm	146 138,00	219 206,00			365 344,00
	1 st ≥ 100 mm	526 095,00	789 143,00			1 315 238,00
b)	En avgift per m ³ levererat vatten	14,80	22,20			37,00

13.2 För fastighet som ingår i en Samfällighet och där huvudmannen satt upp mätare i varje fastighet reduceras Grundavgiften enligt 13 a1) och a2) med 25%.

13.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att vattenförbrukningen för bebyggd fastighet tillsvidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/Bostadsenhet och år i permanentbostad och med 125 m³/Bostadsenhet och år för fritidsbostad.

13.4 Brukningsavgift för byggvatten ska betalas enligt 13.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per Bostadsenhet.

13.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) och/eller extra servis (extra servis utöver första servisen för vattentjänsten) ska en årlig avgift betalas med ett belopp motsvarande 100 % av Grundavgiften enligt 13.1 a1) och a2). Beloppet avrundas till närmaste hela kronor.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

13.6 Om mätaren antas visa en annan förbrukning än den verkliga, ska huvudmannen låta undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller provning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Om mätfelets storlek inte kan bestämmas, eller om mätaren inte har fungerat, får huvudmannen uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära provning av frågan hos mark- och miljödomstolen.

13.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren godkänns, ska fastighetsägaren betala de undersökningskostnader huvudmannen har haft för provningen av mätaren i enlighet med reglerna i § 17.

§ 14

Den som ansvarar för att Allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska betala brukningsavgift.

	Avgift
En avgift per m ² Allmän platsmark för bortledning av dagvatten	0,00

§ 15

Om avloppsnätet tillförs större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller om inte hela den levererade vattenmängden avleds till avloppsnätet, ska fastighetsägaren betala avgift för spillvatten efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommits mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 16

Brukningsavgift ska betalas för Obebyggd fastighet.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras Grundavgiften. Följande avgifter ska därvid betalas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg	Total avgift
13,1 a1)	En Grundavgift per år Småhusfastighet	1 864,00	2 796,00			4 660,00
13,1 a2)	Bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet samt annan fastighet	5 219,00	7 829,00			13 048,00

§ 17

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Avgift
Nedtagning av vattenmätare	852,00
Uppsättning av vattenmätare	852,00
Avstängning av vattentillförsel	852,00
Påsläpp av vattentillförsel	852,00
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	1 701,00
Undersökning av vattenmätare	988,00
Länsning av vattenmätarbrunn	852,00
Förgäves besök	852,00
Extra mätaravgift för pulsmätare	
qn 2,5	1 862,00
qn 6	2 579,00
qn 10	2 895,00

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 100 % av ovan angivna belopp.

§ 18

Om huvudmannens kostnad för att förse en viss eller vissa fastigheter med vatten och avlopp, i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Om det inte är skäligt att beräkna avgift enligt §§ 13–16 för viss fastighet får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 19

Avgift enligt 13.1 a1) och a2), debiteras i efterskott per månad, kvartal, enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 13 och 15.

Om debiterat belopp inte betalas inom tid som anges i räkningen, ska dröjsmålsränta betalas på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Om huvudmannen har beslutat att mätaravläsning inte ska ske inför för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 20

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende, eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

TAXANS INFÖRANDE

§ 21

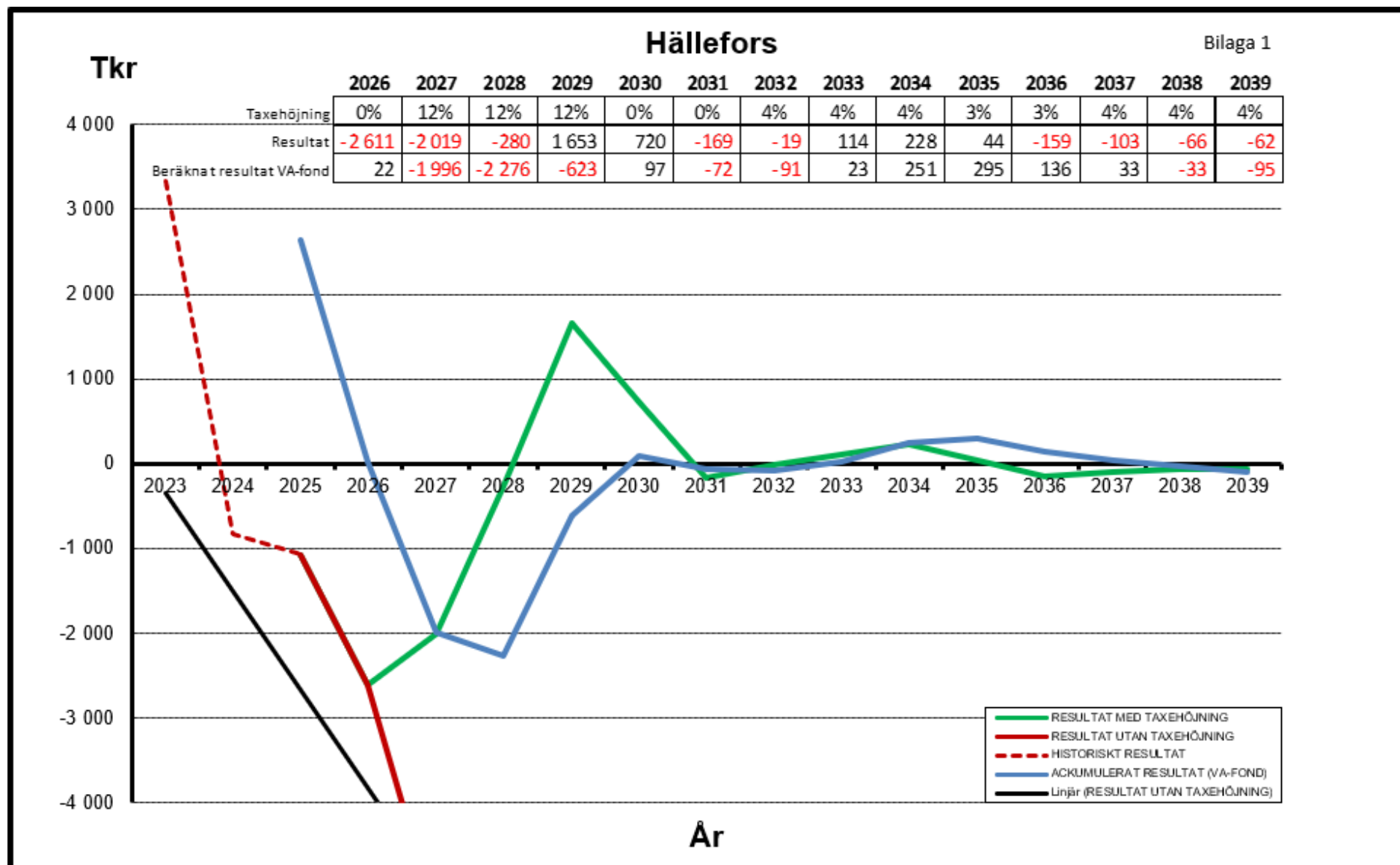
Denna taxa träder i kraft 2026-01-01. De bruksavgifter enligt 13.1, 13.3 och 13.7 samt § 15, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolen enligt 53 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Arbetsmaterial

Bilaga 2

Belopp i tkr

[illegible]

Brukningsavgifter för Typhus A (villa med en förbrukning på 150 m³/år) Hällefors

Bilaga 3

Höjning %	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039
Grundavgift		0%	12%	12%	12%	0%	0%	4%	4%	4%	3%	3%	4%	4%	4%
Rörlig avg		0%	12%	12%	12%	0%	0%	4%	4%	4%	3%	3%	4%	4%	4%

Grundavgift	4 660	4 660	5 219	5 846	6 547	6 547	6 547	6 809	7 081	7 364	7 585	7 813	8 125	8 450	8 788
Rörlig avg	5 550	5 550	6 216	6 962	7 797	7 797	7 797	8 109	8 434	8 771	9 034	9 305	9 677	10 064	10 467
Total avg/år inkl moms	10 210	10 210	11 435	12 807	14 344	14 344	14 344	14 918	15 515	16 135	16 619	17 118	17 803	18 515	19 255

Höjn i kr inkl moms		0	1 225	1 372	1 537	0	0	574	597	621	484	499	685	712	741
---------------------	--	---	-------	-------	-------	---	---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

OBS! Avgifterna är framräknade under förutsättning att det blir samma procentuella höjning på alla taxor och samma fördelning mellan grundavgift och rörlig avgift.

Brukningsavgifter för Typhus A (villa med en förbrukning på 150 m³/år) Hällefors

Uppgifter från Svenskt Vatten

Bilaga 4

År	Hällefors		Berg		Mullsjö		Ljusnarsberg		Perstorp		Nordmaling	
2025	10 210	5%	9 076	0%	9 663	0%	10 572	1%	11 751	2%	12 785	0%
2024	9 735	11%	9 076	21%	9 663	3%	10 482	15%	11 501	32%	12 790	14%
2023	8 775	14%	7 500	0%	9 382	18%	9 098	5%	8 685	15%	11 185	24%
2022	7 704	0%	7 500	-7%	7 948	14%	8 683	8%	7 577	13%	9 040	53%
2021	7 704	2%	8 107	0%	6 983	0%	8 043	8%	6 699	6%	5 905	0%

År	Torsås		Lekeberg		Vadstena		Älvdalen		Lindesberg		Nora	
2025	13 510	0%	13 526	9%	13 818	12%	14 009	35%	15 070	30%	17 705	15%
2024	13 510	0%	12 356	2%	12 334	20%	10 368	10%	11 604	16%	15 339	31%
2023	13 510	33%	12 113	0%	10 318	12%	9 420	2%	9 990	16%	11 679	11%
2022	10 134	0%	12 113	9%	9 246	1%	9 235	0%	8 632	6%	10 510	17%
2021	10 134	0%	11 070	0%	9 155	0%	9 235	5%	8 170	14%	9 006	19%

Brukningsavgifter för Typhus B (flerbostadshus med 15 lägenheter och en förbrukning på 2 000 m³/år) Hällefors

Uppgifter från Svenskt Vatten

Bilaga 5

År	Hällefors		Vadstena		Mullsjö		Berg		Ljusnarsberg		Nordmaling	
2025	100 096	7%	72 236	10%	81 641	0%	96 210	0%	101 196	1%	105 840	-1%
2024	93 840	9%	65 484	18%	81 641	3%	96 210	21%	99 996	14%	106 595	15%
2023	86 378	13%	55 660	7%	79 266	18%	79 500	0%	87 912	4%	92 435	34%
2022	76 324	0%	51 940	-1%	67 150	16%	79 500	-9%	84 148	8%	68 980	16%
2021	76 324	8%	52 566	0%	57 800	1%	87 140	0%	78 176	15%	59 229	0%

År	Lekeberg		Torsås		Lindesberg		Perstorp		Nora		Älvdalen	
2025	116 778	9%	132 628	0%	136 592	28%	161 580	2%	162 600	17%	164 153	34%
2024	106 958	0%	132 628	0%	106 510	14%	158 150	32%	138 910	26%	122 669	6%
2023	106 472	-5%	132 628	33%	93 538	14%	119 499	15%	109 888	9%	115 718	2%
2022	111 897	10%	99 397	0%	81 818	5%	104 135	13%	100 622	15%	113 449	0%
2021	101 524	0%	99 397	0%	78 122	21%	92 016	6%	87 152	26%	113 449	5%

Anläggningsavgift Hällefors

Uppgifter från Svenskt Vatten

Bilaga 6

Typhus A = Fastighet med friliggande enbostadshus, tomtyta 800 m². Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten. Vattenförbrukning 150 m³/år.

Typhus B = Flerbostadshus som är anslutet till vatten, spill- och dagvatten. 15 lägenheter, tomtyta 800 m², vattenförbrukning 2 000 m³/år. 2 st parallellkopplade vattenmätare Q_n=2,5 m³/h

År	Hällefors		Perstorp		Nordmaling		Vadstena		Lindesberg		Ljusnarsberg	
	Typhus A	Typhus B	Typhus A	Typhus B	Typhus A	Typhus B	Typhus A	Typhus B	Typhus A	Typhus B	Typhus A	Typhus B
2025	159 145	608 125	74 225	187 975	126 580	357 300	141 485	547 485	159 145	608 125	159 145	608 125
2024	157 387	601 481	73 775	187 525	126 580	357 300	141 485	547 485	157 387	601 481	157 387	601 481
2023	157 387	601 481	66 675	169 925	105 081	300 815	141 485	547 485	157 387	601 481	157 387	601 481
2022	143 724	399 938	81 554	214 302	72 580	232 315	135 750	541 750	148 114	462 386	148 114	462 386
2021	143 724	399 938	81 554	214 302	68 551	220 193	135 750	541 750	143 724	399 938	143 724	399 938

År	Nora		Lekeberg		Mullsjö		Torsås		Älvdalen		Berg	
	Typhus A	Typhus B	Typhus A	Typhus B	Typhus A	Typhus B	Typhus A	Typhus B	Typhus A	Typhus B	Typhus A	Typhus B
2025	159 145	608 125	163 000	373 000	170 983	499 311	172 224	517 516	207 363	1 487 313	228 560	482 800
2024	157 387	601 481	163 000	373 000	170 983	499 311	172 224	517 516	180 608	1 460 558	228 560	482 800
2023	157 387	601 481	123 500	316 000	166 059	484 825	172 224	517 516	172 500	1 452 450	189 000	399 000
2022	148 114	462 386	123 500	312 913	140 732	410 876	172 224	517 516	172 500	1 452 450	189 000	399 000
2021	143 724	399 938	123 500	312 913	134 200	391 800	172 224	517 516	172 500	1 452 450	165 240	1 321 920

2025-09-24

Kommunförvaltningen

Matthias Westerlund, 0591-64103
mathias.westerlund@hellefors.se

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Beslut om prislista Vatten och Avlopp Hällefors kommun 2026, dnr KS 25/00189

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag från Tekniska nämndens sammanträde, 2025-09-19,
§ 118
Prislista Vatten och Avlopp 2026, Hällefors kommun

Ärendet

Tekniska nämnden har inkommit med förslag till prislista Vatten och Avlopp för Hällefors kommun 2025. Tekniska nämnden behandlade ärendet på sitt sammanträde 2025-09-19. Prislistan behöver antas i kommunfullmäktige.

Prislistan innehåller avgifter som inte kan tas ut i VA-taxan. Taxan för 2026 är kompletterad med avgift för Permanent vatten från privat brandpost och Mottagningsavgift för externt slam vid avloppsreningsverk.

Kommunförvaltningen har inte bedömt ärendet på något annat sätt än tekniska nämnden, utan föreslår att prislista vatten och avlopp 2026 för Hällefors kommun antas.

Ekonomiskt perspektiv

Avgift för arbetstid och fast avgift är höjda med 2 % enligt inflation (SKR), avgift per kbm följer pris för vatten/spillvatten i förslaget till VA-taxa 2026.

Förvaltningens förslag till beslut

Anta prislista Vatten och Avlopp 2026, Hällefors kommun.

Prislista för Vatten och Avlopp ska gälla från och med 2026-01-01.

Veronica Svensson
Kommunchef

Matthias Westerlund
Tf ekonomichef

§	Ärende
118	Hällefors AT-2025-99. Beslut om prislista för Vatten/Avlopp 2026 Hällefors kommun

Dnr AT-2025-99

Beslut

Tekniska nämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors kommun att anta förslag till prislista för vatten/avlopp 2026.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden besluta att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors kommun att anta förslag till prislista för vatten/avlopp 2026.

Ärendebeskrivning

I förslaget till prislistan för 2026 som avser avgifter som inte kan tas ut i VA-taxan, är att avgifterna höjs med 2% enligt inflation (SKR) och att avgift per kbm följer pris för vatten/spillvatten i förslaget till VA-taxa 2026.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden kan besluta enligt liggande förslag och finner så beslutat.

Meddelas för åtgärd:

Hällefors kommunfullmäktige

Beslutsunderlag:

Prislista Vatten och Avlopp 2026, Hällefors kommun

Prislista Vatten och Avlopp 2026, Hällefors kommun

Avgifter är angivna i svenska kronor och belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

Tjänst	Avgift
Arbetstid per timme	852,00
Tillfälligt vatten från kommunal brandpost	
Fast avgift per tillfälle	905,00
Pris per m ³	37,00
Permanent vatten från privat brandpost	
Fast avgift per år	20 877,00
Pris per m ³	14,80
Mottagningsavgift för externt slam vid avloppsreningsverk, pris per m ³	287,50

2025-09-24

Kanslienheten

Malin Bergkvist, 0591-64132
malin.bergkvist@hellefors.se

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Beslut om avfallstaxa Hällefors kommun, dnr KS 25/00190

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag från Tekniska nämndens sammanträde, 2024-09-19,
§ 122
Avfallstaxa Hällefors kommun

Ärendet

Enligt miljöbalken 1998:802 27 kap får kommunen meddela föreskrifter om att avgift ska betalas för insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall. Under 2025 har småhus och fritidshus en förändring av insamlingssystemet genom att färgsortering införts, under 2026 kommer även flerbostadshus att anslutas till förpackningsinsamlingen.

Tekniska nämnden har inkommit med förslag till avfallstaxa för Hällefors kommun 2026, efter att ha behandlat ärendet på sitt sammanträde 2024-09-19. I underlag från tekniska nämnden framkommer att det har skett en del begreppsförändringar i taxedokumentet.

Avfallstaxan behöver antas av kommunfullmäktige och därför har tekniska nämnden överlämnat ärendet. Kommunförvaltningen har inte bedömt ärendet på något annat sätt än tekniska nämnden, utan föreslår att avfallstaxan antas.

Miljömässigt perspektiv

Samhällsbyggnadsförvaltningen beskriver att förslaget till taxa är miljöstyrande och uppmuntrar till en bättre sortering vilket bör leda till högre återvinning och minskade avfallsmängder samt att avgifterna tas ut för att finansiera verksamheten utan vinstmarginal.

Ekonomiskt perspektiv

Hällefors kommun har fortfarande överskott i avfallsfonden som täcker tidigare års minusresultat, under 2025 skulle fonden ha vänt

Hällefors kommun

Sikforsvägen 7, 712 83 Hällefors

0591-641 00

kommun@hellefors.se

Org.nr: 212000-1942

och ett negativt resultat redovisats men på grund av intäkter från förpackningsinsamlingen kommer bokslutet visa ett positivt resultat. Det planerade resultatet för avfallsfonden 2026 är 4 056 tkr. Med anledning av detta kommer ingen förändring av intäktsramen att ske.

Under flera år har avfallsverksamheten i Hällefors kommun redovisat ett negativt resultat vilket har reglerats mot avfallsfonden, som vid ingången av 2025 var 973 tkr, med anledning av högre intäkter från förpackningsinsamlingen så kommer verksamheter 2025 att redovisa ett positivt resultat och fonden kommer att vara fortsatt på plussidan. Målsättningen är att fonden ska vara återställd inom en treårsperiod, men prognosen som den ser ut idag är att det kommer att ske 2029.

Kommunförvaltningen hänvisar till förslag på avfallstaxa för information om kostnaderna för de olika tjänsterna i avfallstaxan.

Förvaltningens förslag till beslut

Anta avfallstaxa Hällefors kommun.

Taxan ska gälla från och med 2026-01-01.

Veronica Svensson
Kommunchef

Matthias Westerlund
Tf ekonomichef

§	Ärende
122	Hällefors AT-2025-91, Beslut om avfallstaxa Hällefors 2026

Dnr AT-2025-91

Beslut

Tekniska nämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors kommun att anta förslag till Avfallstaxa 2026.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors kommun att anta förslag till Avfallstaxa 2026.

Ärende

Förslaget omfattar 141 olika taxor med varierande tjänster som alla syftar till avgiftsprinciperna i Miljöbalkens 27:e kapitel, avgifter. Taxan är miljöstyrande och uppmuntrar till en bättre sortering vilket bör leda till högre återvinning och minskade avfallsmängder samt att avgifterna tas ut för att finansiera verksamheten utan vinstmarginal.

Hällefors kommun har fortfarande överskott i avfallsfonden som täcker tidigare års minusresultat, under 2025 skulle fonden ha vänt och ett negativt resultat redovisats men på grund av intäkter från förpackningsinsamlingen kommer bokslutet visa ett positivt resultat. Målsättningen är att avfallsfondens resultat ska återföras kollektivt inom en treårsperiod vilket inte har skett, tidigast 2028-2029 kommer fonden redovisas negativ.

Under 2025 har småhus och fritidshus en förändring av insamlingssystemet genom att färgsortering införts, under 2026 kommer även flerbostadshus att anslutas till förpackningsinsamlingen. Flerbostadshus i tätort kommer som regel få ut separata kärl för respektive förpackningsfraktion som ska sorteras ut och samlas in, för mindre flerbostadshus kan färgsortering införas främst vid de som ligger utanför tätorter och att Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer dessa som lämpliga för färgsortering.

I taxedokumentet har en del begrepp ändrats, bland annat syftar småhus till både det vi tidigare kallat "villa" och även det som benämnts som "fritidshus". Anledningen är att likna både Naturvårdsverket och Skatteverkets klassning av byggnader, detta bör leda till ett tydligare och rättvisare avgiftsuttag. Det finns även möjlighet att anordna gemensamma hämtplatser för småhus, behovet har funnits tidigare och nu föreslås egen taxa för detta.

Under flera år har avfallsverksamheten i Hällefors kommun redovisat ett negativt resultat vilket har reglerats mot avfallsfonden, som vid ingången av 2025 var 973 tkr, med anledning av högre intäkter från förpackningsinsamlingen så kommer verksamhetsåret 2025 att redovisa ett positivt resultat och fonden kommer att vara fortsatt på

plussidan. Målsättningen är att fonden ska vara återställd inom en treårsperiod vilket bör ske 2027, det skjuts ytterligare något år framåt. Det planerade resultatet för avfallsfonden 2026 är 4 056 tkr. Med anledning av detta kommer ingen förändring av intäktsramen att ske.

I förslaget förändras inte fasta avgiften.

Småhus med hämtning året runt är oförändrad med 1 220 kr/lägenhet. Småhus med hämtning under sommarsäsong är oförändrad med 1 100 kr/lägenhet.

Flerbostadshus är oförändrad med 960 kr/lägenhet.

Verksamhet är oförändrad med 800 kr/verksamhet.

Småhus som iordningställer gemensamt hämtställe föreslås samma fast avgift som vid flerbostadshus, 960 kr/lägenhet.

Årsavgiften för ett småhus med hämtning året runt, hämtning varannan vecka av matavfall, var fjärde vecka av restavfall i 140-liters kärl samt förpackningar i 240-liters kärl inkl. en fast avgift, sänkas från 2 241 kr/år till 2 100 kr/år (-141 kr/år).

Årsavgiften för ett småhus med hämtning under sommarsäsong, hämtning varannan vecka av matavfall, var fjärde vecka av restavfall i 140-liters kärl samt förpackningar i 240-liters kärl inkl. en fast avgift, sänks från 1 749 kr/år till 1 663 kr/år (-86 kr/år).

För småhus finns möjligheten att abonnera på större kärl än de som redovisats i taxetrycket, hämtningen av matavfall har samma kostnad oavsett storlek på restavfall.

För behov av hämtning året runt gäller följande priser för restavfall:

Standard 510, 1*140 liter + 1* 370 liter = 3 523 kr

Standard 610, 1*240 liter + 1*370 liter = 4 481 kr

Standard 740, 2*370 liter = 5 761 kr

Tilläggsavgifterna ex Kärlltvätt, Budad tömning mm höjs med 2%.

Kostnaden för tömning av enskilt avlopp, kommer att öka pga. höjda mottagningsavgifter med 2% och beräknad indexhöjning med 1,9% av entreprenörspriserna.

Förslaget innebär att:

Avgifter för tömning av enskilt avlopp enligt körturlista upp till 4 m3 och inkl. 20 meter slang, höjs från 1 800 kr/tömning till 1 900 kr/tömning (+100 kr/tömning).

Avgiften för en extra tömning inom 7 dagar upp till 4 m3 och inkl. 20 meter slang, höjs från 2 790 kr/tömning till 2 890 kr/tömning (+100 kr/tömning).

Avgiften för en extra tömning inom 48 timmar upp till 4 m³ och inkl. 20 meter slang, höjs från 3 500 kr/tömning till 3 600 kr/tömning (+100 kr/tömning).

Tillägg för större volym (utöver 4 m³), höjs från 410 kr/m³ till 450 kr/m³ (+40 kr/m³).

Tillägg för slangdragning är oförändrad, 16 kr/m.

Framkörningsavgift om tömning inte kunnat ske, är oförändrad 940 kr/tillfälle.

Alla priser redovisas inkl. moms.

Konsekvenser

Med de prognoser och den kunskap som finns idag kommer den ekonomiska konsekvensen av förslaget vara att Hällefors kommuns avfallshantering kommer att redovisa ett positivt resultat i avfallsfonden efter 2026 års bokslut, fonden ska återställas till kollektivet inom en treårsperiod.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden kan besluta enligt liggande förslag och finner så beslutat.

Barnkonventionen

Hänsyn till barnkonventionen har tagits genom att avfallshantering är en förutsättning för att människor ska bo i sina bostäder idag och under lång tid framöver.

Meddelas för åtgärd:

Hällefors kommuns kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag:

Förslag till Avfallstaxa Hällefors kommun 2026

**Samhällsbyggnads
förvaltningen**

Hällefors - Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

Avfallstaxa Hällefors kommun

Gäller från och med 2026-01-01

Antagen av kommunfullmäktige ~~2025-xx-xx~~
~~XX~~

FÖRSLAG

Innehåll

Innehåll	3
Inledande bestämmelser	4
Fast avgift	4
Rörlig avgift	4
Förpackningar och returpapper	4
Farligt avfall	4
Avgiftsskyldighet och betalning	5
Abonnentens åliggande	5
Gemensamt hämtställe	5
Tillämpning	5
ÅVC info	6
Fasta avgifter	7
Småhus med hämtning året runt	8
Småhus med hämtning under sommarsäsong	9
Flerbostadshus och bostadsrättsföreningar	10
Flerbostadshus och bostadsrättsföreningar med förpackningsinsamling	11
Flerbostadshus och bostadsrättsföreningar med markbehållare upp till 5000 liter	12
Verksamhet	13
Småhus med gemensamt hämtställe, hämtning året runt	14
Småhus med gemensamt hämtställe, hämtning under sommarsäsong	15
Tilläggsavgifter	16
Slamtömningsavgifter	17
Animalisk biprodukt	18

Inledande bestämmelser

Taxan grundar sig på avgiftsprinciperna i Miljöbalken, kap. 27 Avgifter. Taxan är miljöstyrande och uppmuntrar till en bättre sortering vilket bör leda till högre återvinning och minskade avfallsmängder.

Avgifterna tas ut för att finansiera verksamheten utan vinstmarginal.

För hämtning med andra metoder än de som är beskrivna i denna avfallstaxa eller där förhållandena väsentligt avviker från vad som är normalt får kommunen besluta om särskilda avgifter i enlighet med grunderna för denna avfallstaxa och de grunder som anges i 27 kap 5§ miljöbalken.

Fast avgift

Den fasta avgiften tas ut per lägenhet eller verksamhet inom fastigheten, med lägenhet avses den del av småhus, en- och tvåfamiljshus, fritidshus eller flerbostadshus som är avsedd att bo i samt att den är avskild från andra eventuella lägenheter.

Den fasta avgiften ska täcka kostnader för återvinningscentraler, avfallsplanering, administration, farligt avfall, avfallsförebyggande åtgärder, återanvändning och information.

Hällefors kommun har inte skyldighet att ta emot grovavfall från verksamheter därav är den fasta avgiften för verksamheter annan än för småhus, en- och tvåfamiljshus, fritidshus eller flerbostadshus. Företag och verksamheter har möjlighet att nyttja återvinningscentralen för att lämna sorterat grovavfall mot kostnad som framgår av prislista för återvinningscentral.

Rörlig avgift

Den rörliga avgiften är kommunens ersättning för insamling, transport och behandling av kommunalt avfall samt avfall under kommunalt ansvar. Avgiften påverkas bland annat av abonnemangsval, antal behållare, behållarvolym, hämtningsintervall och dragavstånd. Avgifter för de tilläggstjänster som omfattas av det kommunala renhållningsansvaret är helt eller delvis kommunens ersättning för insamling, transport och behandling.

Förpackningar och returpapper

Hällefors kommun ansvarar för insamlingen av hushållens förpackningsavfall och returpapper.

Hällefors kommun har infört fastighetsnära insamling av returpapper plast-, pappers-, och metallförpackningar vid småhus och fritidshus under 2025 och kommer under 2026 att utvärdera påverkan på återvinningsstationer samt genomföra åtgärder för att minska kostnader samt öka arbetsmiljö och kvalitet på insamlingen. För övrig insamling av förpackningar eller returpapper får endast kommunen, eller företag godkända av kommunen erbjuda så kallad fastighetsnära insamling av förpackningar och returpapper. Kostnader för insamling av förpackningar från småhus och fritidshus framgår av denna taxa.

Farligt avfall

Hällefors kommun ansvarar för insamling och behandling av farligt avfall som kommer från hushåll. Insamling sker via återvinningscentral och det är kostnadsfritt för hushåll att lämna. Företag och verksamheter har möjlighet att nyttja återvinningscentralen för att lämna farligt avfall mot kostnad som framgår av prislista för återvinningscentral.

Avgiftsskyldighet och betalning

Fastighetsägare har skyldighet att anlita kommunen eller av kommunen utsedd entreprenör och skall betala avgifter enligt denna taxa. Med fastighetsägare avses den som äger en fastighet eller den som enligt 1 kap 5§ fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare. Avfallstaxans avgifter ska betalas till Samhällsbyggnadsförvaltningen. Avgift tas ut enligt fastställd taxa. Betalningsskyldighet vid abonnemang föreligger även då avfall inte finns att hämta.

Avgifterna ska betalas enligt det debiteringsintervall som kommunen har bestämt.

Dröjsmålsränta utgår enligt räntelagen om avgiften inte är kommunen tillhanda senast fakturans förfallodag.

Lagstadgad mervärdesskatt ingår i de i taxan angivna beloppen.

Avgiften avser årspris i kronor, om inget annat anges.

Abonnentens åliggande

Fastighetsägare är skyldig att lämna kommunalt avfall och returpapper till Samhällsbyggnadsförvaltningen enligt de bestämmelser som anges i kommunens lokala avfallsföreskrifter.

Abonnent ska snarast anmäla flytt eller ändring som berör abonnemang till Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Gemensamt hämtställe

Gemensamt hämtställe kan tillämpas i mindre områden som exempelvis fritidshusområden där vändmöjlighet saknas och att Samhällsbyggnadsförvaltningen anser det lämpligt.

Vid gemensamt hämtställe delar flera i området på gemensamma kärl.

Fast avgift utgår per lägenhet samt rörlig avgift enligt taxa. Endast en fakturamottagare tillämpas vid gemensamt hämtställe.

Tillämpning

Frågor angående tillämpning och tolkning av renhållningstaxan följer tekniska nämndens delegationsordning.

ÅVC info

På Gyltbo återvinningscentral kan du lämna det mesta som du inte kan sortera hemma, du kan bland annat lämna träavfall, skrot, uttjänta däck och farligt avfall.

Återvinningscentralen är bemannad under alla öppettider och du kan rådfråga personalen om du är osäker på hur du ska sortera ditt avfall, i vissa fall gäller särskilda bestämmelser som exempelvis vid hanteringen av asbestsavfall. Reglerna skiljer sig dessutom om du är privatperson eller om du besöker återvinningscentralen som verksamhet.

Gyltbo återvinningscentral håller öppet de flesta dagar på året men under aftnar och röda dagar är det stängt.

Öppettider:

Måndagar	11:00-19:00
Tisdagar	11:00-19:00
Onsdagar	Stängt
Torsdagar	11:00-19:00
Fredagar	11:00-16:00
Lördagar udda vecka	08:00-12:00

Återvinningscentralens adress: Smalviksvägen 2, 711 95 Grythyttan

Du kan hitta mer information om sortering och aktuella öppettider på www.hellefors.se/avfall

Fasta avgifter

Fast avgift tas ut per lägenhet eller verksamhet inom fastigheten	Årsavgift
Småhus, 1–2 lägenheter med hämtning året runt	1 220 kr
Småhus, 1–2 lägenheter med hämtning under sommarsäsong	1 110 kr
Småhus med gemensam hämtning	960 kr
Flerbostadshus och bostadsrätter med fler än två lägenheter	960 kr
Verksamheter	800 kr

Hämtschema för småhus med hämtning året runt

Udda veckor	
Matavfall	1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51.
Restavfall	3, 7, 11, 15, 19, 23, 27, 31, 35, 39, 43, 47, 51.
Förpackningar	1, 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29, 33, 37, 41, 45, 49.

Jämna veckor	
Matavfall	2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52.
Restavfall	2, 6, 10, 14, 18, 22, 26, 30, 34, 38, 42, 46, 50.
Förpackningar	4, 8, 12, 16, 20, 24, 28, 32, 36, 40, 44, 48, 52.

Hämtschema för småhus med hämtning under sommarsäsong

Udda veckor	
Matavfall	19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41.
Restavfall	19, 23, 27, 31, 35, 39.
Förpackningar	21, 25, 29, 33, 37, 41.

Jämna veckor	
Matavfall	18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42.
Restavfall	18, 22, 26, 30, 34, 38.
Förpackningar	20, 24, 28, 32, 36, 40.

Småhus med hämtning året runt

Hämtning av matavfall, restavfall och förpackningar*

Abonnemang	Förpacknings- kärl Var 4:e vecka 240 liter	Restavfall Var 4:e vecka	Matavfall Varannan vecka 140 liter	Årskostnad för abonnemang**
Standard 140	0 kr	140 liter 782 kr	98 kr	2 100 kr
Standard 240	0 kr	240 liter 1 446 kr	98 kr	2 764 kr
Standard 370	0 kr	370 liter 2 393 kr	98 kr	3 711 kr
Extra förpackningskärl	500 kr			500 kr

*Pappersförpackningar, plastförpackningar, metallförpackningar och tidningar.

** I ovan presenterat årskostnad ingår en fast avgift.

Hämtning av restavfall och förpackningar*

Abonnemang	Förpacknings- kärl Var 4:e vecka 240 liter	Restavfall Var 4:e vecka	Matavfall Eget omhändertagande i hemkompost	Årskostnad för
Hemkompost 140	0 kr	140 liter 782 kr	0 kr	2 002 kr
Hemkompost 240	0 kr	240 liter 1 446 kr	0 kr	2 666 kr
Hemkompost 370	0 kr	370 liter 2 393 kr	0 kr	3 613 kr
Extra förpackningskärl	500 kr			500 kr

*Pappersförpackningar, plastförpackningar, metallförpackningar och tidningar.

** I ovan presenterat årskostnad ingår en fast avgift.

Småhus med hämtning under sommarsäsong

Hämtning av matavfall, restavfall och förpackningar*

Hämtning sker under vecka 18-41.

Abonnemang	Förpacknings- kärl Var 4:e vecka 240 liter	Restavfall Var 4:e vecka	Matavfall Varannan vecka 140 liter	Årskostnad för abonnemang**
Standard 140	0 kr	140 liter 482 kr	71 kr	1 663 kr
Standard 240	0 kr	240 liter 891 kr	71 kr	2 072 kr
Standard 370	0 kr	370 liter 1 474 kr	71 kr	2 655 kr
Standard 660	0 kr	660 liter 2 725 kr	71 kr	3 906 kr
Extra förpackningskärl	500 kr			500 kr

*Pappersförpackningar, plastförpackningar, metallförpackningar och tidningar.

** I ovan presenterat årskostnad ingår en fast avgift.

Hämtning av restavfall och förpackningar*

Hämtning sker under vecka 18-41.

Abonnemang	Förpacknings- kärl Var 4:e vecka 240 liter	Restavfall Var 4:e vecka	Matavfall Eget omhändertagande i hemkompost	Årskostnad för abonnemang**
Hemkompost 140	0 kr	140 liter 482 kr	0 kr	1 592 kr
Hemkompost 240	0 kr	240 liter 891 kr	0 kr	2 001 kr
Hemkompost 370	0 kr	370 liter 1 474 kr	0 kr	2 584 kr
Hemkompost 660	0 kr	660 liter 2 725 kr	0 kr	3 835 kr
Extra förpackningskärl	500 kr			500 kr

*Pappersförpackningar, plastförpackningar, metallförpackningar och tidningar.

** I ovan presenterat årskostnad ingår en fast avgift.

Flerbostadshus och bostadsrättsföreningar

Hämtning av matavfall och restavfall

Abonnemang	Var 4:e vecka	Varannan vecka	1 ggr/vecka	2 ggr/vecka
Matavfall <i>Per lägenhet</i>		34 kr	34 kr	34 kr
Restavfall 140 liter <i>Per kärl</i>	844 kr	1 056 kr	2 428 kr	
Restavfall 240 liter <i>Per kärl</i>	1 562 kr	1 952 kr	4 491 kr	
Restavfall 370 liter <i>Per kärl</i>	2 584 kr	3 230 kr	7 430 kr	
Restavfall 660 liter <i>Per kärl</i>	4 777 kr	5 971 kr	13 734 kr	39 410 kr

Hämtning tätare än var fjärde vecka beviljas av kommunen.

Hämtning av restavfall

Abonnemang	Var 4:e vecka	Varannan vecka	1 ggr/vecka	2 ggr/vecka
Matavfall <i>Eget omhändertagande i hemkompost</i>		0 kr	0 kr	0 kr
Restavfall 140 liter <i>Per kärl</i>	844 kr	1 056 kr	2 428 kr	
Restavfall 240 liter <i>Per kärl</i>	1 562 kr	1 952 kr	4 491 kr	
Restavfall 370 liter <i>Per kärl</i>	2 584 kr	3 230 kr	7 430 kr	
Restavfall 660 liter <i>Per kärl</i>	4 777 kr	5 971 kr	13 734 kr	39 410 kr

Hämtning tätare än var fjärde vecka beviljas av kommunen.

Flerbostadshus och bostadsrättsföreningar med förpackningsinsamling

Hämtning av matavfall, restavfall och förpackningar* där
Samhällsbyggnadsförvaltningen valt att hämta förpackningar genom
färgsortering

Abonnemang	Var 4:e vecka	Varannan vecka
Matavfall <i>Per lägenhet</i>		34 kr
Restavfall 140 liter <i>Per kärl</i>	844 kr	
Restavfall 240 liter <i>Per kärl</i>	1 562 kr	
Restavfall 370 liter <i>Per kärl</i>	2 584 kr	
Restavfall 660 liter <i>Per kärl</i>	4 777 kr	
Förpackningar <i>240 liter per lägenhet</i>	0 kr	
Extra förpackningskärl	500 kr	

*Pappersförpackningar, plastförpackningar, metallförpackningar och tidningar.

Hämtning av restavfall och förpackningar* där Samhällsbyggnadsförvaltningen
valt att hämta förpackningar genom färgsortering

Abonnemang	Var 4:e vecka	Varannan vecka
Matavfall <i>Eget omhändertagande i hemkompost</i>		0 kr
Restavfall 140 liter <i>Per kärl</i>	844 kr	
Restavfall 240 liter <i>Per kärl</i>	1 562 kr	
Restavfall 370 liter <i>Per kärl</i>	2 584 kr	
Restavfall 660 liter <i>Per kärl</i>	4 777 kr	
Förpackningar <i>240 liter per lägenhet</i>	0 kr	
Extra förpackningskärl	500 kr	

*Pappersförpackningar, plastförpackningar, metallförpackningar och tidningar.

Flerbostadshus och bostadsrättsföreningar med markbehållare upp till 5000 liter

Hämtning av matavfall och restavfall i markbehållare

Abonnemang	1 ggr/vecka	2 ggr/vecka
Matavfall 0–5000 liter <i>Per markbehållare</i>	127 455 kr	365 740 kr
Restavfall 0–5000 liter <i>Per markbehållare</i>	127 455 kr	365 740 kr

Markbehållare tillhandahålls av fastighetsägaren.
Tömning av markbehållare beviljas av kommunen.

Tilläggsavgifter markbehållare	
Budad tömning av markbehållare, 0–5000 liter restavfall inom 48 tim helgfri vardag <i>Framkörning och tömning av 1st. markbehållare</i>	1 983 kr
Framkörningsavgift vid tömning av mer än 1st, markbehållare 48 tim helgfri vardag <i>Per tillfälle</i>	1 315 kr
Tömning av markbehållare 0–5000 liter restavfall <i>Per behållare, framkörningsavgift tillkommer</i>	668 kr

Verksamhet

Hämtning av matavfall och restavfall, endast en kombination per verksamhet

Abonnemang	Restavfall Var 4:e vecka	Matavfall Varannan vecka 140 liter	Årskostnad för abonnemang*
Matavfall och restavfall 140 liter	528 kr	376 kr	1 704 kr
Matavfall och restavfall 240 liter	976 kr	376 kr	2 152 kr
Matavfall och restavfall 370 liter	1 615 kr	376 kr	2 791 kr
Matavfall och restavfall 660 liter	2 986 kr	376 kr	4 162 kr

* I ovan presenterat årskostnad ingår en fast avgift.

Hämtning av restavfall och matavfall

Abonnemang	Var 4:e vecka	Varannan vecka	1 ggr/vecka	2ggr/vecka
Matavfall <i>Per kärl</i>		626 kr	1 440 kr	4 132 kr
Restavfall 140 liter <i>Per kärl</i>	528 kr	1 056 kr	2 428 kr	
Restavfall 240 liter <i>Per kärl</i>	976 kr	1 952 kr	4 491 kr	
Restavfall 370 liter <i>Per kärl</i>	1 615 kr	3 230 kr	7 430 kr	
Restavfall 660 liter <i>Per kärl</i>	2 986 kr	5 971 kr	13 734 kr	39 410 kr

Hämtning tätare än var fjärde vecka beviljas av kommunen.

Hämtning av restavfall

Abonnemang	Var 4:e vecka	Varannan vecka	1 ggr/vecka	2ggr/vecka
Matavfall <i>Eget omhändertagande i hemkompost</i>		0 kr	0 kr	0 kr
Restavfall 140 liter <i>Per kärl</i>	528 kr	1 056 kr	2 428 kr	
Restavfall 240 liter <i>Per kärl</i>	976 kr	1 952 kr	4 491 kr	
Restavfall 370 liter <i>Per kärl</i>	1 615 kr	3 230 kr	7 430 kr	
Restavfall 660 liter <i>Per kärl</i>	2 986 kr	5 971 kr	13 734 kr	39 410 kr

Hämtning tätare än var fjärde vecka beviljas av kommunen.

Småhus med gemensamt hämtställe, hämtning året runt

Hämtning av matavfall, restavfall och förpackningar*

Abonnemang	Var 4:e vecka	Varannan vecka
Matavfall <i>Per lägenhet</i>		34 kr
Restavfall 140 liter <i>Per kärl</i>	844 kr	
Restavfall 240 liter <i>Per kärl</i>	1 562 kr	
Restavfall 370 liter <i>Per kärl</i>	2 584 kr	
Restavfall 660 liter <i>Per kärl</i>	4 777 kr	
Förpackningar <i>240 liter per lägenhet</i>	0 kr	
Extra förpackningskärl	500 kr	

*Pappersförpackningar, plastförpackningar, metallförpackningar och tidningar.

Hämtning av restavfall och förpackningar*

Abonnemang	Var 4:e vecka	Varannan vecka
Matavfall <i>Eget omhändertagande i hemkompost</i>		0 kr
Restavfall 140 liter <i>Per kärl</i>	844 k	
Restavfall 240 liter <i>Per kärl</i>	1 562 kr	
Restavfall 370 liter <i>Per kärl</i>	2 584 kr	
Restavfall 660 liter <i>Per kärl</i>	4 777 kr	
Förpackningar <i>240 liter per lägenhet</i>	0 kr	
Extra förpackningskärl	500 kr	

*Pappersförpackningar, plastförpackningar, metallförpackningar och tidningar.

Småhus med gemensamt hämtställe, hämtning under sommarsäsong

Hämtning av matavfall, restavfall och förpackningar*

Hämtning sker under vecka 18-41.

Abonnemang	Var 4:e vecka	Varannan vecka
Matavfall <i>Per lägenhet</i>		34 kr
Restavfall 140 liter <i>Per kärl</i>	482 kr	
Restavfall 240 liter <i>Per kärl</i>	891 kr	
Restavfall 370 liter <i>Per kärl</i>	1 474 kr	
Restavfall 660 liter <i>Per kärl</i>	2 725 kr	
Förpackningar <i>240 liter per lägenhet</i>	0 kr	
Extra förpackningskärl	500 kr	

*Pappersförpackningar, plastförpackningar, metallförpackningar och tidningar.

Hämtning av matavfall, restavfall och förpackningar*

Hämtning sker under vecka 18-41.

Abonnemang	Var 4:e vecka	Varannan vecka
Matavfall <i>Eget omhändertagande i hemkompost</i>		0 kr
Restavfall 140 liter <i>Per kärl</i>	482 kr	
Restavfall 240 liter <i>Per kärl</i>	891 kr	
Restavfall 370 liter <i>Per kärl</i>	1 474 kr	
Restavfall 660 liter <i>Per kärl</i>	2 725 kr	
Förpackningar <i>240 liter per lägenhet</i>	0 kr	
Extra förpackningskärl	500 kr	

*Pappersförpackningar, plastförpackningar, metallförpackningar och tidningar.

Tilläggsavgifter

Tjänst	
Dragväg enligt föreskrifter om avfallshantering <i>Tas ut vid varje hämtningstillfälle per kärl och meter enkel väg</i>	8 kr
Felsorteringsavgift <i>Per kärl</i>	153 kr
Tvätt av kärl vid verksamheter och flerbostadshus <i>Per kärl och enligt Samhällsbyggnadsförvaltningens tidsplan</i>	238 kr
Abonnemangsbyte/byte av kärl/komplettering av kärl/intagning av kärl <i>Per tillfälle</i>	120 kr
Administrationsavgift vid ansökan av uppehåll <i>Per tillfälle</i>	163 kr
Extra säck vid ordinarie tömningstillfälle <i>Per säck, fastighetsägare håller med säck</i>	200 kr
Överfullt kärl <i>Per kärl</i>	105 kr
Framkörningsavgift vid tömning av kärl 48 tim helgfri vardag <i>Per tillfälle</i>	658 kr
Tömning av kärl, 140 liter <i>Per kärl, framkörningsavgift tillkommer</i>	105 kr
Tömning av kärl, 240 liter <i>Per kärl, framkörningsavgift tillkommer</i>	168 kr
Tömning av kärl, 370 liter <i>Per kärl, framkörningsavgift tillkommer</i>	231 kr
Tömning av kärl, 660 liter <i>Per kärl, framkörningsavgift tillkommer</i>	343 kr
Budad tömning av latrin i engångsbehållare, upp till 15 kg <i>Per behållare. Utbytesbehållare tillhandahålls av Samhällsbyggnadsförvaltningen vid hämtningstillfälle</i>	1 173 kr
Engångsbehållare för latrin <i>Levereras till avfallsabonnemangets ordinarie hämtningsplats inom 4 veckor</i>	255 kr

Slamtömningsavgifter

Tjänst	
Tömning av brunn, tank eller minireningsverk Upp till 4 m ³ och inklusive 20 meter slang <i>Per brunn, tank eller minireningsverk</i>	1 900 kr
Volym över 4 m ³ <i>Per m³</i>	450 kr
Slang utöver 20 meter <i>Per meter</i>	16 kr
Låst lock <i>Per lock</i>	80 kr
Akut tömning inom 48 tim helgfri vardag <i>Per brunn, tank eller minireningsverk</i>	3 600 kr
Extra tömning inom 7 dagar helgfri vardag <i>Per brunn, tank eller minireningsverk</i>	2 890 kr
Frankörningsavgift vid utebliven tömning <i>Per tillfälle</i>	940 kr
Återfyllnad av brunn eller minireningsverk med 0–4 m ³ vatten <i>Per brunn eller minireningsverk. Endast i samband med tömning</i>	1 326 kr

Animalisk biprodukt

Med animalisk biprodukt avses detsamma som avses i 15 kap. miljöbalken och 3 kap avfallsförordningen. Kommunen tillhandahåller tjänsten till de verksamheter som innehar före detta livsmedel som klassas som kommunalt avfall och innehåller animalisk biprodukt av klass 3.

Tjänst	
Årshyra behållare <i>Per behållare</i>	4 800 kr
Budad hämtning <i>Per tillfälle. Upprättande av handelsdokument ingår i tjänsten. Utföres inom 10 arbetsdagar</i>	1 700 kr
Omhändertagande av avfall <i>Per kg</i>	4 kr
Utställning/hemtagning av behållare <i>Per tillfälle. Utföres inom 10 arbetsdagar</i>	1 500 kr

2025-09-23

Kanslienheten

Malin Bergkvist, 0591-64132

malin.bergkvist@hellefors.se

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Beslut om föreskrifter om avfallshantering, dnr KS 25/00192

Beslutsunderlag

Miljöbalken (1998:808)

Sammanträdesprotokoll tekniska nämnden 2025-09-19 § 126

Föreskrift om avfallshantering i Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs och Noras kommuner

Bilaga 1 – Sortering och lämning av avfall

Bilaga 2 – Vägledning till föreskrifter om avfallshantering

Samrådshandling

Ärendet

Varje kommun ska enligt 15 kap. miljöbalken (1998:808) ha en renhållningsordning som består av två delar, föreskrifter om avfallshantering och avfallsplan. Föreskrifter om avfallshantering är det regelverk som fastighetsägaren till den fastighet där kommunalt avfall uppstår ska rätta sig efter, det som beskrivs i föreskriften är bland annat ett normalt hämtställe med normala förutsättningar.

Tekniska nämnden är avfallsansvarig nämnd i Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs och Nora kommuner och ansvarar för att vara utförare inom det tekniska verksamhetsområdet Avfall och Återvinning.

Föreskrifterna om avfallshantering innehåller de kommunala reglerna om avfallshantering och ansvaret för att besluta om dessa ligger på kommunfullmäktige.

Utifrån ovanstående har Samhällsbyggnadsförvaltningen tagit fram ett förslag på föreskrifter om avfallshantering. Tekniska nämnden behandlade förslaget på sitt sammanträde 2025-09-19 och ärendet har nu lämnats över för antagande i respektive kommuns kommunfullmäktige.

Hällefors kommun

Sikforsvägen 7, 712 83 Hällefors

0591-641 00

kommun@hellefors.se

Org.nr: 212000-1942

Kommunförvaltningen har inte bedömt ärendet på något annat sätt, utan föreslår att föreskrifter om avfallshantering i Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs och Nora kommuner antas.

Förvaltningens förslag till beslut

Anta föreskrifter om avfallshantering i Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs och Nora kommuner.

Veronica Svensson
Kommunchef

Sara Beya
Kommunstrateg

§	Ärende
126	AT-2025-49 Beslut om Föreskrifter om avfallshantering i Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs och Nora kommuner

Dnr

Beslut

Tekniska nämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs och Nora kommuner att anta förslag till Föreskrifter om avfallshantering i Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs och Nora kommuner.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs och Nora kommuner att anta förslag till Föreskrifter om avfallshantering i Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs och Nora kommuner

Ärende

Tekniska Nämnden är avfallsansvarig nämnd i Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs och Nora kommuner och ansvarar för att vara utförare inom det tekniska verksamhetsområdet Avfall och Återvinning. Varje kommun ska enligt 15 kap. miljöbalken (1998:808) ha en renhållningsordning som består av två delar, föreskrifter om avfallshantering och avfallsplan. Föreskrifterna om avfallshantering innehåller de kommunala reglerna om avfallshantering och ansvaret för att besluta om dessa ligger på kommunfullmäktige. Föreskrifter om avfallshantering är det regelverk som fastighetsägaren till den fastighet där kommunalt avfall uppstår ska rätta sig efter, det som beskrivs i föreskriften är bland annat ett normalt hämtställe med normala förutsättningar.

Under våren 2025 beslutade Tekniska nämnden om samråd med allmänheten, detta genomfördes under perioden 2025-06-27 – 2025-08-10, det inkomna synpunkterna finns att ta del av i samrådshandlingen.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden kan besluta enligt liggande förslag och finner så beslutat.

Meddelas för åtgärd:

Hällefors kommun
Lindesbergs kommun
Ljusnarsbergs kommun
Nora kommun

Beslutsunderlag:

Föreskrift om avfallshantering i Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs
och Nora kommuner

Bilaga 1 – Sortering och lämning av avfall

Bilaga 2 – Vägledning till föreskrifter om avfallshantering

Samrådshandling

**Samhällsbyggnads
förvaltningen**

Hällefors - Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

Föreskrifter om avfallshantering

Hällefors – Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

Strategi
Plan/program
Riktlinje
»Regler

FÖRSLAG

Fastställt av: Politiskt organ/styrelse § XX

Datum: 20XX-XX-XX

Diarienummer:

Dokumentet gäller från och med: Datum för beslut

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 3 år efter antaget beslut

Ansvarigt politiskt organ: Nämnd

Ansvarig förvaltning/delegat/chef: Förvaltning/Kommundirektör/Förvaltningschef

Dokumentet gäller för: Förvaltning/Nämnd/Hela kommunkoncernen

Innehåll

Inledande bestämmelser.....	5
Bemyndigande	5
Definitioner.....	6
Ansvar för avfallshantering, tillsyn och informationsskyldighet.....	8
Ansvar och tillsyn.....	8
Informationsskyldighet.....	8
Avgifter	9
Allmänt.....	9
Fast avgift.....	9
Rörlig avgift.....	9
Sortering av avfall.....	10
Skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar	11
Anvisning av hämtningsplats	11
Emballering av avfall samt fyllnadsgrad och vikt	12
Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning.....	12
Anskaffande och ägande	12
Anläggande.....	13
Allmänt.....	13
Små avloppsanläggningar och fettavskiljare	13
Krantömmande behållare.....	14
Container	15
Rengöring och tillsyn	15
Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck	15
Åtgärder inför hämtning av avfall från små avloppsanläggningar	16
Hämnings- och transportvägar	17
Hämningsområde och hämningsintervall.....	17
Åtgärder om föreskrift inte följs.....	18
Särskilt om avfall under kommunalt ansvar från verksamheter.....	19
Uppgiftsskyldighet.....	19
Undantag från föreskriften om avfallshantering och anmälan om eget omhändertagande ..	20
Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden	20

Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar.....	20
Förlängt hämtningsintervall	21
För kommunalt avfall.....	21
Små avloppsanläggningar	21
Gemensam avfallsbehållare	22
Gemensamt hämtställe	22
Tillfälligt uppehåll i hämtning av mat- och restavfall, förpackningar samt små avlopp	22
Tillfälligt uppehåll i hämtning av mat- och restavfall	22
Tillfälligt uppehåll i hämtning av slam från små avlopp	22
Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna avfall till kommunen	23
Ikraftträdande	24
Bilagor.....	24
Bilaga 1. Sortering, emballering och avlämning av avfall.....	24
Bilaga 2. Vägledning till föreskrifter om avfallshantering	24

Inledande bestämmelser

Enligt 15 kap. miljöbalken (1998:808) ska varje kommun ha en renhållningsordning. Renhållningsordningen består av två delar; föreskrifter om avfallshantering och en avfallsplan.

I föreskrifterna om avfallshantering finns de gällande kommunala reglerna rörande avfallshantering, exempelvis avseende sortering, vad som gäller vid hämtning av avfall eller olika undantag.

Avfallsplanen innehåller uppgifter om nuvarande förhållanden rörande avfall i kommunen, exempelvis mål och åtgärder för att minska avfallsmängden och dess farlighet.

Bemyndigande

1 § Med stöd av 15 kap. 38, 39 och 41 §§ miljöbalken (1998:808) och 9 kap. 1, 2 §§ avfallsförordningen (2020:614) meddelar kommunfullmäktige dessa föreskrifter för avfallshantering i Hällefors kommun, Lindesbergs kommun, Ljusnarsbergs kommun och Nora kommun.

Bestämmelser i dessa föreskrifter avser kommunens ansvar för kommunalt avfall och övriga avfallslag enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, samt borttransport av dessa enligt 15 kap 20a § om inte annat framgår av bestämmelsen.

Definitioner

2 § Följande termer och begrepp används i dessa föreskrifter med de betydelser som anges här:

2a. Med kommunalt avfall avses detsamma som 15 kap. 3 § miljöbalken (1998:808). Det vill säga avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll. Dock inte

- (1) avfall från tillverkning
- (2) avfall från jord- och skogsbruk
- (3) avfall från fiske
- (4) avfall från septiktankar, avloppsnät och avloppsrening
- (5) bygg- och rivningsavfall
- (6) uttjänta bilar.

I begreppet kommunalt avfall ingår returpapper enligt 1 kap. 10 § avfallsförordningen (2020:614).

2b. Med avfall under kommunalt ansvar avses kommunalt avfall och annat avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken samt förpackningsavfall enligt 6 kap. 2, 6 §§ förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar.

2c. Med restavfall avses sorterat kommunalt avfall som är brännbart och som normalt läggs i kärl eller i krantömmande behållare och kvarstår när matavfall, farligt avfall, returpapper och grovavfall samt förpackningar, elavfall.

2d. Med **matavfall** avses allt bioavfall enligt definitionerna i 15 kap. 3 § miljöbalken och 1 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614), det vill säga som består av livsmedels- eller köksavfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen (skal, ben och liknande) i hushåll restauranger, storkök, butiker, personalmatsalar, catering och liknande. Butiksavfall av animaliskt ursprung utgör dock före detta livsmedel i enlighet med punkten (h) nedan.

Med **före detta livsmedel** avses butiksavfall av animaliskt ursprung enligt förordningarna 1069/2009/EG och 142/2011/ EU.

2e. Med **grovavfall** avses avfall under kommunalt ansvar som är så tungt, skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i kärl eller säck.

2f. Med **bygg- och rivningsavfall från verksamheter** avses i enlighet med 15 kap. 8 § miljöbalken, avfall från bygg- och rivning. Avfallet utgör inte kommunalt ansvar.

2g. Med **bygg- och rivningsavfall från hushåll** avses detsamma som i 15 kap. 20 § 4 punkten miljöbalken. Avfallet utgör kommunalt ansvar.

2h. Med **farligt avfall** avses avfall som listas i bilaga 3 avfallsförordningen (2020:614) och markerats med en asterisk (*).

2i. Med elavfall avses detsamma som i 13 § förordning (2014:1075) om producentansvar för elutrustning och som också omfattas av begreppet konsumentelavfall.

2j. Med trädgårdsavfall avses sådant bioavfall i enlighet med definitionen i 1 kap. 5 § punkt 1 avfallsförordningen (2020:614) som uppstår i trädgård vid bostadshus och sådant avfall från andra källor som är kommunalt avfall i enlighet med 15 kap. 3 § miljöbalken.

3. Med fastighetsägare menas den som är fastighetsinnehavare enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) eller den som är ägare till byggnad på ofri grund.

4. Med nyttjanderättshavare menas den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsägare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet, exempelvis hyresgäst och arrendator.

5. Med lägenhet avses den del av en- och tvåfamiljshus, fritidshus eller flerbostadshus som är avsedd att bo i samt att den är avskild från andra eventuella lägenheter.

6. Med avfallsansvarig nämnd avses Tekniska nämnden.

7. Med tillsynsansvarig nämnd avses Bygg- och miljönämnden.

8. Med behållare avses kärl, container, krantömmande behållare, säck, latrinbehållare, fosforfälla, slamavskiljare, fettavskiljare eller annan anordning för uppsamling av avfall under kommunalt ansvar. Behållare ägs av renhållaren om inte annat anges i dessa föreskrifter.

9. Med små avloppsanläggningar avses slutna tankar, slamavskiljare, fosforfällor, minireningsverk och andra motsvarande anläggningar som inte är allmänna enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, som är dimensionerade för högst 25 personekvivalenter och endast används för hushållspillvatten eller spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållspillvatten.

10. Med latrin avses latrin från torrtoaletter och andra jämförliga lösningar, i enlighet med 15 kap. 20 § 3 miljöbalken.

11. Med ordinarie hämtning avses den av renhållaren planerade hämtningen av respektive fraktion.

För definitioner av andra termer och begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. miljöbalken samt till gällande avfallsförordning och andra förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken.

Ansvar för avfallshantering, tillsyn och informationsskyldighet

Ansvar och tillsyn

3a § Avfallsansvarig nämnd har verksamhetsansvar för hanteringen av avfall under kommunalt ansvar i kommunen. Om inte annat anges i dessa föreskrifter eller i kommunens beslut om auktorisation eller dispens, ska all borttransport och vidare hantering av avfall under kommunalt ansvar utföras av den avfallsansvariga nämndens avfallsorganisation. I dessa föreskrifter benämnd **renhållaren** eller den som den avfallsansvariga nämndens avfallsorganisation anlitar för ändamålet eller samverkar med, i dessa föreskrifter benämnd som **renhållarens utförare**.

3b § Tillsynsansvarig nämnd ansvarar för tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken.

3c § Ansvarig gentemot kommunen är ägaren av den fastighet där kommunalt avfall eller avfall under kommunalt ansvar bör uppstå.

Informationsskyldighet

4a § Avfallsansvarig nämnd ska informera hushållen om krav och hantering avseende förpackningar och el-avfall, samt informera hushållen om avfallsförebyggande åtgärder.

4b § Fastighetsägare är skyldig att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor på eller är verksamma inom fastigheten om gällande regler för avfallshantering. Fastighetsägare ska skyndsamt upplysa kommunen om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshanteringen på fastigheten.

Avgifter

Allmänt

5 § Avgift ska betalas för:

1. De åtgärder som kommunen vidtar i syfte att informera hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken om avfallshantering och avfallsförebyggande åtgärder.
2. De åtgärder som kommunen vidtar för att underlätta insamling och sortering av återanvändbara produkter från hushåll och verksamhetsutövare som producerar avfall som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 § miljöbalken.
3. Den insamling, transport, behandling i form av återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har antagit med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.
4. Fastighetsägare är skyldig att betala avgifter i enlighet med fastställd avfallstaxa.

Fast avgift

Den fasta avgiften tas ut per lägenhet eller verksamhet inom fastigheten. Med lägenhet avses den del av en- och tvåfamiljshus, fritidshus eller flerbostadshus som är avsedd att bo i samt att den är avskild från andra eventuella lägenheter.

Fasta avgiften ska täcka kostnader för återvinningscentraler, avfallsplanering, administration, farligt avfall, avfallsförebyggande åtgärder, återanvändning och information.

Kommunen har inte skyldighet att ta emot grovavfall från verksamheter därav är den fasta avgiften för verksamheter annan än för en- och tvåfamiljshus, fritidshus eller flerbostadshus. Företag och verksamheter har möjlighet att nyttja återvinningscentralen för att lämna sorterat grovavfall mot kostnad som framgår av prislista för återvinningscentral.

Rörlig avgift

Den rörliga avgiften är kommunens ersättning för insamling, transport och behandling av kommunalt avfall samt avfall under kommunalt ansvar. Avgiften påverkas bland annat av abonnemangsval, antal behållare, behållarvolym, hämtningsintervall och dragväg. Avgifter för de tilläggstjänster som omfattas av det kommunala renhållningsansvaret är helt eller delvis kommunens ersättning för insamling, transport och behandling.

Sortering av avfall

6 § Den som innehar kommunalt avfall eller avfall under kommunalt ansvar skall sortera ut avfallsslag i enlighet med bilaga 1 och hålla det skilt från annat avfall.

6a § Hushåll ska lämna utsorterade förpackningar enligt 1–7 nedan till ett insamlingssystem som renhållaren eller renhållarens utförare tillhandahåller. Hushåll ska sortera ut skrymmande förpackningsavfall från annat avfall under kommunalt ansvar och lämna det till ett insamlingssystem som renhållaren eller renhållarens utförare tillhandahåller.

Förpackningsavfall i form av:

1. papper och kartong,
2. plast,
3. metall,
4. färgat glas,
5. ofärgat glas,
6. trä,
7. material som inte avses i 1–6 (övrigt förpackningsmaterial) ska enligt 3 kap. 4 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut från annat avfall.

Plastflaskor och metallburkar som är avsedda för ett retursystem enligt 4 kap. 3 § förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar ska lämnas till retursystemet.

Av 3 kap. 4 a § avfallsförordningen (2020:614) framgår att den som har en förpackning som innehåller avfall ska se till att förpackningen skiljs från innehållet. Detta gäller dock inte en förpackning som innehåller farligt avfall eller läkemedelsavfall, om förpackningen underlättar den praktiska hanteringen av avfallet. Förpackning som innehåller farligt avfall eller rester av farligt avfall ska i stället hanteras som farligt avfall enligt 3 kap. 11 a § avfallsförordningen (2020:614).

Hushåll ska lämna förpackning som innehåller läkemedelsavfall som inte är farligt avfall till apotek i enlighet med förordning (2009:1031) om producentansvar för läkemedel.

6b § Returpapper ska enligt 3 kap. 3 § avfallsförordningen (2020:614) sorteras ut separat och lämnas till ett insamlingssystem som renhållaren eller renhållarens utförare tillhandahåller.

6c § Avfall i form av invasiva växter ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall och sorteras ut från annat bioavfall samt hanteras i enlighet med sorteringsanvisningarna enligt bilaga 1 till avfallsföreskrifterna. Invasiva växtarter är det som är fastställda för Örebro län av Länsstyrelsen.

6d § Sådant bygg- och rivningsavfall som lyder under kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 och 20 a §§ miljöbalken ska sorteras ut samt hanteras i enlighet med bilaga 1.

7 § Fastighetsägare ska säkerställa möjligheter för den som nyttjar fastigheten att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter ska överlämnas till renhållaren eller renhållarens utförare för borttransport.

Skyldighet att överlämna avfall under kommunalt ansvar

8 § Avfall under kommunalt ansvar ska lämnas till och transporteras bort av Renhållaren eller renhållarens utförare, om inte annat sägs i dessa föreskrifter eller bilaga 2.

9 § Fastighetsägare, nyttjanderättshavare och andra avfallsproducenter får själva genom egen personal, medlem i hushållet, personal beviljad med stöd av socialtjänstlagen eller annan lag om särskilt stöd transportera grovavfall, trädgårds- och parkavfall, farligt avfall, bygg- och rivningsavfall samt annat avfall under kommunalt ansvar som markerats i bilaga 1, till den eller de platser i kommunen där kommunen tar emot sådant avfall.

Vid yrkesmässig transport av farligt avfall (inklusive el-avfall), ska regler om anteckning och rapportering som krävs enligt 6 kap. avfallsförordningen följas.

Det utsorterade avfallet ska borttransporteras i den utsträckning att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår. Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av avfall under kommunalt ansvar från fastigheten.

Fastighetsägare ska upplysa renhållaren om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshanteringen för fastigheten.

Anvisning av hämtningsplats

10 a § Hämtning av avfall sker normalt i anslutning till fastighetsgränsen, där det går att stanna med hämtningsfordon, enligt dessa föreskrifter.

10 b § Om godtagbara hämtningsförhållanden inte kan uppnås med hänsyn till fastighetens utformning och belägenhet, trafiksäkerhet eller andra omständigheter som skapar arbetsmiljöproblem anvisas annan hämtningsplats av avfallsansvarig nämnd.

Emballering av avfall samt fyllnadsgrad och vikt

11 § I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och utrymmet är avsedd.

12 § Avfall skall vara väl emballerat, enligt bilaga 1 och behållare eller säck får inte fyllas mer än att de kan tillslutas. Behållare får inte vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den eller att arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet uppstår. Säckar får väga upp till 15 kg.

13 § Bedömningen av om en behållare är transporterbar eller inte, görs alltid av renhållaren eller renhållarens utförare.

14 § Avfall i kärl får inte komprimeras.

15 § Glödande avfall får inte lämnas till kommunens avfallshantering. Aska och annat dammande avfall ska läggas i dubbla tätslutande säckar och förslutas med dubbelknut i restavfallskärlet.

Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning

Anskaffande och ägande

16 § Krantömmande behållare, små avloppsanläggningar, fettavskiljare samt tillbehör till dessa ägs, anskaffas och installeras av fastighetsägaren.

17 § För krantömmande behållare får endast av renhållaren godkända anordningar installeras.

18 § Kärl ägs av kommunen och tillhandahålls av renhållaren eller renhållarens utförare.

19 § Ägare av behållare ansvarar för märkning, reparation och vid behov, underhåll och utbyte av behållare. Fastighetsägaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av övriga inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

20 § När renhållaren ska utföra underhåll på sina behållare ska dessa vara tillgängliga.

Anläggande

Allmänt

21 § Innan detaljplanering, projektering, bygglovshantering och anläggande av avfallsrum/avfallsutrymme eller små avloppsanläggningar, samt annan ny- eller ombyggnation ska Samhällsbyggnadsförvaltningen kontaktas.

22 § Vid ny- och ombyggnad av avfallsutrymmen erfordras bygglov och/eller bygganmälan.

23 § Avfallsutrymmen ska vara dimensionerade för fastighetens behov för utsortering av mat- och restavfall, returpapper samt utsortering av förpackningar och borttransport av dessa. Avfallsutrymmen skall underhållas så att kraven på god arbetsmiljö och trafiksäkerhet säkerställs. Storlek, antal och typ av kärl för avfall under kommunalt ansvar fastställs av avfallsansvarig nämnd enligt gällande abonnemangsformer och omständigheter.

Se bilaga 2 för närmare mått och bestämmelser gällande anläggande av avfallsutrymmen.

Små avloppsanläggningar och fettavskiljare

24 § Fastighetsägaren är ansvarig gentemot VA-huvudmannen för eventuella utsläpp av fett till avloppsnätet, och därmed ansvarig för att se till att fettavskiljare är installerade och fyller avsedd funktion. Anmälan kan krävas, kontakta Bygg- och miljönämnden för att få information om huruvida det krävs.

25 § Tömningsfrekvensen regleras på hur mycket avfall och fett som släpps ut från fastigheten och är beroende av anläggningens storlek och belastning.

Tömning ska ske med av avfallsansvariga nämnd godkänd entreprenör. Fettavskiljaren ska vara lättillgänglig för tömning. Lock eller manlucka ska ha minsta mått på 30 cm, kunna öppnas av en person och får inte vara övertäckt när tömning ska ske. Eventuell återfyllnad av anläggningen ansvarar fastighetsägaren för.

26 § Vid installation och anläggande av små avloppsanläggningar och fettavskiljare eller annan anläggning som kräver byte av filtermaterial ska hänsyn tas till vad som utgör en god arbetsmiljö vid hämtning av avfall från anläggning. Vid anläggande av anläggning som kräver byte av filtermaterial ska den anläggas så att den är åtkomlig för hämtningsfordon. Anläggningar där hämtning av filtermaterial ska ske i filterkassett eller säck ska anläggas så att hämtning med fordon utrustat med kran kan utföras. Avståndet mellan tömningsfordonets centra och behållarens centra ska inte överskrida 5 meter eller understiga 2 meter. Inga hinder i höjddled får begränsa lyftarmen, det ska vara fri lyftyta ovanför fordonet, behållaren och lyftvägen, minst 10 meters fri höjd. Vid anläggning med löst filtermaterial får inte avstånd mellan uppställningsplats för sugbil och anslutningspunkt för tömning överstiga 20 meter.

27 § Vid anläggande av små avloppsanläggningar, fettavskiljare eller tank för matavfall får inte avstånd mellan uppställningsplats för slamtömningsfordon och brunn överstiga 20 meter såvida inte särskilda skäl föreligger. Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än 6 meter, om inte särskilda skäl föreligger.

28 § Fast sugledning ska inte användas mer än i undantagsfall, och skall då ske i samråd med renhållaren.

Se bilaga 2 för närmare mått och bestämmelser gällande tömning av små avloppsanläggningar och annan anläggning som kräver byte av filtermaterial.

Krantömmande behållare

29 § Innan installation av krantömmande behållare ska samråd ske med renhållaren.

30 § Anläggningen ska utformas så att den är åtkomlig för fordon utrustat med kran och tömning kan ske med denna. Krantömmande behållare ska vara utformad med en- eller tvåkrokssystem.

31 § För godkännande av krantömmande anläggning ska teknisk specifikation och storlek redovisas för avfallsansvariga nämnden.

32 § Krantömmande behållare ska placeras på fastighetsmark. Uppställningsplats för tömningsfordon bör placeras på fastighetsmark på ett trafiksäkert sätt. Ska ej lyftas över parkerade bilar etc.

33 § Uppställningsplatsen måste vara jämn och av hårdgjord yta. Annars kan fordonet glida på stödbenet. Max tillåtna lutning är 7 %.

34 § Det åligger fastighetsägaren att snöröja runt och på behållare, så att tömning är möjlig.

35 § Behållare bör anläggas så att vatteninträngning minimeras och vara placerad så att ytvattenavrinning möjliggörs.

Se bilaga 2 för närmare mått och bestämmelser gällande tömning av krantömmande behållare.

Container

36 § Vid anläggande/uppställning av container, lastväxlarflak och komprimator ska platsen utformas så att den är åtkomlig för baklastande hämtningsfordon, liftdumper eller lastväxlarfordon. Behållaren ska placeras i markplan. Placering på upphöjd yta eller lastbrygga accepteras ej.

Uppställningsytan för container och lastväxlarflak ska vara på jämn och hårdgjord yta (grus eller asfalt). Uppställningsytan för komprimator skall vara jämn och hårdgjord (asfalt eller betong).

Rengöring och tillsyn

37 § Fastighetsägaren ansvarar för rengöring och tillsyn av behållare samt anläggning. Behållare och anläggningar ska ges regelbunden service för att förebygga störningar i anordningens funktion och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt.

Fastighetsägaren har ansvaret för att latrinbehållaren är försluten och rengörs på utsidan innan hämtning sker.

Om kärl förstörs eller skadas på grund av fastighetsägarens eller nyttjanderättshavares vårdslöshet debiteras fastighetsägaren en kostnad från kommunen för att åtgärda det i enlighet med självkostnadsprincipen.

Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck

38 § Behållare ska vara uppställda så att hantering med den utrustning som används i kommunens insamlingssystem kan ske och att hämtning underlättas. Kärl ska placeras och vändas så att de kan hämtas med sidlastande bil där sådan används och baklastande bil där sådan används.

39 § Behållare får inte fyllas mer än att den kan stängas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den eller att arbetsmiljökrav inte kan tillgodoses. Behållare ska vara fri från snö och is vid hämtningstillfället.

40 § Vid tillfälligt behov av mer volym för restavfallet får en säck med restavfall ställas vid sidan om kärlet och hanteras mot avgift. Säcken ska märkas med texten EXTRA SÄCK och ställas bredvid kärlet och hämtas i samband med tömning av restavfallskärlet. Säckar som hämtas får väga upp till 15 kg och debiteras enligt gällande avfallstaxa.

41 § Renhållaren eller renhållarens utförare ska ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet ska utföras. Ändringar ska utan anmodan meddelas renhållaren eller renhållarens utförare.

För specifikation av mått och krav som ställs på tillgänglighet vid tömning, se bilaga 2.

Åtgärder inför hämtning av avfall från små avloppsanläggningar

42 § Inför tömning åligger det fastighetsägaren att förbereda anläggningen så att tömning kan ske med det fordon som används.

43 § Små avloppsanläggningar, fettavskiljare och tankar ska vara tillgängliga för tömning. Lock eller manlucka som öppnas manuellt får inte vara övertäckt eller fastfruset när tömning ska ske.

44 § Tydliga instruktioner som behövs i samband med hämtning ska tillhandahållas av fastighetsägaren och ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till anläggningen.

45 § Eventuell återfyllnad av anläggning åligger fastighetsägaren. När anläggningen är belägen utanför fastigheten ska den vara markerad med skylt som anger till vilken fastighet anläggningen tillhör.

46 § Fastighetsägaren är skyldig att vidta erforderliga åtgärder för att skydda sin anläggning från skador vid tömning.

Renhållaren har rätt att lämna kvar vattenfasen i slamavskiljare efter verkställd slamtömning.

47 § Filterkassett eller annan flyttbar behållare som ska tömmas med fordon utrustat med kran, ska placeras inom längsta tillåtna avstånd, 5 m. Filtermaterial i lösvikt ska vara sugbart, i förekommande fall efter vattentillförsel. Efter hämtning av uttjänt filtermaterial från fosforfällor ska nytt filtermaterial tillföras anläggningen genom fastighetsägarens försorg.

48 § Efter anslutning till kommunalt avloppsnät eller annan godkänd avloppsanläggning, som innebär att befintlig anläggning tas ur bruk, ska sluttömning ske. Sluttömning är en sista slamtömning av anläggningen och ska beställas av fastighetsägaren via renhållaren. Avgift enligt avfallstaxa.

Hämnings- och transportvägar

49 § Fastighetsägaren ska säkerställa att transportväg fram till den uppställningsplats som används vid hämtning hålls i farbart skick. Renhållaren avgör om vägen uppfyller krav på farbar väg.

Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri. Enskild väg som nyttjas vid hämtning av avfall ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje hämtningstillfälle, för de hämningsfordon som normalt används i hämningsområdet.

50 § Om hämningsfordonet behöver vända ska det gå att göra på ett trafiksäkert sätt. Återvändsväg eller -gata ska ha godkänd vändmöjlighet för hämningsfordon. Hämningsfordonens behov av att backa vid hämtning av avfall ska i största möjliga mån minimeras. Intill gång- och cykelbanor, lekplatser, bostadsentréer, skolor, förskolor eller äldreboenden ska det undvikas. Av arbetsmiljö- eller säkerhetsskäl bör backning inte förekomma annat än i undantagsfall, och då endast korta sträckor till exempel i syfte att vända. Det är renhållaren som bedömer om backning kan ske på ett trafiksäkert sätt. Hämningsfordon ska inte framföras på gång- och cykelbana.

Om farbar väg inte kan upprättas, eller om området av annat skäl inte tillåter eller är lämpligt för hämningsfordon, ska fastighetsägaren lämna avfallet på plats som överenskommen eller av renhållaren anvisad enligt 10 a och 10 b §§.

Se bilaga 2 för närmare mått och bestämmelser gällande hämnings- och transportvägar.

Hämningsområde och hämningsintervall

51 § Respektive kommun utgör två hämningsområden.

- Hämningsområde 1 kommunens centralort.
- Hämningsområde 2 utanför kommunens centralort.

52 § Hämtning av avfall under kommunalt ansvar från hushåll och verksamheter sker med de intervall som framgår av gällande avfallstaxa.

Matavfall skall hämtas minst en gång varannan vecka.

Hämtning av slam skall ske minst en gång per år. Däremot är slam inte kommunalt avfall, men kommunalt ansvar.

Vid otjänlig väderlek, storhelger eller andra extraordinära händelser kan hämningsintervall avvika från det som anges i avfallstaxan.

Åtgärder om föreskrift inte följs

53 § Vid felsortering av avfall vid såväl fastighetsnära insamling som vid överenskommen eller anvisad plats avseende den enskilda fastigheten eller mer än en fastighet, tex. en gemensamhetsanläggning eller plats som är anvisad eller överenskommen för flera fastigheter kan felsorteringsavgift debiteras i enlighet med kommunens avfallstaxa.

54 § Med felsortering av avfall vid fastighetsnära insamling avses vad som kan verifieras vid en okulär besiktning av innehållet i ett kärl eller anordning. Det innebär att sortering inte har skett i kärl eller anordningar på det sätt som är reglerat med stöd av dessa föreskrifter eller dess bilaga 1.

55 § Vid felsortering, exempelvis, men inte begränsat till, bristfällig eller felaktigt emballerat avfall, felplacerad, överfull eller för tung behållare har renhållaren eller renhållarens utförare rätt att inte utföra ordinarie hämtning. Om fastighetsägaren åtgärdar felen hämtas avfallet antingen vid nästa ordinarie hämtningstillfälle eller efter beställning av extrahämtning mot avgift enligt gällande taxa.

56 § Vid upprepade avvikelser från gällande avfallsabonnemang, exempelvis, men inte begränsat till, felsortering, överfulla behållare eller förekomst av åtskilliga extra säckar har avfallsansvarig nämnd rätt att besluta om vidare åtgärder, exempelvis justering av abonnemanget.

Vid utebliven hämtning på grund av omständigheter som fastighetsägaren råder över utförs hämtning vid nästa ordinarie hämttillfälle eller efter beställning mot extra avgift så snart hindret undanröjts och så snart det är möjligt för renhållaren eller renhållarens utförare.

Renhållaren eller renhållarens utförare har ingen skyldighet att lösgöra avfall som blivit kvar i behållare efter tömning, om detta beror på att avfallet är fastfruset eller för hårt packat.

Särskilt om avfall under kommunalt ansvar från verksamheter

57 a § Utöver vad som förskrivs i 8–35 §§ (Alla paragraferna ovan) ska verksamheter hålla avfall under kommunalt ansvar åtskilt från annat avfall.

El-avfall från konsumenten lämnas vid kommunens insamlingsställe eller efter vad som anges i bilaga 1.

Tömning av små tankar, slamavskiljare, fettavskiljare och jämförliga lösningar som genererar avfall under kommunalt ansvar, utförs minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion i tanken/avskiljaren. Latrin från torrtoaletter hämtas efter budning.

57 b § En verksamhet i en fastighet som har fastighetsnära insamling av förpackningsavfall och som har en avfallshantering som är samlokaliserad med hushållens ska anmäla till kommunen att den vill ha kommunal insamling senast sex veckor innan insamlingen ska påbörjas. Förpackningsavfallet ska sorteras ut enligt 6a § och lämna det till ett insamlingssystem som renhållaren eller renhållarens utförare tillhandahåller.

För plastflaskor och metallburkar som är avsedda för ett retursystem gäller istället att sådana alltid ska lämnas till retursystemet i enlighet med 6a §.

Bestämmelsen i 6a § om att utsorterat läkemedelsavfall och förpackningar innehållande läkemedelsavfall ska lämnas till apotek, gäller endast hushåll.

Närmare föreskrifter om sortering återfinns i bilaga 1.

Uppgiftsskyldighet

58 § Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än avfall under kommunalt ansvar ska lämna uppgifter om arten, sammansättningen, mängden eller hanteringen av avfallet som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

Undantag från föreskriften om avfallshantering och anmälan om eget omhändertagande

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

59 § Avfallsansvarig nämnd hanterar ansökan och anmälan enligt 62, 65–68 §§. Tillsynsansvarig nämnd hanterar ansökan enligt 63–64, 69 §§.

För prövning och tillsyn av undantagsärenden har beslutsfattande nämnd rätt att ta ut avgift från fastighetsägare enligt 27 kap. miljöbalken. Om kommunen konstaterar att förutsättningarna till ett undantag inte är uppfyllda enligt vad som gäller kan undantaget återkallas av beslutsfattande nämnd. Beviljade tillstånd är personliga och kan inte överlåtas till annan.

Ansökan ska vara skriftlig och innehålla tillräckliga uppgifter för att beslut skall kunna fattas. Handläggningstiden för anmälnings- och ansökningsärenden är sex veckor.

Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst avfall under kommunalt ansvar

60 § Avfall får endast tas om hand på den egna fastigheten enligt vad som anges i 61–63 §§ och under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

61 § Trädgårds- och parkavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan enligt dessa föreskrifter. I övrigt skall torrt trädgårdsavfall i första hand materialåtervinnas. Invasiva arter får eldas vid den egna fastigheten för att förhindra spridning.

Fastighetsägare får under vissa förutsättningar elda trädgårdsavfallet, om:

1. trädgårdsavfallet har producerats på fastigheten eller på närliggande fastigheter,
2. eldning är en lämplig hantering,
3. eldningen sker i mindre omfattning och på ett sätt som medför endast ringa eller helt tillfälliga störningar i närområdet.
4. det inte strider mot kommunens lokala föreskrifter.
5. Eldning får inte ske i strid mot gällande brandföreskrifter

62 § Fastighetsägare som själv avser att kompostera matavfall från fastigheten på sin fastighet, ska anmäla detta till avfallsansvarig nämnd.

Kompostering av matavfall på fastigheten ska ske i skadedjurssäker behållare och på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår.

Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna kompostjorden.

63 § Kompostering av latrin på fastigheten får, efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd, medges i särskild därför avsedd anläggning på fastigheten, s.k. förmultningsanläggning eller liknande anläggning för omhändertagande av latrin för användning av näringsämnen. Ansökan om omhändertagande av latrin genom egen anläggning ska innehålla en komplett beskrivning av anläggningen.

Förlängt hämtningsintervall

För kommunalt avfall

Små avloppsanläggningar

64 a § För små avloppsanläggningar kan fastighetsägaren, efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd medges förlängt intervall för avfall från anläggningen. Det är fastighetsägarens ansvar att hämtning anpassas till anläggningens behov.

64 b § Befrielse från hämtning av slam kan medges fastighetsägare om fastigheten inte kommer att nyttjas. Befrielse kan beviljas i upp till fem år av tillsynsansvarig nämnd. Därefter återgår abonnemanget till det som var innan befrielsen.

64 c § För små avloppsanläggningar kan fastighetsägaren, efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd medges eget omhändertagande av slam från anläggningen.

Förlängt intervall, befrielse eller eget omhändertagande av slam från små avloppsanläggningar, kan medges om tillsynsansvarig nämnd bedömer att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Medgivande om förlängt hämtningsintervall, befrielse eller eget omhändertagande kan återkallas om tillsynsansvarig nämnd konstaterar att förutsättningarna för sådant inte är uppfyllda.

Gemensam avfallsbehållare

65 § Två eller tre närboende fastighetsägare kan efter ansökan till avfallsansvarig nämnd medges rätt att använda gemensam avfallsbehållare under förutsättning att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. En av fastighetsägarna ska förbinda sig att ansvara för uppställningsplats. Respektive fastighetsägare betalar en fast avgift men delar på rörlig kostnad för kärl.

Medgivande om gemensam avfallsbehållare kan återkallas om renhållaren konstaterar att förutsättningarna för medgivandet inte längre är uppfyllt.

Gemensamt hämtställe

66 § Gemensamt hämtställe kan tillämpas i områden där insamling inte är möjlig med hänsyn till fastighetens utformning och belägenhet, trafiksäkerhet eller andra omständigheter, samt att Samhällsbyggnadsförvaltningen anser det lämpligt att ha ett gemensamt hämtställe. Vid gemensamt hämtställe delar flera i området på gemensamma kärl. Fast avgift utgår per lägenhet samt rörlig avgift enligt avfallstaxa.

Tillfälligt uppehåll i hämtning av mat- och restavfall, förpackningar samt små avlopp

Tillfälligt uppehåll i hämtning av mat- och restavfall

67 § Tillfälligt uppehåll i hämtning av mat-, restavfall, och förpackningar kan efter ansökan till avfallsansvarig nämnd medges fastighetsägare till små- och fritidshus samt flerbostadshus om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid om minst 3 månader. Tillfälligt uppehåll i hämtning av avfall under kommunalt ansvar medges för maximalt två år per ansökningstillfälle.

Uppehåll i hämtning av mat-, rest- och förpackningsavfall ger befrielse från rörlig avgift men inte från fast avgift.

Tillfälligt uppehåll i hämtning av slam från små avlopp

68 § Tillfälligt uppehåll i hämtning av slam kan medges fastighetsägare om fastigheten inte kommer att nyttjas. Uppehållet kan beviljas som längst upp till ett år av avfallsansvarig nämnd. Därefter återgår abonnemanget till det som var innan uppehållet, då fastighetsägaren ansvarar för att tömning efter uppehållet sker om behov finns. Tillfälligt uppehåll kan beviljas max vart femte år.

Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna avfall till kommunen

69 § Fastighetsägaren kan ansöka hos den tillsynsansvariga nämnden om att få tillåtelse att själv ta hand om sitt mat- och restavfall, grovavfall, bygg- och rivningsavfall, trädgårdsavfall, farligt avfall samt avfall från små avloppsanläggningar, och därmed få befrielse från skyldigheten att överlämna avfall under kommunens ansvar till renhållaren, enligt 15 kap. 24 § 1 st miljöbalken. Kravet är att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

Det måste finnas särskilda skäl för att den tillsynsansvariga nämnden ska tillåta ett undantag från skyldigheten att överlämna avfall. Fastighetsägaren måste kunna visa att allt avfall som uppstår på fastigheten kan tas om hand på fastigheten, att lämna avfallet hos annan abonnent ses inte som eget omhändertagande. Fastighetsägaren får inte använda kommunens återvinningscentral för att lämna annat avfall än det som faller under producentansvar under tiden som undantaget gäller.

Befrielse från skyldigheten att överlämna kommunalt avfall och avfall under kommunalt ansvar medför befrielse från kommunens renhållningsavgifter samt undantar fastighetsägaren att för avfall från aktuell fastighet nyttja kommunens renhållningstjänster.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft den **2026-01-01**, då föreskrifter för avfallshantering för Hällefors, Lindesbergs, Ljusnarsbergs och Nora kommuner daterade **2012-02-24**, upphör att gälla. Tidigare meddelade dispenser och andra beslut meddelade med stöd av de upphävda föreskrifterna ska anses meddelade med stöd av motsvarande bestämmelser i denna föreskrift.

Antagen av kommunfullmäktige i:

Hällefors kommun **2024-xx-xx**, x §

Lindesbergs kommun **2024-xx-xx**, x §

Ljusnarsbergs kommun **2024-xx-xx**, x §

Nora kommun **2024-xx-xx**, x §

Bilagor

Bilaga 1. Sortering, emballering och avlämning av avfall

Bilaga 2. Vägledning till föreskrifter om avfallshantering

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Mat- och restavfall			
Matavfall 	Med matavfall avses allt biologiskt nedbrytbart avfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen i hushåll, restauranger, storkök, arbetsplatser och liknande som utgör avfall under kommunalt ansvar.	Om fastighetsägaren har abonnemang för hämtning av matavfall ska matavfallet förpackas i särskild papperspåse eller säck som tillhandahålls av Samhällsbyggnadsförvaltningen.	Om fastighetsägaren har abonnemang för hämtning av matavfall ska läggas i behållare som är avsedd för matavfall. Om fastighetsägaren har anmält hemkompostering av matavfall enligt 62 §, i avfallsföreskriften kan matavfallet omhändertas på den egna fastigheten.
Restavfall 	Med restavfall avses sorterat brännbart avfall under kommunalt ansvar. Med detta avses det avfall som kvarstår när matavfall, farligt avfall, returpapper, förpackningar, grovavfall, el-avfall och annat avfall som omfattas av producentansvar, har sorterats ut.	Avfallet ska ligga i en försluten påse eller vara paketerat på annat lämpligt sätt (så att löst avfall undviks). Avfall ska vara emballerat så att skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet för människors hälsa eller miljö inte uppkommer.	Avfallet ska läggas i behållare för restavfall, som är avsedd för fastighetens avfall.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Grovavfall samt bygg- och rivningsavfall			
Återbruk ÅTERBRUK	Med återbruk avses möbler och föremål för återanvändning. Exempel på föremål är husgeråd, prydnadssaker, böcker, skivor, tavlor, leksaker m m.	Inget emballage.	Lämnas till frivillig organisation eller liknande, alternativt vid de återvinningscentraler som erbjuder insamling av återbruk.
Metallskrot METALL	Med metallskrot avses metaller såsom järn, stål, koppar, mässing, aluminium, zink. Det kan t ex vara stekpannor, kastruller, utegrillar, cyklar och gräsklippare.	Inget emballage. KOM IHÅG se till att metallskrotet är tomt på eventuellt innehåll av tillexempel bensin och olja samt är fritt från elkablar och andra elföremål.	Lämnas på anvisad plats på återvinningscentral som har mottagning för metallskrot. Förpackningar av metall lämnas i insamlingssystem för förpackningar.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Stoppade möbler STOPPADE MÖBLER	Med stoppade möbler avses möbler med metallresår, till exempel soffor, fåtöljer och resår madrasser. Ej dynor.	Inget emballage.	Lämnas på anvisad plats på återvinningscentral.
Wellpapp WELLPAPP	Med wellpapp avses t ex större sällanförpackningar och flyttkartonger.	Inget emballage. Kartongerna ska tömmas och plattas till.	Lämnas på anvisad plats på återvinningscentral.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Gips GIPS	Med gips avses rena gipsskivor.	Inget emballage.	Lämnas på anvisad plats på återvinningscentral som har mottagning för gips.
Fönster FÖNSTER	Med fönster avses t ex fönster i karm, dörrar med glas och speglar med ram.	Inget emballage.	Lämnas på anvisad plats på återvinningscentral som har mottagning för fönster.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Träavfall TRÄ	Med träavfall avses exempelvis brädor, spånskivor, övrigt trämaterial från byggnation och rivning, trämöbler etc. <u>Ej tryckimpregnerat trä.</u>	Inget emballage.	Lämnas på anvisad plats på återvinningscentral.
Konstruktionsmaterial TEGEL KAKEL	Med konstruktionsmaterial avses inert material som inte bryts ned biologiskt. Det kan t ex vara tegel, kakel, porslin, planglas, sten, cement m m.	Inget emballage.	Lämnas på anvisad plats vid återvinningscentral.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Konstruktionsmaterial PORSLIN & KERAMIK STEN & GRUS	Med konstruktionsmaterial avses inert material som inte bryts ned biologiskt. Det kan t ex vara tegel, kakel, porslin, planglas, sten, cement m m.	Inget emballage.	Lämnas på anvisad plats vid återvinningscentral.
Trädgårdsavfall TRÄDGÅRDS- AVFALL	Med trädgårdsavfall avses sådant biologiskt avfall som uppstår vid normalt nyttjande av trädgård vid bostadshus t.ex. löv, gräs, växter, mindre mängder av frukt och mossor.	Inget emballage. Trädgårdsavfallet får inte vara kontaminerat och ska vara fritt från plastsäckar, jord, grus, sand, sten, stubbar och betong.	Det bästa sättet att ta hand om trädgårdsavfallet är att kompostera det på den egna fastigheten. Finns inte möjlighet till det kan trädgårdsavfallet lämnas på återvinningscentral som har mottagning för trädgårdsavfall eller på annan anvisad plats.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Invasiva växtarter 	Med invasiva växtarter avses EU:s förteckning över invasiva främmande arter – växter.	Emballering i helt tätslutande säck som försluts väl.	Lämnas på anvisad plats på återvinningscentral, som har mottagning för invasiva växtarter.
Risavfall 	Med risavfall avses ris, grenar och buskar.	Inget emballage. Risavfall får inte vara kontaminerat och ska vara fritt från plastsäckar, jord, grus, sand, sten, stubbar och betong.	Lämnas på återvinningscentral som har mottagning för risavfall eller på annan anvisad plats.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Material till energiåtervinning 	Med material till energiåtervinning avses det brännbara avfallet som kvarstår när övrig utsortering gjorts på återvinningscentral. Det kan t ex vara tapeter, takpapp, gummi, skummadrasser/dynor.	Inget emballage.	Lämnas på anvisad plats på återvinningscentral, eventuell emballage ska tömmas i containern.
Farligt avfall och elavfall			
Asbest 	Med asbest avses asbest och eternit t.ex. eternitplattor, gamla ventilationsrör och rörisolering.	Asbesten ska vara väl förpackad i täta och tåliga plastsäckar. Säckarna skall vara uppmärkta så det tydligt framgår att innehållet är asbestavfall.	Rimlig mängd lämnas till Återvinningscentralen. Kontakta alltid personal på återvinningscentral när du lämnar asbestavfall.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Tryckimpregnerat trä IMPREGNERAT TRÄ	Med tryckimpregnerat trä avses impregnerat/tryckimpregnerat trä exempelvis virke, slipers, telestolpar och altandäck.	Inget emballage.	Rimlig mängd lämnas till Återvinningscentralen.
Farligt avfall FARLIGT AVFALL	Med farligt avfall avses flera olika avfallslag, markerade med * i bilaga 3 i avfallsförordningen (2020:614). Exempelvis färgburkar, lim, lösningsmedel, syror, bekämpningsmedel, sprayflaskor, poolkemikalier, cytostatika m.m.	Farligt avfall ska lämnas i täta förpackningar, helst originalförpackningen. Det skall vara tydligt uppmärkt på förpackningen vad den innehåller.	Lämnas på återvinningscentral på anvisad plats. OBS! Blanda aldrig kemikalierna, lämna dem var för sig. Om innehållet är oklart, kontakta ÅVC-personal.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Oljehaltigt avfall 	Med oljehaltigt avfall avses exempelvis absorbenter såsom trasor, oljefilter och spillolja.	Oljehaltigt avfall ska lämnas i täta förpackningar, max 20 liter. Spillolja lämnas i dunk, max 15 kilo.	Lämnas på återvinningscentral som har mottagning för oljehaltigt avfall.
Elfall 	Med elavfall avses exempelvis microvågsugnar, TV, datorer och tillbehör, hushållsapparater, mobiltelefoner, leksaker m.m. Allt som drivs av el eller batterier.	Inget emballage.	Elavfall med producentansvar lämnas till återförsäljare enligt sk. en mot en-principen, oavsett storlek på produkten eller lämnas till återvinningscentral på anvisad plats.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Kyl & Frys KYL & FRYSS	Med kyl & frys avses kylskåp och frysskåp/frysbox.	Inget emballage.	Lämnas på återvinningscentral och skåpen ska lämnas som tömda men inredning kvar.
Vitvaror VITVAROR	Med vitvaror avses t ex spisar, diskmaskiner, tvättmaskiner eller spisfläktar.	Inget emballage.	Lämnas på återvinningscentral och skåpen ska lämnas som tömda men inredning kvar.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Ljuskällor och lysrör 	Med ljuskällor och lysrör avses alla typer av ljuskällor och lysrör.	Inget emballage.	Lämnas till återvinningscentral.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Batterier 	Med batterier avses exempelvis knappcells-batterier, ficklampsbatterier, laddningsbara maskin-batterier, bilbatterier m.m. - alla batterier återvinns.	Inget emballage.	Småbatterier kan lämnas i batteriholkar som finns exempelvis vid återvinningsstationer. Övriga batterier lämnas på återvinningscentral.
Övrigt Avfall			
Däck utan fälg 	Med däck utan fälg avses däck där fälgen är avmonterad.	Inget emballage.	Lämnas till däckåterförsäljare eller på anvisad plats på återvinningscentral som har mottagning för däck.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Textiler 	Med textilier avses kläder, textilier, väskor, accessoarer och liknande som inte är fuktiga eller förstörda av oljor eller kemikalier.	Lägg textilierna i förslutna påsar.	Hel och ren textil lämnas som återbruk till frivillig organisation, kan även lämnas på återvinningscentral. Kravet på utsortering av textilavfall gäller inte om avfallet består av strumpor eller underkläder.
Trasig textil 	All trasig textil.	Ska ligga i försluten påse.	Trasig textil lämnas i samlingskärl för textilier på återvinningscentral som har mottagning för textilier.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Returpapper 	Till exempel tidningar, broschyrer och skrivpapper.	Inget emballage.	Lämnas i behållare på återvinningsstationer eller i annat insamlingsystem som kommunen anvisar.
Kanyler och läkemedel 	Med kanyler och läkemedel avses t ex gamla eller överblivna läkemedel, kanyler och insulinpennor.	Läkemedel ska lämnas i gemonskinlig påse för att personalen ska se innehållet. Kanyler och insulinpennor ska läggas i särskild behållare som erhålls av apoteket.	Lämnas på apotek. Tomma läkemedelsförpackningar utan personuppgifter källsorteras som förpackning.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Förpackningar 	Med förpackningar avses förpackningar av glas, metall, papper, trä, tyg, keramik eller plast.	Inget emballage.	Lämnas i behållare på återvinningsstationer eller i annat insamlingsystem som kommunen anvisar. Förpackningar av trä, tyg och keramik lämnas vid en återvinningscentral.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Förpackningar PAPPERS-FÖRPACKNINGAR PLASTFÖRPACKNINGAR	Med förpackningar avses förpackningar av glas, metall, papper, trä, tyg, keramik eller plast.	Inget emballage vid avlämning på återvinningsstation. Vid fastighetsnära insamling tillhandahåller kommunen emballage där sådant ska användas.	Lämnas i behållare på återvinningsstationer eller i annat insamlingsystem som kommunen anvisar. Förpackningar av trä, tyg och keramik lämnas vid en återvinningscentral.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Förpackningar METALL-FÖRPACKNINGAR	Med förpackningar avses förpackningar av glas, metall, papper, trä, tyg, keramik eller plast.	Inget emballage vid avlämning på återvinningsstation. Vid fastighetsnära insamling tillhandahåller kommunen emballage där sådant ska användas.	Lämnas i behållare på återvinningsstationer eller i annat insamlingsystem som kommunen anvisar. Förpackningar av trä, tyg och keramik lämnas vid en återvinningscentral.
Fyrverkerier och andra explosiver FYRVERKERIER	Med fyrverkerier och andra explosiver avses t ex fyrverkerier, sprängämnen, ammunition.	Kontakta polismyndigheten för information om emballering.	Kontakta polismyndigheten för information om avlämning.

Sortering, emballering och avlämning av avfall

AT-2025-49

Bilaga 1

Avfallsslag	Definition	Krav på emballering	Sortering och avlämning
Fiskeredskap 	Med fiskeredskap avses privatpersoners fiskeredskap som innehåller plast.	Inget emballage.	Lämnas vid anvisad plats på återvinningscentralen.
Latrin 	Urin och fekalier uppsamlat i latrinbehållare.	Fastighetsägaren ska försluta latrinbehållare och rengöra den på utsidan innan hämtning sker. Latrinkärl får vid hämtningstillfället inte väga mer än 15 kg.	Hämtning av latrinkärl vid fastigheten kan erhållas via budning mot särskild avgift efter beställning hos kommunen. Latrinkärl ska då placeras vid kärlet för mat- och restavfall om annan plats ej anvisats av kommunen.

**Samhällsbyggnads
förvaltningen**

Hällefors - Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

AT-2025-49
Bilaga 2

Vägledning till föreskrifter om avfallshantering för Samhällsbyggnadsförvaltningen

Hällefors – Lindesberg – Ljusnarsberg – Nora

Samhällsbyggnads förvaltningen

Hällefors - Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

AT-2025-49

Bilaga 2

Innehåll

Inledning	3
Avfallsutrymmen	3
Allmänt	3
En- och tvåbostadshus	3
Vid sidolastningsteknik	4
Vid baklastandeteknik	4
Flerbostadshus och verksamheter	5
Utrymme och placering av containrar	8
Transportvägar och dragvägar	8
Uppställningsplats	8
Transportväg	9
Transportvägars mått	10
Dragväg	11
Krantömmande behållare	12
Tömning av enskilda avloppsanläggningar samt annan anläggning som kräver byte av filtermaterial	15

Samhällsbyggnads förvaltningen

Hällefors - Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

AT-2025-49

Bilaga 2

Inledning

Denna bilaga ska ses som en vägledning innehållande råd och anvisningar till föreskriften om avfallshantering för Hällefors-, Lindesbergs-, Ljusnarsbergs och Nora kommuner. Denna bilaga är sammanställd för att vara till hjälp vid planering och projektering av ny- och ombyggnad av bostadsområden/lokaler för olika verksamheter.

Bilagan innehåller råd och anvisningar för hur avfallsutrymmen ska se ut. Hur uppställningsplats, drag- och transportvägar ska vara utformade. Samt vad som gäller vid hämtning av avfall. Observera att kriterier för vägar gäller både vid hämtning av kommunalt avfall samt avfall under kommunalt ansvar.

Denna bilaga förtydligar även gällande avfallsföreskrift för Samhällsbyggnadsförvaltningens verksamhetsområde med avseende på tillgänglighet och arbetsmiljö. Anvisningarna gäller också som stöd till det systematiska arbetsmiljöarbete som Samhällsbyggnadsförvaltningen driver och samordnar. Vid hämtning av avfall gäller alltid Arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Mått och riktlinjer utifrån branschstandard är till största del hämtade ur *Avfall Sveriges Handbok för avfallsutrymmen, riktlinjer för utformning av avfallsutrymmen vid ny- och ombyggnation*.

Avfallsutrymmen

Allmänt

Avfallsutrymmen får inte vara lokaliserade så att avfall måste transporteras genom utrymmen där livsmedel förvaras eller tillreds. Fettavskiljare ska vara placerad så att det är möjligt att dra slang utan att använda utrymme där livsmedel förvaras.

Bestämmelser om brandskydd ska följas vid utformning och placering av avfallsutrymmen.

En- och tvåbostadshus

Generellt gäller att avfallskärnen ska vara tillgängliga för renhållningspersonal alla arbetsdagar 06.00- 22.00.

Kärl ska på tömningsdagen vara framställda med handtaget åt rätt håll beroende på rådande tömningsteknik.

Vid sidolastningsteknik

En sidlastande sopbil använder en lyftarm som är monterad på höger sida av fordonet. Lyftarmen greppar, lyfter och tömmer kärlet maskinellt medan hämtningspersonalen sitter kvar inne i sopbilen. Lyftarmen manövreras av hämtningspersonalen från förarhytten och övervakas genom kamera och monitor. Kärlen töms i en lucka upptill på den sidlastande sopbilen. Sopbilen kan vara utformad med ett eller flera fack.

Avståndet mellan sidlastande sopbil och kärl får vara max 2 m med fritt utrymme om minst 0,5 m runt respektive kärl. Kärl skall vara placerade på plan- och hårdgjord yta i gatunivå.

Högt placerat kärl (i tex. snödriva) eller kärl placerad lågt (t.ex i dike) kan inte tömmas.

Figur 1. Sidolastningsteknik

Bild: Affärsverken

Vid baklastandeteknik

Hämtning med baklastande sopbil utförs genom att hämtningspersonalen stiger ur bilen, drar fram kärlet till bilen och fäster det vid kärlyften som är placerad baktill på fordonet. Sedan lyfts kärlet och töms maskinellt i sopbilens ficka. Sopbilen kan vara utformad med ett eller flera fack.

Samhällsbyggnads förvaltningen

Hällefors - Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

AT-2025-49

Bilaga 2

Avståndet mellan baklastaren och kärlet får max vara 5 m. Det ska vara fritt utrymme om minst 0,5 m runt respektive kärl. Kärlet skall vara placerade på plan- och hårdgjord yta, vägen mellan kärl och baklastare dvs dragvägen ska överensstämma med stycke "dragväg" i denna bilaga.

Högt placerat kärl (i tex. snödriva) eller kärl placerad lågt (t.ex i dike) kan inte tömmas.

Figur 2. Baklastande teknik

Bild: Affärsverken

Flerbostadshus och verksamheter

Avfallsutrymmen skall vara tillgängligt för renhållningspersonal alla arbetsdagar 06.00- 22.00. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas till renhållaren.

Avfallsutrymmen ska vara tillräckligt tilltagna så att utrymme finns för källsortering av avfall.

Vid ny- eller ombyggnation ska minst följande fraktioner avfall kunna sorteras:

- Matavfall
- Pappersförpackningar
- Plastförpackningar
- Metallförpackningar
- Ofärgade glasförpackningar
- Färgade glasförpackningar
- Restavfall

Storlek på avfallsutrymmen bestäms av storleken och antalet kärl. Utrymmet ska vara väl tilltaget och utrymme bör finnas för flexibilitet.

Samhällsbyggnads förvaltningen

Hällefors - Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

AT-2025-49
Bilaga 2

Golvytorna ska vara plana. Golv ska vara utformade för att minimera risken för att halka eller snubbla men samtidigt vara lätta att rengöra. Blanka golv ökar halkrisken.

Trappsteg och trösklar ska inte förekomma. I undantagsfall kan tröskel vara kvar om den förses med ramp på båda sidor.

Det ska finnas uppställningsanordningar för dörrar som enkelt kan aktiveras. Dörrar ska kunna öppnas inifrån utan nyckel. Låsvred bör ha skydd som förhindrar att låset skadas av slag eller påkörning.

God belysning ska finnas.

Avfallsutrymmen ska förses med god ventilation för att minska risken för lukt. Fastighetsinnehavare ansvarar för att avfallsutrymmet hålls fritt från ohyra.

Dessa mått skall minst följas:

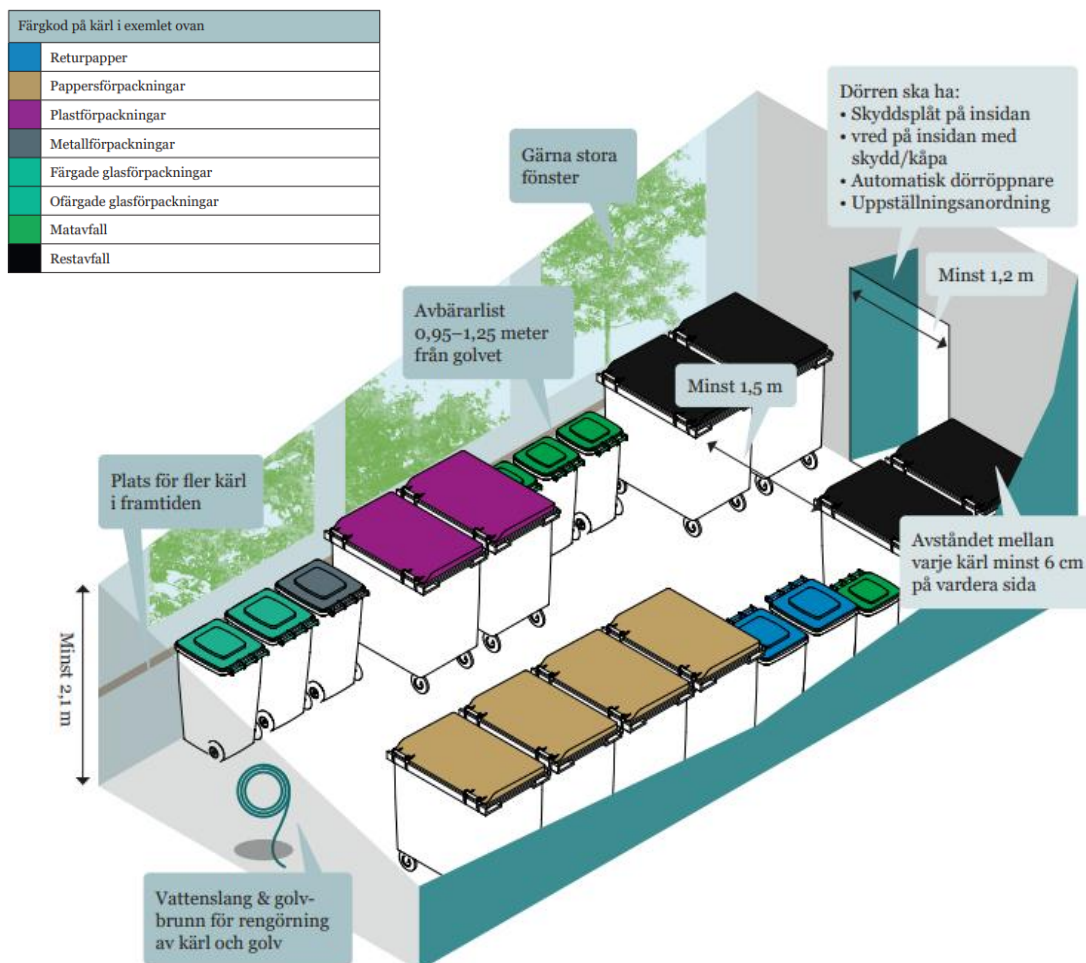
- Den fria gången mellan olika kärl ska vara minst 1,5 meter och avståndet mellan varje kärl minst 6 cm på vardera sida.
- Rumshöjden ska vara minst 2,1 meter. Installationer får inte begränsa den fria höjden.
- Dörrar för avfallsutrymmen ska ha minst 1,2 meter fri bredd och minst 2 meter fri höjd. Normalt krävs minst en 13x21-dörr.

Samhällsbyggnads förvaltningen

Hällefors - Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

AT-2025-49
Bilaga 2

Figur 3. Exempel på avfallsutrymme.

Bild: Sara Sundin, Ramboll

Som hjälp vid planering/utformning av avfallsutrymme finns angivet den golvyta som behövs för plastkärl av olika volymer, se tabell 2. För att kunna göra en fullständig bedömning av erforderlig yta, krävs också en bedömning av den förväntade volymen avfall av olika avfallsfraktioner.

Tabell 1. Ytmått som krävs för enskilda avfallskärl

Volym i liter	140	240	370	660
Bredd i cm	75	75	80	140
Djup i cm	90	90	90	90

Utrymme och placering av containrar

Container placeras i markplan och uppställningsytan skall vara på en hårdgjord yta.

Utomhus skall container placeras så att spridning av brand till närliggande byggnader undviks. Rekommenderat avstånd mellan byggnad och täckt container är minst 4 m. För öppen container rekommenderas minst 6 m.

För container som placeras inomhus ska avstånd mellan container och vägg vara minst 1 m, runt om.

Dörrar vid containerhämtning ska anpassas efter vilka containrar som används samt efter lastväxlarens storlek. Fri yta framför lastväxlarflak, tömning med containerbil ska vara minst 4x15 m.

Fri yta framför container som töms med baklastande bil ska vara 15 m och med fri höjd 6 m.

Transportvägar och dragvägar

Uppställningsplats

Med uppställningsplats avses den plats där hämtningsfordonet står under tiden avfallshämtningen genomförs. Uppställningsplatsens utformning måste anpassas till vilken typ av avfallsbehållare och typ av hämtningsfordon.

Lutning på uppställningsplatsen ska inte överstiga vad hämtningsfordonet klarar av.

Hämtningsfordonets uppställningsplats ska inte vara skymd av till exempel backkrön, kurva eller vegetation så att trafiksäkerheten äventyras.

Väghållaren (Trafikverket, kommunen, privat vägförening eller enskild fastighetsägare) ska tillse att det är korrekt skyltning och god framkomlighet. Hämtningsfordon ska kunna genomföra hämtningen av avfallet, d.v.s. det får inte finnas några fasta eller återkommande hinder (t.ex. parkerade bilar). Skyltning om lastzon och parkeringsförbud kan behövas. Uppställningsplatser ska även vara snöröjd och inga snöhögar får förekomma.

Samhällsbyggnads förvaltningen

Hällefors - Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

AT-2025-49
Bilaga 2

För kranbilar ska det vara fri lyfthyta ovanför fordonet, behållaren och lyftvägen. För tömningsfordon av container, lastväxlarflak eller komprimator ska det vara fri höjd på 6 meter. Det är inte tillåtet att lyfta avfallet över byggnader och fordon.

Transportväg

Med transportvägar avses vägar i direkt anslutning till uppställningsplats och dragväg där fordon för hämtning av avfall måste framföras för att komma intill och hämta avfallet.

Transportväg skall vara slät och hårdgjord med ett underlag av till exempel asfalt, grus eller liknande.

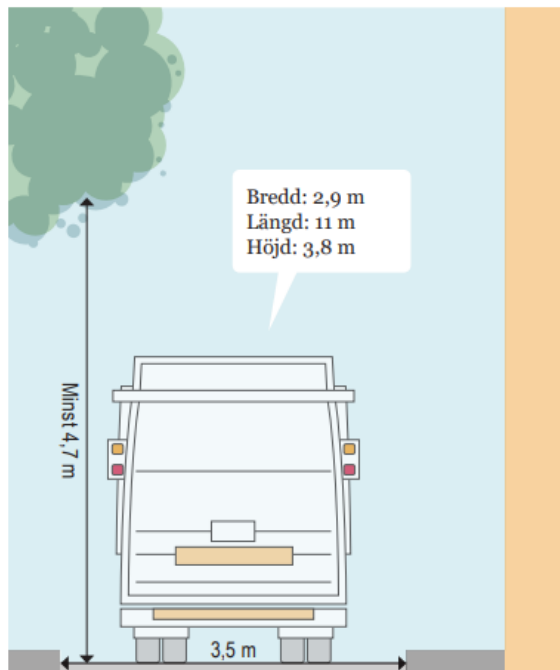
Transportvägen ska året runt ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

Hämningsfordon ska inte framföras på gång- och cykelbana.

Transportvägar ska ha den bärighetsklass som krävs med avseende på hämningsfordonens tyngd, men minst bärighet på 28 ton.

Backning ska av säkerhets- och arbetsmiljöskäl inte förekomma annat än i undantagsfall. Backning kan endast ske i samband med vändning om det inte går att vända på ett annat sätt. Renhållaren bedömer om backning kan ske på ett trafiksäkert sätt. För slambilar ska utrymme finnas att vända samt komma till och från tömningsstället utan att behöva backa annat än vid vändning.

Väghållaren (Trafikverket, kommunen, privat vägförening eller enskild fastighetsägare) ansvar för att korrekt skyltning och god framkomlighet råder.

Figur 4. Vändplats.

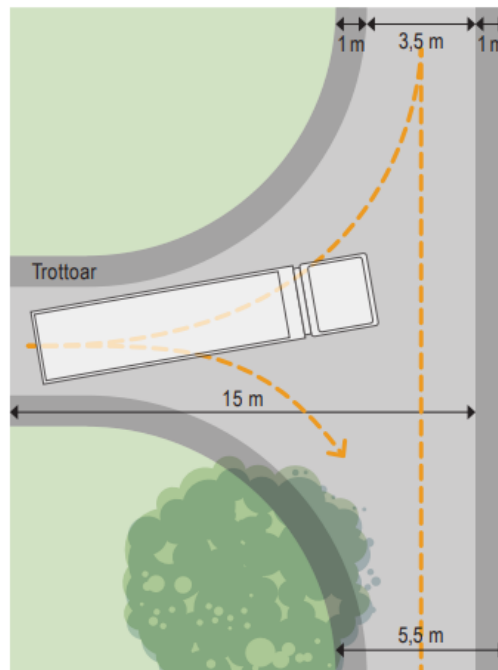

Bild: Sara Sundin, Ramboll

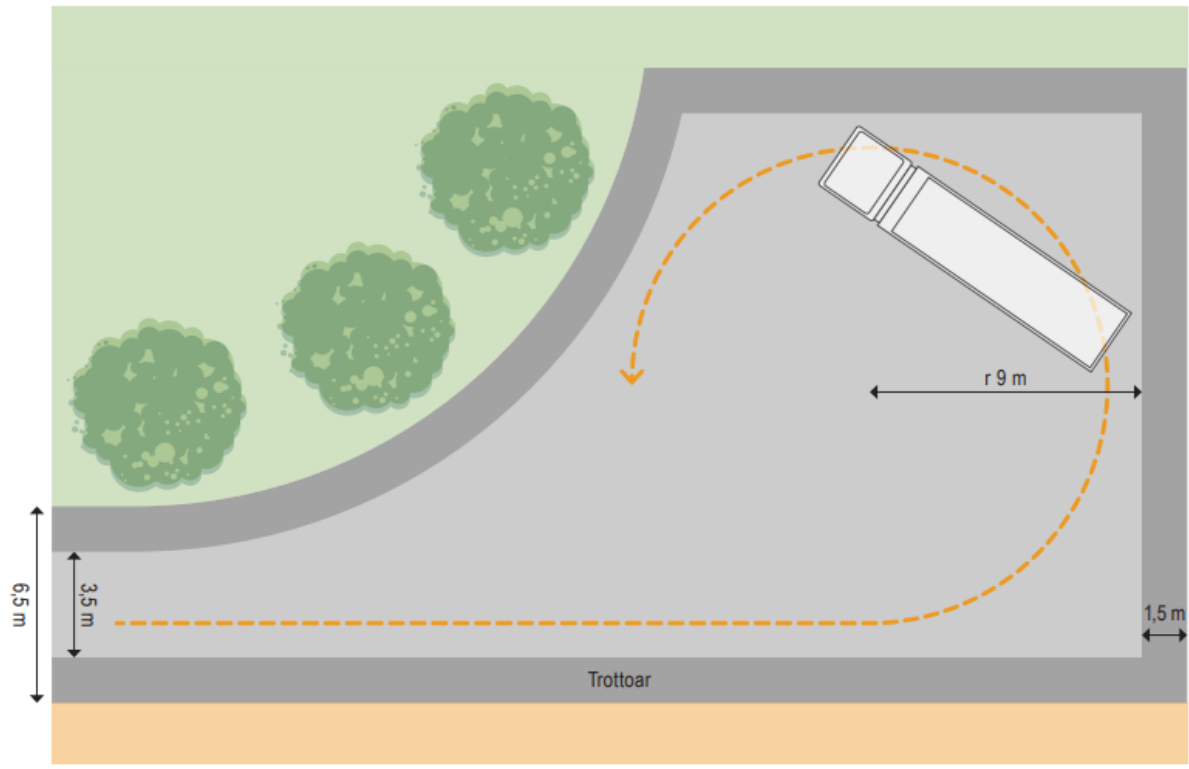
Transportvägars mått

Transportvägen ska vara minst 3,5 m bred vid enkelriktad gata och minst 5,5 m bred om körning i båda riktningarna förekommer. Växtlighet eller parkering får inte inkräkta på vägbredden.

Uppställningsplatsens längd ska vara minst 15 m lång.

Transportvägen ska ha en fri höjd på 4,7 m. Lägre kan accepteras om kommunen gett godkännande för detta

Vid vändning på återvändsgata ska vändmöjlighet finnas. Trevägs korsning eller vändplats kan användas. Vid vändning på vändplats ska radien vara minst 9 m.

Figur 5. Alternativ vändplats.

Bild: Sara Sundin, Ramboll

Dragväg

Med dragväg avses den väg som går mellan enskilda kärl/avfallsutrymmen/avloppsanläggningar och hämtningsfordonets uppställningsplats, d.v.s. den väg där hämtningspersonalen drar eller skjuter kärl/slang benämns som dragväg.

Dragvägen skall vara fri från hinder som staket, murar, planteringar och annat. Vintertid skall dragväg och transportväg vara snöröjd och halkbekämpad.

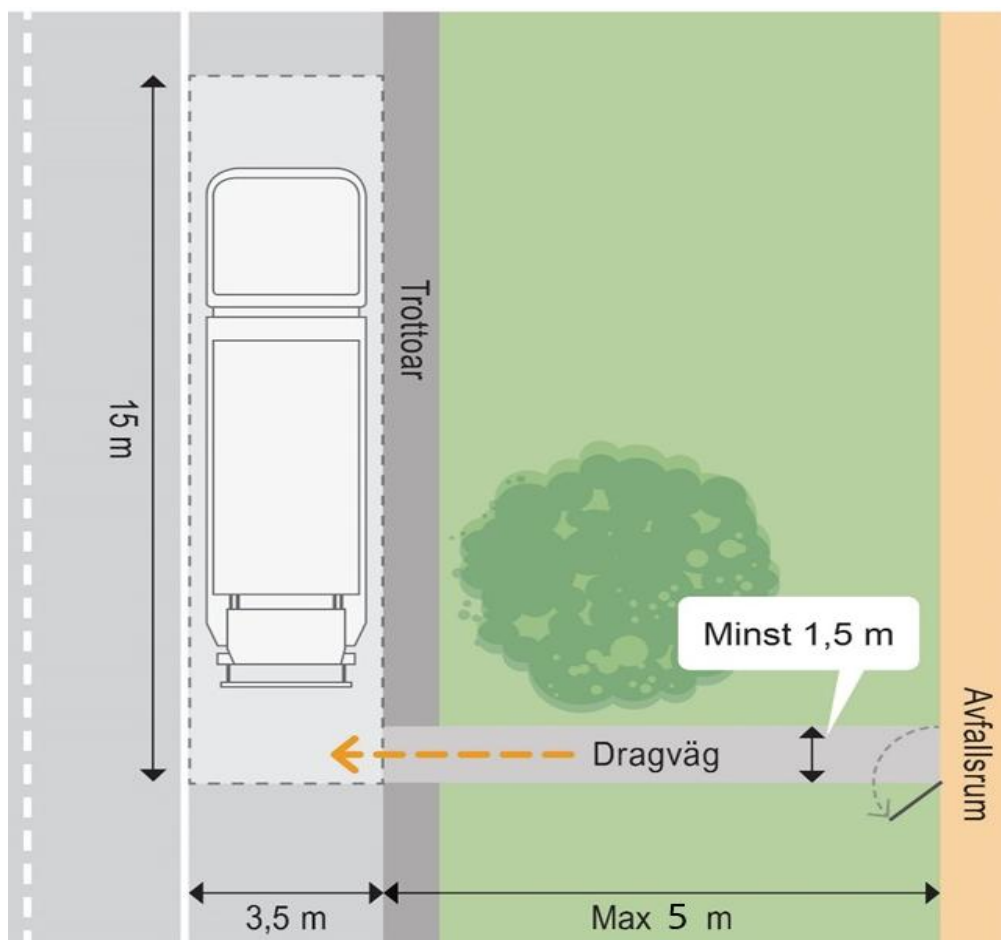
Dragvägen skall vara slät och hårdgjord med ett underlag av till exempel asfalt, plattor eller liknande. Dragvägar ska vara utformade så att avfallskärl och slangar utan svårighet kan förflyttas.

Dragvägen ska ha en minsta bredd av 1,5 meter.

Dragvägens lutning får vara högst 1:20. Eventuella ramper får luta max 1:12. Om lutning på dragväg inte kan undvikas och ramp måste installeras ska avfallsansvarig nämnd kontaktas för mått och andra angivelser.

Dragväg från avfallsrum till uppställningsplats skall vara så kort som möjligt och får inte överstiga 5 meter, tilläggsavgift uttas om avståndet är längre.

Figur 6. Exempel på dragväg.

Bild: Sara Sundin, Ramboll

Krantömmande behållare

Avståndet mellan tömningsfordonets centra och behållarens centra ska inte överskrida 6 meter eller understiga 2 meter. Inga hinder i höjdlängd får begränsa lyftarmen.

Det ska vara fri höjd ovanför fordonet, behållaren och lyftvägen, minst 10 meter.

Samhällsbyggnads förvaltningen

Hällefors - Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

AT-2025-49

Bilaga 2

Det ska vara 1 m fritt runt behållare på mark för att säkerställa möjlighet till snöröjning, isläggning av ev. innersäck och städning. Vid lyft bör ett säkerhetsavstånd på minst 2 meter från omgivande hinder tillämpas; exempelvis fasad, lyktstolpar eller parkerade bilar.

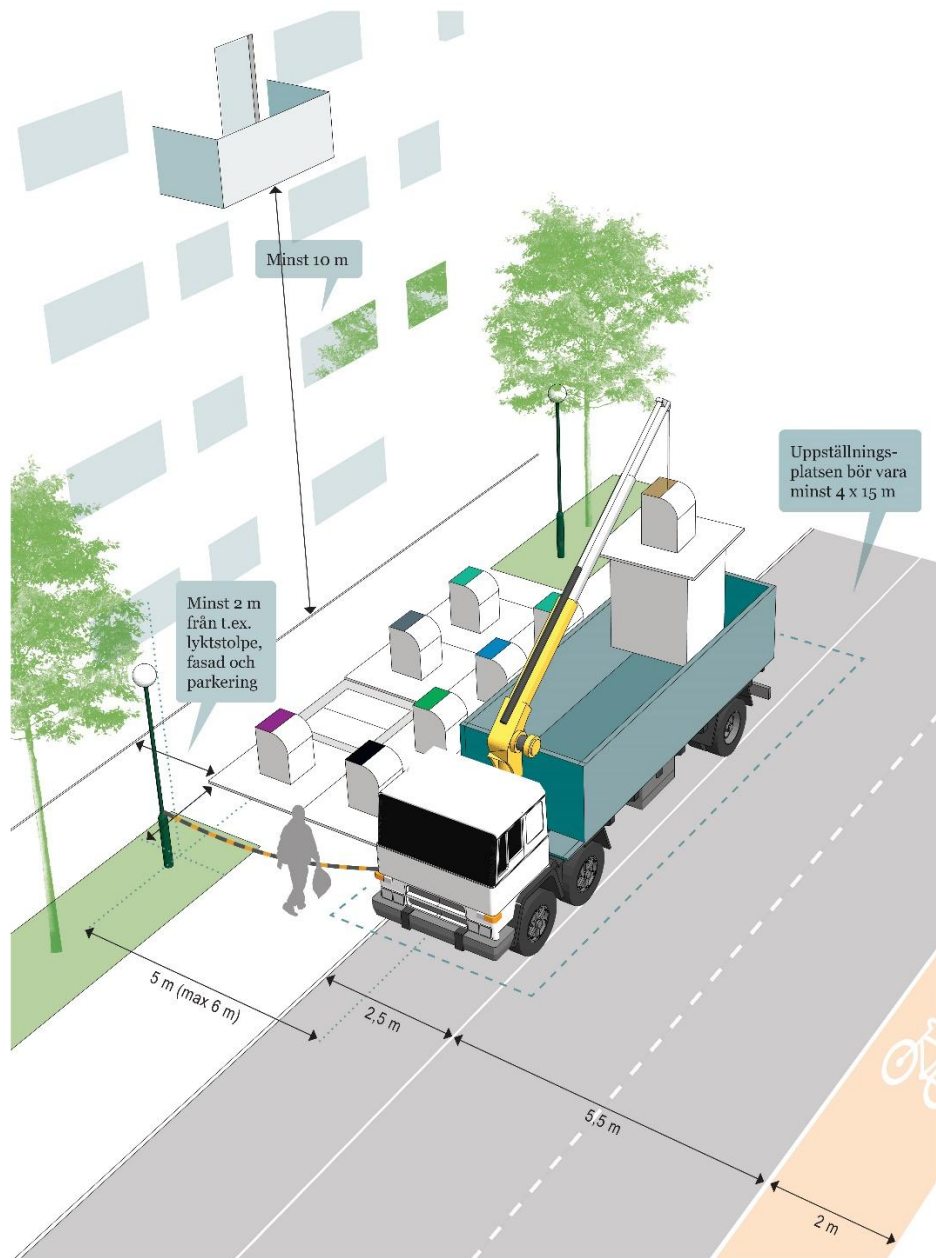
Vid anläggande av anläggning som kräver byte av filtermaterial ska den anläggas så att den är åtkomlig för hämtningsfordon. Anläggningar där hämtning av filtermaterial sker i filterkassett eller säck, ska anläggas så att hämtning med fordon utrustat med kran kan utföras. Anläggande ska ske så att avståndet mellan kranfordonets uppställningsplats och filterkassett eller säck inte överskrider 8 meter.

Samhällsbyggnads förvaltningen

Hällefors - Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

AT-2025-49
Bilaga 2

Figur 7. Exempel på hur det kan se ut vid tömning av krantömmande behållare. Bild: Sara Sundin, Ramboll

Tömning av enskilda avloppsanläggningar samt annan anläggning som kräver byte av filtermaterial

Transportväg för renhållningsfordon som utför slamtömning ska uppfylla samma krav som för övriga renhållningsfordon, om inte annat anges nedan.

Gångväg mellan renhållningsfordonets uppställningsplats och brunnen/avskiljaren skall vara fri från hinder exempelvis staket, murar, planteringar osv.

Vid slamtömning gäller att avståndet mellan fordonets uppställningsplats och brunnen/tankens anslutningspunkt ska vara högst 20 meter.
Vid nybyggnation ska måttet inte överstiga 10 meter.

Lock eller anslutningar ska vara väl synliga oavsett väderlek eller årstid. Anläggningens placering skall vara tydligt utmärkt med exempelvis flagga eller skylt eller på annat sätt enkelt kunna identifieras. Vintertid skall locket vara framskottat och ej fastfruset. Vägen från uppställningsplatsen till slamanläggningen ska vara snöröjd och halkbekämpad.

Lock och anslutningar ska vara lättåtkomliga och får inte vara exempelvis blockerade eller nedgrävda. Det ska inte behövas speciella verktyg eller redskap för att komma åt att utföra tömning.

Vid tömningstillfället ska locket vara lätt att lyfta och kunna öppnas av en person. Lockets max vikt är 15 kg. Betonglock med diameter över 75 cm skall undvikas.

Slutna tankar ska ha en slamsugskoppling modell 42 med han- eller honfattning samt ha fungerande avluftning.

Om slamanläggningen inte kunde tömmas debiteras framkörningsavgift i enlighet med gällande avfallstaxa.

Samhällsbyggnads förvaltningen

Hällefors - Lindesberg - Ljusnarsberg - Nora

Redovisning

2025-08-22

Dnr AT-2025-49:13

Tekniska nämnden

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Michael Lindström

Tfn. 0581-550084

samhallsbyggnad@lindesberg.se

Samrådshandling

Samhällsbyggnadsförvaltningen har haft underlag till föreskrifter om avfallshantering ute på samråd med allmänheten under perioden 2025-06-27 – 2025-08-10.

Förvaltningens kommentar om yttrande

Förvaltningen har tagit hänsyn till inkommande yttrande. I dagsläget finns en gällande föreskrift som ställer liknande krav, där regelverket inte har förändrats gällande fastighetsägarens åtagande om hämtningsvägar, tillgänglighet av kärl, osv. Sorteringskraven i denna föreskrift överensstämmer med nationella regler.

Det har inkommit två yttranden, det ena hade inga synpunkter och det andra hade följande synpunkter:

1. Ekonomiska risker

- Föreskrifterna ger kommunen möjlighet att ta ut både fasta och rörliga avgifter, samt tilläggsavgifter vid felsortering eller extrahämtning. Det kan bli en ekonomisk belastning, särskilt för hushåll med små marginaler.
- Om avfall inte hanteras exakt enligt reglerna kan medborgaren få betala för extra åtgärder (t.ex. felsorteringsavgift eller extra hämtning). En frågeställning till det är om det finns vedertagna sätt att verifiera felsortering etc.

Kommentar: Olika hushåll har olika behov, vilket genererar olika avfallsmängder. Syftet med regelverket är att det ska följas.

2. Praktiska och tillgänglighetsrelaterade risker

- Strikta krav på hämtningsvägar, placering av kärl och tillgänglighet kan vara svåra att uppfylla för äldre eller personer med funktionsnedsättning.
- Kraven på emballering, maxvikt och snöröjning runt kärl innebär mer arbete för medborgaren, vilket kan vara svårt för vissa grupper.

Kommentar: Föreskriften tillämpar likabehandling, då en fastighetsägare är en fastighetsägare oavsett funktionsnedsättning eller ej.

Postadress

Samhällsbyggnadsförvaltningen
711 80 Lindesberg

Besöksadress

Prästgatan 6
Lindesberg

Telefon

0581-810 00 vxl

E-post

samhallsbyggnad@lindesberg.se

Organisationsnr

212000-2015

3. Miljö- och hälsorisker vid egen hantering

- Föreskrifterna tillåter egen kompostering eller annat omhändertagande av avfall under vissa villkor. Om detta görs felaktigt kan det leda till luktproblem, skadedjur eller spridning av sjukdomar. Vilket skulle vara direkt kontraproduktivt till syftet med regeländringarna.
- Eldning av trädgårdsavfall är tillåtet under särskilda villkor, vilket kan innebära risk för brand eller luftföroreningar om reglerna inte följs samt att det kan råda osäkerhet i vad som gäller när.

4. Risk för sanktioner eller indragen dispens

- Undantag (t.ex. eget omhändertagande av avfall, förlängt hämtningsintervall eller gemensam behållare) kan återkallas om förutsättningarna inte längre uppfylls. Detta kan skapa osäkerhet för de som investerat i egna lösningar.

Kommentar: Undantagen är till för de som åtar sig att följa reglerna. Miljöenheten har varit delaktiga i framtagandet av föreskriften och ser till att tillsynen sköts som den ska.

5. Risk vid förändrade hämtningsrutiner

- Vid t.ex. dåligt väder eller störningar kan hämtning utebli, vilket ökar risken för överfulla kärl och hygienproblem, särskilt för matavfall.

Kommentar: Under paragraf 56 § stycke 2 framgår det att utebliven hämtning på grund av omständigheter som fastighetsägaren råder över, finns möjlighet för extra hämtning.

6. Förtydligande paragraf 51

- Ett förtydligande måste göras av paragraf 51 kring upphämtningsområden. Vad gäller till exempel om kommuner delar upphämtningsområden.

Kommentar: Paragrafen har förtydligats.

7. Tidsperspektivet för genomförande

- Införandetiden verkar vara mycket snäv, i all synnerhet för förändringen kring flerfamiljshus. Om förändringen kräver tillbyggnad av tex. soprum så kommer tiden inte finnas för fastighetsägare att söka bygglov och uppföra byggnader för hantering i enlighet med nya regler.

Kommentar: I föreskriften finns inga krav på att fastighetsägaren ska bygga soprum.

För Tekniska nämnden

Michael Lindström
Avfallsstrateg

Denna handling är bekräftad digitalt och saknar därför namnunderskrift

Postadress

Samhällsbyggnadsförvaltningen
711 80 Lindesberg

Besöksadress

Prästgatan 6
Lindesberg

Telefon

0581-810 00 vxl

E-post

samhallsbyggnad@lindesberg.se

Organisationsnr

212000-2015

2025-09-26

Kommunstyrelsen

Beslut om taxa för animalisk biprodukt 2025, dnr KS 25/00156

Beslutsunderlag

Sammanträdesprotokoll tekniska nämnden 2025-05-23 § 76
Taxa för animalisk biprodukt Hällefors kommun 2025

Ärendet

Avfallsförordningen ändrades från och med den 2024-01-01 för att implementera krav i avfallsdirektivet angående obligatorisk separat utsortering av bioavfall, där animalisk biprodukt är en av bioavfallens delar. Animaliska biprodukter kan omfatta till exempel döda djur, ull och naturgödsel. Kommunen har i vissa fall ansvar för att samla in och behandla animaliska biprodukter.

Tekniska nämnden har inkommit med ett förslag på en taxa för animalisk biprodukt.

Insamling av animaliska biprodukter är nytt för både kommunen och för en del av de butiker som finns i kommunen, därav finns ingen kunskap om vilka mängder som uppstår eller vilket behov som finns för hämtning. Förslaget till taxa innefattar utställning/hemtagning av behållare, hyra av behållare, budad hämtning och omhändertagande av avfall.

Beslut om taxa för animalisk biprodukt 2025 är ett separat beslut men från 2026 kommer den att ingå i beslutet för Avfallstaxa.

Kommunförvaltningen har inte bedömt ärendet på något annat sätt, utan föreslår att taxa för animalisk biprodukt antas och att taxan gäller från och med 2025-11-01.

Ekonomiskt perspektiv

Förslaget för taxa för 2025 består av fyra delar med följande kostnader:

- Årshyra behållare 4 800 kronor

- Budad hämtning 1 700 kronor
- Omhändertagande av avfall 4 kronor per kilo
- Utställning/hemtagning av behållare

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Anta taxa för animalisk biprodukt.

Den nya taxan gäller från och med 2025-11-01.

Under allmänna utskottets behandling av ärendet ställer ordförande Cecilia Albertsson (M) bifall mot avslag på förvaltningens förslag till beslut under proposition och finner att allmänna utskottet bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen

Anta taxa för animalisk biprodukt.

Den nya taxan gäller från och med 2025-11-01.

§	Ärende
76	Tekniska nämnden Taxa för animalisk biprodukt Hällefors kommun 2025

Dnr AVF-2025-126

Beslut

Tekniska nämnden beslutar att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors kommun att anta förslag till taxa för animalisk biprodukt (ABP) 2025

Detta beslut fattas med stöd av 1§ 15 kap. Miljöbalken.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår nämnden att föreslå kommunfullmäktige i Hällefors kommun att anta förslag till taxa för animalisk biprodukt (ABP) 2025

Detta beslut fattas med stöd av 1§ 15 kap. Miljöbalken.

Ärende

Avfallsförordningen ändrades från och med 1 januari 2024 för att implementera krav i avfallsdirektivet angående obligatorisk separat utsortering av bioavfall, där animalisk biprodukt (ABP) är en av bioavfallets delar.

Animaliska biproduktslagstiftningen (ABP-lagstiftningen) är en EU-lagstiftning som reglerar hantering av animaliska biprodukter, alltså produkter som helt eller delvis består av animaliska beståndsdelar. Det finns också en svensk föreskrift som kompletterar den europeiska lagstiftningen, SJVFS 2006:84

Det är Jordbruksverket, SJV, som är den behöriga myndigheten som avses i lagstiftningen och som har tolkningsföreträde kring denna lagstiftning. Exempel på animaliska biprodukter är döda djur och biprodukter från slaktade djur. Även ull, fjädrar, äggskal, matavfall och naturgödsel ingår i begreppet.

Lagstiftningen delar in de animaliska biprodukterna i olika kategorier som baseras på risk. Kategori 1 bedöms ha den största smittorisen och sedan i fallande skala ner till kategori 3.

- Kategori 1 innehåller bland annat hela djurkroppar, SRM-material (specifikt riskmaterial såsom hjärna, ögon, benmärg etc.)
- Kategori 2 innehåller bland annat djur med spår av veterinärmedicinska rester, naturgödsel
- Kategori 3 innehåller bland annat slakteriavfall, butiksavfall (före detta livsmedel) och matavfall.

Kommunen har i vissa fall ansvar att samla in och behandla kategori 3.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Insamling av ABP-avfall är nytt för både kommunen och för en del av de butiker som finns i kommunen, därav finns ingen kunskap om vilka mängder som uppstår eller vilket behov som finns för hämtning. Förslaget till taxa 2025 består av fyra delar

- Utställning/hemtagning av behållare – 1 500 kr/tillfälle
- Hyra av behållare – 4 800 kr/år
- Budad hämtning – 1 700 kr/tillfälle
- Omhändertagande av avfall – 4 kr/kg

Tjänsten tillhandahålls till de verksamheter som har kommunalt avfall innehållande animalisk biprodukt klass 3. Tjänsten erbjuder hämtning och omhändertagande av både förpackat och oförpackat avfall.

Beslut om taxa för ABP 2025 är ett separat beslut men från 2026 kommer den ingå i beslutet för Avfallstaxa.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden kan besluta enligt liggande förslag och finner så beslutat

Meddelas för åtgärd:

Hällefors kommun

Beslutsunderlag:

Taxa för animalisk biprodukt Hällefors kommun 2025

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Taxa för animalisk biprodukt Hällefors kommun

Med animalisk biprodukt avses detsamma som avses i 15 kap. miljöbalken och 3 kap avfallsförordningen

Kommunen tillhandahåller tjänsten till de verksamheter som innehar före detta livsmedel som klassas som kommunalt avfall och innehåller animalisk biprodukt av klass 3.
Lagstadgad mervärdesskatt ingår i de i taxan angivna beloppen.

Dessa taxor är ett tillägg till Avfallstaxa Hällefors kommun 2025 KS§00203 och faller inom ramen för de förutsättningar som anges där.

Tjänst	
Årshyra behållare <i>Per behållare</i>	4 800 kr
Budad hämtning <i>Per tillfälle. Upprättande av handelsdokument ingår i tjänsten. Utföres inom 10 arbetsdagar</i>	1 700 kr
Omhändertagande av avfall <i>Per kg</i>	4 kr
Utställning/hemtagning av behållare <i>Per tillfälle. Utföres inom 10 arbetsdagar</i>	1 500 kr

Beslut om förslag till skattesats 2026, dnr KS 25/00171

Beslutsunderlag

Kommunallagen kapitel 11 § 8 samt § 11
KF 2025-06-03 § 105

Ärendet

Kommunförvaltningens förslag är att 2026 års kommunalskatt ska vara oförändrad och kvarstå till 22,05 kronor, med utgångspunkt från de ekonomiska förutsättningar som presenterats vid budgetkonferensen den 19 mars 2025. Budgetkonferensens syfte är att förmedla både ekonomiska som verksamhetsmässiga förutsättningar som grund för kommunens strategiska plan för Hällefors kommun år 2026–2030 och budget för år 2026. Den strategiska planeringen antogs av kommunfullmäktige den 3 juni 2025 enligt fastställd tidplan.

Socialt perspektiv

Kommunförvaltningen hänvisar till underlaget som presenterades på budgetkonferensen den 19 mars 2025.

Barnrättsperspektiv

Kommunförvaltningen hänvisar till underlaget som presenterades på budgetkonferensen den 19 mars 2025.

Miljömässigt perspektiv

Kommunförvaltningen hänvisar till underlaget som presenterades på budgetkonferensen den 19 mars 2025.

Ekonomiskt perspektiv

Kommunförvaltningen hänvisar till underlaget som presenterades på budgetkonferensen den 19 mars 2025.

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Skattesats för 2026 ska vara 22,05 kronor för Hällefors kommun.

Under allmänna utskottets behandling av ärendet ställer ordförande Cecilia Albertsson (M) bifall mot avslag på förvaltningens förslag till beslut under proposition och finner att allmänna utskottet bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen

Skattesats för 2026 ska vara 22,05 kronor för Hällefors kommun.

Beslut om årshjul och tidplan för ägardialog med Hällefors Bostads AB (BoAB) 2026, dnr KS 25/00162

Beslutsunderlag

Ägardirektiv Hällefors Bostads AB

Årshjul för ägardialog med Hällefors Bostads AB 2026

Ärendet

Kommunförvaltningen har tagit fram förslag på årshjul för ägardialog med Hällefors Bostads AB (BoAB). Enligt ägardirektivet för bolaget så ska kommunfullmäktige årligen fastställa årshjulet.

Syftet med årshjulet är att få en ökad ägardialog mellan kommunen och Hällefors Bostads AB utöver vad som kommunallagen kräver. Genom ett officiellt forum där ägare och bolag kan mötas för att diskutera ägarens krav och förväntningar, följa upp verksamheten och dess mål samt diskutera aktuella frågor, möjligheter och utmaningar.

Förslag på tidplan för ägardialog under år 2026 är enligt nedan och varje träff sker klockan 10.00 till 11.00.

Träff 1	25 mars
Träff 2	27 maj
Träff 3	23 september

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Anta årshjul för ägardialog med Hällefors Bostads AB 2026.

Anta tidplan för ägardialog under år 2026 enligt följande:

25 mars, kl. 10.00 till 11.00

27 maj, kl. 10.00 till 11.00

23 september, kl. 10.00 till 11.00

Under allmänna utskottets behandling av ärendet tilläggsyrkar Susanne Grundström (S) att ett fjärde möte för ägardialog hålls i december 2026.

Ordförande Cecilia Albertsson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag till beslut och Susanne Grundströms (S) tilläggsyrkande under proposition och finner att allmänna utskottet bifaller förvaltningens förslag till beslut och Susanne Grundströms (S) tilläggsyrkande.

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen

Anta årshjul för ägardialog med Hällefors Bostads AB 2026.

Anta tidplan för ägardialog under år 2026 enligt följande:

25 mars, kl. 10.00 till 11.00

27 maj, kl. 10.00 till 11.00

23 september, kl. 10.00 till 11.00

December

	HÄLLEFORS KOMMUN	Dokumenttitel Årshjul för ägardialog med Hällefors Bostads AB 2026		Sida 1(4)
Typ av styrdokument	Ansvarig utgivare Hällefors kommun Kommunchef	Ansvarig författare Veronica Svensson	Giltighetsdatum 2026	
Dokumentförteckning	Organisation Kommunförvaltningen	Enhet Kommunförvaltningen	Datum nästa revision Innan 2027	

Årshjul för ägardialog med Hällefors Bostads AB 2026

Innehåll

1	Syfte	3
2	Målsättningen.....	3
3	Ansvarsfördelning	3
3.1	Deltagare	3
3.2	Träffar	3
3.2.1	Träff 1 – kvartal 1 i slutet av mars.	3
3.2.2	Träff 2 – kvartal 2 i slutet av maj.....	3
3.2.3	Träff 3 - kvartal 3 i slutet av september	4

1 Syfte

Syftet med årshjulet är att få en ökad ägardialog mellan kommunen och Hällefors Bostads AB utöver vad som kommunallagen kräver. Genom ett officiellt forum där ägare och bolag kan mötas för att diskutera ägarens krav och förväntningar, följa upp verksamheten och dess mål samt diskutera aktuella frågor, möjligheter och utmaningar.

2 Målsättningen

Målsättningen är att förtydliga och formalisera ägardialogen mellan kommunstyrelsen och bolaget för att få till en bra ägardialog.

3 Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige är ansvarig för att årligen fastställa ett årshjul för ägardialog med bolaget. Kommunchef är ansvarig för att kalla till dialogmöten i enlighet med årshjulet och att dialogerna protokollförs.

Bolaget är ansvarig för att skicka protokoll på genomförda styrelsemöten till ägaren enligt gällande styrdokument.

3.1 Deltagare

Från kommunens sida deltar kommunstyrelsens presidium och kommunchef, som även ansvarar för att dialogerna blir protokollförda. Från bolagets sida deltar styrelseordförande, vice styrelseordförande samt verkställande direktör.

3.2 Träffar

3.2.1 Träff 1 – kvartal 1 i slutet av mars

1. Frågor och synpunkter på bolagets styrelseprotokoll
2. Status på bolagets omställningsarbete
 - Vad händer just nu?
 - Vakansgraden?
 - Eventuella verksamhetsförändringar
3. Resultat föregående år
 - Utfall på drift föregående år?
 - Hur gick det för bolaget?
 - Avvikelser på kostnader och intäkter?
 - Utfall på investeringar föregående år
 - Avvikelser?

3.2.2 Träff 2 – kvartal 2 i slutet av maj

1. Frågor och synpunkter på bolagets styrelseprotokoll
2. Status på bolagets omställningsarbete
 - Vad händer just nu?
 - Vakansgraden?
 - Eventuella verksamhetsförändringar
 - Utfall av årets hyresförhandlingar
 - Eventuella avvikelser från planerat omställningsarbete
3. Investeringar
 - Följer vi den upparbetade planen för investeringar innevarande år?

- Följer vi betalplanen innevarande år?
 - Har det tillkommit några ÄTOR (ändringar och tillägg)?
 - Hur ser den förväntade prognosen ut för helår?
4. Helårsprognos innevarande år - drift.
- VD presenterar helårsprognosen samt en plan för hur denna ska följas.

3.2.3 Träff 3 - kvartal 3 i slutet av september

1. Frågor och synpunkter på bolagets styrelseprotokoll
2. Status på bolagets omställningsarbete
 - Vad händer just nu?
 - Vakansgraden?
 - Eventuella verksamhetsförändringar
3. Investeringar
 - Följer vi den upparbetade planen för investeringar innevarande år?
 - Följer vi betalplanen innevarande år?
 - Har det tillkommit några ÄTOR (ändringar och tillägg)?
 - Hur ser den förväntade prognosen ut för helår?
4. Helårsprognos innevarande år - drift.
 - VD presenterar helårsprognosen samt en plan för hur denna ska följas.
5. Budgetarbete 2027
 - VD presenterar ett förslag för ägaren så att ägaren får en information om kommande budgetår.

Beslut om policy för säkerhets- och brandskydd, dnr KS 25/00159

Beslutsunderlag

Policy för säkerhets- och brandskydd
Checklista egenkontroll brandskydd/säkerhet
Lagen om skydd mot olyckor (2003:778)
Arbetsmiljölagen (1994:579)
KF 2003-10-07 § 96
KF 2015-04-14 § 90

Ärendet

Enligt lag om skydd mot olyckor (2003:778) är kommunen skyldig att arbeta förebyggande med brandskyddsarbetet. Av 2 kap 1–3 §§ LSO framgår att "ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar skall i skälighetsomfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.

Säkerhetsarbetet skall förebygga och begränsa olyckor och skador på människor, egendom och miljö. Det skall ske genom uppföljning och analys och genom en balanserad avvägning mellan risktagande och säkerhetsåtgärder.

I dagsläget har kommunen en brandskyddspolicy för Hällefors kommun och en säkerhetspolicy för Hällefors kommun. Kommunförvaltningen har tagit fram förslag på ny policy för säkerhets- och brandskydd och föreslår att den ersätter de båda policydokumenten. Det utifrån att det systematiska säkerhets- och brandskyddsarbetet är nära förknippade med varandra.

I samband med revideringen har policyn också anpassats till nuvarande lagstiftning och organisation.

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Policy för säkerhets- och brandskydd antas och gäller från och med 2025-10-21.

Brandskyddspolicy för Hällefors kommun antagen av kommunfullmäktige 2015-04-14 § 90 och säkerhetspolicy för Hällefors kommun antagen av kommunfullmäktige 2003-10-07 § 96 upphävs från och med 2025-10-21.

Under allmänna utskottets behandling av ärendet föredrar kanslichef Åsa Rönnmark Jakobsson.

Ordförande Cecilia Albertsson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag till beslut under proposition och finner att allmänna utskottet bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen

Policy för säkerhets- och brandskydd antas och gäller från och med 2025-10-21.

Brandskyddspolicy för Hällefors kommun antagen av kommunfullmäktige 2015-04-14 § 90 och säkerhetspolicy för Hällefors kommun antagen av kommunfullmäktige 2003-10-07 § 96 upphävs från och med 2025-10-21.

Policy och program eller
övergripande dokument

HÄLLEFORS
KOMMUN

Hällefors kommun

Policy för säkerhets- och brandskydd

Antagen av: Kommunfullmäktige

Antagningsdatum: 2025-10-21

Framtagen av: Beredskapsstrateg Mona Engelbrektsson

Dokumentsansvarig: Beredskapsstrateg

Giltighetstid: Tillsvidare

Kommunförvaltningen, Sikforsvägen 7, 712 83 Hällefors
Telefon: 0591-641 00 Mejl: kommun@hellefors.se

Policy för säkerhet- och brandskydd

Inledning

Det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) är ett metodiskt sätt att skapa struktur på brandskyddsfrågor. För att det systematiska brandskyddsarbetet ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt är det av vikt att fastighetsägare och den som bedriver verksamhet i lokalerna har kunskap om och tar ansvar för brandskyddet.

Ansvarsfördelning är delat mellan den som äger fastigheten och den som bedriver sin verksamhet där som hyresgäst eller motsvarande. Det delade ansvaret innebär en skyldighet för båda parter att i skälig omfattning tillhandahålla utrustning för livräddning vid brand och att i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att förhindra eller begränsa skador till följd av brand.

Utgångspunkten för regleringen av brandskyddet i kommunen är lagen om skydd mot olyckor (LSO) (203:778). Av 2 kap 1–3 §§ LSO framgår att "ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader eller andra anläggningar skall i skälig omfattning hålla utrustning för släckning av brand och för livräddning vid brand eller annan olycka och i övrigt vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.

Bergslagens Räddningstjänst är tillsynsmyndighet för Hällefors kommun.

Säkerhetsarbetet skall förebygga och begränsa olyckor och skador på människor, egendom och miljö. Det skall ske genom uppföljning och analys och genom en balanserad avvägning mellan risktagande och säkerhetsåtgärder. Säkerhetsarbetet skall bedrivas i överensstämmelse med lagar, föreskrifter, regler och instruktioner som fastställts av myndigheter eller som i övrigt avtalats mellan parterna på arbetsmarknaden.

Syfte

Syftet med Hällefors kommuns säkerhets- och brandskyddspolicy är att skapa ett övergripande styrdokument som säkerställer att ingen av de personer som besöker, verkar i eller vistas i någon av Hällefors kommuns fastigheter eller förhyrda lokaler, ska komma till skada till följd av brand eller annan olycka. Detta ska ske genom ett förebyggande systematiskt säkerhets- och brandskyddsarbete.

Övergripande mål och förväntad effekt.

Målsättningen är att förebygga och förhindra person- och egendomsskador samt skador på miljö genom att aktivt upprätthålla det systematiska säkerhets- och brandskyddsarbetet för samtliga verksamheter i Hällefors kommun.

Vilket innebär att:

- Det ska finnas en brandskyddsorganisation som beskriver vem som är ansvarig.
- Brandskyddsutbildningar ska genomföras.
- Dokumentation av egenkontroller ska ske.
- Övningar ska genomföras.
- Genom ett förebyggande arbete upptäcka eventuella risker samt följa upp eventuella brister för att förhindra att olyckor sker.

Omfattning

Varje medarbetare i Hällefors kommun har ansvar för att risker och brister som upptäcks i verksamheten rapporteras enligt egenkontroll.

Se: Checklista egenkontroll brandskydd/säkerhet.

Värdegrund och principer

Utgångspunkten för regleringen av brandskyddet i kommunen är lagen om skydd mot olyckor (2003:778) och arbetsmiljölagen (1994:579).

Övrig information

Se även gränsdragningslista till aktuellt hyresavtal.

Ansvar

Kommunförvaltningen ansvarar för att följa upp att det systematiska säkerhets- och brandskyddsarbetet fortgår.

Respektive verksamhetschef har ett övergripande ansvar för att det systematiska säkerhets- och brandskyddsarbetet i sin organisation bedrivs enligt lagkrav.

Chefer och rektorer ansvarar för att utse brandskyddsombud inom respektive verksamhet. Det ska finnas dokumentation om genomförda egenkontroller eventuella brister och vilka som har deltagit. Brister ska rapporteras och åtgärdas enligt gällande rutin.

Det systematiska brand- och säkerhetsarbetet ska årligen följas upp av verksamhetsansvarige för att säkerställa att egenkontroller har genomförts på varje verksamhet. Egenkontroller genomförs två gånger per termin av brandskyddsombuden.

HÄLLEFORS
KOMMUN

Uppföljning och utvärdering

Kommunförvaltningen följer upp checklista egenkontroll brandskydd/säkerhet 1 gång per år. Policyn följs också upp av kommunledningen varje år och revideras vid behov.

HÄLLEFORS
KOMMUN

Checklista

Egenkontroll brandskydd/säkerhet

Inför kontrollen kan befintliga utrymningsplaner/planritningar utgöra en bra hjälp. Efter utförd kontroll signeras checklistan och eventuella anmärkningar rapporteras till brandskyddsansvarig för åtgärd. När samtliga anmärkningar är åtgärdade arkiveras checklistan på avsedd plats.

Kontrolldatum:..... **Kontrollant:**.....

	<u>OK</u>	<u>ANM</u>	<u>KOMMENTAR</u>	<u>ÅTGÄRD</u> <u>DATUM</u>
1. UTRYMNINGSVÄGAR/NÖDUTGÅNGAR				
a) Dörrar skall vara lätt öppningsbara utan nyckel	☐	☐		
b) Ej blockerade eller uppställda	☐	☐		
c) Tydligt skyltade och belysning fungera	☐	☐		
d) Utrymningsplanen stämmer med verkligheten	☐	☐		
2. SLÄCKUTRUSTNING				
a) Handbrandsläckare/övrig släckutr. på plats	☐	☐		
b) Manometernålen pekar på grönt (trycksatta sl.)	☐	☐		
c) Ej blockerad	☐	☐		
d) Upphängning, skyltning	☐	☐		
e) Funktionskontroll av inomhusbrandpost	☐	☐		
3. BRANDLARM/UTRYMNINGSLARM				
a) Brandvarnare. Funktionskontroll	☐	☐		
b) Autom. Brandlarm. Kontroll enl. journal	☐	☐		
c) Utrymningslarm. Funktionskontroll	☐	☐		
d) Manuella larmknappar, hela och fungerar	☐	☐		
4. ÖVRIGA BRANDRISKER				
a) Belysning, ej blinkande lysrör	☐	☐		
b) Ordning och reda, städad inne/utemiljö	☐	☐		
c) Container/sopkärl (6m. regeln)	☐	☐		
d) El-ledningar och maskiner	☐	☐		
e) Placering av brandfarlig vara	☐	☐		
f) Brandcellsgränser/genomföringar	☐	☐		
g) Funktionskontroll av brandgasventilation	☐	☐		
h) Funktionskontroll av nödbelysning	☐	☐		

5. SKYDDSUSTRUSTNING				
a) Förbandslåda	☐	☐		
b) Brandfilt	☐	☐		
c) Saneringsmtrl	☐	☐		

6. Organisatoriska brandskyddsåtgärder				
d) Finns instruktioner och rutiner om vad som ska göras vid en brand? Är all personal informerad?	☐	☐		
e) Genomförs övningar med viss regelbundenhet?	☐	☐		
7. Säkerhet				
f) Finns rutiner för att förebygga halkbekämning utomhus?	☐	☐		
g) Finns rutiner för att förebygga halk och fallolyckor inomhus?	☐	☐		
h) Förekommer det klotter på fastigheter?	☐	☐		
i) Stängs datorer av vid arbetsdagens slut?	☐	☐		
j) Stängs övrig elutrustning av exempelvis diskmaskin, kaffebryggare vid arbetsdagens slut?	☐	☐		
k) Finns rutiner för att inte använda levande ljus?	☐	☐		
l) Har det tillkommit nya risker som har upptäckts?	☐	☐		
m) Följs rekommendationer vid VMA att fönster och ventilation stängs av?	☐	☐		
n) Finns det rutiner för hot och våldsituationer?	☐	☐		
o) Stängs vatten av vid risk vid läckage?	☐	☐		
p) Är fönster stängda och anpassade efter en lämplig säkerhetsnivå?	☐	☐		
q) Finns kontaktlista till personal samt övriga aktörer?	☐	☐		

 HÄLLEFORS KOMMUN	Dokumenttitel Brandskyddspolicy för Hällefors kommun		
Typ av styrdokument Policy	Ansvarig utgivare Hällefors Kommun Kommunfullmäktige	Ansvarig författare Fastighetsekonom	Giltighetsdatum 01.03.2015
Dokumentförteckning A-E-0600	Organisation Kommunförvaltning	Enhet Enheten för chefs- och verksamhetsstöd	Datum nästa revision 01.03.2017

Brandskyddspolicy

för Hällefors kommun

1 Syfte

Syftet med Hällefors kommuns brandskyddspolicy är att skapa ett övergripande styrdokument som ämnar skapa förutsättningar för att ingen av de personer som besöker, verkar i eller vistas i någon av Hällefors kommuns fastigheter eller förhyrda lokaler, skall komma till skada till följd av brand eller brandgaser. Detta ska ske genom förebyggande brandskyddsarbete enligt modellen SBA, Systematiskt brandskyddsarbete.

2 Målsättning

Målsättningen är att förebygga och förhindra person- och egendomsskador genom att upprätta och aktivt verka för att förbättra:

- Brandskyddsorganisationen
- Riskhanteringen
- Brandskyddsutbildningar
- Brandskyddsbeskrivningen
- Kontrollsystemet
- Brandskyddsregler och rutiner
- Uppföljningsrutiner

3 Ansvarsfördelning

Kommunförvaltningen ansvarar för:

- Att utfärda, för kommunen gemensamma, riktlinjer och verktyg till denna policy.
- Att genomföra uppföljning och utvärdering av policyn.
- Att vid behov ta initiativ till förändring av policyn.

Förvaltningschefen ansvarar för att:

- inneha ett övergripande ansvar för det systematiska brandskyddsarbetet i Hällefors kommun.

Verksamhetschefer ansvarar för:

- Att utse en brandskyddsansvarig för respektive verksamhet.

4 Incidenthantering

I syfte att förbättra och effektivisera rutiner ansvarar varje medarbetare i Hällefors kommun för att brister/oegentligheter rapporteras till överordnad eller till annan enligt fastställd rutin.

5 Vision

Det slutgiltiga målet är att det förebyggande brandskyddsarbetet skall ingå som en naturlig del i verksamheten och därigenom skapa en trygghet för alla anställda i Hällefors kommun.

	HÄLLEFORS KOMMUN	Dokumenttitel Säkerhetspolicy för Hällefors kommun		Sida 1(6)
Typ av styrdokument Policy	Ansvarig utgivare Hällefors kommun Kommunfullmäktige	Ansvarig författare Thorsten Schnaars	Giltighetsdatum 2003-10-07	
Dokumentförteckning A-S-0100	Organisation Kommunförvaltningen	Enhet Medborgarplatsen	Datum nästa revision 2013-06-30	

Säkerhetspolicy för Hällefors kommun

Innehåll

1	Säkerhet.....	3
2	Syfte	3
3	Grunder.....	3
4	Mål.....	3
5	Ansvar.....	4
6	Metoder för säkerhetsarbetet	4
7	Uppföljning.....	5

1 Säkerhet

Människor, egendom, verksamheter och miljö skall på bästa sätt skyddas mot faror som kan innebära olyckor, skador och förluster eller som på annat sätt negativt påverkar personer eller kommunens verksamheter och egendom.

I Hällefors kommun, i dess omvärld och i kommunens verksamheter förekommer hot och risker som kan störa verksamheten.

2 Syfte

Säkerhetspolicyn skall fungera som ett övergripande styrdokument som anger inriktning och lägger ramar för säkerhetsarbetet i kommunens förvaltningar och bolag.

3 Grunder

Ett samlat säkerhetsarbete är en förutsättning för att trygga allmänhetens och kommunens säkerhet.

Policyn gäller alla verksamheter som Hällefors kommun bedriver och där kommunen har ett avgörande ägarinflytande. Varje verksamhet skall utifrån denna policy definiera säkerheten inom sitt område och utforma den i balans med medborgarnas krav på öppenhet och tillgång till kommunens verksamheter.

Säkerhetsarbetet skall förebygga och begränsa olyckor och skador på människor, egendom och miljö. Det skall ske genom uppföljning och analys och genom en balanserad avvägning mellan risktagande och säkerhetsåtgärder.

Säkerhetsarbetet skall bedrivas i överensstämmelse med lagar, föreskrifter, regler och instruktioner som fastställts av myndigheter eller som i övrigt avtalats mellan parterna på arbetsmarknaden.

4 Mål

Målet för Hällefors kommuns säkerhetsarbete är

- att anställda ska känna trygghet i sin yrkesutövning
- att säkerheten beaktas vid all planering
- att säkerställa en hög service- och driftsäkerhet
- att antalet skadehändelser och tillbud minskas
- att minska de totala kostnaderna för skador och förluster

5 Ansvar

Säkerhetsansvaret skall följa det normala verksamhetsansvaret på olika nivåer i kommunen.

Alla anställda ansvarar för att arbeta aktivt för ökad säkerhet och trygghet och varje medarbetare är skyldig att påpeka brister i säkerheten till överordnad. För att få en hög säkerhet är det nödvändigt att alla tar sitt ansvar.

Respektive nämnd och styrelse är ansvarig för säkerheten inom sitt ansvarsområde och bör också utarbeta verksamhetsspecifika kompletteringar till denna policy. Dessa skall alltid delges kommunstyrelsen. Inom respektive förvaltning/företag är förvaltningschef/VD ansvarig för att verksamheten har ett högt säkerhetsmedvetande och att säkerhetspolicyn följs.

En chefsbefattning innebär ett utökat säkerhetsansvar och ansvar för att personalen är informerad om denna policy och tillhörande verksamhetspolicys och att riktlinjerna enligt dessa följs i verkligheten.

Kommunstyrelsen är ytterst ansvarig för att säkerhetsarbetet bedrivs på ett effektivt sätt inom kommunen.

Säkerhetsarbetet i kommunen samordnas av kommunförvaltningens kanslienhet. I beredskapssamordnarens uppgifter skall även ingå säkerhetssamordning. Säkerhetssamordnaren ansvarar för utarbetande av förslag till centrala policydokument och riktlinjer.

6 Metoder för säkerhetsarbetet

Grunden för säkerhetsarbetet är identifiering av risk, värdering av risk, bearbetning av risk och minskning av konsekvenser vid inträffad skada. Tyngdpunkten inom säkerhetsarbetet skall vara riktat mot de förebyggande åtgärderna, d v s identifiering, värdering och bearbetning av risker.

Om skada ändå inträffar skall skade- och tillbudsrapportering ske. Förvaltningar och bolag skall arbeta aktivt med riskhantering för ökad säkerhet vilket bl a inkluderar återkommande riskanalyser och riskinventeringar. Vid all ny-, om- eller tillbyggnad skall brukaren i samråd med fastighetsägaren genomföra en riskanalys och vid alla externa avtal som träffas och vid all upphandling skall riskaspekten beaktas.

Utbildning och information inom säkerhetsområdet skall ske fortlöpande och vid all nyanställning. Utbildning av den verksamhetsrelaterade säkerheten utförs av respektive förvaltning/bolag och utbildning i kommungemensam säkerhet genomförs av kommunförvaltningens säkerhetssamordnare. Genom att vi på detta sätt når en högre kompetens inom säkerhetsområdet

ökar vi möjligheterna att undvika skador och olyckor och säkerställer ett riktigt agerande om något ändå inträffar.

7 Uppföljning

Dokument som utarbetas med anknytning till säkerhetsarbetet skall följas upp kontinuerligt. Verksamhetsansvarig ansvarar för uppföljning av säkerhetsarbetet inom egen verksamhet och kommunförvaltningen svarar för den kommunövergripande uppföljningen av säkerhetsarbetet. Den kommunövergripande uppföljningen skall ske genom bl a uppgifter från skaderapporteringen.

Denna policy är antagen av kommunfullmäktige 2003-10-07.

**HÄLLEFORS
KOMMUN**

Medborgarplatsen 712 83 Hällefors
Besöksadress Sikforsvägen 15 Hällefors
Telefon 0591-641 00 vx • Fax 0591-109 76
kommun@hellefors.se

Beslut om yttrande över Katja Ollila, Saskia van der Zanden, Bo Werner och Johan Stolpen (V) motion om hyggesfritt skogsbruk av kommunal mark, dnr KS 25/00047

Beslutsunderlag

Motion, daterad 2025-02-25

KF 2025-02-25 § 7

KS 2025-04-08 § 52

Ärendet

Katja Ollila, Saskia van der Zanden, Bo Werner och Johan Stolpen har lämnat in en motion om hyggesfritt skogsbruk av kommunal mark. Kommunstyrelsen beslutade 2025-04-08 § 52 att remittera motionen till kommunförvaltningen för beredning.

Motionärernas förslag handlar om att kommunen ska övergå till hyggesfritt skogsbruk på all kommunal skog och införa metoder för selektiv avverkning och kontinuitetsskogsbruk. Om det finns behov av kalhuggning ska det göras på ett sätt som är så skonsamt som möjligt för skogsekosystemet. Vidare anser de att kommunen ska gå före i ett förändrat synsätt på skogsförvaltning där andra värden än ekonomiska är framträdande. De anser att skogen ska användas och förvaltas på ett sätt som stärker kommuninvånarnas möjlighet till rekreation och stödjer hållbara ekologiska värden.

Hällefors kommun äger cirka 600 hektar (ha) skogsmark varav 255 ha är naturreservat som förvaltas av Hällefors kommun. Skogen i naturreservat sköts enligt upprättad skötselplan som antagits i kommunfullmäktige. För övrig skog finns en skogsbruksplan framtagen.

Den större delen av kommunens skogsinnehav är i anslutning till tätorter och betydelsefull som rekreationsområde. En av utmaningarna med skötseln av kommunens skogar är att den består till stora delar av

äldre granskog vilket gör att den är särskilt känslig för angrepp av granbarkborre. Skogen har blivit hårt angripen av granborren och anledningen till det är att det är äldre granskog samt att det är grandominerade bestånd. Skötsel av skogen har tidigare skett utifrån då rådande skötselmetoder med monokulturliknande bestånd av träslag. Ett inslag av andra träslag exempelvis löv för att minska andelen gran skulle missgynna granbarkborren. Det är också gynnande med en blandskog för den biologiska mångfalden.

Hällefors kommun saknar en policy som beskriver hur skogen ska skötas och vilka mål kommunen har med sitt skogsinnehav. En sådan policy är något som finns i många andra kommuner. Även skötselplanen för naturreservaten bör ses över i samråd med Länsstyrelsen. I skötselplanen står det att skogen efter sista gallring skall lämnas för fri utveckling. Med fri utveckling blir det till slut svårt att ta sig fram i skogen, med döda granar. Syftet med naturreservatet i Hökhöjden är att det skall vara en attraktiv rekreationsmiljö och värna om skogens speciella naturvärden.

Kommunförvaltningen föreslår att förvaltningen får i uppdrag att ta fram ett förslag på policy för skötsel av Hällefors kommuns skogsinnehav med inriktning på kombination av friluftsliv och natur/miljövård. Vidare föreslås att en dialog inleds med länsstyrelsen kring revidering av skötselplan.

Socialt perspektiv

Utifrån policy för hur skogen ska skötas har skogen stora värden som mötesplats och aktiviteter.

Miljömässigt perspektiv

Med en policy som pekar mot en inriktning som kombinerar friluftsliv och miljövärden gynnas även den biologiska mångfalden

Ekonomiskt perspektiv

De ekonomiska konsekvenserna påverkas av inriktningen på en policy för skötsel av Hällefors kommuns skogsinnehav. Med en policy som har inriktning mot mer hyggesfritt kommer skötselåtgärder bli högre än vid traditionella skötselmetoder.

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Ge kommunförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på policy för skötsel av Hällefors kommuns skogsinnehav med inriktning på kombination av friluftsliv och natur/miljövård.

Ge kommunförvaltningen i uppdrag att föra en dialog med länsstyrelsen kring revidering av skötselplan för Hökhöjdens naturreservat och sedan återkomma för politiskt beslut.

Med ovanstående anses motionen besvarad.

Under allmänna utskottets behandling av ärendet föredrar samhällsstrateg Ulf Skog.

Lars-Göran Zetterlund (C) tilläggsyrkar att skogsbruk läggs till som inriktning för policyn för skötsel av Hällefors kommuns skogsinnehav.

Ordförande Cecilia Albertsson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag till beslut och Lars-Göran Zetterlunds (C) tilläggsyrkande under proposition och finner att allmänna utskottet bifaller förvaltningens förslag till beslut och Lars-Göran Zetterlunds (C) tilläggsyrkande.

Allmänna utskottets förslag till kommunstyrelsen

Ge kommunförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på policy för skötsel av Hällefors kommuns skogsinnehav med inriktning på kombination av skogsbruk, friluftsliv och natur/miljövård.

Ge kommunförvaltningen i uppdrag att föra en dialog med länsstyrelsen kring revidering av skötselplan för Hökhöjdens naturreservat och sedan återkomma för politiskt beslut.

Med ovanstående anses motionen besvarad.

Hyggesfritt skogsbruk av kommunal skog

Kommunens ekonomi är inte beroende av kalhuggning av den egna skogen. Därför ser vi ingen anledning att bedriva ett skogsbruk som enbart är inriktat på kortsiktig vinst genom kalhuggning. Den senaste tidens försämrade tillväxt i skogarna i Norden, som vi inte helt förstår orsaken till, visar på behovet av att tänka långsiktigt och mer hållbart i vår skogsförvaltning. Skogen behöver få växa mer naturligt för att stärka sin motståndskraft mot klimatförändringar, vilket är särskilt viktigt i den rådande situationen med ökande klimatpåverkan.

En hyggesfri avverkningsmetod, som exempelvis selektiv avverkning eller så kallad kontinuitetsskogsbruk, är beprövade metoder som minskar störningarna för ekosystemen. Dessa metoder gynnar biologisk mångfald och bidrar till ett mer stabilt och resilient skogsbruk, där naturens egna processer får större utrymme att verka.

Vi föreslår att kommunen ska övergå till hyggesfritt skogsbruk på all kommunal skog. Genom att implementera en sådan strategi kan vi ta ett stort steg mot att bevara och stärka den biologiska mångfalden, förbättra skogens motståndskraft mot klimatförändringar, och ge skogen ett långsiktigt värde som inte enbart utgår från ekonomiska faktorer.

Genom att införa hyggesfritt skogsbruk kan kommunen visa vägen för ett mer hållbart och ansvarsfullt skogsbruk. Vi har både möjlighet och ansvar att bevara våra skogar för framtida generationer, samtidigt som vi säkerställer att skogen förblir en resurs för rekreation, biologisk mångfald och klimatreiliens.

Vi yrkar:

att kommunen övergår till hyggesfritt skogsbruk på all kommunal skog och inför metoder för selektiv avverkning och kontinuitetsskogsbruk.

att vid behov av kalhuggning, exempelvis vid beredande av mark för etableringar, ska detta göras på ett sätt som är så skonsamt som möjligt för skogsekosystemet.

att kommunen aktivt går i bräschen för ett förändrat synsätt på skogsförvaltning, där rekreationsvärdet och den ekologiska funktionaliteten av skogen får företräde framför det rent ekonomiska värdet.

att skogen ska användas och förvaltas på ett sätt som stärker kommuninvånarnas möjlighet till rekreation och som stöder hållbara ekologiska värden.

Katja Ollila
Saskia van der Zanden
Bo Werner
Johan Stolpen

Vänsterpartiet Hällefors

Beslut om yttrande över remiss länsplan för regional transportinfrastruktur i Örebro län 2026–2037, dnr KS 25/00133

Beslutsunderlag

Länsplan för regional transportinfrastruktur i Örebro län 2026–2037
Remissmissiv för Länsplan för regional transportinfrastruktur 2026-
2037
Mål och planer som påverkar länsplanen
Omvärldsrappport för Transport och infrastruktur
Strategisk hållbarhetsbedömning
Analys av trafiksäkerhetsutveckling i Mellersta regionen 2023
Transportstråk i Örebro län
Östansjö-Hallsberg
Kumla-Örebro
Länsplan för regional transportinfrastruktur i Örebro län 2022-2033
Yttrande över remiss länsplan för regional transportinfrastruktur i
Örebro län 2026–2037

Ärendet

Region Örebro har ett uppdrag av regeringen att ta fram en länsplan för den regionala transportinfrastrukturen. Det görs i samarbete med länets kommuner, Trafikverket och andra intressenter. Den regionala planen för transportinfrastruktur innehåller medel för investeringar på regionala statliga vägar för person- och godstransporter samt för kollektivtrafik-, cykel- och trafiksäkerhetsåtgärder. Planen innehåller även statlig medfinansiering till åtgärder på det kommunala vägnätet. Länsplanerna kan även innehålla samfinansiering av åtgärder i nationella planen.

Det är Region Örebro län som ansvarar för att prioritera åtgärder till länsplanen för Örebro län. Länsplanen visar hur fördelningen av medlen för perioden ser ut, vilka prioriteringar som gjorts och hur dessa prioriteringar motiveras. Trafikverket är den myndighet som ansvarar för att genomföra åtgärder i både den nationella och i de regionala transportinfrastrukturplanerna.

Hällefors kommun har mottagit remiss av Region Örebro länsplan för regional transportinfrastruktur i Örebro län 2026–2037, som kommer ersätta länsplan 2022–2033.

Länsplanen ska bidra till minskad klimatpåverkan i linje med regionala mål och utveckla tillgängligheten för att förbättra möjligheterna till transporteffektiva resor och transport av gods.” Länsplanens ska bidra till minskad klimatpåverkan i linje med regionala mål och utveckla tillgängligheten för att förbättra möjligheterna till transporteffektiva resor och transport av gods.”

För persontransporter innebär detta att en minskad andel resor genomförs med bil till förmån för fler kollektivtrafiken. Förutsättningarna skiljer sig mellan länets kommuner. I Hällefors kommun är bilen viktig eftersom kollektivtrafiken inte har möjlighet att leverera samma utbud som i större orter och städer.

I remissen lyfts även fram att det ska vara likvärdiga förutsättningar att bo och leva i glesbygd och landsbygd. Detta innebär däremot inte att man som invånare i glesbygdskommuner kan förvänta sig samma närhet till service som i större orter.

I yttrande understryker Hällefors kommun att det finmaskiga vägnätet måste hålla en god vägstandard för att möjliggöra transporter av olika slag i glesbygd.

Under perioden kommer trafiksäkerhetshöjande åtgärder vidtas på sträckan Riksväg 63, Kopparberg - Stjärnfors samt Riksväg 63 Stjärnfors – Vasselsjön, vilket Hällefors kommun ställer sig positiva till.

Utredning av väg 244 sträckan Grythyttan- Gytterp med tonvikt på trafiksäkerhet kommer ske under planperioden. Hällefors kommun påpekar att sträckan är viktig för transporter och önskar att detta påskyndas så att verkställighet kan tidigareläggas. Med gällande förslag så innebär det att en upprustning kan bli aktuell först efter 2037!

Under hösten 2025 kommer åtgärdsvalsstudie slutföras av R63 på sträckan Hammarkorset till höjd med hembygdsgården. Förslaget kommer att behandlas i regionstyrelsen. I förslag är det värt att nämna att en GC-väg parallellt med R63 genom samhället samt översyn av passager för oskyddade trafikanter över R63 finns med som förslag.

Socialt perspektiv

Med föreslagna åtgärder säkras passager genom samhället och att en gc-väg ger tryggare gång o cykelvägar till viktiga målpunkter i samhället som bör bidra till att det är smidigare och enklare att träffa andra. Samt att en god vägstandard på det enskilda vägnätet underlättar transporter för biltrafik.

Barnrättsperspektiv

Med föreslagna åtgärder säkras passager genom samhället och ~~att~~ en gc-väg ger tryggare gång och cykelvägar till viktiga målpunkter i samhället.

Miljömässigt perspektiv

Med föreslagna åtgärder ges möjlighet att cyklande och gåendet i samhället ökar och att bilen inte kommer att användas i samma utsträckning

Ekonomiskt perspektiv

En stor kostnad i åtgärdsvalsstudien är anläggning av GC-väg parallellt med R63 genom samhället. Kostnaden för detta finansieras helt av medel från Länstransportplanen eftersom R63 är en statlig väg. Vissa passager som ligger på kommunal mark kan innebära vissa kostnader för kommun. Detta kommer att redovisas i samband med projektering av gc-vägen.

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

Anta yttrande över remiss länsplan för regional transportinfrastruktur i Örebro län 2026–2037.

Under allmänna utskottets behandling av ärendet föredrar samhällsstrateg Ulf Skog.

Ordförande Cecilia Albertsson (M) ställer bifall mot avslag på förvaltningens förslag till beslut under proposition och finner att allmänna utskottet bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen att besluta

Anta yttrande över remiss länsplan för regional transportinfrastruktur i Örebro län 2026–2037.

Yttrande över remiss länsplan för regional transportinfrastruktur i Örebro län 2026–2037, dnr 24RS2780

Hällefors kommun har mottagit förslag till Region Örebro Länsplan för regional transportinfrastruktur i Örebro län 2026–2037 och lämnar följande yttrande. Från remissutgåvan har följande förslag identifierats som berör Hällefors kommun direkt.

Trafiksäkerhetsåtgärder

Riksväg 63, Kopparberg - Stjärnfors samt Riksväg 63 Stjärnfors - Vasselsjön Kopplat till objekt i tidigare länsplan Förbifart Hjulsjö, ger dessa två sträckor ett trafiksäkert stråk mellan Kopparberg - Hällefors. Åtgärder som ska göras är rätning av kurvor, breddning och siktröjning. Stråket mellan Hällefors och Kopparberg trafikeras av tungtrafik och Hällefors kommun är positiva till att åtgärden utförs.

Finmaskiga vägnätet

Finmaskiga vägnätet är statliga vägar där årsdygnstrafiken är under 500 fordon. I föregående länsplan framgår att vidare utredningar ska genomföras och kommuner ska bli involverade. Här saknar Hällefors kommun en återkoppling och samverkan.

Finmaskiga vägnätet är viktig i en landsbygdskommun som Hällefors för att det ska vara möjligt att leva och bo. Vägnätet är viktigt för att skapa likvärdiga livsförhållanden på landsbygden. Begreppet likvärdigt innebär inte att man förvänta sig samma närhet till service som på större orter. Hällefors kommun är en glesbygdskommun och bilen är viktig för att kunna förflyttas sig samt att övriga transporter ska kunna fungera.

Avsatta medel till det finmaskiga vägnätet ska gå till om eller nybyggnation. Inga medel för detta ändamål har tagits i anspråk de senaste åren! Underhåll av det finmaskiga nätet skall Trafikverket stå för. Potten för finmaskiga vägnätet kommer i plan för 2026-2037 ingå i trafiksäkerhetspotten. Hällefors kommun ser fram emot en dialog rörande det finmaskiga vägnätet med Trafikverket och efterlyser en plan för underhåll och redogörelse av status på

det finmaskiga vägnätet.

Enskilda vägar

Inom Hällefors kommun finns det 240 km enskilda vägar, varav 5 km är belagd, som är berättigade till driftbidrag från Trafikverket. Möjlighet finns att från Trafikverket söka förstärkningsbidrag vid större åtgärder. I länsplanen finns det också möjlighet att söka ekonomiskt stöd för förstärkningsåtgärder. Medel i länsplanen skall gå till förstärkningsarbete av broar. På det enskilda vägnätet inom kommun finns det ett fåtal broar. Information om möjlighet för bidrag för dessa åtgärder behöver utvecklas och bli tydligare. Hällefors kommun behöver uppdatera information om detta på kommunens hemsida. Medlen som finns avsatta i länsplanen söks via Trafikverket. Under hela planperioden är det avsatt 15 miljoner. Om detta är tillräckligt är svårt att bedöma eftersom information om detta varit bristfällig.

Utredningspott

Väg 244 mellan Grythyttan och Gytterp kommer under planperioden utredas med fokus på trafiksäkerhet. Tidigare har sträckning av väg 244 upprustats i samband med byggnation av gc-väg mellan Hällefors och Grythyttan. Åtgärden är av stor betydelse för att skapa en attraktiv och säker väg. Väg 244 är viktig för Hällefors kommuns invånare och företag verksamma i kommunen. Vägen är transportstråket till Nora och vidare till riksväg 50 norr och söder ut. Vägen fungerar som pendlingsstråk för personbil och kollektivtrafik samt att vägen trafikeras av tung trafik både för genomfart men också till företag och industrier inom kommunen. Att ha ett vägnät av god standard är viktigt för att företag skall etablera sig i kommunen men också för att behålla befintliga företag. Väg 244 används också flitigt för resenärer som skall till Sälenfjällen och åter.

Hällefors kommun beräknas ha en befolkningsminskning fram till 2045. Ett sätt att bromsa upp befolkningsminskning är att det finns goda transportmöjligheter som gör att företag etablerar sig här, att befintliga invånare stannar kvar och att människor väljer att flytta till kommunen. En utredning om trafiksäkerhetsåtgärder inom planperiod innebär att verkställighet av utredning kommer ske tidigast om 10 år. Hällefors kommun välkomnar att processen påskyndas.

Cykelplan

Under våren 2026 kommer arbetet med ny regional cykelplan att påbörjas. Tidigare har förslag lämnats till regionen att säkra passager där gc-vägen korsar väg 244 på sträckan Hällefors- Grythyttan samt förslag på en gc-väg i Grythyttan på Kyrkogatan för att skydda gående o cyklister som ska till skolan.

Åtgärdsvalsstudie

Hösten 2024 påbörjades en åtgärdsvalsstudie av R63 genom Hällefors. Arbetet med åtgärdsvalsstudien kommer att slutföras under oktober 2025. Beslut om föreslagna åtgärder kommer att fattas av regionstyrelsen. I förslagen finns en gc-väg som löper parallellt med R63 genom samhället samt

att passager över R63 kommer att säkras. Även hållplatsöversyn finns med i förslagen. Noterbart är att 20% av förvärvsarbetar går till sina arbetsplatser i kommunen. Gc-vägen som föreslås kan vara ett sätt att öka cyklandet i kommun som är relativt lågt jämfört med andra kommuner. GC-vägen kommer att ge säkrare vägar till målpunkter i kommun, exempelvis skolan.

Synpunkter på prioriterade funktioner

Tillgänglighet till och från Örebro

Kommunen delar uppfattningen om att tillgängligheten till Örebro är en viktig aspekt i utvecklingen av transportinfrastrukturen i länet. Inte minst då Örebro är närmaste ort för högre utbildning samt mer specialiserad vård på universitetssjukhuset. Örebro är också en viktig nod för resor med kollektivtrafik vidare mot bl.a. Stockholm. Emellertid är avstånden kortare till andra städer med växande arbetsmarknader så som Ludvika och Karlskoga vilket gör att arbetspendlingen mellan Hällefors kommun och Örebro inte har samma betydelse som för de kommuner med kortare avstånd till regionens centralort. Det bör framgå tydligare i länsplanen att kommuner påverkas i olika grad av satsningar som stärker förbindelserna till och från Örebro.

Tillgänglighet i tvärförbindelser

Kommunen är samstämmig med regionen kring tvärförbindelsernas stora betydelse i utvecklandet av en flerkärnighet och att de är en nyckelfaktor i att skapa förutsättningar för att hela regionen ska kunna leva och utvecklas. Regionen lyfter fram att de vill stärka redan etablerade tvärförbindelser. Här ser Hällefors kommun att det finns ett stort behov av att satsa även på att stärka tvärförbindelser med kollektivtrafik som i dagsläget till stor del saknas, exempelvis kopplingarna till Ludvika och Karlskoga. I dagsläget är skillnaderna i restid mellan bil och kollektivtrafik allt för stora för att kollektiva färdmedel ska vara ett alternativ för persontransporter från och till Hällefors kommun. Emellertid finns potential för kollektivtrafiken att konkurrera med kortare restid utmed bergslagsbanan som i dagsläget har få avgångar från Hällefors kommun. Här ser vi att regionen i sin roll kan verka för en positiv utveckling kollektivtrafiken regional och interregionalt.

Hällefors kommun anser att regionen har en nyckelroll i arbetet med att uppfylla den nationella transportpolitikens huvudsakliga mål: att garantera en samhällsekonomisk effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för både invånare och näringsliv i hela landet. Här ser vi att utveckling av tvärförbindelser har stor inverkan på både näringsliv, invånare och kommunens utveckling i stort. Hällefors kommun önskar ett tydligare resonemang kring hur region Örebro ämnar arbeta med detta mål i förhållande till kommuner med bristande tvärförbindelser.

Tillgänglighet i landsbygderna

Regionen menar att en god tillgänglighet i landsbygderna bland annat innebär att det i närområdet gör det möjligt med ett hållbart resande. Där andel som nyttjar gång, cykel och kollektivtrafik ökar även för boende i landsbygderna. Vad som inbegrips i landsbygderna skulle behöva differentieras då begreppet landsbygd i länsplanen innefattar både mindre tätorter och glesbygd. Dessa

typer av bebyggelser har olika förutsättningar för de förändringar som regionen förespråkar. I mindre tätorter står man inför färre utmaningar i en omställning mot mer aktiva transporter till lokala målpunkter än i glesbygden. Det är exempelvis mer krävande att utveckla stråk för gång och cykel i en glesbygd vars infrastruktur i dagsläget inte har GC-vägar eller vägar som lämpar sig för oskyddade trafikanter. Utmaningarna kan även skilja sig åt då behoven inte heller kan förutsättas vara de samma. För att få en mer rättvisande och realistisk bild av de mindre tätorternas och glesbygdernas förutsättningar och utmaningar vill kommunen att regionen håller isär begreppen och föreslår att önskat läge beskrivs utifrån både begreppet glesbygd och begreppet mindre tätort.

Tillgänglighet i till bytespunkter och noder

Regionen skriver i länsplanen att tillgängligheten till noder behöver förbättras genom säkra passager, cykelvägar, tillgänglig information och pendlarparkeringar för att stärka kollektivtrafikens konkurrenskraft. Vidare skriver de att välfungerande bytespunkter i länet skapar förutsättningar för effektiva resor, mindre bilåkande och förbättrad tillgång till utbildning, arbete och service.

Kommunen delar denna uppfattning och ser positivt på en sådan utveckling. Emellertid ser vi från Hällefors kommuns perspektiv stora utmaningar i att nå målet om en överflyttning från biltrafik till kollektivtrafik då de orter som kan nås med kollektivtrafiken samt turtätheten i dagsläget är mycket begränsad. Detta till följd av bland annat ett minskat utbud i länstrafikens linjer för kollektivtrafik.

Hållbart resande

Regionen beskriver den prioriterade funktionen hållbart resande på följande vis: Transportsystemet ska bidra till en hållbar utveckling enligt de tre hållbarhetsperspektiven – ekologiskt, socialt och ekonomiskt. För det vardagliga resandet där hela eller delar av resan genomförs till fots, med cykel, buss eller tåg måste cykel och kollektivtrafik vara de mest attraktiva trafikslagen. Detta ses som nödvändiga åtgärder för att nå klimatmålen. För att åstadkomma sådan utveckling behöver kollektivtrafik och cykelinfrastruktur vara kapacitetsstark, tillgänglig och attraktiv.

Kommunen delar generellt sett beskrivningen av vad som kännetecknar hållbart resande men ser att privatbilismen har en annan roll i landsbygdskommuner med långa avstånd och måste ställas i korrelation till tillgång till kollektivtrafik. Om regionen vill stärka Hällefors kommuns förutsättningar för att bidra till minskade utsläpp kopplat till persontransporter behöver betydelsen av kollektivtrafikens utbyggnad tydligare framgå i som en viktig åtgärd för landsbygden i länsplanen för regional transportinfrastruktur. Detta skulle även stärka den sociala och ekonomiska hållbarheten kopplat till resande. Vidare vill kommunen att regionen lyfter fram betydelsen av att utveckla persontrafiken på bergslagsbanan som viktig för att främja hållbart resande till och från kommunen. Här ser Hällefors kommun även att regionen har en nyckelroll i att samarbeta med kringliggande regioner och deras

kollektivtrafiksatsningar för järnväg.

Effektiva godstransporter

Region Örebro skriver i sin remiss att regionens transportinfrastruktur ska skapa god framkomlighet för godstransporter på järnväg och väg och bidra till att öka andelen gods med fossilfria trafikslag. Hällefors kommun står bakom denna målsättning. För att nå ett sådant mål behöver dock investeringar av olika slag göras.

Hällefors kommun vill särskilt lyfta fram följande:

- Kommunen ser positivt på att vägg 244 ingår i länsplanen och att åtgärder ska undersökas med fokus på trafiksäkerhet. För väg 244, som är en primärled för farligt gods samt utpekad som en del i det strategiskt viktiga vägnätet för tunga transporter, saknas information om vilken trafiksäkerhetsklass sträckan uppnår.
- Regionen har även inkluderat Väg 63 i länsplanens åtgärder, detta är mycket välkommet. Väg 63 bedöms till största delen som en sträcka med låg trafiksäkerhetsklass trots att den också är del i det strategiskt viktiga vägnätet för tunga transporter och ingår i den kategori av vägar som har större volymer av tyngre transporter.
- Kommunen anser även att regionen behöver lyfta fram Bergslagsbanan och dess betydelse som trafikled för gods samt farligt gods och att åtgärder föreslås för att utveckla detta stråk.

Synpunkter på strategierna samt dess hierarki

Planera enligt fyrstegsprincipen

Fyrstegsprincipen är Trafikverkets arbetsstrategi och den tillämpas för att säkerställa en god resurshushållning och för att åtgärder ska bidra till en hållbar samhällsutveckling. Varje enskilt steg i fyrstegsprincipen – 1. Tänk om, 2. Optimera, 3. Bygg om, 4. Bygg nytt – täcker in olika aspekter och skeden i utvecklingen av transporter och av vår infrastruktur. Planering enligt fyrstegsprincipen lägger grunden för att rätt åtgärder väljs för att lösa de brister och behov som finns i infrastrukturen. Region Örebro län kommer eftersträva åtgärder som styr mot beteendeförändring och som minskar behovet av fysiska åtgärder, steg 1 och steg 2, enligt fyrstegsprincipen.

Hällefors kommun ser positivt på fyrstegsprincipens intention att hushålla med resurser i utvecklingen av infrastrukturen. Emellertid ser kommunen problem med regionens inriktning på att främst arbeta med steg 1 och 2. I en kontext där det finns konstaterade brister i infrastrukturen, lägre tillgång till kollektivtrafik och stora avstånd som försvårar aktiva transporter så som gång och cykel så finns ett behov av att bygga om och bygga nytt. När inga eller mycket få alternativ för transporter ges saknas förutsättningarna för att arbeta med beteendeförändring. Effekten av att optimera redan existerande infrastruktur har uppenbara begränsningar om infrastrukturen saknas eller är bristfällig. Därför behöver alternativ tre och fyra i fyrstegsprincipen användas för att på ett meningsfullt sätt arbeta mot länsplanens övergripande mål:

Länsplanen ska bidra till minskad klimatpåverkan i linje med regionala mål och utveckla tillgängligheten för att förbättra möjligheterna till transporteffektiva resor och transport av gods. Risken är annars att landsbygden, med förutsättningar som skiljer sig från de urbana, går miste om nödvändiga satsningar och åtgärder.

Skapa förutsättningar att välja hållbara trafikslag

I remissen skriver regionen att kollektivtrafik och andra delningstjänster måste vara kapacitetsstarka och attraktiva för att fler ska välja bort den egna bilen till förmån för att färdas till fots, med cykel eller med kollektivtrafik. Vidare skriver de att en överflyttning från bil till andra transportmedel krävs för att minska utsläppen.

Hällefors kommun är enig med regionen om detta men ser att förutsättningarna för en sådan överflyttning är väldigt olika i olika delar av regionen. För att effektivt verka för en sådan överflyttning i hela regionen krävs en differentiering i metoder och prioriteringar. För en glesbygdskommun som Hällefors kommer bilen alltid vara viktig för transporter för att utbudet av kollektivtrafik är relativt lågt.

Tjänsteställe, handläggare
Samhällsplanering och Infrastruktur, Alva Lundqvist

Datum
2025-06-04

Tjänsteanteckning
Dnr: 24RS2780

Remissmissiv för Länsplan för regional transportinfrastruktur 2026-2037

Region Örebro län är ansvarig för framtagande av länsplan, enligt förordning om länsplaner för regional transportinfrastruktur (SFS 1997:263). Vi har tagit fram ett tjänstemannaförslag och bjuder in till samråd. Regionstyrelsen har beslutat att skicka ut länsplan för regional transportinfrastruktur på remiss, utan politiskt ställningstagande till innehållet. Era synpunkter behövs för att Regionstyrelsen i Region Örebro län ska kunna ta ställning till förslaget.

Förslaget avser perioden 2026–2037 och innehåller förslag på prioriteringar, behov, brister och åtgärder i den regionala transportinfrastrukturen. Samrådet innehåller även en strategisk hållbarhetsbedömning som innehåller en miljöbedömning, enligt lagkrav, och en social konsekvensbedömning.

Samlade effektbedömningar för större åtgärder som rekommenderats i åtgärdsvalsstudier som genomförts under innevarande planperiod, 2022–2033, finns framtagna och tillgängliga på Region Örebro läns hemsida. Samlade effektbedömningar för åtgärder på kommunal infrastruktur eller mindre åtgärder har inte tagits fram.

Beskrivning av effekter av länsplanen som helhet på de transportpolitiska målen och bidrag till måluppfyllelse även mot relevanta regionala mål kommer finnas tillgängliga under remissperioden.

Samrådet pågår från den 4 juni 2025 till den 24 oktober 2025.

Se förslag till Länsplan, Bilagor, Strategisk hållbarhetsbedömning samt Samlade effektbedömningar på vår hemsida

[Länsplan för transportinfrastruktur • Regional utveckling](#)

Så här kan du lämna synpunkter:

Skriv brev till Region Örebro län, Box 1613, 701 16 Örebro

Märk brevet med 24RS2780

Skicka e-post till regionen@regionorebrolan.se

Märk meddelandet med 24RS2780

Synpunkter från myndigheter och organisationer önskas att bli inlämnade via e-post i word-format eller PDF med kopierbar text.

Kontakt

Om du har frågor kontakta ansvarig tjänsteperson för planförslaget:

Alva Lundqvist, 072 148 08 03, alva.lundqvist@regionorebrolan.se

Maja Eriksson, 073 570 61 25, maja.eriksson@regionorebrolan.se

Med vänlig hälsning

Karin Wallin

Områdeschef Trafik och Samhällsplanering, Region Örebro län

Remissinstanser

Askersunds kommun

Degerfors kommun

Hallsbergs kommun

Hällefors kommun

Karlskoga kommun

Kumla kommun

Laxå kommun

Lekebergs kommun

Lindesbergs kommun

Ljusnarsbergs kommun

Nora kommun

Örebro kommun

Arboga kommun

Filipstads kommun

Finspångs kommun

Gullspångs kommun

Karlsborgs kommun

Katrineholms kommun

Kristinehamns kommun

Köpings kommun

Ludvika kommun

Motala kommun

Smedjebackens kommun

Storfors kommun

Töreboda kommun

Vingåkers kommun

Kommunförbundet Skaraborg

Region Västmanland

Region Sörmland

Region Östergötland

Västra götlandsregionen

Region Värmland

Region Dalarna

Falun-Borlänge regionen

MÅLAB

TIB

Länsstyrelsen i Örebro län

Länsstyrelsen i Västmanlands län

Länsstyrelsen i Södermanlands län

Länsstyrelsen i Östergötlands län

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsen i Värmlands län

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Naturvårdsverket

Trafikanalys

Trafikverket

Transportstyrelsen

Örebro universitet

Polismyndigheten Örebro

Bergslagens Räddningstjänst

Nerikes Brandkår

Naturskyddsföreningen i Örebro län

Cykelfrämjandet

Synskadades riksförbund

Närke Östergötlands jordägareförening

Handelskammaren Mälardalen

Intresseföreningen Bergslaget

LRF Örebroregionen

Svensk cykling

Svenskt Näringsliv Örebro

Sveriges Åkeriföretag Örebroregionen

Örebro flygplats

Riksförbundet enskilda vägar

Partier i Regionfullmäktige, Örebro län

Länsplan för regional transportinfrastruktur

i Örebro län 2026–2037

Version: 1

Länsplan för regional transportinfrastruktur

i Örebro län 2026–2037

2025-05-20

Innehåll

1. Länsplan för regional transportinfrastruktur 2026–2037	8
1.1 Bakgrund och syfte	8
1.2 Underlag, mål och inriktning	8
1.3 Genomförande	8
1.3.1 Ändring och uppföljning	10
2. Mål och planer som påverkar länsplanen	11
3. Länsplanens mål och inriktning	12
3.1 Länsplanens mål och strategier	12
3.1.1 Länsplanens övergripande mål	14
3.1.2 Länsplanens prioriterade funktioner	14
3.1.3 Länsplanens strategier	16
4. Detta är Örebro län	19
4.1 Örebro län i korthet	19
4.2 Nulägesbeskrivning	20
4.2.1 Trender	20
4.2.2 Uppföljning transportpolitiska mål	20
4.2.3 Klimat och miljö	21
4.2.4 Folkhälsa	21
4.2.5 Jämlikhet och jämställdhet	21
4.2.6 Befolkning och sysselsättning	22
5. Transportsystemet i Örebro län	23
5.1 Tillgänglighet	23
5.3 Transportstråk i Örebro län	31
Transeuropeiskt transportnät - TEN-T	31
6. Prioriteringar i länsplanen 2026–2037	37
6.1 Vägombyggnationer, 316 miljoner kronor	37
Riksväg 51, Ljusfallshammar – Hjortkvarn	37
Länsväg 244, Lilla mon – Stribergskorset	37
Trafiksäkerhetspott	38
6.2 Kollektivtrafikåtgärder, 80 miljoner kronor	39
6.3 Cykelåtgärder på regionalt vägnät, 336 miljoner kronor	39
Väg 690, Kumla - Örebro	40

Väg 529, Östansjö - Hallsberg	40
Cykelåtgärder, pott	40
6.4 Utvecklingsåtgärder, 112 miljoner kronor	40
6.4.1 Utredningspott	40
6.4.2 Samfinansiering av nationell plan	42
6.5 Statlig medfinansiering, 575 miljoner kronor	43
Citylinjen Örebro (BRT)	43
Regionbussarnas framkomlighet	43
Mindre åtgärder, kommunal infrastruktur	43
Enskilda vägar	44
6.6 Planeringsreserv, 70 miljoner kronor	44
7. Ekonomisk fördelning av planen	45
7.2 Fördelning mellan åtgärdsområden	47
8. Samband med nationell plan och grannlänens planer	48
8.1 Nationell plan	48
8.2 Grannlänens planer	48
Dalarnas län	48
Södermanlands län	48
Västra Götalands län	48
Värmlands län	48
Västmanlands län	48
Östergötlands län	49
9. Effektbeskrivning	50
9.1 Strategisk hållbarhetsbedömning	50
9.1.1 Bedömning av effekter	50

Förord

Sammanfattning

Regeringen beslutade den 20 mars 2025 att ge Region Örebro län i uppdrag att upprätta en ny länsplan för regional transportinfrastruktur för utveckling av transportsystemet för perioden 2026–2037. Direktivet fastslår att den upprättade länsplanen ska beskriva vilka åtgärder som bör prioriteras för att bidra till att uppfylla mål på såväl nationell som regional nivå. Med utgångspunkt i relevanta mål och planer har ett övergripande mål formulerats:

Länsplanen ska bidra till minskad klimatpåverkan i linje med regionala mål och utveckla tillgängligheten för att förbättra möjligheterna till transporteffektiva resor och transport av gods.

För att konkretisera målet har prioriterade funktioner identifierats. De beskriver ett önskat läge i transportinfrastrukturen för att den på bästa sätt ska kunna bidra till måluppfyllelse och regional utveckling. Prioriterade funktioner är:

- Tillgänglighet till och från Örebro
- Tillgänglighet i tvärförbindelser
- Tillgänglighet i landsbygderna
- Tillgänglighet till bytespunkter och noder
- Hållbart resande
- Effektiva godstransporter

Till funktionerna hör strategier som beskriver hur funktionerna ska nås. Strategierna utgör tillsammans med funktionerna en prioriteringsgrund för vilka åtgärder som ska väljas i länsplanen. De prioriterade funktionerna är inte prioriterade sinsemellan, däremot finns en hierarki bland strategierna. Detta ger stöd i val av åtgärder och vid hantering av målkonflikter. Strategierna är:

1. Planera enligt fyrstegsprincipen
2. Skapa förutsättningar att välja hållbara trafikslag
3. Prioritera åtgärder i de regionalt viktiga stråken
4. Fokus på jämlikt och jämställt resande
5. Skapa förutsättningar för effektiva godstransporter

Örebro län	Summa 2026- 2037	2026-2028	2029-2031	2032-2037
Planram	1489	Fördelning		
Vägombyggnationer	316	2026-2028	2029-2031	2032-2037
Trafiksäkerhetspott	246	95	100	51
Riksväg 51, Länsgräns - Hjortkvarn (Samfinansiering Östergötlands LTP)	15	15		
Länsväg 244, Lilla Mon-Stribergskorset	55		55	
Kollektivtrafik	80	2026-2028	2029-2031	2032-2037
Mindre kollektivtrafikåtgärder	80	18	20	42
Cykelåtgärder på regionalt vägnät	336	2026-2028	2029-2031	2032-2037
Cykelåtgärder, pott	220		100	120
Väg 690, Kumla-Örebro	67	33	34	
Väg 529, Östansjö-Hallsberg	49	24	25	
Utvecklingsåtgärder	112	2026-2028	2029-2031	2032-2037
Utredningspott	20	5	5	10
Nationell plan Samfinansieringspott	92		92	
Statlig medfinansiering	575	2026-2028	2029-2031	2032-2037
Citylinjen Örebro (BRT)	230	165	70	
Regionbussarnas framkomlighet	45	22	23	
Mindre åtgärder, kommunal infrastruktur	285	71	72	142
Enskilda vägar	15	3	3	9
Planeringsreserv	70			

1. Länsplan för regional transportinfrastruktur 2026–2037

1.1 Bakgrund och syfte

Region Örebro län tar på uppdrag av regeringen fram länsplan för regional transportinfrastruktur som en del av det regionala utvecklingsansvaret. Trafikverket tar på liknande uppdrag fram en nationell plan för utveckling av transportsystemet. Den nationella transportplanen omfattar investeringar på de nationella vägarna, investeringar i statliga järnvägar, drift och underhåll av statliga vägar och järnvägar, trimnings- och miljöåtgärder samt bärighetsåtgärder.

Den regionala planen för transportinfrastruktur innehåller medel för investeringar på regionala statliga vägar för person- och godstransporter samt för kollektivtrafik-, cykel- och trafiksäkerhetsåtgärder. Planen innehåller även statlig medfinansiering till åtgärder på det kommunala vägnätet. Länsplanerna kan även innehålla samfinansiering av åtgärder i nationella planen. Det är Region Örebro län som ansvarar för att prioritera åtgärder till länsplanen för Örebro län. Länsplanen visar hur fördelningen av medlen för perioden ser ut, vilka prioriteringar som gjorts och hur dessa prioriteringar motiveras.

Trafikverket är den myndighet som ansvarar för att genomföra åtgärder i både den nationella och i de regionala transportinfrastrukturplanerna.

1.2 Underlag, mål och inriktning

Viktiga utgångspunkter inför den fortsatta planeringen av förvaltningen och utvecklingen av transportsystemet utgörs av regeringens och riksdagens ställningstaganden.

Transportpolitikens huvudsakliga mål är att garantera en samhällsekonomisk effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för både invånare och näringsliv i hela landet. Åtgärdsplaneringen spelar en central roll i arbetet med att uppnå detta mål, där funktionsmålen och hänsynsmålen har lika stor betydelse och vikt.

Transportinfrastrukturen och hur vi använder den påverkar även andra nationella mål så som klimat- och miljömål, internationella klimatöverenskommelser samt EU-mål. Utöver de nationella målen för infrastruktur finns även regionala mål fastlagda i den regionala utvecklingsstrategin (RUS), det regionala energi- och klimatprogrammet, det regionala trafikförsörjningsprogrammet samt i den regionala cykelplanen.

1.3 Genomförande

Länsplanen fastställs av regionfullmäktige, men i vilken ordning eller exakt vilka åtgärder som ska genomföras är inte beslutade för hela planperioden. I huvudsak tas

beslut vid revidering av länsplanen vart fjärde år men ibland kan tilläggsbeslut krävas. Tilläggsbeslut kan vid behov göras av regionstyrelsen för att ge underlag till Trafikverkets genomförande av planen. Då kan vi hålla jämn takt med Trafikverkets processer för att få en stabil plan med god framdrift i projekten och bra utfall av medlen. Underlag till sådana beslut hämtas från utredningar som genomförs i dialog med kommuner, länsstyrelse och andra relevanta aktörer. Så här ser Region Örebro läns kontinuerliga dialog med Trafikverket och kommunerna ut.

- Samverkansmöten om genomförande av länsplan hålls med Trafikverket med jämna mellanrum enligt överenskommen struktur.
- Dialog om infrastruktur förs med kommunerna vid minst två tillfällen per år.
- Ansvarig tjänsteperson för länsplanen ska besöka varje enskild kommun i länet med jämna mellanrum för omvärldsbevakning och dialog om brister och behov samt synkronisering av kommunal och regional utveckling av infrastruktur. Kommunbesöken genomförs tillsammans med Trafikverket som är genomförare av länsplanen och ansvarig för drift och underhåll på statligt vägnät samt utveckling av, bland annat, järnväg och nationellt vägnät.

Trafiksäkerhet

Trafikverket genomför trafiksäkerhetsåtgärder utifrån Länsplanen, men för dialog med Region Örebro län.

Kollektivtrafik

För kollektivtrafikåtgärder avsätts medel för att tillgänglighetsanpassa hållplatser samt bygga vändplatser och pendlarparkeringar på statligt vägnät. Prioritering sker av Region Örebro län och åtgärder genomförs av Trafikverket.

Cykel

Regionala cykelvägar finansieras av länsplanen till 100 procent utifrån prioriteringar i cykelplanen. Vi har kontinuerlig dialog kring utbyggnad av cykelinfrastruktur med kommunerna och Trafikverket. Strävan i Regional cykelplan för Örebro län 2022 är att få en helhet i cykelvägnätet där cyklisterna inte märker att det är olika väghållare på olika delsträckor. Cykelplanen preciserar vad som ska hända med länsplanens cykelpott och Trafikverket har i sitt uppdrag att genomföra länsplanen samt cykelplanen. En ny cykelplan är under framtagande och förväntas antas av Regionfullmäktige under 2026.

Statlig medfinansiering

Åtgärder som ligger på kommunal infrastruktur kan få statlig medfinansiering från länsplanen med upp till 50 procent. Här finns medel till kollektivtrafikåtgärder liksom till trafiksäkerhets-, miljö-, och cykelåtgärder. Kommunerna kan ansöka om medel

enligt förordning om statlig medfinansiering till vissa regionala kollektivtrafikanläggningar m.m. (SFS 2009:237). Ansökningsperioden inleds alltid på hösten med ett dialogmöte där kommunerna får information om processen och det förs diskussion om brister och behov i infrastrukturen. Kommunerna kan sedan ansöka om medel fram till månadsskiftet mars/april. Ansökningar behandlas och prioriteras av Region Örebro län och sedan fattar Trafikverket beslut om åtgärder och meddelar Region Örebro län och kommunerna under våren. För statlig medfinansiering på enskilt vägnät är ansökningsperioden öppen året runt. Ansökningsprocessen sköter Trafikverket och har dialog om förslag till beslut med Region Örebro län när ansökningar väl har inkommit.

1.3.1 Ändring och uppföljning

Enligt förordningen för länsplaner för regional transportinfrastruktur (SFS 1997:263) ska länsplanen revideras om det sker en väsentlig avvikelse i innehållet i den fastställda länsplanen. Exempelvis om en åtgärd skulle få en väldigt stor kostnadsförändring som innebär att en annan åtgärd inte kan genomföras enligt plan eller att en så kallad trimningsåtgärd (<75 miljoner kronor) blir så dyr att den överstiger gränsen för namngivna objekt (>75 miljoner kronor) och måste namngivas i länsplanen. Andra anledningar kan vara generella kostnadsfördyringar som påverkar investeringsindex. En revidering ska stämmas av med Trafikverket, länsstyrelsen och länets kommuner samt andra berörda myndigheter och en kopia ska skickas till regeringen.

Enligt förordningen för länsplaner för regional transportinfrastruktur (SFS 1997:263) ska Trafikverket årligen följa upp utfallet i länsplanen med en redovisning av genomförda åtgärder. Uppföljningen ska presenteras för ansvarig nämnd av ansvarig tjänsteperson när den har blivit inrapporterad av Trafikverket.

2. Mål och planer som påverkar länsplanen

Länsplanen är målstyrd och ska bidra till ett antal övergripande och även konkreta mål på olika nivåer. När vi har tagit fram länsplanen har vi tagit hänsyn till olika mål och initiativ på internationell, nationell, storregional och regional nivå. Bilden nedan ger en översikt.

Figur 1 Visar mål och planer som påverkar länsplanen.

3. Länsplanens mål och inriktning

Länsplanen kan ses som ett verktyg för att uppnå mål som formulerats i andra regionala strategiska dokument samt de transportpolitiska målen och andra nationella mål som har bäring på transportsystemet. Gemensamt för målen är att de visar på ett behov av investeringar som syftar till ett förändrat användande av infrastrukturen för att uppnå hållbara resor och transporter både för godstransporter och persontransporter för både vardag och arbete.

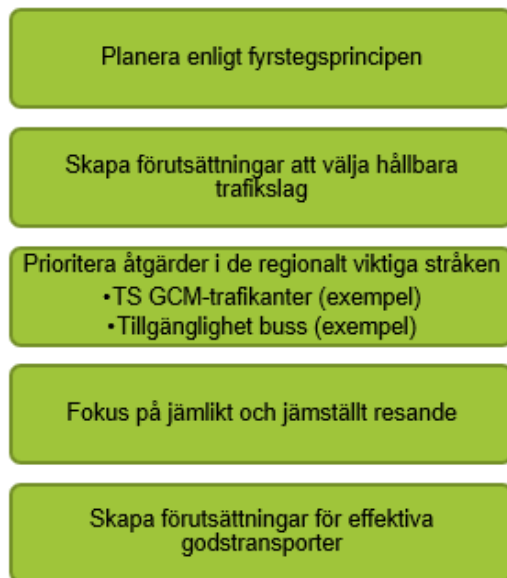
3.1 Länsplanens mål och strategier

Nedan formuleras länsplanens övergripande mål. Planens mål följs av ett antal prioriterade funktioner som konkretiserar målet och beskriver det önskade läget i transportsystemet på längre sikt. När vi når funktionerna om hållbart resande, effektiva godstransporter och tillgänglighet i olika dimensioner kan vi nå länsplanens övergripande mål och i förlängningen de strategiska regionala och nationella målen med bäring på transportsystemet.

Till funktionerna hör strategier som beskriver hur de prioriterade funktionerna ska nås. De ger också vägledning för prioritering och vilka åtgärder som ska väljas i länsplanen.

Övergripande mål för länsplanen

Länsplanen ska bidra till minskad klimatpåverkan i linje med regionala mål och utveckla tillgängligheten för att förbättra möjligheterna till transporteffektiva resor och transport av gods.

3.1.1 Länsplanens övergripande mål

Det övergripande syftet med att ta fram en länsplan är att identifiera och ge underlag för att prioritera åtgärder och satsningar som kan bidra till att uppnå mål och planer på internationell, nationell och regional nivå. Utifrån tidigare beskrivet nuläge, utmaningar, relevanta mål och planer samt de inspel som kommit under planens framtagande har ett övergripande mål för länsplanen formulerats. Länsplanens mål ska svara upp mot de utmaningar, brister och behov som identifierats i andra relevanta planer och på de dialogmöten som hållits under processen att ta fram länsplanen. Målet ska också ge vägledning vid prioritering av åtgärder.

Övergripande mål för länsplanen

Länsplanen ska bidra till minskad klimatpåverkan i linje med regionala mål och utveckla tillgängligheten för att förbättra möjligheterna till transporteffektiva resor och transport av gods.

3.1.2 Länsplanens prioriterade funktioner

Transportsystemets grundläggande funktion är att tillhandahålla säker tillgänglighet och framkomlighet för person- och godstransporter. Funktionerna beskriver ett önskat läge i transportsystemet:

- Tillgänglighet till Örebro
- Tillgänglighet i tvärförbindelser
- Tillgänglighet i länets landsbygder
- Tillgänglighet till bytespunkter och noder
- Hållbart resande
- Framkomlighet för effektiva godstransporter

Tillgänglighet till Örebro

Tillgänglighet är en resenärs möjlighet att nå arbetsmarknad, utbildning, service med mera inom rimlig tid. Örebro är regionens kärna och fyller en viktig funktion för hela länet. Örebro har också en storregional funktion som ett nav i kollektivtrafiksystemet. Tillgängligheten till Örebro påverkar förutsättningar för kompetensförsörjning, tillgång till arbetstillfällen, utbildning, sjukvård och universitetssjukhuset, samhällelig service så som polis, skattekontor, banker samt utbud av kultur, nöjen, varor och tjänster. För stora delar av länet betyder tillgänglighet till Örebro också tillgänglighet till Stockholm och angränsande län. Den systemanalys som en En Bättre Sats gjort i östra Mellansverige fokuserar därför på att förbättra förbindelserna till Stockholm från nodstäderna i de storregionala stråken.

Tillgänglighet i tvärförbindelser

Tillgängligheten i de regionala tvärförbindelserna mellan kommunhuvudorter och transportnoder är viktiga för möjligheten till studie- eller arbetspendling samt dagligt utbyte av varor och tjänster. I vissa av de regionala tvärförbindelserna finns redan i dag etablerade relationer för arbetspendling. Dessa bör vi bygga vidare på för att uppnå en flerkärnighet där hela länet har förutsättningar för en positiv utveckling när det gäller kompetensförsörjning, sysselsättning och bostadsmarknad.

Tillgänglighet i landsbygderna

För dem som bor och/eller verkar på landsbygderna och i mindre tätorter är tillgänglighet till lokala målpunkter med olika utbud och service nödvändig för en fungerande vardag. Bilen används till stor del men vardagsresande kan också ske med kombinerad mobilitet där flera transportmedel används för resan. En god tillgänglighet i närområdet gör det möjligt med ett hållbart resande där andel gång, cykel och kollektivtrafik ökar även för boende i landsbygderna. Det skulle bidra till mer attraktiva boendemiljöer med bättre uppväxtvillkor för barn, en god och jämlik folkhälsa genom aktivt resande och till minskad klimatpåverkan.

Tillgänglighet till bytespunkter och noder

Tillgänglighet till strategiska bytespunkter och noder i transportsystemet är avgörande för resenärers smidiga väg till målpunkter. Utöver Örebro finns flera viktiga noder i länet där väg, kollektivtrafik och cykelinfrastruktur behöver mötas. För att stärka kollektivtrafikens konkurrenskraft behöver tillgängligheten till noder förbättras genom säkra passager, cykelvägar, tillgänglig information och pendlarparkeringar. Välfungerande bytespunkter i länet skapar förutsättningar för effektiva resor, mindre bilåkande och förbättrad tillgång till utbildning, arbete och service.

Hållbart resande

Transportsystemet ska bidra till en hållbar utveckling enligt de tre hållbarhetsperspektiven – ekologiskt, socialt och ekonomiskt.

För det vardagliga resandet där hela eller delar av resan genomförs till fots, med cykel, buss eller tåg måste cykel och kollektivtrafik vara de mest attraktiva trafikslagen. Detta ses som nödvändiga åtgärder för att nå klimatmålen. För att åstadkomma sådan utveckling behöver kollektivtrafik och cykelinfrastruktur vara kapacitetsstark, tillgänglig och attraktiv så som det beskrivs i det regionala trafikförsörjningsprogrammet respektive den regionala cykelplanen för Örebro län. Vi får ett socialt hållbart transportsystem när det likvärdigt svarar mot alla gruppers behov och är trafiksäkert.

Transportsystemet bidrar till en hållbar ekonomisk utveckling när det förser resenärer och näringsliv med framkomlig och trafiksäker infrastruktur som ger möjlighet till effektiva transporter.

Effektiva godstransporter

Örebroregionen har ett strategiskt läge i Sverige och Skandinavien för godstransporter och det är ett av regionens styrkeområden. Effektiv godshantering bidrar till att förstärka regionens position som bästa logistikläge och öka regionens konkurrenskraft. Regionens transportinfrastruktur ska skapa god framkomlighet för godstransporter på järnväg och väg och bidra till att öka andelen gods med fossilfria trafikslag.

3.1.3 Länsplanens strategier

Länsplanens fem strategier ska vara vägledande vid prioritering av brister, behov och åtgärder och peka ut vissa fokusområden inom vilka åtgärder är prioriterade för att nå funktioner och mål. Strategierna redovisas i prioriteringsordning.

1. Planera enligt fyrstegsprincipen,
2. Skapa förutsättningar att välja hållbara trafikslag,
3. Prioritera åtgärder i de regionalt viktiga stråken,
4. Fokus på jämlikt och jämställt resande,
5. Skapa förutsättningar för effektiva godstransporter

Planera enligt fyrstegsprincipen

Fyrstegsprincipen är Trafikverkets arbetsstrategi och den tillämpas för att säkerställa en god resurshushållning och för att åtgärder ska bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Varje enskilt steg i fyrstegsprincipen – 1. Tänk om, 2. Optimera, 3. Bygg om, 4. Bygg nytt – täcker in olika aspekter och skeden i utvecklingen av transporter och av vår infrastruktur.

För att nå nationella och regionala mål inom klimat och miljö måste sättet vi använder infrastrukturen förändras. Andelen gång, cykel och kollektivtrafik av det totala resandet måste öka samtidigt som resandet med bil behöver minska och godstransporter effektiviseras. Planering enligt fyrstegsprincipen lägger grunden för att rätt åtgärder väljs för att lösa de brister och behov som finns i infrastrukturen.

Planeringen sker med ett trafikslagsövergripande perspektiv.

Region Örebro län kommer eftersträva åtgärder som styr mot beteendeförändring och som minskar behovet av fysiska åtgärder, steg 1 och steg 2 enligt fyrstegsprincipen.

Att planera enligt principen skapar förutsättningar för att hitta åtgärder som bidrar till minskat behov av resor och transporter samt till överflyttning av resor och transporter till hållbarare trafikslag. Om en åtgärd bedöms bidra till sådana överflyttningseffekter ska detta vara en del av bedömningen vid val av åtgärder i exempelvis åtgärdsvalsstudier.

Även digital infrastruktur bör beaktas i samband med planering av transportinfrastruktur för att vidareutveckla och skapa förutsättningar för att dra nytta av digitaliseringens möjligheter.

Skapa förutsättningar att välja hållbara trafikslag

Det behövs en förändring av transportbeteende och överflyttning mellan trafikslagen för att nå ett hållbart transportsystem. För att fler ska välja bort den egna bilen till förmån för att färdas till fots, med cykel eller med kollektivtrafik och andra delningstjänster måste dessa transportmedel vara kapacitetsstarka och attraktiva. För att uppnå större andel hållbara resor krävs insatser från flera olika aktörer, däribland investeringar med länsplanen. När transporterna blir hållbara kan vi dels nå klimatmålen om minskade växthusgasutsläpp och dels minska trängseln framförallt i rusningstider.

En central strategi för att nå klimatmålen är att länsplanen ska bidra till att skapa bättre tillgänglighet för cykel och kollektivtrafik. Därför behövs en satsning på infrastruktur för dessa trafikslag. Åtgärder som syftar till att öka andelen resande med cykel och kollektivtrafik är alltså prioriterade, framförallt i de utvecklingsområden där boende ska kunna klara sitt vardagliga resande utan bil samt i de viktigaste kollektivtrafikstråken enligt strukturbilden för bebyggelse och kollektivtrafik i den regionala utvecklingsstrategin. För cykel gäller prioriteringsgrunderna i den regionala cykelplanen.

Prioritera åtgärder i de regionalt viktiga stråken

I den regionala utvecklingsstrategin finns strukturbilder med de regionalt viktigaste stråken för kollektivtrafik, persontransporter och godstransporter i länet. För att åstadkomma förbättrad tillgänglighet och trafiksäkerhet bör investeringar i regional transportinfrastruktur i första hand ske i de stråk där många länsbor gör sina vardagsresor i form av arbetspendling, skolresor och serviceresor. Bedömningen är att satsningar i dessa stråk har störst effekt och betydelse för den regionala utvecklingen, därför bör de största enskilda satsningarna och större mängden mindre åtgärder ske i eller i anslutning till dessa stråk. För att åstadkomma tillgänglighet och hållbarhet i dessa stråk krävs åtgärder för ökad kapacitet, minskade restider och ökad andel resande med kollektivtrafik och andra hållbara trafikslag samt förbättrad trafiksäkerhet.

Eftersom vardagsresor mellan och inom tätorter ofta går i starka stråk får många resenärer del av förbättringar i stråken för ökad tillgänglighet och trafiksäkerhet. Det finns även potential att påverka färdmedelsandelar och rikta åtgärder för att kollektivtrafik ska vara relevant i stråket. Med förändrade arbetssätt kopplat till digitalisering och pandemi arbetar fler hemifrån, främst invånare i Örebro kommun. Konsekvensen blir att vardagsresandet förändras på vissa håll i länet genom att fler rörelser blir lokala och fritidsresandet ökar. De flesta kommer dock fortsatt att ha

platsbundna arbeten, särskilt i länets landsbygder. Det lokala fritidsresandet kan gynnas av åtgärder i stråk som primärt är viktiga för arbetspendling, skolresor och serviceresor men vissa relationer kan ibland behöva utvecklas separat från dessa för att gynna exempelvis hållbar turism.

Fokus på jämlikt och jämställt resande

Insatser som genomförs i länsplanen ska vara riktade till hela befolkningen men samtidigt vara proportionella till de behov som finns i mer utsatta grupper av befolkningen, så kallad proportionell universalism. För persontransporter läggs fokus i länsplanen på ett jämlikt och jämställt resande och åtgärder som kan minska sociala klyftor. Det är viktigt att åtgärder som prioriteras utgår från att minska klyftorna mellan olika sociala grupper som i dag har olika tillgång till transportsystemet och därigenom olika förutsättningar att ta sig till jobb, skola och fritidsaktiviteter. Investeringar i infrastruktur ger förbättrad tillgänglighet, ökad trafiksäkerhet och ökad trygghet på platser, oavsett om klyftorna beror på geografiska, ekonomiska, åldersmässiga eller språkliga förutsättningar.

Skapa förutsättningar för effektiva godstransporter

Effektiv och hållbar logistik uppstår framförallt när den är ekonomiskt lönsam. Länsplanen kan bidra till lönsamma, hållbara godsflöden genom investeringar som exempelvis förbättrar möjligheten att flytta över gods från väg till järnväg. Vissa flöden kommer dock även fortsättningsvis hanteras effektivast på lastbil och det är därför viktigt att även väginfrastrukturen är robust, har hög framkomlighet, är trafiksäker och ger möjlighet till så miljöeffektiva vägtransporter som möjligt. Det gäller både i de viktigaste stråken och på mindre vägar i landsbygderna där Örebro län har brister i den grundläggande tillgängligheten för godstransporter. Förutsättningar för effektiva godstransporter skapas i första hand genom att fokusera på investeringar i de stråk som identifierats i strukturbild för godstransporter och logistik i den regionala utvecklingsstrategin. Åtgärder för att förbättra och bibehålla god framkomlighet för godstrafiken samt åtgärder för att bidra till att andelen gods på miljövänliga trafikslag ökar, framförallt på järnväg, är därför prioriterade. Åtgärderna ska också bidra till att öka konkurrenskraften för logistiknäringen som helhet och att stärka regionens logistikläge.

4. Detta är Örebro län

4.1 Örebro län i korthet

Örebro län har ett strategiskt läge mellan de tre storstadsregionerna Stockholm, Oslo och Göteborg och framförallt är närheten till Stockholm mycket betydelsefull för länets utveckling i dag. Länet har blivit en alltmer integrerad del av Stockholm-Mälarenregionen tack vare omfattande infrastrukturinvesteringar och satsningar på regional tågtrafik. Trots stora satsningar har vi långa restider till storstäderna och vi behöver bygga vidare på våra egna styrkor och specifika förutsättningar för att klara den framtida utvecklingen. Flyget har en fortsatt viktig roll för den internationella tillgängligheten. Örebro Airport är strategiskt viktig för länets internationella tillgänglighet men även tillgängligheten till Arlanda har stor betydelse.

Örebro län genomkorsas av Sveriges största transportleder för gods, både på väg och på järnväg. Tillsammans utgör Västra stambanan, Mälarbanan, E18 och E20 de nationellt viktiga stråken mellan Stockholm och Oslo samt Stockholm och Göteborg. Väg 50 fyller tillsammans med Godsstråket genom Bergslagen en viktig funktion i att knyta samman norra delarna av Sverige med de södra delarna av landet och Centraleuropa. Hallsberg är landets viktigaste godsnod med stor betydelse även ur ett internationellt perspektiv. Örebro Airport är en av Sveriges största fraktflygplatser. Örebro kommun, där lite mer än hälften av länets invånare bor, är i kraft av sin storlek och utbildnings- och arbetsmarknad ofrånkomligt den dominerande staden i länet. Men alla kommuner är viktiga och alla är beroende av varandra. Behov av kompetens, bostäder, livsmedel, kultur och natur visar tydligt hur mycket nytta vi har av att växa och komplettera varandra.

Basindustrin och naturtillgångarna är ursprunget till flera av länets styrkor inom näringslivet. För att klara en allt hårdare konkurrens behövs nu även specialisering och allt högre kunskap och kompetens. Den ekonomiska tillväxten är i dag starkast inom kunskapsintensiva näringar – verksamheter inom såväl tillverkande industri, hälso- och sjukvård som tjänste- och servicenäringar.

Globalisering driver ekonomisk utveckling och en stor del av ekonomin i Örebro län är inflätad i de globala ekonomiska värdekedjorna. Internationellt utbyte av varor och idéer ökar i både skala och hastighet och förmågan till innovation, förnyelse och flexibilitet i både privat och offentlig verksamhet är nödvändig för att kunna tackla globaliseringens utmaningar. Det finns redan idag en växande efterfrågan på resurseffektiva och miljöanpassade produkter och tjänster. Utvecklingspotentialen inom den cirkulära biobaserade ekonomin bedöms därför vara stor. Än så länge är potentialen relativt outnyttjad i länet, men är en förutsättning för en framtida miljödriven näringslivsutveckling och global konkurrenskraft. Här är landsbygderna

en stor resurs, framför allt för livsnödvändig försörjning av vatten, livsmedel och energi, biobaserade produkter och lokal förädling.

4.2 Nulägesbeskrivning

Det här avsnittet är en sammanfattning av bilaga 2, om andra källor inte anges, som beskriver nuläget i länet utifrån övergripande trender, samhällsutmaningar, befolkning, resvanor, tillgänglighet, regionförstoring och socioekonomiska kluster.

4.2.1 Trender

Fem globala drivkrafter som påverkar den lokala och regionala nivån har identifierats:

- Demografi
- Globalisering
- Grön omställning
- Teknisk utveckling
- Geopolitiska förändringar

Globalisering har visat tecken på avmattning och mer protektionism medan behovet av grön omställning och teknisk utveckling fortsätter att driva förändringar. Ryssland och andra stormakter utmanar internationella normer och underminerar den västledda världsordningen. Sverige står inför demografiska utmaningar med en åldrande befolkning, vilket ökar behovet av välfärdstjänster och kvalificerad arbetskraft. Teknisk utveckling och urbanisering skapar nya krav på digital infrastruktur och förändrade arbets- och resmönster.

Trafikverket har identifierat flera trender inom transportsystemet:

- Hög efterfrågan på tillgänglighet och mobilitet.
- Utmaningar med att nå ett fossilfritt och miljöanpassat transportsystem.
- Teknologiska framsteg som förändrar transportsystemet.
- Ökat behov av samverkan och systemperspektiv.
- Större risker och hot mot transportinfrastrukturens funktionalitet.

4.2.2 Uppföljning transportpolitiska mål

Trafikanalys har i uppdrag att varje år redovisa en uppföljning av hur transportsystemet utvecklats i förhållande till de transportpolitiska målen. I varje redovisning pekar Trafikanalys ut trender inom olika områden och har valt ut nyckelområden som är extra viktiga att de transportpolitiska målen ska uppnås och upprätthållas.

Sammantaget bedömer Trafikanalys att samhället inte närmat sig en långsiktigt hållbar transportförsörjning sett ur alla relevanta perspektiv. Samtliga nyckelområden som Trafikanalys följer stod vid 2024 års uppföljning utvecklingsmässigt stilla eller utvecklades negativt. Ingen indikator utvecklades positivt.

Under funktionsmålet sticker nyckelområdet Tillgänglighet - godstransporter ut genom att den haft negativ utveckling de senast sex sammanställda uppföljningarna. Detsamma gäller hänsynsmålet nyckelområdena Fysiskt aktiva resor och Växthusgasutsläpp.

4.2.3 Klimat och miljö

För att nå regionala klimatmål till 2030 finns ett flertal åtgärder identifierade i Handlingsplan för hållbara transporter för att minska transportsektorns växthusgasutsläpp med 70 procent jämfört med nivån för år 2010. Länsplanen kan inte finansiera utbyggnad av infrastruktur för förnybara bränslen men kan skapa förutsättningar för effektiva transporter genom att utveckla infrastrukturen. För länsplanen kan åtgärder handla om att öka förutsättningar för transporteffektivitet eller bidra till ändrade beteenden där överflyttning görs till resor med hållbara trafikslag, vilket kan minska utsläppen av växthusgaser.

I infrastrukturprojektens planeringsskede tas hänsyn till olika mål och Trafikverket gör alltid en miljökonsekvensbedömning när de tar fram en vägplan, enligt det lagstadgade planförfarandet.

4.2.4 Folkhälsa

En god folkhälsa innebär att så många som möjligt i befolkningen har en bra fysisk och psykisk hälsa, och att hälsan är jämnt fördelad mellan olika grupper i samhället. Hälsan är viktig för den enskilda individen, och bidrar även till att stärka samhällets utveckling. En god och jämlikt fördelad folkhälsa är även centralt för en hållbar utveckling. Där är vi inte idag. Länsplanen kan bidra till förbättrad folkhälsa genom åtgärder som främjar aktiva transporter.

4.2.5 Jämlikhet och jämställdhet

I de transportpolitiska målen står det att transportsystemet ska vara utformat jämlikt och jämställt. Dagens transportsystem är varken jämlikt eller jämställt och mycket beror på en historisk skuld i planeringen där biltrafik har varit prioriterat.

Olika grupper har olika beteende i transportsystemet. Till exempel har kvinnor resvanor som är mer trafiksäkra samt innebär lägre utsläpp och energianvändning jämfört med mäns. Med ett fullt ut jämställt transportsystem och samhälle skulle inte resandet se ut som idag. Därför behöver vi skapa lika förutsättningar för tillgänglighet.

För ett mer jämlikt och jämställt transportsystem som också bidrar till hållbarhet behöver åtgärder prioriteras för resor som sker i huvudsak till fots, med cykel och med kollektivtrafik.

4.2.6 Befolkning och sysselsättning

År 2024 är befolkningen i Örebro län drygt 308 000 personer, vilket är en ökning med 12 procent sedan 1995. Till år 2040 beräknar Statistiska centralbyrån (SCB) 318 000 personer i Örebro län. Här kan också noteras att en fortsatt ojämnhet inom regional fördelning förutspås där merparten av ökningen i personer räknat sker i Örebro kommun med en ökning om 11 500 personer. Procentuellt förutspås ökningen vara störst i Lekebergs kommun med 10 procent, följt av Örebro kommun med 7 procent och Kumla kommun med 2 procent. I Ljusnarsberg och Hällefors kommuner förväntas en minskning med 11 respektive 8 procent medan övriga kommuner står still, minskar eller ökar, fast mindre än länets ökning i sin helhet.

Regionförstoring är ett geografiskt begrepp som innebär att lokala arbetsmarknadsregioner växer samman. Detta sker bland annat genom att kommunikationerna i området förbättras, vilket möjliggör pendling i större utsträckning. Regionförstoring antas vara en faktor som starkt bidrar till den regionala utvecklingen. Inom länet har urbaniseringen i Örebro län liksom i övriga delar av landet lett till en demografisk förskjutning av befolkningen mot Örebro och kommuner med nära geografisk anknytning till Örebro. Förbättrade pendlingsmöjligheter leder till att människor reser allt längre sträckor till sina arbeten med en allt snabbare förstoring och integration av arbetsmarknadsregioner. Befolkningen minskar i många av de mindre kommunerna inom Örebro län. Närheten till naturen och den sammanhållande gemenskapen är två av flera viktiga faktorer för landsbygdens attraktionskraft. Det finns samtidigt en positiv utveckling även i många mindre kommuner, tätorter och landsbygder, inte minst inom pendlingsavstånd från de större städerna.

5. Transportsystemet i Örebro län

Detta kapitel inleds med att beskriva olika aspekter av tillgänglighet och hur det påverkar vårt transportsystem och möjlighet till förflyttningar. Kapitlet övergår sedan till ett avsnitt om trafiksäkerhet. Kapitlet avslutas med att beskriva de stråk och dess funktioner som finns i Örebro län. För en fördjupning av stråken, dess infrastruktur och brister, se bilaga 5.

5.1 Tillgänglighet

Ett av de transportpolitiska målen är att transportsystemet ska vara användbart för alla oavsett kön, ålder, etnicitet och eventuell funktionsvariation. Begreppet tillgänglighet beskriver människors förutsättningar att nå olika funktioner i samhället, exempelvis arbete, vård eller daglig service. För de allra flesta påverkas tillgängligheten främst av avstånd, färdmedel och restid men för personer med en funktionsvariation ställs ytterligare krav för att infrastrukturen ska anses användbar och skapa tillgänglighet, som exempelvis ledstråk till busshållplatser. För vissa grupper av människor varierar tillgängligheten till infrastruktur av andra skäl, som språk, ekonomi eller ålder. Tillgänglighet kan skapas genom fysiska åtgärder samt genom åtgärder för att skapa tillgänglighet utan transporter, till exempel att möjliggöra arbete eller studier på distans.

Det finns stora geografiska skillnader när det kommer till tillgänglighet, både mellan och inom regioner. Den årliga uppföljningen av de transportpolitiska målen (2024) som görs av Trafikanalys, visar på att regioner med relativt god tillgänglighet tenderar att utvecklas positivt medan regioner med sämre förutsättningar tenderar att utvecklas negativt eller i en lägre positiv hastighet.

Digital tillgänglighet

Digitalisering kommer fortsatt påverka framtida resmönster och transporter. Digitalisering påverkar tillgängligheten genom att fler får tillgång till resurser som skola och sjukvård utan att behöva förflytta sig fysiskt. Den ökar också tillgängligheten till varor och tjänster eftersom inköp och beställningar kan göras via e-handel. Digitalisering ger också bättre förutsättningar för företagande i länets landsbygder och stärker konkurrenskraften. För att kunna uppnå tillgänglighet genom digitaliseringen behövs vidareutbyggnad av den digitala infrastrukturen i form av tillgång till snabbt bredband via fiber och mobil uppkoppling. Bredbandstäckningen i Örebro län som helhet har ökat de senaste åren, dock är det ojämn tillgång på bredband bland länets kommuner. Att den digitala infrastrukturen finns och byggs ut betyder inte per automatik att alla ansluter eller nyttjar den. Ökad tillgång till stabilt internet skapar möjligheter för distansarbete/studier samt tillgång till digitala tjänster, i förlängningen innebär det bland annat att invånare kommer kunna bo kvar hemma längre.

Cirka 25 procent av de yrkesverksamma i Örebro län har möjlighet till distansarbete, vilket sannolikt kommer påverka resmönster och öka betydelsen av attraktiva närmiljöer när fler arbetar hemifrån vissa dagar. Vid möjlighet till distansarbete antas toleransen för restidavstånd öka från dagens 45 minuter. Samtidigt kommer majoriteten fortsatt behöva resa till sitt arbete, vilket begränsar den totala effekten av distansarbete på transportsystemet.

Tillgänglighet och bostadsmarknad

Goda digitala kommunikationer, snabba restider och tillgång till kollektivtrafik är viktiga faktorer för att en plats ska uppfattas som attraktiv att bo på.

Infrastrukturinvesteringar som förkortar restider eller förbättrar utbudet av kollektivtrafik kan påverka bostadsmarknaden och nyproduktionen av bostäder.

Kommunikationer är dock inte den enda faktor som påverkar bostäders attraktivitet, de måste även kombineras med god tillgång till kommersiell service och välfärdstjänster.

Lokalisering av ny bebyggelse bör i första hand ske i kollektivtrafiknära lägen för att möjliggöra effektiva persontransporter. Dessutom bör cykelinfrastruktur utvecklas där bostäderna byggs för att på så sätt säkerställa tillgången på hållbara transportlösningar från start. Idag saknas tillräckligt befolkningsunderlag för att bedriva allmän kollektivtrafik med linjeturer på många platser i länet.

Med infrastrukturinvesteringar i såväl kommunal som statlig infrastruktur finns potential att både öka bostadsbyggandet och göra bostadsmarknaden tillgänglig för större delar av Stockholm-Mälarenregionen. I stationsorterna Lindesberg, Frövi, Kumla, Hallsberg och Laxå med flera finns potential till ökat bostadsbyggande och utveckling av det kollektivtrafiknära läget.

Restidsförbättringar för personbilar kan påverka bostadsbyggandet positivt men ett ökat resande med personbil är inte hållbart. I *Handlingsplan för hållbara resor och transporter* har regionen åtagit sig att fokusera på investeringar för att öka attraktiviteten hos de hållbara trafikslagen och på så vis lägga grunden för ett hållbart resande när människor flyttar till en plats eller för att förändra resandebeteende hos befolkningen.

Tillgänglighet för persontransporter

Tillgänglighet för persontransporter kan bland annat beskrivas genom restider och restidskvoter mellan personbil och andra trafikslag. För att erbjuda länets invånare rimliga restider i kollektivtrafiken finns riktvärden framtagna, vilket framgår i tabellen nedan.

Övriga indikatorer	Mått	Källa
Allmän koll: Restidskvoter	Tåg/bil 0,8 Expresslinjer/bil 1,2 Regionlinjer/bil 1,3 Stadslinjer/bil 1,5 BRT/bil 0,9–1,2	GoogleMaps/Reseplaneraren

Figur 2 Årliga indikationer (Regionalt trafikförsörjningsprogram för Örebro län 2022-2030)

I tabellen nedan redovisas restidskvoter från länets kommunhuvudorter till Örebro C. Jämförelsen baseras på att de största strömmarna i länet går mot Örebro som är den starkaste arbetsmarknaden. Siffrorna är hämtade från Google Maps och baseras på att resenären ska anlända vid Örebro C tidigast 7.15 och senast 7.40 en vardagsmorgon. Våren 2024 när mätningarna genomfördes pågick omledning av regionbusstrafiken vid Östrabangatan vilket innebar att avgångshållplatserna istället var Örebro slott eller Järnvägsgatan. Det bedöms inte ha någon nämnvärd påverkan för resultatet.

		Avstånd (km)	Restid (min)			Restidskvot	
			Bil	Buss	Tåg	Buss/bil	Tåg/bil
Örebro C	Askersund busstation	53,8	45	50		1,11	
	Degerfors station	57,6	55	75	104	1,36	1,89
	Fjugesta tingshus	29,8	30	32		1,07	
	Hallsberg station	29,9	30		21		0,70
	Hällefors station	80,1	70	77		1,10	
	Laxå station	53,9	45		40		0,89
	Lindesberg station	39,4	40		31		0,78
	Karlskoga busstation	48	45	50		1,11	
	Kumla station	21,4	26		14		0,54
	Kopparberg station	80	70		59		0,84
	Nora station	32,4	35	42		1,20	

Tabell 1 Restid och restidskvot mellan Örebro C och stationer i länet. (bilaga 2)

Vid längre resor till nodstäder eller större städer är tåget det bästa färdmedlet och står sig starkt mot bilen i de flesta fall. Däremot är det tydligt att vissa förbindelser har

brister, till exempel kopplingen mot Oslo där restiden med tåg är väldigt lång i förhållande till avståndet och kopplingen mot Uppsala som sker med buss.

			Restid (min)		Restidskvot	Medelhastighet	
Startpunkt	Målpunkt	Avstånd (km)	Bil	Tåg	Tåg/bil	Bil	Tåg
Örebro C	Stockholm Central	196	160	107	0,67	74	110
	Göteborg Central	282	210	152	0,72	81	111
	Malmö Central	503	350	273	0,78	86	111
	Uppsala Central	171	140	135	0,96	73	76
	Eskilstuna Central	89,2	65	50	0,77	82	107
	Västerås Central	94,1	70	49	0,70	81	115
	Linköping Central	122	120	115	0,96	61	64
	Karlstad Central	112	85	103	1,21	79	65
	Falu Central	179	160	179	1,12	67	60

Tabell 2 Restid och restidskvot mellan Örebro C och andra större städers centralstationer. (bilaga 2)

Restidskvoten beskriver endast nuläget och förhållandet mellan restid med bil och restid med buss eller tåg, det beskriver inte vilken potential till minskad restid som finns. Sett till medelhastighet i de olika relationerna kan det konstateras att det finns god potential att minska restiden om medelhastigheten kan ökas. För att uppnå klimatmål och mål om att öka kollektivtrafikens andel av transporterna så bör fokus vara att minska restider med kollektivtrafiken och stärka dess konkurrenskraft gentemot bilen genom utformning av infrastruktur.

För personer utan körkort är tillgången till säker infrastruktur begränsad på flera håll i länet. Mellan tätorterna i Örebro län är tillgången till separat cykelväg varierande men generellt saknas cykelväg längs med de regionala statliga vägarna hela eller delar av sträckan. Inom tätbebyggt område finns ofta cykelvägar eller möjlighet att cykla i blandtrafik där bilarnas hastighet är relativt låg. I den regionala cykelplanen för Örebro län prioriteras barnens möjlighet till cykling i kombination med cykelstråk för arbetspendling, skolpendling och serviceresor i viktiga stråk för kollektivtrafiken. Satsningar på dessa stråk kan även gynna de som cyklar för fritidsresor. Cykeln är ett viktigt medel för att skapa tillgänglighet i ett hela-resan-perspektiv där cykel kombineras med gång, kollektivtrafik och i vissa fall bil.

Regionen har som mål att samtliga invånare i länet ska ha tillgång till någon form av kollektivtrafik där fokus ligger på stråk med hög efterfrågan av resor. 83 procent av invånarna bor i tätorter och majoriteten av utbudet av buss och tåg finns inom och mellan dessa områden. Många invånare har alltså tillgång till kollektivtrafik nära sin bostad, men tillgängligheten varierar. För att beskriva tillgängligheten till

kollektivtrafiken kan man se på infrastrukturen vid hållplatser och i vilken utsträckning de uppfyller samtliga tillgänglighetskrav. I Örebro län finns mer än 2 500 hållplatslägen. Av dessa bedöms 394 hållplatslägen på 197 hållplatser inte uppfylla ambitionsmålen för tillgänglighet i den senaste inventeringen.

För god tillgänglighet till och från en hållplats behöver man kunna ta sig fram säkert till hållplatsen med olika färdmedel och kunna parkera där. Det krävs ett hela resanperspektiv där kollektivtrafiken används tillsammans med andra trafikslag.

Cykelvägar underlättar för människor att ta sig till och från hållplatser vilket ökar tillgängligheten och stärker kollektivtrafikens attraktivitet mot bilen. Därför bör cykelvägar byggas i första hand där människor bor och där kollektivtrafik finns.

Tillgänglighet för näringslivets transporter

För en logistikregion som Örebro län är godstransporter avgörande för människors försörjning och för företagens framgång. Ju bättre tillgänglighet för gods till, inom och från regionen, desto bättre chanser har länet också att attrahera nya företagsetableringar. Det i sin tur skapar nya arbetstillfällen. Här krävs bra tillgänglighet för långväga godsflöden (till exempel järnvägstrafik, flygfrakt och motorvägarna över länsgränserna) och bra tillgänglighet på väg inom regionen. Godstransporternas påverkan på till exempel buller och luftkvalitet behöver minskas. Utöver det måste omlastning av gods mellan de olika trafikslagen fungera smidigt. För många företag i länet är det mindre vägnätet på landsbygden av stor betydelse, ett vägnät som har oftast lägre standard och större känslighet för störningar än de vägar som utgör regionala stråk.

Det går stora transitflöden både på järnväg och med lastbil mellan norra Sverige och Centraleuropa. Om framkomligheten för dessa transporter är otillräckliga leder det inte bara till försämrade exportmöjligheter för den svenska basindustrin utan också till trängsel på infrastrukturen i Örebro län.

Sveriges viktigaste järnvägsnav för godstrafiken är Hallsberg, där en fjärdedel av alla vagnar i landet rangeras. Det är viktigt att rangerbangården även i framtiden har kapaciteten att klara av en ökad efterfrågan. Ett sätt att öka kapaciteten på järnvägen är att köra längre godståg. Rangerbangården i Hallsberg bör anpassas på sikt så att 1 000 meter långa godståg kan hanteras.

5.2 Trafiksäkerhet

Trafikverket har gjort en sammanställning av trafiksäkerhetsutvecklingen i Trafikverkets region mellersta (2024), se bilaga 4. Trafikverket Region mellersta består av det geografiska området Örebro, Västmanlands, Uppsala, Södermanlands, Värmlands, Dalarnas och Gävleborgs län. Nedan följer ett sammanfattande utdrag och precisering för Örebro län.

Olyckor

Det finns ett flertal faktorer som påverkar antalet olyckor och allvarlighetsgraden av dessa. Faktorer som påverkar allvarlighetsgraden är bland annat hastighet och infrastrukturens utformning och faktorer som påverkar antalet trafikolyckor beror dels på hur trafikarbete påverkas över tid och aktuellt väder. Andra faktorer som har effekt på olyckstal är alkoholpåverkan, om förare håller hastighetsgränser, bältes-/hjälm användning och psykisk ohälsa.

Det svenska trafiksäkerhetsarbetet utgår från Nollvisionen med tillhörande etappmål. Det nuvarande etappmålet för vägtrafiken innebär att antalet omkomna till följd av trafikolyckor ska halveras och att antalet allvarligt skadade ska minska med minst 25% till år 2030 (utgångsvärde medel 2017–2019). För region Mellersta innebär de nationella målen en minskning i antalet omkomna till max 30 personer per år och att allvarligt skadade uppgår till max 458 personer per år.

Utöver regeringens etappmål har Trafikverket sedan 2020 två mål som antagits inom Trafikverkets arbete med att leda samverkan av det övergripande trafiksäkerhetsarbetet. Dessa är att antalet suicid inom vägtransportområdet, inklusive hopp från bro ska minska mellan åren 2020–2030, samt att antalet allvarligt skadade till följd av fallolyckor inom vägtrafiken ska minska med 25% mellan åren 2020–2030.

Enligt Trafikverkets uppföljning kan man utläsa att utfallet för antalet omkomna i trafiken 2023 minskade i antal från föregående år och är det lägsta antalet sedan mätningarna startade. Detta stämmer också om man enbart tittar på utfallet i Örebro län. Utvecklingen går i linje med det uppsatta målet för region Mellersta. De andra indikatorerna bedöms ej vara i linje för att kunna nå önskvärt utfall till 2030.

Utfallsindikator	Utgångsvärde (medel 2017- 2019)	Utfall 2023	Mål 2030	Bedömd utveckling mot mål
Antal omkomna	60	44	30	I linje
Antal allvarligt skadade (-25%)	610	772	458	Ej i linje
Antal allvarligt skadade i fallolyckor (-25 %)	506	783	380	Ej i linje
Antal suicid ³ i vägtransportområdet	8	8	Minska ⁴	Ej i linje
Antal allvarligt skadade i singelolyckor på cykel (-25 %)	220	378	165	Ej i linje

Tabell 3 visar utfallsindikationer samt utfall för år 2023. (Bilaga 4)

Siffrorna varierar mellan vilken typ av trafikant som förolyckats men historiskt är personbilister den enskilt största gruppen bland omkomna i trafiken. Under 2023 omkom 25 personbilister, vilket är det lägsta antalet sedan 2019. Trenden är att antalet omkomna personbilister minskar. Största olyckstyperna är singelolyckor (kör av vägen) och sedan möte/omkörning. Antalet omkomna cyklister har däremot en negativ trend som visar på att antalet ökar. Av de omkomna cyklisterna färdades majoriteten av dem på en vanlig cykel. Ökningen kan således inte kopplas till ökningen av antalet elcyklar.

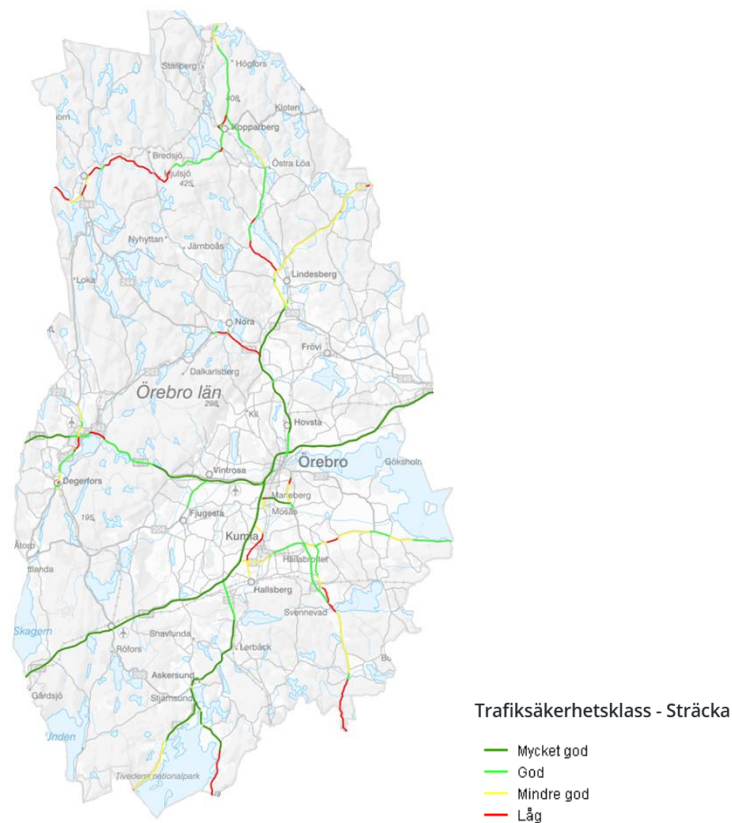
Majoriteten av allt trafikarbete som sker är på det statliga vägnätet och Trafikverkets uppföljning visar på att det också är där som flest trafikanter omkommer. De flesta omkommer på vägar med hastigheter mellan 70–90 km/tim och majoriteten av de omkomna på dessa vägar färdades i ett motordrivet fordon som personbil, motorcykel eller lastbil. På vägar med lägre hastighet, 30–40 km/tim är de flesta som omkommer istället oskyddade trafikanter.

När det kommer till mål om minskat antal allvarligt skadade personer i trafiken gör Trafikverket bedömningen att det inte går i linje med nödvändigt tillstånd 2030. Drygt hälften av alla som skadades allvarligt i vägtrafiken i Mellersta regionen mellan 2017–2023 färdades på cykel, där elcykel, elsparkcykel och eldrivna rullstolar inkluderas. Antalet prognostiserade allvarligt skadade cyklister har ökat de senaste åren och man ser att ökningen skett bland elcyklar och framför allt elsparkcyklar. Främst är det singelolyckor som är förekommande. I denna bedömning ingår inte gående som skadas i fallolyckor eftersom de inte färdas på ett fordon, men sett till

allvarligt skadade i fallolyckor är det en av de vanligaste olyckstyperna inom vägtrafiken.

Trafiksäkerhetsklassificering

Trafikverket har som etappmål att det år 2030 behöver minst 70% av trafikarbetet på vägar med hastighet 80-120 km/tim ske på mötesseparerade vägar med mitträcke. Målsättningen kan nås antingen genom sänkta hastighetsgränser och lämpliga åtgärder för dessa vägar eller genom att bygga mitträcken. Utifrån Trafikverkets årliga uppföljning går utvecklingen i Mellersta regionen i rätt linje. I Örebro län har vi de senaste åren slutfört byggnation av 2+1 väg mellan Kvarntorp – Almbro.

Figur 3 Säkerhetsklassning av vägar i Örebro län. Klassningen är fokuserad på biltrafik och gäller inte gång- och cykelvägar. NVDB (Nationell vägdatabas), 2025.

För säkra gång-, cykel- och mopedpassager (GCM-passager) är det nödvändiga tillståndet att 85% uppnår mycket god eller god trafiksäkerhetsklass 2030. För region Mellersta var utfallet 2023 67% vilket bedöms vara en utveckling som inte går i linje med önskvärt läge. Exakt antal korsningspunkter som skulle behöva åtgärdas för att uppnå nödvändigt tillstånd beskrivs som svårdefinierat men de uppskattar det till ca 650 korsningar.

5.3 Transportstråk i Örebro län

I den regionala utvecklingsstrategin för Örebro län har ett antal strukturbilder tagits fram som illustrerar regionens viktigaste transportsamband för kollektivtrafik, persontransporter och godstransporter. Nedan illustreras den infrastruktur som ingår i dessa transportsamband samt i de stråk som beskrivs i detta kapitel.

Flera av de prioriterade funktionerna handlar om tillgänglighet i stråk.

Brister i framkomlighet och kapacitet påverkar tillgängligheten. Trafiksäkerhetsbrister kan också påverka tillgängligheten om bristande trafiksäkerhet påverkar resenärens val av färdväg eller trafikslag. Att transportsystemet är trafiksäkert för alla att använda är en aspekt av transportsystemets hållbarhet.

Nedan beskrivs länets mest trafikerade stråk utifrån deras funktion.

Transeuropeiskt transportnät - TEN-T

Figur 4 TEN-T, det transeuropeiska nätverket

Örebroregionen fyller en viktig funktion både i en nationell och europeisk kontext på grund av sitt geografiska läge. Örebro län genomkorsas av ScanMed-korridoren som är en av EU:s prioriterade korridorer för transporter. Utvecklingen av det europeiska transportsystemet är därför en viktig del för att uppfylla regionala mål om

tillgänglighet. Förordningen om det transeuropeiska transportnätverket (TEN-T) är, tillsammans med CEF-förordningen, de två betydande europeiska förordningar kopplade till mobilitetsstrategin. TEN-T-förordningen formulerar regelverk och standarder som infrastrukturen ska uppfylla. Målet med TEN-T är att uppnå:

- ett sammanhållet, gränsöverskridande transportnät utan flaskhalsar,
- en effektiv, integrerad och konkurrenskraftig inre marknad,
- ett hållbart, resurseffektivt och koldioxidsnålt transportsystem och
- en sträckning av TEN-T över hela EU samt vissa grannländer, till exempel Norge. TEN-T är multimodalt och det innebär att alla trafikslag (väg, järnväg, sjöfart, flyg) inkluderas. Dessutom är viktiga omlastningsterminaler definierade.

Hela TEN-T är uppdelat i ett stomnät (som ska uppfylla en viss standard år 2030) och en övergripande nivå (som ska ha en viss standard år 2050). Eftersom Örebroregionen är knutpunkt för flera av landets viktigaste transportstråk ligger flera av de utpekade TEN-T-stråken i regionen.

Stockholm-Västerås/Eskilstuna-Örebro-Karlskoga-Karlstad-Oslo

Funktion

Stråket är av stor betydelse för persontransporter mellan Örebro och Stockholm samt vidare till Göteborg respektive Oslo. De flesta persontransporter från Örebro till Stockholm går via Västerås men även förbindelsen via Eskilstuna är viktig, speciellt för möjligheten att åka direkttåg till Arlanda utan byte i Stockholm.

Västerut från Örebro saknas direkt järnvägsförbindelse till Kristinehamn och vidare mot Karlstad och Oslo via Värmlandsbanan. Denna förbindelse skulle möjliggöra en restid på under tre timmar mellan Oslo-Stockholm. Avsaknaden av denna länk är en tydlig brist som, om den åtgärdas skulle utveckla och förbättra det regionala resandet i öst-västlig riktning samt förstora och koppla ihop flera arbetsmarknadsregioner.

Österut är både Mälarbanan och Svealandsbanan av begränsad betydelse för godstrafik men av stor betydelse för den storregionala pendlingen. Banorna kommer bli av ännu större betydelse både för godstransporter och långväga persontransporter om en ny järnvägsförbindelse mellan Örebro och Kristinehamn byggs och möjliggör en bättre förbindelse i stråket och bättre tillgänglighet till Norge. Godstrafiken på järnvägen mellan Hallsberg och Oslo har vuxit väldigt snabbt de senaste åren och åtgärder planeras både i Hallsberg och på Värmlandsbanan för att förbättra de järnvägsförbindelser som finns idag.

E18 samlar upp trafik som går från norra Mälardalen och nordvästra Storstockholm som ska vidare mot Oslo. Från Örebro län är det i nuläget många som väljer att ta bil på E18 till Oslo istället för att använda tåget, vissa företag väljer till och med bil till Arlanda och sedan flyg till Oslo.

Stråket är mycket viktigt för kommunikationerna inom Karlskogas arbetsmarknadsregion. En integrering av Karlskoga och Örebros arbetsmarknader

skulle bidra till en regionförstoring med stora effekter i regionen. Längs stråket finns också förgreningar till kommunhuvudorter i länet som har betydelse för arbetspendling. Degerfors kommun når Örebro via väg 205 till Karlskoga och därefter via E18 till Örebro. Stråket utgör också en viktig del i Örebro läns förbindelser med Vänerhamnarna Otterbäcken och Kristinehamn.

Stockholm-Örebro/Hallsberg-Laxå-Skövde-Göteborg

Funktion

Persontrafiken på järnväg Stockholm-Göteborg går i detta stråk och kommer att göra så under lång tid framöver. Stråket är också av betydelse för regionalstågtrafiken i Örebro län och arbets- och studiependling till och från Laxå, Hallsberg och Kumla mot Örebro.

Stråket fyller också en viktig funktion för järnvägstransporter från Göteborg och Göteborgs hamn till Hallsberg och Stockholm. I Hallsberg samlas gods från norra delarna av landet upp för vidare transport mot Göteborg och Centraleuropa. Hallsberg är Nordeuropas största rangerbangård och av betydelse för godstransporter på järnväg för hela Sverige och Skandinavien.

En stor del av vägtransporter mellan norra Sverige/Storstockholm och Göteborg nyttjar E20 som har en viktig funktion för interregionala och regionala transporter. Längs stråket finns en stor del av landets fordonsindustri och underleverantörer till fordonsindustrin.

Stråket har även regionala funktioner som transportstråk för bland annat Laxå, Hallsberg och Kumla för resor och transporter till och från Örebro. För dessa transportsamband fyller även väg 529 en viktig funktion som förbindelse Östansjö-Hallsberg-Kumla och vidare till Örebro.

Ur ett näringslivsperspektiv är transporterna till hela Göteborgsregionen viktiga. För Örebroregionen är det även av stor vikt att kunna utnyttja närheten till Göteborgs hamn. Örebro/Hallsberg är en länk mellan Mälardalens och Västra Götalands regionala kollektivtrafik på tåg. Vid gränsen mellan Örebro län och Västra Götalands län ansluter även Kinnekullebanan till Västra stambanan. Persontrafiken på Kinnekullebanan är ett exempel på regional tågtrafik i angränsande regioner som har Örebro som målpunkt.

Jönköping-Mjölby-Askersund-Örebro-Kopparberg-Ludvika-Borlänge

Funktion

Stråket är av stor betydelse för näringslivet då det är ett av landets tyngsta transportstråk, framförallt på järnvägen mellan Frövi och Hallsberg. Även resterande järnvägar i stråket och riksväg 50 är betydande nationella godsstråk. I Örebro/Hallsberg samlas i stort sett all godstrafik på järnväg från norra delarna av landet, där ungefär hälften ska vidare söderut på Godsstråket genom Bergslagen till Mjölby och vidare mot Öresundsregionen och Centraleuropa. Andra hälften ska

vidare mot Göteborg, ofta för export. Godsstråket genom Bergslagen både norr och söder om Örebro skapar också möjlighet att avlasta järnvägsinfrastrukturen nära Stockholm genom att styra om godstransporter som annars skulle passerat genom Stockholm.

Stråket är också av stor betydelse för persontrafiken, särskilt de inomregionala kollektivtrafikresorna då sex av länets tolv kommuner ligger längs stråket och är beroende av det för arbetspendling till och från Örebro. Järnvägen är basen för kollektivtrafiken i stråket men riksväg 50 är av stor betydelse särskilt för Askersunds kommun som saknar järnvägsförbindelse.

Örebro-Norrköping

Funktion

Riksväg 51 är regionens viktigaste väg till Norrköping. Vägen har en central funktion för godstrafik till och från Norrköpings hamn och är ett av regionens mer trafikerade stråk för tung trafik.

Örebro/Hallsberg/Kumla-Katrineholm

Funktion

Med Örebro/Hallsberg som utgångspunkt är Västra Stambanan till Katrineholm en viktig länk för persontransporter till Stockholm samt till Norrköping och vidare söderut.

Hallsberg är en knutpunkt för den interregionala persontrafiken, framförallt genom byten till och från Göteborg, Stockholm och Mjölby samt genom att flera regionala tågssystem når Hallsberg. Västra Stambanan är också det enda betydande stråket på järnväg för godstransporter mellan Stockholm och landets västra delar. Även stora delar av godsflöden mellan Centraleuropa och Stockholm går via Hallsberg på grund av rangering i Hallsberg.

Riksväg 52 är ett interregionalt stråk mellan Örebro län och Sörmlands län som är viktig för vägtransporter söder om Hjälmarén till Hallsbergsterminalen och mot Katrineholm, men även Stockholm. Vägen har också en viktig funktion för lokala förbindelser mellan tätorter.

Örebro-Lindesberg-Fagersta-Gävle

Funktion

Järnvägsstråket Godsstråket genom Bergslagen på sträckan Hallsberg-Gävle är en viktig länk mellan norra Sverige och de södra/sydvästra delarna av landet. Järnvägen på sträckan är ett av landets största godsstråk med mycket stor betydelse för norra Sveriges industrier. Godsstråket genom Bergslagen både norr och söder om Örebro skapar också möjlighet att avlasta järnvägsinfrastrukturen nära Stockholm genom att styra om godstransporter som annars skulle passerat genom Stockholm.

Riksväg 68 är en viktig länk för framförallt godstrafik mellan Gävleborg/norra Västmanland och Örebroregionen och vidare till södra och västra Sverige.

Örebro-Nora-Hällefors

Funktion

Stråket fyller en viktig funktion som pendlingsväg mellan Örebro och Nora samt vidare mot Hällefors. Vägen är också ett viktigt kollektivtrafikstråk, som trafikeras med express- och regionbussar.

Lindesberg – Arboga

Funktion

Väg 249 förbinder norra länsdelen med Arboga och vidare österut via E18 och E20 med Västerås/Eskilstuna och Stockholm. I Arboga finns tågförbindelser österut via Mälarbanan och Svealandsbanan till Västerås, Eskilstuna, Stockholm och Arlanda. En gren av Mälarbanan/Godsstråket genom Bergslagen går parallellt med vägen. Järnvägen används för godstrafik.

Askersund-Laxå-Degerfors-Karlskoga-Hällefors

Funktion

Väg 205 utgör en tvärförbindelse mellan regionens södra, västra och norra delar. Vägen är ett interregionalt stråk för trafik mellan Sveriges sydöstra delar och Värmland, västra Dalarna och Oslo. Vägens södra del används för arbetspendling mellan Karlskoga, Degerfors, Laxå och Askersund. Vägen har också förgreningar till tätorter längs med stråket som är av betydelse för arbets- och studiependling, bland annat väg 237 till Storfors.

Karlskoga-Nora

Funktion

Stråket är i första hand en väg för pendling mellan Karlskoga och Nora men rymmer också övrig trafik.

Karlskoga, Gytterp respektive Filipstad-Hällefors-Kopparberg

Funktion

Detta stråk är ett viktigt interregionalt stråk från Norrland, Dalarna och norra Västmanland till E18 mot Värmland/Oslo och riksväg 50/E20 till södra delarna av landet.

Delen Hällefors-Filipstad är viktig för arbetspendling. Järnvägen förbi Hällefors är del av Bergslagsbanan och viktig för lokal kollektivtrafik, turisttrafik och godstransporter.

Nora-Lindesberg

Funktion

Stråket är framförallt av betydelse för arbets- och studiependling mellan Nora och Lindesberg.

Fjugesta-Kumla

Funktion

Stråket är framförallt av betydelse för arbets- och studiependling mellan Fjugesta och Kumla.

Mullhyttan – Fjugesta – Lanna – Örebro

Funktion

Stråket har framförallt betydelse för arbets- och studiependling i stråket mellan Fjugesta och Örebro men berör likväl tätorterna Mullhyttan och Lanna som är integrerade i Örebros arbetsmarknadsområde.

Örebro stad

Örebro är regionens motor och brister i infrastrukturen i Örebro stad kan ha effekter för hela regionen. Här beskrivs de funktioner, infrastruktur och brister som finns i Örebro tätort som bedöms vara av regional betydelse.

Funktion

Örebro är länets centrum och tillgängligheten till det utbud av arbetstillfällen, arbetskraft, service med mera som finns i Örebro stad är av betydelse för hela länet. Örebro stad är också en nod i den storregionala kollektivtrafiken. I centrala Örebro finns dock kapacitets- och framkomlighetsproblem som påverkar även regionala resor.

6. Prioriteringar i länsplanen 2026–2037

I detta kapitel beskrivs vilka brister och/eller åtgärder som prioriteras för utredning och/eller genomförande samt vilka åtgärdsområden/typåtgärder som ska prioriteras. Alla föreslagna åtgärder har prövats mot fyrstegsprincipen i åtgärdsvalsstudier eller motsvarande.

Nya åtgärder ska tydligt bidra till de transportpolitiska målen, den regionala utvecklingsstrategin samt mål i trafikförsörjningsprogram, energi- och klimatprogrammet och den regionala cykelplanen.

I detta kapitel beskrivs de åtgärder som ingår i länsplan 2026–2037, vad deras syfte är, när de beräknas genomföras samt hur resterande medel i planen fördelas mellan dessa brister, åtgärder och åtgärdsområden.

6.1 Vägombyggnationer, 316 miljoner kronor

Riksväg 51, Ljusfallshammar – Hjortkvarn

15 miljoner kronor

Riksväg 51 är en av regionens viktigaste vägar, framförallt för godstransporter. Vägen har byggts om i flera omgångar, senast sträckan Kvarntorp – Almbro till en mötesfri landsväg med referenshastighet 100km/h.

Sträckan Ljusfallshammar – Hjortkvarn har trafiksäkerhetsbrister och åtgärderna består av kurvrätningar och vägbreddning i enlighet med funktionen *Effektiva godstransporter*. Vägplanearbetet startar 2026 och åtgärderna genomförs koordinerat med åtgärder i Östergötlands län vilka finansieras av Region Östergötlands länsplan.

Länsväg 244, Lilla mon – Stribergskorset

55 miljoner kronor

Länsväg 244 ska åtgärdas enligt genomförd åtgärdsvalstudie från 2019. Stråket är viktigt för framförallt arbetspendling och för funktionen *tillgänglighet till Örebro*. Vägen ska förbättras som 80-väg med upprustning och tillgänglighetsanpassning av hållplatser, byggnation av saknade cykellänkar och utbyggnad av pendlarparkeringar samt en större ombyggnation av trafikplats Nora, som idag är utformad för vänstertrafik.

De åtgärder som är föreslagna i åtgärdsvalsstudien för en trafiksäker och tillgänglig 80-väg behöver även göras inför en möjlig framtida ombyggnation till mötesfri landsväg, vilket kan behöva göras beroende på framtida trafikflöden.

Trafiksäkerhetspott

246 miljoner kronor

Under tidigare planperioder har det genomförts stora satsningar på att höja trafiksäkerhet och framkomlighet längs regionalt viktiga stråk. Trots det finns det flera sträckor i länet som har brister när det gäller trafiksäkerhet och framkomlighet. Stråken har en viktig funktion i länet för godstransporter, arbetspendling och kollektivtrafik men har inte lika stora trafikmängder som de vägar som redan åtgärdats. Trafiksäkerhetspotten är ämnad att öka trafiksäkerheten på prioriterade stråk.

Nedan listas några exempel på vad medlen i potten kan gå till. För några av stråken finns åtgärdsvalsstudier gjorda men vissa av dessa kräver en översyn innan åtgärder kan genomföras. De åtgärder som främst kommer att genomföras under planperioden är enklare åtgärder för att förbättra framkomlighet och trafiksäkerhet, som att rätta ut kurvor, göra sidoområdesåtgärder, eliminera flaskhalsar, trafiksäkra tätortsgenomfarter, åtgärda korsningar, trottoarer till busshållplatser med mera. En inriktning för arbetet är att vägarna ska ha jämna hastigheter och de stråk som bedöms viktigast för godstransporter ska ha hastigheten 80 km/tim som minimum. Åtgärder bör genomföras i stråk och genom paketering av åtgärder. Utöver det ska Trafikverket även kunna använda potten för särskilda satsningar på mitträffling av vägar och ny-/ombyggnation av GCM-passager och sidoåtgärder.

I tidigare plan har 30 miljoner kronor reserverats för det finmaskiga vägnätet. Under planperioden har olika användningsmöjligheter utretts, men medlen har inte kunnat nyttjas då behoven främst rört underhåll och reinvesteringar – åtgärder som faller inom Trafikverkets ansvar. Medlen finns fortsatt kvar, men nu i trafiksäkerhetspotten och kan användas för relevanta åtgärder identifieras framöver. Det finmaskiga vägnätet är fortsatt prioriterat. Trafikverket har i nationell plan lyft ambitionen att återta eftersatt underhåll, särskilt kopplat till väg, detta visar på att även Trafikverket prioriterar det finmaskiga vägnätet.

Riksväg 63, Kopparberg - Stjärnfors samt, Riksväg 63, Stjärnfors - Vasselsjön
Kopplat till objekt i tidigare länsplan Förbifart Hjulsjö, ger dessa två sträckor ett trafiksäkert stråk mellan Kopparberg - Hällefors.

Riksväg 52, E20 - Länsgräns Södermanland

Åtgärder enligt genomförd åtgärdsvalstudie. Passager ska hastighetssäkras och en ny cirkulationsplats vid Viagatan byggas.

6.2 Kollektivtrafikåtgärder, 80 miljoner kronor

Ett av de transportpolitiska målen är att uppnå ett jämlikt och jämställt transportsystem. Det huvudsakliga målet för allmän kollektivtrafik är att uppnå en ökad marknadsandel av de motoriserade resorna som genomförs. För att öka tillgängligheten till kollektivtrafiken behöver åtgärder göras för att fler ska ha säker tillgång till bytesnoder som hållplatser och stationer. En infrastruktur i form av hållplatser och vägar till och från dessa som är fysiskt tillgängliga skapar möjlighet att kombinera olika transportslag, vilket stärker kollektivtrafikens attraktivitet ur ett hela resan-perspektiv med resenären i fokus.

För att stärka kollektivtrafikens attraktivitet i hela länet samt för att effektivisera trafikeringen behövs därför åtgärder av mindre karaktär som stärker hela resan. Åtgärderna som planeras ska höja trafiksäkerhet och tillgänglighet till kollektivtrafikens hållplatser och bytespunkter. Åtgärderna kan oftast genomföras utan att ta fram vägplan. Exempel på åtgärder som kan göras:

- Standardhöjning och tillgänglighetsanpassning av hållplatser
- Utveckling av bytespunkter, exempelvis pendelparkeringar
- Åtgärder för effektivare omlopp som minskar körtider, exempelvis förbättrade vändplatser för bussar i linjetrafik

6.3 Cykelåtgärder på regionalt vägnät, 336 miljoner kronor

Det övergripande transportpolitiska målet handlar om att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Cykeln är det mest samhällsekonomiskt lönsamma transportmedlet enligt kostnadsnyttoanalyser, mycket tack vare de positiva folkhälsoaspekterna. Den är därför ett prioriterat trafikslag för att uppnå ett hållbart transportsystem.

Vägnätet för cykel är i dag bristfälligt och behöver förbättras. Cykelvägar har en viktig funktion för arbetspendling och skolresor med cykel men fungerar också som en säker infrastruktur för att genomföra kortare resor lokalt eller vidare med andra färdmedel som buss eller tåg. Cykelåtgärder genomförs vid behov efter rekommendation i åtgärdsvalsstudier och i dialog med Trafikverket och berörda kommuner. Trafikverket ska i sin verksamhetsplan prioritera utredningar för cykelvägar utifrån bristlista i den regionala cykelplanen för Örebro län.

Mindre åtgärder som bidrar till att stärka kollektivtrafiken och/eller ökar trafiksäkerheten i korsningspunkter med bilar och lastbilar kommer att prioriteras

tillsammans med utbyggnad av nya cykelvägar. I cykelpotten finns utrymme för både större och mindre åtgärder, utöver de som redan är planerade och listas nedan.

Väg 690, Kumla - Örebro

67 miljoner kronor

En cykelväg mellan Marieberg köpcentrum och Kumla har länge varit högt efterfrågat. I åtgärdsvalstudier har trafiksäkerhetsbrister för oskyddade trafikanter framkommit och en cykelväg är nu planerad längst väg 690. I projektet ingår även en ny GCM-passage vid cirkulationsplats Lilla mos, Kumla.

Väg 529, Östansjö - Hallsberg

49 miljoner kronor

Trafikverket bygger dubbelspårsprojekt Hallsberg – Degerön som ska vara klart 2030. I projektet ingår att bygga om väg 529 i ny sträckning. Trafikverket planerar att bygga cykelväg längs med väg 529 i den nya sträckningen. En vägplan är beställd för att med medel i länsplanen bygga cykelväg resterande sträcka för att knyta ihop Östansjö med Hallsberg. Målet är att med god planering kunna minska kostnader i byggskedet genom att samordna åtgärderna.

Cykelåtgärder, pott

220 miljoner kronor

För prioriterade brister av cykelvägar, se Regional cykelplan för Örebro län.

6.4 Utvecklingsåtgärder, 112 miljoner kronor

Syftet med medlen till utvecklingsåtgärder är att kunna svara upp mot behov som uppstår på kortare sikt och därför ska medlen för utvecklingsåtgärder främst användas till utredning av prioriterade brister samt till samfinansiering av objekt i nationell plan som är av regional betydelse.

6.4.1 Utredningspott

20 miljoner kronor

Medel i utredningspotten är avsatta för att finansiera utredningar till prioriterade brister och behov enligt Bristlistan. I länsplanen 2022–2033 fanns elva brister, varav tre utreddes.

För att bli ett namngivet objekt i länsplanen är huvudprincipen att bristen redan ska ha genomgått en åtgärdsvalsstudie med utgångspunkt i fyrstegsprincipen. Därefter görs ett ställningstagande av deltagande parter för val av åtgärder.

Region Örebro län har, tillsammans med flera andra länsplaneupprättare, tidigare önskat göra separata steg 1- och steg 2-åtgärder med hjälp av länsplanen. I nuläget kan endast vissa steg 1- och steg 2-åtgärder genomföras i byggskede. Om en ändring

av förordningen gör detta möjligt under planperioden kan utvecklingspotten användas för genomförande av steg 1- och 2-åtgärder.

Prioriterade brister för utredningar

Länsväg 529, Hallsberg – Byrsta

Stråket Hallsberg – Byrsta ska utredas 2026 då trafiken i stråket har en prognosticerad ökning. Det finns även kvarstående brister på sträckan och i korsningar från tidigare åtgärdsvalstudier. Åtgärdsvalstudien förväntas förbättra pendlingsmöjligheter med cykel samt trafiksäkerhetsbrister på vägen samt cykelvägarna.

Väg 51 Almbro - Örebro

Väg 51 Kvarntorp – Almbro har under senaste planperioden genomgått en stor ombyggnation. Under kommande planperiod ska en fortsättning på sträckan mellan Almbro - Örebro ses över för att uppnå att hela väg 51 blir trafiksäker.

Riksväg 51 Svennevad, Ekeby och Hjortkvarn tätorter

I samband med ombyggnationen av riksväg 51 har problem med trafiksäkerheten i Almbro och Svennevad uppdagats. Utredningar för att höja trafiksäkerhet och öka tillgängligheten i tätorterna ska genomföras.

Väg 205/243 Karlskoga

Länsväg 205 ska som stråk i sin helhet utredas på sikt. Under förra planperioden genomfördes en åtgärdsvalstudie i Degerfors tätort och som en fortsättning på arbetet med vägen ska nu Karlskoga tätort utredas.

Länsväg 831, 840 och 842 Frövi tätort

Som konsekvens av utvecklingen av Billerud - Korsnäs pappersbruk och framtida ombyggnation av Frövi bangård behöver trafiksäkerhet, tillgänglighet och framkomlighet i Frövi tätort ses över. Vidare behöver utvecklingen av verksamhetsområden, bostadsområden och ökad efterfrågan på cykelvägar utredas. Målet är att öka attraktiviteten i tätorten för både invånare och näringsliv.

Länsväg 249 Lindesberg – E20

Väg 249 utreddes 2013 i en förenklad åtgärdsvalsstudie. Mindre trafiksäkerhetsåtgärder har genomförts men på sikt kommer vägen behöva utredas igen för att täcka de perspektiv som inte togs med i den förenklade studien. Vägen är viktig för kollektivtrafik med buss.

Länsväg 243 Karlskoga – Nora

Väg 243 utreddes 2013 i en förenklad åtgärdsvalsstudie. Mindre trafiksäkerhetsåtgärder har genomförts men på sikt kommer vägen behöva utredas

igen för att täcka de perspektiv som inte togs med i den förenklade studien. Vägen är viktig för kollektivtrafik med buss.

Länsväg 204 Fjugesta - Svartå

Väg 204 har utretts och snart helt åtgärdats mellan Lanna och Fjugesta. Resterande sträcka bör utredas inom denna planperiod för att hantera de brister som kvarstår för vägens funktion och anpassning efter den kommunala utveckling som sker, främst i Mullhyttan.

Väg 244 Hällefors - Nora

Väg 244 är utredd mellan Lilla Mon och Gyttoorp. Trafiksäkerhet och framkomlighet behöver utredas på den sträcka som ännu inte är utredd mellan Gyttoorp och Grythyttan med fokus på trafiksäkerhet i första hand.

Genom-/förbifart Nora tätort

En översyn av trafiksituationen i Nora behövs för att förbättra den lokala trafikmiljön. Ett problem är att godstransporter åker genom Nora tätort istället för att åka runt staden, vilket ger både bullerproblematik i den lokala miljön och framkomlighetsproblem för godstransporterna. Både kommunala och statliga vägar behöver ingå i åtgärdsvalstudien.

6.4.2 Samfinansiering av nationell plan

92 miljoner kronor

Regioner kan i sina länsplaner prioritera medel för samfinansiering av objekt i Trafikverkets Nationella plan. I tidigare länsplan har samfinansieringen pekats mot specifika objekt, men i länsplan 2026–2037 samlas dessa medel i en pott. Detta är Örebro läns prioritering på vad medel från länsplanen kan tänkas gå till.

Örebro södra

Trafiksäkerheten på Örebro södra behöver förbättras. Arbetet med stationen är ett samarbete mellan Örebro kommun, Region Örebro län och Trafikverket. Samarbetet har resulterat i en Avsiktsförklaring för stationens framtida utveckling och Region Örebro län har avsatt 20 miljoner kronor för utvecklingen av Örebro södra.

Kapacitetshöjande åtgärder, Frövi bangård

2015 fattade Region Örebro län beslut tillsammans med Lindesbergs kommun och Trafikverket om att samfinansiera en ombyggnation av Frövi bangård. Behovet uppstod i samband med investeringar som ledde till kraftig produktionsökning vid Frövifors bruk och en önskan att transporter till bruket skulle gå på järnväg i stället för med lastbil. 72 miljoner kronor är avsatta till samfinansiering av ombyggnationen.

av Frövi bangård tillsammans med Lindesbergs kommun och Trafikverkets nationella plan för transportsystemet.

Kapacitetshöjande åtgärder på järnväg

Region Örebro län är öppna för att samfinansiera åtgärder i Örebro län från nationell plan. Kapacitetshöjande åtgärder på järnväg prioriteras då det bedöms stärka länets konkurrenskraft.

6.5 Statlig medfinansiering, 575 miljoner kronor

Citylinjen Örebro (BRT)

230 miljoner kronor

Region Örebro län har tillsammans med Örebro kommun tagit fram en utredning och genomförandeplan för ett så kallat Bus rapid transit-system (BRT), ett system för snabbussar i Örebro stad. Av första etappen Citylinjen har resandet på sträckan Kulturkvarteret-Universitet ökat med 13% i Örebro tätort.

Genomförandet av BRT i Örebro sker i etapper och finansieringen ska ske via både kommunala medel och via statlig medfinansiering från länsplanen. Etapp 2 påbörjas 2026 och finansieras med 230 miljoner kronor från länsplanen.

Regionbussarnas framkomlighet

45 miljoner kronor

Körtiden för regionbussar inom tätort är oproportionerligt stor i jämförelse med restiden på resten av sträckan. Dessa brister är tydliga i bland annat Örebro tätort där många resenärer upplever att bussen ”sitter fast” i trafiken in och ut ur Örebro. Örebro är också ett nav i det regionala kollektivtrafiksystemet och åtgärder för att höja regionbussarnas framkomlighet till Örebro resecentrum är därför prioriterat. Liknande åtgärder kan komma att bli aktuella även i andra tätorter i länet framöver.

Att höja bussarnas framkomlighet i Örebro skulle stärka bussarnas attraktivitet och restidskvot gentemot bilen. En utredning av brister och behov för regionbussarnas framkomlighet i Örebro, främst på Södra infarten samt riksväg 50 från Norrplan och in mot resecentrum, har färdigställts i samarbete med Örebro kommun eftersom sträckorna till största del är kommunala, men inkluderar även relevant regional och nationell infrastruktur.

Mindre åtgärder, kommunal infrastruktur

285 miljoner kronor

I länsplanen 2026–2037 avsätts totalt 300 miljoner kronor under planperioden till medfinansiering av kommunala åtgärder för trafiksäkerhet, miljö, kollektivtrafik och cykel. Länets kommuner kan söka medfinansiering av åtgärder på kommunal

infrastruktur i enlighet med förordning SFS 2009:237 om statlig medfinansiering till vissa regionala kollektivtrafikanläggningar m.m. Prioritering av vilka kommunala åtgärder som ska få medfinansiering sker i en årlig process i dialog med kommuner och Trafikverket.

Åtgärderna bör ligga i linje med länsplanens övergripande mål samt övriga relevanta regionala och nationella mål och planer. Satsningarna på att öka tillgänglighet till skolor och koppla ihop kollektivtrafik med andra transportmedel bättre kan med fördel göras med hjälp av denna pott.

Enskilda vägar

15 miljoner kronor

Det finns möjlighet för enskilda väghållare att få bidrag med högst 50 procent till vissa investeringar i det enskilda vägnätet, exempelvis för byte/bygge av broar eller nybyggnation av enskild väg. Trafikverket ansvarar för hantering av ansökningar och prioritering av medel efter dialog med Region Örebro län.

6.6 Planeringsreserv, 70 miljoner kronor

Det kan hända att ett objekt blir så kostsamt att det börjar tränga ut andra objekt och då krävs en omprioritering i länsplanens genomförande och en teknisk justering av länsplanen. Planeringsutrymmet finns till för att kunna hantera kostnadsfördyringar i de namngivna objekten utan att påverka övriga satsningar. Detta gäller även namngivna objekt på kommunalt vägnät, vilket kräver ett tilläggsbeslut om statlig medfinansiering från Trafikverket.

Om inte hela potten används för kostnadsfördyringar i planerade objekt ska medlen i första hand användas till mindre åtgärder för cykel, kollektivtrafik och trafiksäkerhet samt åtgärder för en effektivare godstrafik på det statliga regionala vägnätet.

Potten kan även användas av Trafikverket för att samordna åtgärder mellan Trafikverkets egna verksamhetsområden och i dialog med länsplaneupprättare för effektiv användning av skattemedel. Det kan vara genom att passa på att göra utvecklingsåtgärder där underhållsåtgärder ska göras, till exempel att göra en tillgänglighetsanpassning av en hållplats när vägen ändå ska asfalteras om.

7. Ekonomisk fördelning av planen

I tabellen visas länsplanens fördelning på objekt och åtgärdsområde över tid. I tabellen finns tre kolumner med en indelning av pengar i den tolvåriga planen. Länsplanens år 1–3 innehåller medel för åtgärder som är aktuella för genomförande där till exempel eventuell vägplan tagits fram. År 4–6 innehåller medel för sådant som är prioriterat sedan tidigare och åtgärder är på gång, där exempelvis vägplanearbete pågår. År 7–12 är den del av länsplanen där medel placeras för att visa vilka objekt som är viktigast att utreda. Medlen kan prioriteras om vid nästa planrevidering. Många av de mindre trafiksäkerhetsåtgärder som planerats in för genomförande ligger under åren 4–6. Kollektivtrafikåtgärderna är planerade i detalj för de första tre åren men därefter blir det mer utrymme för att använda potten fritt mellan de två senare perioderna för att tillgänglighetsanpassa hållplatser, anpassa körvägar, utveckla bytespunkter med mera.

De större cykelåtgärderna som är planerade ligger för genomförande år 1–3 och vägplanearbete inför genomförande år 4–6.

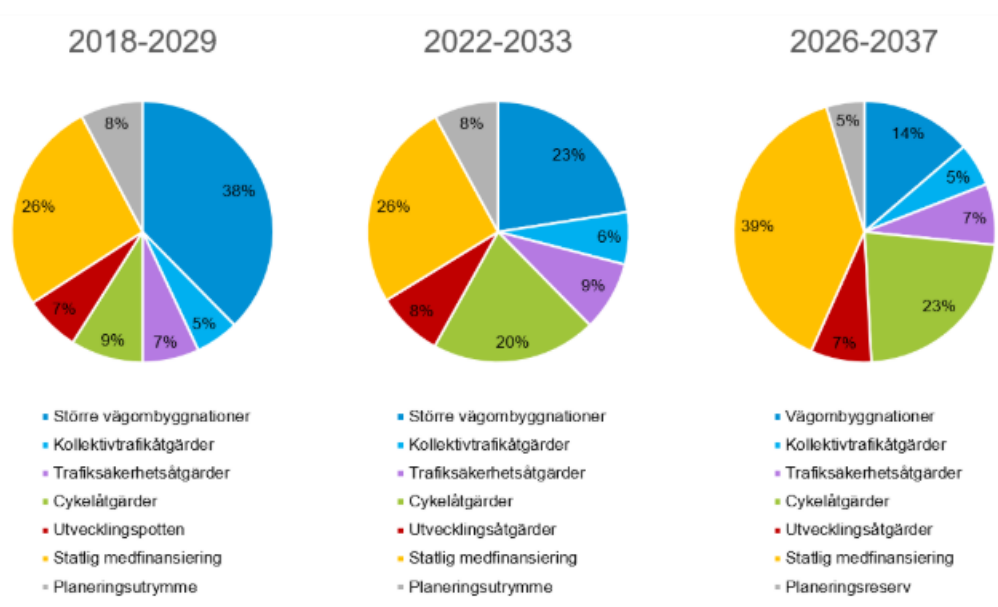
Sam- och medfinansiering av större åtgärder på nationell respektive kommunal infrastruktur är fördelad över tid enligt de avsiktsförklaringar som finns mellan berörda parter. I utvecklingspotten finns pengar till utredningar för alla år och där ingår även åtgärder på det mindre statliga vägnätet. Medel för åtgärder ligger i slutet av planperioden.

Örebro län	Summa 2026-2037	2026-2028	2029-2031	2032-2037
Planram	1489	Fördelning		
Vägombyggnationer	316	2026-2028	2029-2031	2032-2037
Trafiksäkerhetspott	246	95	100	51
Riksväg 51, Länsgräns - Hjortkvarn (Samfinansiering Östergötlands LTP)	15	15		
Länsväg 244, Lilla Mon-Stribergskorset	55		55	
Kollektivtrafik	80	2026-2028	2029-2031	2032-2037
Mindre kollektivtrafikåtgärder	80	18	20	42
Cykelåtgärder på regionalt vägnät	336	2026-2028	2029-2031	2032-2037
Cykelåtgärder, pott	220		100	120
Väg 690, Kumla-Örebro	67	33	34	
Väg 529, Östansjö-Hallsberg	49	24	25	
Utvecklingsåtgärder	112	2026-2028	2029-2031	2032-2037
Utredningspott	20	5	5	10
Nationell plan Samfinansieringspott	92		92	
Statlig medfinansiering	575	2026-2028	2029-2031	2032-2037
Citylinjen Örebro (BRT)	230	165	70	
Regionbussarnas framkomlighet	45	22	23	
Mindre åtgärder, kommunal infrastruktur	285	71	72	142
Enskilda vägar	15	3	3	9
Planeringsreserv	70			

7.2 Fördelning mellan åtgärdsområden

I figuren nedan visas fördelning av medel mellan åtgärdsområden.

Vägombyggnationer är ett område där man i projekten tar ett helhetsgrepp på vägmiljön och gör åtgärder för väg, kollektivtrafik och cykel. Dessa åtgärder omfattar 14 procent av länsplanen. Planen innehåller också mindre kollektivtrafikåtgärder (fem procent) och mindre trafiksäkerhetsåtgärder (sju procent) på det regionala vägnätet. 23 procent av planen används för cykelåtgärder och sju procent går till utvecklingsåtgärder där åtgärder på finmaskigt vägnät, utredningar och plötsliga åtgärder ingår. 39 procent läggs på att medfinansiera kommunal och enskild infrastruktur. Slutligen finns en planeringsreserv som inte är fördelad på någon åtgärd eller pott utan är en buffert för att hantera kostnadsförändringar eller akuta behov eller mindre åtgärder.

Figur 5 Jämförelse mellan de tre senaste länsplanerna.

8. Samband med nationell plan och grannlänens planer

Uppdateras till fastställelse av Nationell plan och länsplaner

8.1 Nationell plan

8.2 Grannlänens planer

Dalarnas län

Örebro län och Dalarnas län binds samman av riksväg 50 och Bergslagsbanan samt ett antal mindre regionala vägar. Dalarnas länsplan innehåller medel som framförallt riktas till vägobjekt och en ökning av medel till cykelåtgärder.

Södermanlands län

Örebro län och Södermanlands län binds samman av E20, riksväg 52, Västra stambanan samt ett antal mindre regionala vägar. Region Sörmlands länsplan tar sin utgångspunkt i Strukturbild Sörmland och innehåller medel till utveckling av riksväg 55, stärka kollektivtrafiken genom att bygga resecentrum och kollektivtrafiknoder samt utveckla riksväg 52 och 53 till jämn 80km/h-standard.

Västra Götalands län

Örebro län och Västra Götalands län binds samman av Västra stambanan, E20 och den regionala väg 49 samt ytterligare några mindre regionala vägar. Västra Götalandsregionens länsplan innehåller bland annat medel till ny mötesfri väg öster om Skövde till Igelstorp. Dessutom har fortsättningen på väg 49 från Igelstorp till Karlsborg prioriterats för utredning under planperioden.

Värmlands län

Örebro län och Värmlands län binds samman av E18, Värmlandsbanan, Bergslagsbanan och de två regionala vägarna riksväg 63 och länsväg 237. Region Värmlands länsplan innehåller bland annat medel till Karlstad resecentrum och utveckling av riksvägarna i länet.

Västmanlands län

Örebro län och Västmanlands län binds samman av E18/E20, Mälardalen, Godsstråket genom Bergslagen, riksväg 68, länsväg 249 samt ett antal mindre regionala vägar. Region Västmanlands länsplan innehåller mycket medel till trafiksäkerhet och kollektivtrafik. Kollektivtrafik omfattar även satsningar på järnväg såsom effektivare trafikering på Bergslagspendeln.

Östergötlands län

Örebro län och Östergötlands län binds samman av riksväg 50 och 51, Godsstråket genom Bergslagen samt några mindre regionala vägar. Region Östergötlands länsplan innehåller satsningar på Linköping och Norrköpings resecentrum och vägobjektet Förbifart Finspång på riksväg 51 som har direkt påverkan på länens funktionella samband.

9. Effektbeskrivning

9.1 Strategisk hållbarhetsbedömning

Nedan följer en sammanfattning av den samlade effektbedömningen av planens bidrag till de mål anges som relevanta i bilaga 1 Mål som påverkar länsplanen. Bedömningen är en strategisk hållbarhetsbedömning genomförd av Trivector. I processen med att ta fram hållbarhetsbedömningen har avgränsningssamråd hållits, en bedömning av tre olika planalternativ har genomförts och nu har även en bedömning av remissversionen gjorts. Rapporten finns i sin helhet i bilaga 3.

Den strategiska hållbarhetsbedömningen består av två delar:

- en strategisk miljöbedömning som enligt 6 kap Miljöbalken ska tas fram eftersom planen antas medföra betydande miljöpåverkan.
- en social konsekvensbeskrivning som beskriver hur transportplaneringen kan tillgodose olika befolkningsgruppers förutsättningar och behov.

Åtgärder som finansieras av länsplanen ska ha föregåtts av en utredning i form av exempelvis en åtgärdsvalsstudie. I framtagandet av denna länsplan har alla åtgärder som föreslagits i utredningar rekommenderats som alternativ och fått plats inom befintlig budget. Därför har hållbarhetsbedömningen inte påverkat val av åtgärder i planalternativet utan snarare påverkat storleken av potter och därmed inriktningen av länsplanen under år sju till tolv. Indirekt har hållbarhetsbedömningen därför påverkat prioriteringar av brister och därmed valet av utredningar som föreslås bli genomförda kommande år.

9.1.1 Bedömning av effekter

Konsekvensbedömningen visar att länsplanen för planperioden 2026–2037 i stor utsträckning bidrar till positiva effekter, alternativt neutrala effekter, i förhållande till måluppfyllnad av framför allt det transportpolitiska funktionsmålet. Detta gäller i princip samtliga åtgärder och potter som i stor utsträckning bidrar till att öka tillgängligheten för olika grupper och ökad jämställdhet. Undantaget är vissa vägombyggnader som främst syftar till att öka trafiksäkerheten och inte bedöms påverka de aspekter som funktionsmålet omfattar.

Det nya förslaget till länsplan bidrar också till positiva effekter i förhållande till måluppfyllnad av det transportpolitiska hänsynsmålet avseende hälsa, trafiksäkerhet och luft där nästan samtliga åtgärder/potter i planen bidrar till ökad trafiksäkerhet, åtgärderna inom statlig medfinansiering bedöms förbättra luftkvaliteten och i princip samtliga åtgärder förutom vissa vägombyggnader påverkar den fysiska aktiviteten i transportsystemet i positiv riktning. Åtgärderna i planen bedöms genomgående ha en neutral påverkan på buller.

Länsplanen ger negativ inverkan på klimatet vid byggandet av infrastrukturen men bidrar generellt sett i positiv riktning när det gäller transporteffektivitet då i princip samtliga åtgärder förutom vägombyggnaderna bidrar till att stärka hållbara färdssättets relativa attraktivitet. Kollektivtrafiksatsningarna inom statlig medfinansiering bedöms också bidra till minskad klimatpåverkan genom energieffektiviseringar som sker då bussarnas framkomlighet ökar.

När det gäller påverkan på landskap och naturresurser är det få av åtgärderna i planen som bedöms ha en betydande påverkan. De två namngivna cykelvägarna bedöms ha risk för negativ inverkan på vatten och kulturmiljö och en av vägombyggnaderna bedöms ha positiv inverkan på biologisk mångfald.

I planförslaget ingår samtliga namngivna objekt som i nollalternativet men i planalternativet ingår också Citylinjen Örebro (BRT). Utöver detta objekt är det som skiljer alternativen åt endast att storleken på potterna är större i planförslaget. Hållbarhetsbedömningarna för alternativen är därmed mycket lika och skillnaden dem emellan är endast att man i det nya planförslaget satsar mer pengar på pottar som i huvudsak bidrar i positiv riktning till såväl det transportpolitiska funktionsmålet som hänsynsmålet.

En del av medlen i länsplanen går till en pott där kommuner under planperiodens gång kan ansöka om medel genom statlig medfinansiering. Effekterna av länsplanen kommer att bero av hur de medel som är avsatta till potten delas ut till kommunerna. Generellt kan sägas att en större satsning på gång-, cykel- och kollektivtrafik framför biltrafik kommer att bidra till en mer transportsnål och energieffektiv tillgänglighet. Detta i sin tur minskar klimatpåverkan och kan ge bättre hälsa genom ökad fysisk aktivitet. Med avseende på social hållbarhet förbättrar dessa typer av åtgärder också för en större grupp människor då gång-, cykel- och kollektivtrafiksystem är öppna för en större del av befolkningen än vad biltrafiksystemet är. För att nå en hög tillgänglighet geografiskt och demografiskt är det viktigt att arbeta med både infrastruktur och användarvänlighet. Väljer man att prioritera åtgärder för ökad framkomlighet för biltrafik kommer utvecklingen att gå i motsatt riktning för dessa mål.

Länsplanens medel bör fördelas någorlunda jämnt mellan olika socioekonomiska grupper och bör bidra till att förbättra den hållbara tillgängligheten för människor som bor i mer socialt utsatta områden. Detta i syfte att öka möjligheten att delta i samhället. Analysen som gjorts bör dock ses som en första indikation på eventuella ojämlikheter och beaktar inte den exakta storleken på investeringarna eller huruvida investeringarna eventuellt bidrar till negativa effekter såsom barriäreffekter. Det

underlag som ligger till grund för bedömningarna baseras på DeSo områden och de sociala kluster som tagits fram sedan tidigare. De sociala klustren ger en indikation om förutsättningar avseende transportsystemet men det ger inte hela bilden av alla människor i klustret.

En total bild av länsplanens effekter kan alltså fås först när den statliga medfinansieringen betalats ut till kommuner. Detta gäller också de medel i länsplanens som avsätts för pottar för mindre kollektivtrafikåtgärder, mindre trafiksäkerhetsåtgärder och mindre cykelåtgärder. Beroende på hur medel fördelas kan olika miljöeffektereffekter och sociala effekter fås.

Beslut om revidering av firmateckningsrätt för kommunstyrelsen, dnr KS 23/00193

Beslutsunderlag

Firmateckningsrätt för kommunstyrelsen

Ärendet

Firmateckningsrätten är personlig och följer inte befattningen. Kommunstyrelsen måste därför fatta beslut om varje ny person som ska kunna teckna kommunens firma.

I samband med att avtal och överenskommelser tecknas mellan Hällefors kommun och annan part förekommer det att underskrift av kommunens firmatecknare efterfrågas. Ofta begärs också att kommunen ska kunna visa ett beslut om att vederbörande person har blivit utsedd till firmatecknare.

I de flesta ärenden framgår vem som är behörig att underteckna handlingar av delegationsordningen. Ibland är avtal/överenskommelser också följden av särskilt fattade beslut av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige. Det förekommer dock att kommunens firmatecknare efterfrågas i samband med ingående av avtal vid ärendetyper som inte anges i delegationsordningen, eller då kommunen ansöker om medel till diverse projekt. Många kommuner fattar därför beslut om att utse särskild firmatecknare för att underlätta ärendehantering, trots att bestämmelser om detta inte finns i kommunallagen.

Aktuell firmateckningsrätt har reviderats med nya firmatecknare för funktionen HR-chef och en ny person med annan titel har ersatt en medarbetare som bytt tjänst. En uppdatering av titel på en medarbetare har också skett. Vidare har ekonomichef ersatts med t.f. ekonomichef på ett antal ställen. Dessutom har två namn lagts till i listan över personer som har rätt att underteckna värdeförsändelser eller motsvarande. Därtill har kommunchef lagts till bland personer

som har rätt att företräda stiftelser och teckna firma för kommunens förvaltade stiftelser.

Förvaltningens förslag till beslut

Reviderad firmateckningsrätt för kommunstyrelsen antas och gäller från och med 2025-10-07.

Under allmänna utskottets behandling av ärendet ställer ordförande Cecilia Albertsson (M) bifall mot avslag på förvaltningens förslag till beslut under proposition och finner att allmänna utskottet bifaller förvaltningens förslag till beslut.

Allmänna utskottet föreslår kommunstyrelsen att besluta

Reviderad firmateckningsrätt för kommunstyrelsen antas och gäller från och med 2025-10-07.

 HÄLLEFORS KOMMUN	Dokumenttitel Firmateckningsrätt Kommunstyrelsen		
Typ av styrdokument Riktlinje	Ansvarig utgivare Hällefors Kommun Kommunstyrelsen	Ansvarig författare Kanslichef	Antagandedatum 2025-09-02
Dokumentförteckning B-A-0002	Organisation Kommunförvaltning	Enhet Kanslienheten	Datum nästa revision Revideras vid aktualitet

Firmateckningsrätt Kommunstyrelsen

Firmateckningsrätten är personlig och följer inte befattningen. Kommunstyrelsen måste därför fatta beslut om varje ny person som ska kunna teckna kommunens firma.

Att teckna avtal och underteckna handlingar är inte ett beslut och kan således inte delegeras i delegationsordningen. Beslut att ingå ett avtal kan dock vara ett beslut och kan delegeras, men det omfattar inte rätten att skriva under ett avtal.

I samband med att avtal och överenskommelser tecknas mellan Hällefors kommun och annan part förekommer det att underskrift av kommunens firmatecknare efterfrågas. Ofta begärs också att kommunen ska kunna visa ett beslut om att vederbörande person har blivit utsedd till firmatecknare.

I de flesta ärenden framgår vem som är behörig att underteckna handlingar av delegationsordningen. Ibland är avtal/överenskommelser också följden av särskilt fattade beslut av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige. Det förekommer dock att kommunens firmatecknare efterfrågas i samband med ingående av avtal vid ärendetyper som inte anges i delegationsordningen, eller då kommunen ansöker om medel till diverse projekt. Många kommuner fattar därför beslut om att utse särskild firmatecknare för att underlätta ärendehantering, trots att bestämmelser om detta inte finns i kommunallagen.

Nedanstående personer har rätt att på kommunstyrelsen vägnar teckna Hällefors kommuns firma var för sig:

Ordförande Cecilia Albertsson (M)
Kommunchef Veronica Svensson
T.F Ekonomichef Matthias Westerlund

Nedanstående personer, två i förening, har rätt att kvittera medel på kommunens plus- och bankgiro samt bankkonton:

T.F Ekonomichef Matthias Westerlund
Redovisningsekonom Victoria Alfredsson
Ekonom Mariann Jonasson
Ekonomiadministratör Susanne Westberg

Nedanstående personer, två i förening, har rätt att underteckna värdeförsändelser och motsvarande:

Kanslichef Åsa Rönnmark Jakobsson
Handläggare Birgitta Berggren
Nämnd- och utredningssekreterare Malin Bergkvist
Nämnd- och förvaltningsadministratör Linda Bengtsing
Receptionist/telefonist Annika Hagström
T.F Ekonomichef Matthias Westerlund

Nedanstående personer var för sig har rätt att på kommunstyrelsens vägnar teckna Hällefors kommuns firma vad gäller borgensåtagande beslutad av kommunfullmäktige:

Ordförande Cecilia Albertsson (M)
Kommunchef Veronica Svensson
T.F Ekonomichef Matthias Westerlund

Nedanstående personer var för sig har rätt att på kommunstyrelsens vägnar teckna Hällefors kommuns firma vad gäller undertecknande av momsdeklaration, ersättning för mervärdesskatt samt inkomstdeklaration:

T.F Ekonomichef Matthias Westerlund
Redovisningsekonom Victoria Alfredsson
Ekonom Mariann Jonasson
Ekonomiadministratör Susanne Westberg

Nedanstående personer var för sig har rätt att på kommunstyrelsens vägnar teckna Hällefors kommuns firma vad gäller undertecknande av arbetsgivardeklaration:

HR-chef Emma Norén
Systemförvaltare/lönespecialist Erika Backius
HR-generalist Oscar Kihl Olsson

Nedanstående personer har rätt att företräda stiftelse och var för sig teckna dess firma för de av kommunen förvaltade stiftelser:

Ordförande Cecilia Albertsson (M)
1:a vice ordförande Lars-Göran Zetterlund (C)
Kommunchef Veronica Svensson
T.F Ekonomichef Matthias Westerlund

Hällefors kommun

Sida
1(1)

Datum

2025-09-26

Kommunstyrelsen

Valärenden, ej bilaga

Hällefors kommun

Sikforsvägen 7, 712 83 Hällefors

0591-641 00

kommun@hellefors.se

Org.nr: 212000-1942

Hällefors kommun

Sida
1(1)

Datum

2025-09-26

Kommunstyrelsen

Aktuella remisser, ej bilaga

Hällefors kommun

Sikforsvägen 7, 712 83 Hällefors

0591-641 00

kommun@hellefors.se

Org.nr: 212000-1942

2025-09-26

Kommunstyrelsen

Information från kommunalförbund, gemensamma nämnder, bolag och BRÅ, ej bilaga

Ekonomienheten

Matthias Westerlund

Matthias.westerlund@hellefors.se

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige

Delårsrapport för Hällefors Bostads AB per 2025-08-31, dnr KS 25/00184

Informationsunderlag

Delårsrapport för Hällefors Bostads AB per 2025-08-31 antagen av bolagets styrelse 2025-09-12.

KF 2025-04-28 § 66

KF 2025-06-03 § 104

Ärendet

Hällefors Bostads AB har sammanställt bolagets ekonomi i en delårsrapport per 2025-08-31. Syftet med Hällefors Bostads AB:s verksamhet enligt ägardirektivet är att äga och förvalta fastigheter i Hällefors kommun, lokaliseringsprincipen, för bostads- och därmed sammanhängande ändamål och i samband därmed köpa, sälja, bebygga och förvalta fast egendom.

Bolaget ska medverka till att utveckla Hällefors kommun till en attraktiv kommun med attraktiva bostäder, trivsamma boendemiljöer med god kvalitet. Bolaget ska också sträva efter en miljömässigt hållbar utveckling och aktivt arbeta utifrån i ägardirektivet givna mål.

Bolagets fastighetsbestånd omfattar 48 fastigheter om 67 byggnader med sammanlagt 708 lägenheter.

Under våren har arbetet med Trasten kommit igång på allvar och rivningen är klar och renoveringen har kommit igång. Hällefors Bostads AB (BoAB) och Hällefors kommun har sagt upp förvaltningsavtalet emellan varandra och från och med 1 oktober så förväntas den nya organisationen vara på plats.

Hela beståndet av lägenheter behöver ses över enligt en prioriteringsordning i omställningsplanen. Boab försöker möta efterfrågan på trygga, centrumnära, praktiska och bekväma lägenheter som är tillgänglighetsanpassade efter dagens byggnormer. Det kommer kräva ombyggnation men även nybyggnation.

Boab vill vara ett attraktivt alternativ för äldre, ungdomar och barnfamiljer.

Boab kan vara en viktig aktör för kommunens omställning mot ökad lokal livsmedelsförsörjning. Det planeras för gårdar med odlingsmöjligheter.

Ekonomisk konsekvensanalys

I fastställt ägardirektiv för bolaget framgår fyra mätbara finansiella målsättningar med tydliga indikatorer som möjliggör mätning av måluppfyllelse enligt uppdrag av kommunfullmäktige. Målen kommer inte att kunna uppnås under verksamhetsår 2025 med anledning av det omställningsarbete som pågår. Kommunfullmäktige beslutade 2025-04-28 § 66 om att bolaget inte behöver uppnå de kortsiktiga finansiella målsättningarna under 2025.

Periodens resultat visar på ett positivt resultat på 5,8 miljoner kronor och beror på försäljning av tre stycken fastigheter och återfinns under raden övriga rörelseintäkter.

Veronica Svensson
Kommunchef

Matthias Westerlund
tf. Ekonomichef

DELÅRSRAPPORT

250101-250831

ORG.NR 556438-6901
HÄLLEFORS BOSTADS AB

NÅGRA ORD FRÅN THOMAS

VD BOAB

Omställningsarbetet 2025 har gått in i en synlig fas. Vi började året med att presentera konceptet Senior kvarteret under Taggad. Det mottogs fantastiskt bra. Stadsvillorna har redan lång kö, och det visuella materialet som presenteras hjälper till att locka intressenter. Vi tror att Senior kvarteret kommer bli ett riktigt lyft för Hällefors och Boab. Under Taggad lanserade vi också konceptet Gå mot grönt. Vi vill bli bättre på att samla och synliggöra allt arbete vi gör mot grön omställning. En del av det sker i ett samarbete med ett EU-projekt och Örebro universitet. Vi har scannat värmeläckage med hjälp av drönare och intervjuat hyresgäster om hur de ser på att kunna påverka sin egen energiförbrukning.

Arbetet med Trasten är äntligen synligt. Det som skulle rivas på Trasten är genomfört och vi har kommit till fasen med renovering. Tilläggsarbeten är som förväntat stora, men vi håller oss inom budget. Just nu ser vi mest fram emot att kunna flytta in de första hyresgästerna igen och att vi från och med 1 oktober blir en ny organisation.

Boab fortsätter att skapa rubriker i media, på gott och ont. Transparens är viktigt men vi önskar såklart att all arbetstid kunde få gå till att driva omställningsarbetet framåt. Det är ändå där vi gör bäst nytta för Hällefors framtid såväl som för bolaget.

Signature
THOMAS HJELMQVIST
VD

Väsentliga händelser under perioden

Trasten: Arbetet har nått den fas där alla ytskikt har bestämts och renoveringen av lägenheter i 6:an har påbörjats. Nu är det dags för hyresgäster i hus 2 att evakueras. Flytten bör vara genomförd i februari, vilket kommer kräva en hel del arbete med om- och inflyttning.

Ny organisation: De fackliga förhandlingarna har dragit ut på tiden, men den nya organisationen förväntas vara på plats från 1 oktober. Vi har haft utmaningar under sommaren och hösten med sjukskrivningar, men har också hittat ny personal som är under upplärning. Vi hoppas att en större organisation ska göra oss mindre sårbara. flexibilitet hos de anställda kommer vara av stor och avgörande vikt, men det kan också skapa ett varierat och intressant jobb.

Nya lokaler: Beslut är fattat att vi ska flytta in i lokalerna på Bergslagsvägen, men datum för inflytt är inte klart.

Seniorkvarteret: Vad gäller Seniorkvarteret så pågår renovering av Stationsvägen 9, Det är stort intresse för dessa lägenheter, och under Seniordagen den 3 september visade vi upp de första lägenheterna som renoveras. Det kommer in önskemål att få boka/köa för en lägenhet löpande. En annons för en aktivitetsvärd är förberedd och väntar på publicering. Vi tänker att den bör gå ut så snart som möjligt. Vi har i skrivande stund fått bygglov för Stadsvillorna och förberedelsearbete för byggnation är i full gång.

Prognos på helår: Boab prognostiserar ett helårsresultat kring noll. I prognosen för helår ingår nedskrivningar av nu pågående rivningar.

RESULTATRÄKNING

ÅR 2025

RESULTATRÄKNING I TKR	Not	20250101- 20250831	20240101- 20240831
Rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.			
Nettoomsättning		37 874	40 232
Övriga rörelseintäkter		9 536	947
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		47 410	41 178
Rörelsekostnader			
Kostnader för fastighetsförvaltning		-29 086	-32 643
Övriga externa kostnader		-5 054	-4 525
Personalkostnader		-1 902	-2 039
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-3 283	-6 117
Summa rörelsekostnader		-39 325	-45 324
Rörelseresultat		8 085	-4 146
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		4	413
Räntekostnader och liknande resultatposter		-2 219	-2 480
Summa finansiella poster		-2 215	-2 066
Resultat efter finansiella poster		5 870	-6 213
Resultat före skatt		5 870	-6 213

BALANSRÄKNING TILLGÅNGAR I TKR

Not

2025-08-31

2024-12-31

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark	112 425	125 571
Inventarier, verktyg och installationer	3 475	3 701
Förbättringsutgifter	3 639	3 840
Övriga materiella anläggningstillgångar	6 778	6 778
Pågående nyanläggningar	59 582	11 254
Summa materiella anläggningstillgångar	185 899	151 144

Finansiella anläggningstillgångar

Andra långfristiga värdepappersinnehav	40	40
Uppskjuten skattefodran	604	604
Andra långfristiga fordringar	86	90
Summa finansiella anläggningstillgångar	729	734

Summa anläggningstillgångar

186 628

151 877

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

Kundfordringar	1 148	315
Fordringar Hällefors kommun	6 415	41 964
Övriga fordringar	3 965	2 739
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	212	1 311
Summa kortfristiga fordringar	11 740	46 329

Kassa och bank

Kassa och bank	270	270
Summa kassa och bank	270	270

Summa omsättningstillgångar

12 011

46 599

SUMMA TILLGÅNGAR

198 639

198 476

BALANSRÄKNING EGET KAPITAL OCH SKULDER I TKR

Not

2025-08-31

2024-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Aktiekapital (15 300 st A-aktier)	46 100	15 300
Pågående nyemission		30 800
Reservfond	2 250	2 250
Summa bundet eget kapital	48 350	48 350

Fritt eget kapital

Balanserat resultat	-5 616	3 139
Årets resultat	5 870	-8 756
Summa fritt eget kapital	254	-5 616

Summa eget kapital	48 604	42 734
---------------------------	---------------	---------------

Obeskattade reserver

Akkumulerade överavskrivningar	0	0
Summa obeskattade reserver	0	0

Långfristiga skulder

Övriga skulder till kreditinstitut	135 700	134 300
Summa långfristiga skulder	135 700	134 300

Kortfristiga skulder

Övriga skulder till kreditinstitut		1 400
Leverantörsskulder	8 998	7 959
Övriga skulder	355	97
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	4 983	11 987
Summa kortfristiga skulder	14 335	21 443

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	198 639	198 476
---------------------------------------	----------------	----------------

Information om kränkningar i verksamheten och trygghetsarbete – rapport läsåret 2024/25, dnr KS 25/00168

Informationsunderlag

Statistik från Draftit

Trygghetsplan – likabehandling och plan mot diskriminering och
kränkande behandling.

Ärendet

Förvaltningen lämnar rapport över kränkningar i verksamheten under
läsåret 2024/25 (inom parentes 23/24). Till kränkningar räknas de
ärenden som hanterats enligt riktlinjer i de respektive planer som
används av verksamheten.

Verksamheterna i bildningsområde rapporterar att 119 (146) ärenden
angående kränkande behandling varit aktuella under läsåret. 91 (121)
nya ärenden inkom. Av de inrapporterade kränkningarna bedömdes 17
% (15 %) inte vara kränkningar.

Fördelat på rektorsområde fördelas andelen kränkningar ungefär
enligt detta:

Pihlskolan:	10 % (8 %)
Grythyttans skola:	31 % (24 %)
Klockarhagsskolan F-3:	16 % (20 %)
Klockarhagsskolan 4-6:	34 % (41 %)
Klockarhagsskolan 7-9:	5 % (7 %)
Rosen*	2 % (-)

*Rosen är den nya enheten för anpassad grundskola.

Liksom tidigare år är kränkningarna även detta år i huvudsak verbala
(33 %) eller fysiska (37 %). Andra exempel på kränkningar är till
exempel psykosociala eller diskriminerande. Dessutom har två sexuella
trakasserier anmälts.

Under åren har antalet kränkningar sett ut på detta sätt:

	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25
Nya ärenden	120	105	155	146	91
Avsl. ärenden	100	88	124	98	88

59 % (68 %) av de som utsätts för kränkningar är pojkar och 30 % (24 %) flickor. Av utsättarna är 63 % (74 %) pojkar och 24 % (16 %) flickor. I resterande fall är kön ej angivet eller angivet som annat.

Barnrättsperspektiv

Kommunförvaltningen arbetar med frågan utifrån trygghetsplan – likabehandling och plan mot diskriminering och kränkande behandling. Planen uppdateras årligen inför skolstarten.

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Under välfärdsutskottets behandling av ärendet föredrar skolchef Tina Lanefjord.

Med detta har välfärdsutskottet informerats och ärendet vidarebefordras till kommunstyrelsen för information.

Information om revidering av Omsorgens kvalitetsledningssystem, dnr KS 25/00147

Informationsunderlag

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
för Hällefors kommuns verksamheter inom Omsorgens
Myndighetsutövning, Äldreomsorg och Omsorg om personer med
funktionsvariation
MN 2025-08-21 § 92

Ärendet

Kommunförvaltningen har reviderat omsorgens
kvalitetsledningssystem. Syftet med implementeringen av ett reviderat
kvalitetsledningssystem är att stärka det systematiska
kvalitetsledningsarbetet i Omsorgen samt att förbättra återkopplingen
till kommunens Myndighetsnämnd.

Kvalitetsledningssystemet omfattar det årliga återkommande
förbättringsarbetet inom omsorgen genom riskanalyser,
egenkontroller, processtyrning (genom t ex rutiner, riktlinjer),
hantering av avvikelser, -synpunkter och klagomål samt hur dessa
löpande skall rapporteras till Myndighetsnämnd.
Kvalitetsledningssystemet är ett komplement till kommunens
patientsäkerhetsarbete, det systematiska arbetsmiljöarbetet och
kommunens ledningsarbete vilka regleras i respektive särskilda
styrdokument.

Det reviderade kvalitetsledningssystemet ska implementeras från
september 2025 och implementeringsarbetet omfattar även utbildning
av Myndighetsnämnd i de reviderade delarna. Myndighetsnämnden
antog 2025-08-21 reviderat Ledningssystem för systematiskt
kvalitetsarbete för Hällefors kommuns verksamheter inom Omsorgens
Myndighetsutövning, Äldreomsorg och Omsorg om personer med
funktionsvariation.

Kommunstyrelsen får den här informationen för att kunna följa upp hur myndighetsnämnden arbetar med förbättringsarbete och hantering av avvikelser samt synpunkter och klagomål.

Facklig samverkan

Information och samverkan sker innan ärendet behandlas i kommunstyrelsen.

Under välfärdsutskottets behandling av ärendet föredrar socialchef Daniel Åhnberg.

Med detta har välfärdsutskottet informerats och ärendet vidarebefordras till kommunstyrelsen för information.

	HÄLLEFORS KOMMUN	Dokumenttitel Kvalitetsledningssystem		Sida 1(21)
Typ av styrdokument Riktlinjer		Ansvarig utgivare Hällefors kommun Kommunfullmäktige	Ansvarig författare Daniel Åhnberg	Giltighetsdatum 2024-10-11
Dokumentförteckning		Organisation Omsorgen	Enhet Omsorgen	Datum nästa revision 2024-10-11

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete för Hällefors kommuns verksamheter inom Omsorgens Myndighetsutövning, Äldreomsorg och Omsorg om personer med funktionsvariation

Innehåll

2	Kvalitetsledningssystemets grunder.....	3
2.1	Tillämpningsområde	3
2.2	Antagna resultatmål och verksamhetsmål	3
2.3	Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS: 2011:9).....	4
2.4	Processer, aktiviteter och rutiner	4
2.5	God kvalitet.....	5
2.5.1	Kunskapsbaserad omsorg.....	6
2.5.2	Säker omsorg	6
2.5.3	Individanpassad omsorg	6
2.5.4	Jämlik omsorg	6
2.5.5	Tillgänglig omsorg	7
3	Styrning av verksamhetsuppdraget	7
4	Ansvarsfördelning	7
4.1	Hällefors kommuns kommunstyrelse	7
4.2	Hällefors kommuns Myndighetsnämnd	8
4.2.1	Förvaltningschef	8
4.2.2	Socialchef	8
4.2.3	Enhetschef.....	9
4.2.4	Medicinskt ansvarig (MA)	9
4.2.5	Medarbetare	10
5	Systematiskt kvalitetsarbete	10
5.1	Årligt återkommande arbete	10
5.2	Mål.....	11
5.3	Risikanalys	11
5.4	Egenkontroll.....	13
5.4.1	Exempel på egenkontrollmoment:.....	14
5.4.2	Särskilda egenkontrollpunkter för IFO.....	15
6	Hantering av avvikelser, synpunkter och klagomål. 15	
6.1	Definitioner	16
6.1.1	Missförhållanden	16
6.1.2	Lex Sarah	16
6.1.3	Avvikelse	16
6.1.4	Klagomål.....	16
6.1.5	Synpunkter	16
6.2	Rutin för hantering av avvikelser.....	16
6.3	Rutin för hantering av synpunkter och klagomål	17
6.3.1	Förbättrande åtgärder	17
6.4	Förbättring av processer och rutiner	17
6.5	Återkoppling av avvikelser, synpunkter och klagomål.....	17
6.5.1	Kvalitetsrapport.....	18
7	System för omsorgens samlade processbeskrivningar	18

2 Kvalitetsledningssystemets grunder

Socialstyrelsen beslutade den 28 juni 2011 om nya föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Ett kvalitetsledningssystem innebär att det ska finnas en organisatorisk struktur, ett uttalat och tydligt ansvar, dokumenterade rutiner, identifierade processer samt rutiner för uppföljning. Föreskrifterna tillämpas i arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten i sådan verksamhet som omfattas av hälso- och sjukvårdslagen (HSL), tandvårdslagen, lagen om stöd- och service till vissa funktionshindrade (LSS), socialtjänstlagen (SoL), lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) samt lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM). Föreskriften och de allmänna råden ställer krav på den eller de nämnder som ansvarar för ledningen av socialtjänsten att inrätta ett ledningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet.

Viktiga delar av Ledningssystemet är:

- Processer och struktur
- Egenkontroll
- Roller och ansvar
- Hantering av synpunkter, klagomål och avvikelser

2.1 Tillämpningsområde

Detta ledningssystem gäller för alla enheter inom Hällefors kommun som bedriver verksamhet enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Verksamhetsområden som berörs är individ och familjeomsorg, stöd och service för funktionshindrade, äldreomsorg och ekonomiskt bistånd. Ledningssystemet gäller myndighetsutövande verksamhet så väl som utförarverksamhet och öppen verksamhet. I det följande benämns dessa verksamheter som "Omsorgen". Kvalitetsledningssystemet omfattar alla verksamheter inom Omsorgen och innefattar rutiner och riktlinjer, hantering av klagomål, synpunkter och avvikelser samt riskanalyser och egenkontroll. Kvalitetsledningssystemet är ett komplement till kommunens patientsäkerhetsarbete, det systematiska arbetsmiljöarbetet och kommunens ledningsarbete vilka regleras i respektive särskilda styrdokument.

2.2 Antagna resultatmål och verksamhetsmål

Varje mandatperiod och verksamhetsår antas politiska verksamhetsmål och resultatmål. Dessa politiskt antagna mål är en del av kommunens budgetarbete och kommunstyrelsens internkontroll. Detta innebär att dessa mål är en del av kommunfullmäktiges ledningssystem som rapporteras till kommunstyrelse och Kommunfullmäktige. Omsorgens kvalitetsledningssystem innefattar inte arbetet med dessa mål även om dessa är en del av förvaltningens kvalitet. Kvalitetsledningssystemet omfattar det årliga återkommande förbättringsarbetet inom omsorgen genom riskanalyser, egenkontroller, processtyrning (genom t ex rutiner, riktlinjer), hantering av avvikelser, - synpunkter och klagomål samt hur dessa löpande skall rapporteras till Myndighetsnämnd.

2.3 Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS: 2011:9)

Kommunen har en central del i välfärdssystemet. Detta ställer stora krav på rättssäkerhet, likvärdighet och tillgänglighet. Den ska ha en god kvalitet inom myndighetsutövning samt inom offentlig och privat driven verksamhet. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS: 2011:9) trädde i kraft 1 januari 2012.

Resultaten från bland annat egenkontroller, synpunkt- och klagomålshantering och riskanalyser ska användas för att utveckla verksamheten och ligga till grund för det systematiska förbättringsarbetet. Arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet ska dokumenteras.

Viktiga områden i det systematiska förbättringsarbetet är:

- förbättrande åtgärder i verksamheten
- förbättring av processer och rutiner
- samverkan
- riskanalyser och egenkontroller
- synpunkter och klagomål
- medarbetarnas medverkan

2.4 Processer, aktiviteter och rutiner

Ledningssystemet inom omsorgsavdelningen är processinriktat och utgår från väl kartlagda och definierade processer i verksamheten. En process definieras som ett antal aktiviteter som, utförda i en viss ordning, beskriver vägen från ett behov till ett tillgodosett behov. Aktiviteterna och tillhörande rutiner beskriver ett bestämt tillvägagångssätt, samt hur uppgifter och ansvar är fördelat i verksamheten.

Processerna är grunden i det systematiska kvalitetsarbetet och beskrivs i styrdokument i förvaltningen. Förvaltningen följer en gemensam struktur för styrdokument.

Namn på styrdokument	Funktion	Lägsta Beslutande nivå
Reglemente	Bestämmelser som grundar sig på lagar och förordningar och som anger ansvarsområde och uppdrag	Kommunfullmäktige
Policy	Formuleras på övergripande nivå om specifika och strategiskt viktiga frågor eller områden, beskriver grundprinciper eller viljeinriktning för dessa.	Kommunfullmäktige
Riktlinje:		

A) Riktlinje/Arbetsordning	Processbeskrivande övergripande dokument, styrdokument för hur arbete ska bedrivas	Förvaltning
B) Verksamhetsriktlinje	Anvisning om hur en arbetsuppgift ska hanteras. Skapar en gemensam norm för vilken kvalitetsnivå som ska gälla.	Förvaltning
Rutin	En samling förhållningssätt som påbjuder arbetssätt enligt till exempel ledningssystem eller regler som sätter gränser för verksamheten för medarbetarna.	Förvaltning
Verktyg (Lathundar, vägledningar, Instruktioner etc.)	Innehåller anvisningar för hur man konkret genomför olika moment.	Förvaltning

Styrdokumenterna ska användas i planering, genomförande, utvärdering, uppföljning och förbättring av verksamheten.

Närmast ansvarig chef för en enhet/verksamhet ansvarar för att:

- de processer som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet utifrån lagstiftning, författningar, samt nämndens mål för verksamhetsområdet identifieras, beskrivs och fastställs.
- Rutiner för varje aktivitet för att säkra verksamhetens kvalitet tas fram.
- En rutin beskriver ett bestämt tillvägagångssätt för hur en aktivitet ska utföras och hur ansvaret för utförandet är fördelat i verksamheten.

2.5 God kvalitet

Socialstyrelsens definition av god kvalitet lyder:

- Kunskapsbaserad – omsorgen ska baseras på bästa tillgängliga kunskap och bygga på både vetenskap och beprövad erfarenhet.
- Säker – omsorgen ska vara säker. Riskförebyggande verksamhet ska förhindra skador och verksamheten ska präglas av rättssäkerhet.
- Individanpassad – omsorgen ska ges med respekt för individens specifika behov, förväntningar och integritet. Individen ska ges möjlighet att vara delaktig.
- Jämlik – omsorgen ska tillhandahållas och fördelas på lika villkor för alla.
- Tillgänglig – omsorgen ska vara tillgänglig och ges i rimlig tid, då ingen ska behöva vänta oskäligt länge på omsorg.

2.5.1 Kunskapsbaserad omsorg

En kunskapsbaserad omsorg innebär att metoder och arbetssätt i förvaltningen utgår från forskning och beprövad erfarenhet. En grund är att medarbetarnas kunskap är ett resultat av erfarenheter från samspel mellan medarbetare och brukare, och att verksamheten använder dessa för att omsätta kunskapen till praktik.

Kunskapsutveckling ska vara en naturlig del av grunduppdraget och måste därför möjliggöras i det dagliga arbetet. För att öka kunskapen behöver systematisk uppföljning vara en naturlig del i den kunskapsbaserade socialtjänsten.

En förutsättning för att bygga kunskap utifrån samspelet mellan brukare och medarbetare är att brukaren förstår verksamheten, de professionellas roller och syftet med utredning och insats. Förståelsen skapas genom att brukaren ges information, inflytande och blir lyssnad till när insatsen utformas.

För att en socialtjänst ska kalla sig kunskapsbaserad behöver brukarens värderingar och önskemål hämtas in.

En annan förutsättning för den kunskapsbaserade socialtjänsten är att arbetet utförs av medarbetare med rätt kompetens och erfarenhet. Den professionella kunskapen och erfarenheten möjliggör en lärande organisation och skapar goda förutsättningar för att utveckla en kunskapsbaserad socialtjänst.

2.5.2 Säker omsorg

Ledningssystemet syftar till att minska risken för händelser som kan leda till missförhållanden, vårdskador eller andra avvikelser från de krav och mål som gäller för verksamheten, enligt lagar och andra föreskrifter så att dessa kan identifieras och förebyggas. Rutiner och processer är viktiga verktyg för att säkra verksamhetens kvalitet. Behovet av styrning i form av processer och rutiner är olika beroende på hur riskfylld eller komplex verksamheten är.

Ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete tydliggör vilka krav som styr verksamheten och möjliggör en rättssäker verksamhet.

2.5.3 Individanpassad omsorg

I omsorgsarbetet är genomförandeplan/vårdplan det främsta verktyget för att ta tillvara brukarens individuella behov. Genomförandeplanen ger information till både brukaren och andra berörda om vad syftet, målet och planeringen är med insatsen. En förutsättning för att brukaren ska kunna vara medskapare av planen är att brukaren är delaktig både i skapandet av den och uppföljningen.

För att genomförandeplanen ska vara relevant behöver den revideras löpande för att synliggöra stegförflyttningar och mäta måluppfyllelse.

Omsorgen ska ges med respekt för brukarens specifika behov, förväntningar och integritet. Förhållningssätt gentemot brukare ska bygga på respekt för brukarens självbestämmanderätt, hög delaktighet.

2.5.4 Jämlik omsorg

Kvalitet kan uppfattas olika beroende på vem som tar del av servicen. Att alla ska ha rätt till en likvärdig service innebär inte att alla lösningar måste se precis likadana ut men den ska tillhandahållas och fördelas på lika villkor för

alla. I alla delar av omsorgsarbetet är det viktigt att särskilt beakta att alla oavsett kön, könsidentitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller ålder bemöts likvärdigt.

2.5.5 Tillgänglig omsorg

De som kontaktar omsorgsverksamheten i Hällefors kommun ska uppleva att de enkelt får kontakt med rätt instans och att de får korrekta svar på sina frågor. Att vara en tillgänglig omsorgsverksamhet handlar om att omsorgen ska vara tillgänglig och ges i rimlig tid. Tillgänglighet skapas bland annat genom att ge tillräcklig information om verksamheten

3 Styrning av verksamhetsuppdraget

Grundläggande för ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete är att de krav som gäller för verksamheten utifrån författningar är kartlagda och efterlevs. Med stöd av den statliga styrningen och Kommunstyrelsens och Myndighetsnämndens reglemente definieras den egna verksamhetens grunduppdrag.

Kvalitetsledningsarbetet syftar till att verksamheten skall leva upp till samtliga lagkrav och författningar som styr arbetet och alla aspekter av gällande lagkrav innefattas i det analysarbete, kontrollarbete och de åtgärder som behöver vidtas för att säkerställa en god kvalitet i verksamheten.

4 Ansvarsfördelning

4.1 Hällefors kommuns kommunstyrelse

Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat och de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden fastställer ledningssystemet. Nämnden är ytterst ansvarig för att verksamheten säkerställer och upprätthåller god kvalitet.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen, den löpande förvaltningen och uppföljningen av kommunens utveckling och ekonomi i alla avseenden.

I kommunstyrelsens ledningsansvar ingår:

- Förverkligande av kommunfullmäktiges beslut
- Uppsikt av verksamheter där kommunen har intressen
- Tillvarata kommunens intressen vid bolagsstämmor och liknande sammanhang

Kommunstyrelsen skall ha två fasta utskott för beredning och bevakning inom beslutade ansvarsområden.

Välfärdsutskottet (skola, kultur och fritid samt omsorgsverksamhet)
Allmänna utskottet (övriga ansvar)

Utskotten skall med uppmärksamhet följa utvecklingen inom sina verksamhetsområden, ta de initiativ och lämna de förslag som är nödvändiga.

4.2 Hällefors kommuns Myndighetsnämnd

Nämnden fullgör kommunens myndighetsutövande uppgifter gentemot enskilda inom socialtjänst, hälso- och sjukvård, barnomsorg och det allmänna skolväsendet. Nämnden beslutar också i ärenden där andra nämnder till följd av jäv eller annan omständighet är förhindrad att besluta.

Nämnden fullgör kommunens myndighetsutövande enligt vad som framgår i speciallagstiftning anges för socialnämnd och skolstyrelse eller motsvarande. Nämnden beslutar i ärenden som utgör myndighetsutövning mot enskilda med stöd av följande lagar och bestämmelser:

- Socialtjänst - Socialtjänstlagen (SoL)
- Socialtjänstförordningen
- Lagen om vård av unga (LVU)
- Lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)
- Socialförsäkringsbalken
- Lag om mottagande av asylsökande
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- Förordning om stöd och service till vissa funktionshindrade
- Lag om särskild personutredning i brottmål
- Brottsbalken
- Rättshjälpslagen
- Rättshjälpsförordningen
- Föräldrabalken
- Ärvdabalken

Nämndens myndighetsansvar kompletteras av följande:

- avge de yttranden som ankommer på nämnden
- ansvara för nämndens arkiv enligt arkivlagstiftning och andra bestämmelser
- vara registeransvarig för de personuppgifter som nämnden för och förfogar över i sin verksamhet.

4.2.1 Förvaltningschef

Förvaltningschef (Kommunchef) har ett övergripande ansvar för att på strategisk nivå följa upp och säkra det systematiska kvalitetsarbetet inom förvaltningen.

4.2.2 Socialchef

Socialchef ansvarar för att:

- genom stöd, uppföljning och kontroll säkerställa att enheternas systematiska kvalitetsarbete motsvarar krav och förväntningar utifrån lagstiftning och förordningar samt stadens och nämndens styrdokument
- tydliggöra behov av utveckling i ledarskap och medarbetarskap
- svara för god informationshantering för enheternas verksamhetsområden och ge stöd i analysarbetet

4.2.3 Enhetschef

Enhetschef ansvarar, i förhållande till kommunens målstyrning för att

- Upprätta enhetens aktivitetsplan och uppföljningsrapporter enligt förvaltningens anvisningar
- Upprätta riskanalys och genomföra systematiska egenkontroller samt vidta nödvändiga åtgärder
- Upprätta förslag på egenkontrollsplan som sedan fastställs av nämnd
- Genomföra egenkontrollsarbete och kartlägga, riskbedöma, följa upp, utveckla och dokumentera enhetens processer och de aktiviteter som ingår i processerna, dvs ansvara för att förbättringsarbetet drivs systematiskt fortlöpande på enheten.
- skapa möjlighet för medarbetare till delaktighet och inflytande över enhetens systematiska kvalitetsarbete och tillvarata goda idéer
- En aktiv och målstyrd dialog med verksamhetens målgrupper
- Ta fram, följa upp, utveckla och dokumentera de rutiner som gäller för intern och extern samverkan
- Att enheten har ett fungerande arbete för hantering av klagomål och synpunkter som ansluter till nämndens rutiner för detta
- Enheten har ett fungerande arbete för avvikelshantering som ansluter till förvaltningens rutiner för detta.
- Enheten har rutiner för lex Sarah som ansluter till nämndens rutiner för lex Sarah
- Enheten har rutiner för lex Maria (verksamhet som bedriver hälso- och sjukvård) som ansluter till nämndens rutiner för lex Maria
- Säkerställa att enhetens medarbetare arbetar utefter framtagna processer och rutiner
- Systematiskt analysera resultat av egenkontroll, avvikelser samt klagomål och synpunkter som underlag för kvalitetsutveckling

4.2.4 Medicinskt ansvarig (MA)

Inom de enheter som bedriver hälso- och sjukvård finns MA. MA arbetar till stöd för enhetschef (verksamhetschef). Bestämmelserna om MA vilar på Hälso- och sjukvårdslagen samt Hälso- och sjukvårdsförordningen. MA ansvarar för att stödja enhetschefer i det årliga patientsäkerhetsarbetet och att årligen upprätta patientsäkerhetsberättelse med tillhörande handlingsplan. (Patientsäkerhetsarbetet följer särskild rutin och styrdokument för detta arbete).

MA har ett särskilt medicinskt ansvar för att

- patienten får en säker och ändamålsenlig hälso- och sjukvård av god kvalitet
- det finns rutiner för att kontakta läkare och annan hälso- och sjukvårdspersonal vid behov
- patienten får den hälso- och sjukvård läkaren har ordinerat
- rutinerna för läkemedelshantering är säkra
- besluten om delegering är patientsäkra
- patientjournaler förs
- anmälan görs till ansvarig nämnd om en patient utsatts för allvarlig skada eller sjukdom i samband med vård och behandling eller utsatts för risk för det.

4.2.5 Medarbetare

Medarbetare i verksamheterna ansvarar för att:

- arbeta i enlighet med de fastställda processerna och rutinerna
- bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Med patientsäkerhet avses skydd mot vårdskada.
- rapportera avvikelser.
- rapportera missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden (lex Sarah)
- rapportera risker för vårdskador samt händelser som har medfört eller har kunnat medföra en vårdskada (HSL-personal, lex Maria)
- vara aktiva och delta i verksamhetens kvalitetsarbete genom att bidra med idéer och tydliggöra behov samt delta i erbjuden utbildning och utvecklingsarbete

5 Systematiskt kvalitetsarbete

Systematiskt kvalitetsarbete innebär att ständigt arbeta för att förbättra och utveckla verksamheten och består av:

- Riskanalys,
- Egenkontroll,
- Hantering av avvikelser och klagomål
- Förbättrande åtgärder och förbättring av processer och rutiner.

5.1 Årligt återkommande arbete

På varje enhet skall varje år en lista för egenkontroll fastställas. Denna kan baseras på tidigare års konstaterade brister i kvalitet (inkomna avvikelser, synpunkter och klagomål). Varje verksamhetsår skall även enhetschef ansvara för att analysera vilka delar av verksamheten där störst risk för brister bedöms föreligga och driva ett utvecklingsarbete relaterat dessa. Efter att en befarad brist identifierats skall en riskanalys av denna genomföras och åtgärder för förbättringsarbete fastställas som sedan skall följas upp under året genom egenkontrollpunkter.

På varje enhet skall minst en till tre brister eller befarade brister identifieras, analyseras, åtgärder planeras och sedan följas upp genom egenkontroll.

Under verksamhetsåret kommer nya analyser och egenkontrollpunkter att föras till arbetet i takt med att nya brister identifieras.

Förslag på egenkontroll skall delges Myndighetsnämnd i början av varje verksamhetsår som därefter fastställer nämndens beslutade egenkontroll under året. Nämnden äger möjligheten att lägga till egenkontrollpunkter i den för enheten, aktuella egenkontrollen. Nämnden bör dock alltid ta i beaktande att åtgärder och egenkontroll är administrativt tidskrävande uppdrag som bör begränsas i omfattning för att också ge plats för de risker som identifieras under verksamhetsåret.

5.2 Mål

- Att förebygga risker innan de inträffar.
- Att säkerställa god kvalitet i verksamheten.

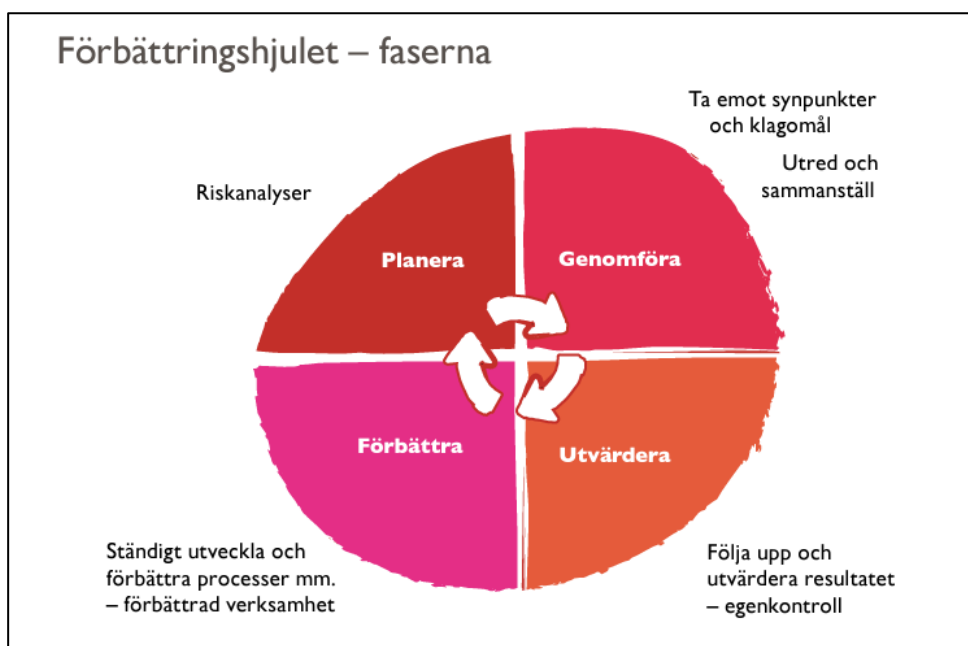
Genom att identifiera och ta fram processer, metoder och rutiner som säkerställer till exempel att:

- Rutiner för att fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa.
- Utföra systematiskt arbetsmiljöarbete.
- Utföra särskild riskbedömning vid väsentliga förändringar i verksamheten.

5.3 Riskanalys

Med riskanalys menas att fortlöpande bedöma om händelser kan uppstå som medför brister i verksamhetens kvalitet, sannolikheten för att de inträffar samt vilka konsekvenser detta medför samt hur allvarliga dessa är.

Verksamheterna ska löpande diskutera vilka risker som finns inom den egna verksamheten för att lagar, regler och riktlinjer inte följs eller att mål för verksamheten inte uppnås.

Risikanalyser ska genomföras såväl löpande som årligen. I början av varje verksamhetsår skall en riskanalys genomföras på enhetsnivå, där avvikelser, identifierade brister, synpunkter och klagomål föregående verksamhetsår skall ligga till grund för en inledande riskanalys på enheten. Riskanalyser ska ligga till grund för beslut och åtgärder som ska vidtas för att säkra verksamhetens kvalitet. Enheternas riskanalyser utgör grunden för avdelningens övergripande riskbedömningar av verksamheterna, som i sin tur ligger till grund för Myndighetsnämndens årliga plan för egenkontroll.

Risikanalysens syfte är att identifiera utvecklingsområden under verksamhetsåret där enheten behöver utveckla/revidera processer och arbetsmetoder under året. Verksamheten skall sedan initiera utvecklingsarbete utifrån de identifierade behoven.

Risikanalysen skall även ligga till grund för den egenkontroll som fastställs av nämnd och som sedan följs upp och rapporteras till ansvarig nämnd löpande under året vid minst två tillfällen (delår och helår).

Ansvarig nämnd kan också föra upp egna kontrollpunkter på egenkontrollen som genomförs under året.

För att utvecklingsarbetet skall kunna bedrivas systematiskt och ge goda resultat behöver en avvägning göras över vilka områden som är prioriterade och enheten bör inte föra upp för många utvecklingspunkter på agendan, vilket också gäller för egenkontrollpunkter.

Risikanalyser

- ska ske systematiskt i samband med regelbunden genomgång av upprättade processer.
- ska även genomföras i samband med organisationsförändringar som kan få effekter för vårdtagare/brukare/klienter eller andra förändringar av verksamhetens innehåll eller ansvarsområden.

- ska ske inom riskområden som identifierats i samband med rapporterade avvikelser, synpunkter och klagomål eller lex Sarah/lex Maria.

För alla identifierade risker ska en bedömning av riskvärdet göras utifrån sannolikheten att risken inträffar och hur stor konsekvensen blir för den enskilde. Riskvärde mellan 3 och 6 räknas som mindre allvarlig risk medan ett riskvärde över 8 ses som en allvarlig risk.

Mycket hög sannolikhet	4	8	12	16
Hög sannolikhet	3	6	9	12
Liten sannolikhet	2	4	6	8
Ingen sannolikhet	1	2	3	4
	Ingen konsekvens	Liten konsekvens	Stor konsekvens	Mycket stor konsekvens

Rutin för riskanalys

- Ansvarig enhetschef formulerar syfte och mål med riskanalysen samt vilken eller vilka processer som omfattas.
- Utvalda aktiviteter granskas med avseende på kvalitetsrisker. Sannolikhet och konsekvens för risken/riskerna värderas.
- Riskanalysen dokumenteras i avsedd mall.
- Resultat från riskanalyserna återkopplas till medarbetarna.
- Berörd verksamhet/processägare ansvarar för att åtgärder vidtas för att förebygga risker och avvikelser. Beslut om åtgärder och vidtagna åtgärder ska dokumenteras.
- Enhetschefer sammanställer årligen resultat av riskanalyserna inom sin verksamhet, inför ledningens genomgång.

5.4 Egenkontroll

Den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS ska utöva egenkontroll, med den frekvens och omfattning som behövs för att säkra verksamhetens kvalitet (SOSFS 2011:9)

Egenkontrollen är en process där förvaltningen granskar sin egen verksamhet, för att säkerställa att de lever upp till krav och förordningar. Det innebär regelbundna granskningar av t ex verksamhet, processer, rapportering, kvalitet, uppföljning av brister och kompetens hos personal.

Målet med egenkontroller är att förebygga problem och förbättra kvalitet i verksamheten genom att identifiera och rätta till eventuella brister och på så sätt säkerställa kvalitet och effektivitet, men egenkontrollen ersätter inte extern granskning eller tillsyn.

Egenkontrollen ska utövas dels inom de områden som verksamheten bedömer nödvändiga för att säkerställa kvalitet. Huvudsakligen ska egenkontrollen

anpassas och utformas utifrån de risker som finns i verksamheten på respektive enhet.

Egenkontrollen ska ses som ett hjälpmedel i styrning och ledning av verksamheten och ska integreras i den ordinarie verksamheten.

Egenkontrollen ska dokumenteras och regelbundet följas upp av ansvarig enhetschef. Det är respektive enhetschefs ansvar att försäkra sig om att den löpande egenkontrollen är tillräcklig och att, vid behov, vidta åtgärder för detta samt att arbetet dokumenteras. Den som ansvarar för egenkontrollen ansvarar även för att återkoppla resultaten till medarbetare och ansvarig verksamhetschef.

5.4.1 Exempel på egenkontrollmoment:

Hygien:

Följsamhet till basala hygienrutiner, exempelvis handhygien, användning av skyddshandskar och desinfektion av utrustning.

Matlådor:

Temperaturkontroll av kylda matlådor för att säkerställa att maten är lagrings- och konsumentvärd.

Personalförvaltning:

Uppföljning av personalkontinuitet, rutiner för byte av personal och hot och våld i nära relationer.

Genomförandeplaner:

Kontroll av att genomförandeplaner är uppdaterade, kommunicerade, tydliga och innehåller tillräcklig information för utförande av insatser.

Dokumentation:

Följsamhet till rutiner för dokumentation av insatser, avvikelser, klagomål och förändringar i kundens behov.

Medicinhantering:

Säkerställande av att medicin hanteras korrekt, administreras enligt ordination och att medicineringsjournaler uppdateras.

Brukardelaktighet:

Säkerställande av att kunder delaktiggörs i sin vård och omsorg, i enlighet med gällande lagstiftning.

Brukarundersökningar:

Interna och externa kundundersökningar för att utvärdera kvaliteten på insatser.

Egenkontrollen kan även innefatta följande moment:

- Jämförelser av verksamhetens nuvarande resultat med tidigare
- Jämförelser av verksamhetens resultat med uppgifter i nationella och regionala kvalitetsregister
- Jämförelser av verksamhetens resultat med uppgifter i öppna jämförelser och resultat för andra verksamheter

- Granskning av journaler, akter, och annan dokumentation
- Undersökning av om det finns förhållningssätt och attityder hos personalen som kan leda till brister i verksamhetens kvalitet
- Inhämtande av synpunkter från revisorer och andra intressenter

Genomförda egenkontroller sammanfattas och rapporteras (kvartalsvis) till nämnd. Detta gäller både årligen planerade egenkontroller och egenkontroller som beslutas löpande under året.

5.4.2 Särskilda egenkontrollpunkter för IFO

Fasta löpande årliga återkommande egenkontrollpunkter för IFO, barn och unga:

- Socialnämnden ska kartlägga och analysera behovet av familjehem, stödboenden och hem för vård eller boende för placeringar av barn och unga på kort och lång sikt.
- hur ofta en socialsekreterare har besökt och samtalat med ett visst barn eller en viss ung person.
- antalet socialsekreterare som har besökt och samtalat med ett visst barn eller en viss ung person.
- barnens eller de ungas erfarenheter av och synpunkter på vården.
- vilka överväganden som har gjorts i fråga om möjligheten att placera barnet hos en anhörig eller hos någon annan närstående.
- vårdnadshavarnas, föräldrarnas och familjehemsföräldrarnas erfarenheter av socialnämndens råd, stöd och hjälp.
- vilka erfarenheter personalen vid stödboenden och hem för vård eller boende har av samarbetet med socialnämnden.
- orsakerna till omplaceringar och oplanerade avslut av placeringar.
- om det finns förhållningssätt och attityder hos chefer och/eller personal som kan leda till brister i verksamhetens kvalitet.
- uppföljning av avtal gällande privata utförare av LSS-boende, stödboende eller hem för vård eller boende (HVB)
- Följsamheten till kommunens riktlinjer kopplat till jäv och korruption även för anlitade privata utförare av vård och omsorg.

En till tre av dessa punkter skall alltid ingå i egenkontroll för IFO.

6 Hantering av avvikelser, synpunkter och klagomål

Enligt Socialtjänstlagen ska insatser inom socialtjänsten vara av god kvalitet och kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS ska enligt SOSFS 2011:9 ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet. Det förutsätter att händelser som avviker från god kvalitet uppmärksammas, åtgärdas och följs upp.

Hantering av avvikelser, klagomål och synpunkter utgör således en stor del av det systematiska kvalitetsarbetet. Genom att kontinuerligt rapportera, utreda, åtgärda och följa upp avvikelser, klagomål och synpunkter skapar vi större förståelse för och medvetenhet kring eventuella brister och systemfel i verksamheternas arbete. Varje upptäckt av en avvikelse är något positivt även

om händelsen i sig är negativ. Genom upptäckten av en avvikelse säkerställs dels att den kan åtgärdas, dels att verksamheten får en möjlighet att se över sin styrning och därigenom förhindra att en liknande händelse återupprepas.

6.1 Definitioner

6.1.1 Missförhållanden

Missförhållanden är utförda handlingar och handlingar som någon av försummelse eller av annat skäl har låtit bli att utföra och som innebär eller har inneburit ett hot mot eller medfört konsekvenser för enskildas liv, säkerhet, fysiska eller psykiska hälsa. Rapporteringsskyldigheten vid upptäckt av missförhållanden eller risk för missförhållanden omfattar hela socialtjänsten, det vill säga vård- och omsorgsverksamheten, individ- och familjeomsorgen samt verksamheter enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

6.1.2 Lex Sarah

Lex Sarah reglerar anställdas skyldighet att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden. I lex Sarah ingår också en skyldighet för den som bedriver verksamheten att efter att ha tagit emot en rapport utreda, dokumentera, avhjälpa eller undanröja missförhållandet eller risken för missförhållandet.

6.1.3 Avvikelse

Samlingsbegrepp på allt som avviker från de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter inom hälso- och sjukvård, socialtjänst och stöd och service för vissa funktionshindrade. En avvikelse uppstår om personal inte arbetar i enlighet med processer och rutiner som ingår i ledningssystemet. En avvikelse kan även uppstå då personal inte arbetar enligt upprättad genomförandeplan eller andra överenskommelser med den enskilde. Avvikelser ska alltid rapporteras och åtgärdas så att verksamheten kvalitetssäkras.

6.1.4 Klagomål

Uttryck för missnöje med en tjänst och som innebär att den service och det stöd som nämnden erbjudit inte levt upp till förväntningarna hos den enskilde.

6.1.5 Synpunkter

Uppfattning om verksamheten som kan vara negativ, positiv eller i form av förslag till utveckling och förbättring.

6.2 Rutin för hantering av avvikelser

Respektive verksamhet ansvarar för rapportering av avvikelser. Samtliga rapporterade avvikelser ska utredas och följas upp. Avvikelser som innebär hot mot eller medfört konsekvenser för en brukares liv, säkerhet eller hälsa ska hanteras inom ramen för en lex Sarah. Avvikelser som betecknas som ett allvarligt missförhållande eller risk för ett allvarligt missförhållande ska anmälas till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Sammanställning och analys av rapporterade avvikelser ska användas vid planering av verksamheten. Vidtagna åtgärder ska återkopplas i verksamheten. För vidare vägledning se gällande rutin för rapportering och utredning av avvikelser och missförhållanden enligt lex Sarah.

6.3 Rutin för hantering av synpunkter och klagomål

Brukarens delaktighet är av yttersta vikt för det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet med synpunkter, klagomål och förslag är att skapa en aktiv dialog med våra brukare och belysa brister, svårigheter och förslag till förbättring. Alla verksamheter är skyldiga att ta emot och utreda synpunkter och klagomål som rör verksamhetens arbete. Dessa kan lämnas muntligt, skriftligt eller digitalt via kommunens hemsida.

Alla synpunkter och klagomål ska tas emot, dokumenteras och återkopplas till uppgiftslämnaren av ansvarig enhetschef. En avvägning behöver dock göras om huruvida uppgifterna är av enklare karaktär. Uppgifter som är av enklare karaktär kan oftast åtgärdas direkt.

6.3.1 Förbättrande åtgärder

Genom de olika aktiviteter som ingår i det systematiska kvalitetsarbetet kan verksamheten direkt få kännedom om avvikelser från de krav och mål som gäller för verksamheten, samt belysa brister och systemfel i det löpande arbetet. Med utgångspunkt i de resultat som ledningssystemets aktiviteter genererar ska åtgärder vidtas som krävs för att säkra och upprätthålla verksamhetens kvalitet.

Sammanställning av risker, resultat av egenkontroll samt avvikelser ska leda till ställningstaganden och beslut om förbättrande åtgärder.

6.4 Förbättring av processer och rutiner

Processer och rutiner ska kontinuerligt utvecklas och förbättras (5 kap. 8 § SOSFS 2011:9). Det görs genom systematisk riskanalys, egenkontroll och hantering av avvikelser.

Vid rapportering av avvikelse, synpunkt eller klagomål framkommer ofta brister i verksamhetens kvalitet. Vid varje inkommen avvikelse, synpunkt eller klagomål ansvarar verksamheten för att registrera, analysera (genom riskanalys), vidta åtgärder samt följa upp att vidtagna åtgärder ger önskat utfall (ev. genom egenkontroll).

Åtgärder kan vara av olika slag, t ex organisatoriska, förändring av rutiner och riktlinjer (processer) eller tekniska. Riktlinjer som enbart berör en enhet kan justeras av enhetschef och riktlinjer som berör flera enheter/verksamheter ändras i samråd.

När en process eller rutin ska förändras ska process- och dokumentägare undersöka om det finns andra processer som påverkas. I så fall ska ansvarig för de processerna involveras. Detta är särskilt viktigt om det finns aktiviteter som kräver samverkan. Närmast ansvarig chef ansvarar för att uppföljning av processer och rutiner sker löpande.

6.5 Återkoppling av avvikelser, synpunkter och klagomål

Vid inkommen synpunkter eller klagomål bär enhetschef återkoppla att synpunkten/klagomålet inkommit, registrerats och att den kommer att utredas.

(lämpligen via telefon eller samma kommunikationskanal som synpunkten/klagomålet inkom)

Vid färdigställd utredning återkopplas resultatet i stora drag till personen som inkommit med synpunkten/klagomålet. (lämpligen via telefon eller samma kommunikationskanal som synpunkten/klagomålet inkom). Vid anonyma synpunkter/klagomål återkopplas inte ärendet.

Vid varje kvartal återkopplas till myndighetsnämnd *Rapport över sammanställning av avvikelser, synpunkter och klagomål* till Myndighetsnämnd. Om nämnden vill ha en utförligare beskrivning av ärendet och/eller vidtagna åtgärder kallas enhetschef till nämnden för en muntlig dragning av händelsen kommande sammanträden. Vid årets slut rapporteras samtliga avvikelser, synpunkter och klagomål till Myndighetsnämnd genom den slutliga *Rapport över sammanställning av avvikelser, synpunkter och klagomål*. Rapporterna kan med fördel användas för att fastställa nämndens beslutade egenkontroll kommande verksamhetsår.

6.5.1 Kvalitetsrapport

Varje verksamhetsår skall en rapport sammanställas över statistiska mått över hur omsorgen arbetat utifrån de krav och mål som ställs på verksamheten, samt utfall på beslutad egenkontrollplan. I berättelsen ges exempel på verksamhetens kvalitetsarbete och vad det resulterat i. Rapporten skall vara en kort sammanställning över kvalitetsledningsarbetet senaste verksamhetsår och denna skall årligen delges Myndighetsnämnd.

7 System för omsorgens samlade processbeskrivningar

Processerna är grunden i det systematiska kvalitetsarbetet och beskrivs i styrdokument i förvaltningen. Förvaltningen följer en gemensam struktur för styrdokument enligt:

Namn på styrdokument	Funktion	Lägsta Beslutande nivå
Reglemente	Bestämmelser som grundar sig på lagar och förordningar och som anger ansvarsområde och uppdrag	Kommunfullmäktige
Policy	Formuleras på övergripande nivå om specifika och strategiskt viktiga frågor eller områden, beskriver grundprinciper eller viljeinriktning för dessa.	Kommunfullmäktige
Riktlinjer:		
A) Riktlinje/Arbetsordning	Processbeskrivande övergripande dokument, styrdokument för hur arbete ska bedrivas	Förvaltning

B) Verksamhetsriktlinje	Anvisning om hur en arbetsuppgift ska hanteras. Skapar en gemensam norm för vilken kvalitetsnivå som ska gälla.	Förvaltning
Rutin	En samling förhållningssätt som påbjuder arbetssätt enligt till exempel ledningssystem eller regler som sätter gränser för verksamheten för medarbetarna.	Förvaltning
Verktyg (Lathundar, vägledningar, Instruktioner etc.)	Innehåller anvisningar för hur man konkret genomför olika moment.	Förvaltning

Övergripande styrdokument som Reglemente eller Policys finns tillgängliga på kommunens intranet för alla medarbetare.

Styrdokument från andra verksamhetsgrenar som till exempel IT-enheten, HR/löneenheten, ekonomienheten etcetera finns tillgängliga för medarbetare på intranet eller Draftit.

Alla Omsorgens styrdokument finns tillgängliga för all personal på Teams sorterade på verksamhetsgren och enhet. (Teams kommer att bytas mot lämpligt system för detta efter utredning och upphandling).

**HÄLLEFORS
KOMMUN**

Omsorgen 712 83 Hällefors
Besöksadress Sikforsvägen 7 Hällefors
Telefon 0591-641 00 vx •
kommun@hellefors.se

Kommunstyrelsen

Delgivningsärenden, ej bilaga

**Hällefors
kommun**

Sida
1(1)

Datum

2025-09-26

Kommunstyrelsen

Delegeringsbeslut, ej bilaga

Hällefors kommun

Sikforsvägen 7, 712 83 Hällefors

0591-641 00

kommun@hellefors.se

Org.nr: 212000-1942